

SZEKSZÁRD-TOLNAI KISTÉRSÉG

KÖZOKTATÁSI FEJLESZTÉSI TERVE

2007-2013

SZEKSZÁRD ÉS TÉRSÉGE
TÖBBCÉLÚ KISTÉRSÉGI TÁRSULÁS

2007.

Tartalomjegyzék

HELYZETFELTÁRÁS	4
I. GAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS MIGRÁCIÓS FOLYAMATOK A KISTÉRSÉGBEN	4
Foglalkoztatottsági helyzet a kistérségben	5
A kistérség gazdaságának általános jellemzése	5
Infrastrukturális, közlekedési adottságok a kistérségben	6
A kistérség demográfiai helyzete	7
II. KÖZOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK A KISTÉRSÉGBEN	9
2.1. <i>A bölcsődei és óvodai feladatellátás jellemzői a kistérségben</i>	9
2.1.1. A bölcsődei és óvodai feladatellátás intézményi és szervezeti keretei.....	9
2.1.2. Bejárók, a gyermekcsoportok társadalmi összetétele	10
2.1.3. Intézményi létszámok, férőhelyek.....	12
2.1.4. Épületállomány, infrastrukturális felszereltség	14
2.1.5. A bölcsődei és óvodai alkalmazottak	15
2.1.6. Programkínálat.....	16
2.1.7. Szakszolgálat.....	16
2.2. <i>Általános és középiskolai, szakképzési, kollégiumi feladatellátás a kistérségben</i> ..	17
2.2.1. Az iskolai feladatellátás jogi és szervezeti keretei	17
2.2.2. Bejárók, a gyermekek összetétele	20
2.2.3. Intézményi létszámok.....	24
2.2.4. A tanulói évfolyamok közti továbbhaladás a kistérség iskoláiban	28
2.3. <i>A feladatellátás fizikai jellemzői</i>	30
2.3.1. Az iskolaépületek jellemzői, eszközellátottság.....	30
2.3.2. Alkalmazottak.....	32
2.3.3. Programkínálat.....	34
2.3.4. Tanórán kívüli foglalkozások.....	37
2.4. <i>Szakszolgálatok</i>	38
2.5. <i>Szakmai szolgáltatások</i>	40
2.6. <i>Szükségletek: fenntartói, szülői, tanulói igények és elégedettség a közoktatási szolgáltatásokkal kapcsolatban</i>	40

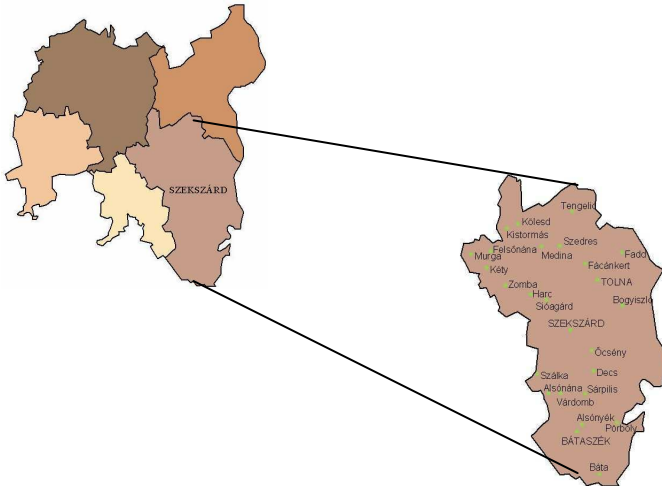
III. AZ ISKOLAI SZOLGÁLTATÁSOK EREDMÉNYESSÉGE	42
3.1. Eredményesség az országos kompetenciamérés tükrében	42
3.1.1. Olvasás, szövegértés	43
3.1.2. Matematika, logikus gondolkodás	45
3.1.3. A hozott (családi) érték index	47
3.1.4. A pedagógiai hozzáadott-érték (elvárt teljesítménytől való eltérés)	50
3.2. Eredményesség a versenyek tükrében	52
3.3. Eredményesség a továbbtanulási adatok tükrében	54
3.3.1. Gimnázium	54
3.3.2. Szakközépiskola	54
3.3.3. Szakiskola	55
3.4. Eredményesség az érettségien	55
3.4.1. Gimnázium	57
3.4.2. Szakközépiskola	58
3.5. Felsőoktatás	59
KISTÉRSÉGI KÖZOKTATÁSI FEJLESZTÉSI TERV	
2007-2013 (2015)	60
I. KERETFELTÉTELEK	60
1.1. Oktatáspolitikai követelmények	60
1.1.1. Középtávú közoktatás-fejlesztési stratégia	60
A közoktatás-fejlesztés stratégiai céljai a szekszárdi kistérségben	60
Középtávú közoktatási célok a szekszárdi kistérségben	61
Elvárt eredmények	61
1.1.2. 2006-os és 2007-es törvényi változások a közoktatásban	61
1.1.3. A régió Humán Közszolgáltatások Stratégiai Fejlesztési Programja, OKÉV régiós közoktatás-fejlesztési stratégia	63
1.2. Fejlesztési források körvonalai	64
1.2.1. Az ÚMFT operatív programjai	64
1.2.2. Megyei és egyéb források	65
1.3. Esélyegyenlőség: halmozottan hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű gyerekek	66

II. SZAKMAI MEGÚJULÁS A KISTÉRSÉGBEN	69
2.1. Eredményesség a szakmai fejlesztési pályázatokban	69
2.2. A pedagógiai munka megújításának szükségessége és lehetséges irányai a kistérség iskoláiban	70
2.3. Javaslatok a pedagógiai munka megújításában résztvevő lehetséges partnerekre és tevékenységekre: szakszolgálat, szakmai szolgáltatás	75
2.4. Javaslat a közoktatási feladatellátás minőségirányításának kialakítására	77
2.5. Közös irányelvek a külső értékelések számára (fenntartói értékelések)	79
2.6. Közös irányelvek a kistérségi minőségbiztosítás számára	79
III. ÉPÍTMÉNYI ÉS MŰSZAKI FEJLESZTÉSEK, BERENDEZÉSEK, JÁRMŰVEK.....	81
3.1. Bölcsődei és óvodai fejlesztések	81
3.2. Általános iskolai fejlesztések	81
3.3. Középfiskolai, szakközépfiskolai, kollégiumi fejlesztések	82
IV. TERVEZŐI ÁLLÁSFOGLALÁS: JAVASLATOK AZ INTÉZMÉNY-STRUKTÚRÁRA ÉS A SZAKMAI FEJLESZTÉSEKRE VONATKOZÓAN.....	83
Intézménystruktúra	83
V. NYOMON KÖVETÉS ÉS ÉRTÉKELÉS.....	86
VI. A Szekszárd-Tolnai Kistérség Közoktatási Fejlesztési Tervének megvalósítását biztosító elemek	89
<i>A megvalósítás eljárási szabályai .....</i>	<i>89</i>
<i>A közoktatási stratégiát valóra váltó feladatok ütemezése (2007-2013) .....</i>	<i>89</i>
<i>Monitoring és nyilvánosság .....</i>	<i>89</i>
<i>A kistérségi közoktatási fejlesztési terv megvalósítását szolgáló eszközrendszer és források .....</i>	<i>89</i>
<i>A kistérségi közoktatási fejlesztési terv megvalósítását szolgáló kapcsolatrendszer .....</i>	<i>89</i>
MELLÉKLETEK.....	90
I. A fejlesztési terv megalkotását és végrehajtását befolyásoló legfontosabb jogszabályok.....	90
II. Forrásjegyzék.....	90
III. Táblázatok.....	91

HELYZETFELTÁRÁS

I. GAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS MIGRÁCIÓS FOLYAMATOK A KISTÉRSÉG-BEN

A Szekszárd-tolnai kistérség a Dél-dunántúli régióban Tolna megye déli részén fekszik. A megye 5 kistérsége közül a legnagyobb területű: 1028 km². A kistérség központi szerepet tölt be a megye életében. Ezt a funkciót erősíti Szekszárd, mely kistérségi központ és megyeszékhely is egyben.

¹ A kistérség elhelyezkedése Tolna megyében

A domborzatilag alapvetően két – síksági és dombsági – részre tagolódó kistérség természetföldrajzi adottságai a mezőgazdaság számára kedvezőek. A kistérség települései 5 természetföldrajzi mikrorégióhoz kapcsolódnak, melyek közül kettő dombsági (Szekszárdi-dombság, Tolnai-Hegyhát), három alföldi (Dél-Mezőföld, Tolnai Sárköz, Sárvíz-völgy) morfológiai típust képvisel.

A kistérség településkapcsolatai alapján 4 mikrotérségre és Szekszárd Megyei Jogú Városra osztható. A 4 mikrotérség a következő:

- *Dél-Tolna mikrotérség:* Bátaszék központtal, Alsónána, Alsónyék, Bata, Pörboly és Várdomb települések alkotják
- *Sárközi mikrotérség:* Decs központtal, Ócsény, Sárpilis, Szálka települések alkotják.
- *Zomba és Térsége:* Zomba központtal, Harc, Kéty, Felsónána, Murga Kistormás, Kölesd, Medina, Szedres és Tengelic települések alkotják.
- *Tolnai mikrotérség:* Tolna központtal Bogyiszló, Fadd, Fácánkert és Sióagárd települések alkotják.

¹ In: Tolna megye társadalmi-gazdasági helyzete az ezredfordulón
KSH Tolna Megyei Igazgatósága, 2004.

Foglalkoztatottsági helyzet a kistérségben

A szekszárdi kistérségben lakó foglalkoztatottak nagy többségének helyben, a kistérségen belül van a munkahelye. A foglalkoztatók nagy többsége a megyeszékhelyen összpontosul.

A kistérség munkavállalói korú népesség a teljes népesség 66,7 %-a, a gazdaságilag aktívak népességén belüli aránya jelenleg 44%, ami az elmúlt évekhez kismértékű növekedést jelent.

Az országos tendenciához hasonlóan térségünkben is elsősorban a szolgáltatási jellegű ágazat a legnagyobb foglalkoztató, majd az ipar, építőipar az a terület, ahol a foglalkoztatottak 35,5 %-a dolgozik. A mezőgazdaságban foglalkoztatottak aránya a legkisebb arányú a térségben, 7,6 %.

Kistérségi szinten a munkanélküliségi ráta az utolsó öt évben csökkent, ám még mindig az országos rátánál magasabb az értéke. Annak ellenére, hogy kistérségünk a megye kistérségei közül az alacsony munkanélküliséggel rendelkező kistérségek közé tartozik, a munkanélküliségi ráta a megyei rátánál is magasabb.

Néhány település esetében tovább nőtt, ill. stagnált a magas munkanélküliségi arány, így magas Bogyiszlón, Fácánkerten, Faddon, Kölesden, Medinán, Murgán és Sárpiliszen.

A regisztrált munkanélküliek gazdaságilag aktív népességhez viszonyított aránya Szekszárdon 7,2 %, Tolnáan 11,2 %, Bátaszéken pedig 9,6 %. Kiugróan magas ez a mutató Bátán (29,5 %), Murgán (32,1 %) és Sárpiliszen (18,6 %).

A kistérség gazdaságának általános jellemzése

A feldolgozóiparon és mezőgazdaságon alapuló struktúra az 1990-es évek elején bekövetkezett társadalmi-gazdasági változások hatására egyrészt tulajdonilag-szervezetileg jelentősen átalakult, másrészt erőteljesen eltolódott a kereskedelmi és szolgáltató szektor felé. Jelenleg a vállalkozások száma alapján az ingatlanügyek, gazdasági szolgáltatások, kereskedelem, javítás és az ipar emelhetők ki, hiszen együttesen a kistérségben tevékenykedő vállalkozások 60 %-át adják. Ennek kapcsán megemlítendő, hogy Szekszárd környékén a megyei átlagnál erőteljesebb a szolgáltatási jellegű ágak dominanciája, és annál jóval kisebb a termelőágak részesedése is.

A kistérség gazdasági mutatói a megyében a Paks-Dunaföldvári kistérség után a legjobbak. Ugyan a térségben vannak hátrányos helyzetű települések, de a kistérség egésze az elmúlt években nem számított leszakadó és ezért támogatásban részesített területnek. A megyeszékhely, Szekszárd, a mutatói alapján kiemelkedik a megyei települések közül, de a többi megyeszékhelyhez, ill. a hasonló nagyságrendű városokhoz képest már több tekintetben alulmarad (munkanélküliség, infrastruktúra, külföldi tőkebeáramlás, átlag-jövedelmek), hátrányban van.

A két kisebb város, Bátaszék és Tolna, a termelés, ellátás, szolgáltatás területén kialakította a maga néhány településére kiterjedő részleges vonzáskörzetét. Tolna és Szekszárd közelsége és részben kölcsönös racionális érdekeltsége miatt együttélésre és együttműködésre van kényszerítve. A térség szempontjából a két város együttesen jelent egyfajta növekedési tengelyt. Tolna mindenekelőtt a Duna vonalában tölt be szervező-ellátó szerepet. A távolabb fekvő Bátaszék már dominánsabban tudja megjeleníteni kistérségi részközpont szerepét, mely a kistérség határain is túlmutat.

A kistérség többi települése nagysága, alapellátottsága, közlekedés- földrajzi helyzete alapján integrálódik Szekszárd vonzáskörzetébe.

A kistérségben 2004 végén 6476 vállalkozás működött. Ezek együtt a megyében működő összes vállalkozás mintegy 43 %-át tették ki, Szekszárdon pedig ezek 25 %-a működött. Ezek alapján megállapíthatjuk, hogy a kistérségben koncentrálódik a megye vállalkozásainak

jelentős része. A 6476 működő vállalkozás mintegy 40%-a társas vállalkozás, 20,8 %-a bt, 17,6 % -a kft. formájában működik.

A kistérség települései között jelentős különbségek alakultak ki az ezer lakosra jutó működő vállalkozások számában. A kistérségi átlagot (73) öt település vállalkozássűrűségi értéke haladja meg, közöttük Szekszárd (129,1), ami azért jelentős, mert itt található a kistérség vállalkozásainak közel 60 %-a. A vállalkozásokkal jól ellátott községek Szekszárd közvetlen szomszédságában találhatóak.

Az 1 km² - re jutó regisztrált vállalkozások száma a kistérségben 6,3, míg a megyében 4.

Mindezek alapján elmondható, hogy a vállalkozások sűrűsége közel 50 % - kal haladja meg a kistérségben a megyei átlagot. A kistérség előkelő helyezését a megyei jogú város létének, valamint a viszonylagosan jó infrastrukturális adottságoknak köszönheti.

A kistérség jelenleg is a megye egyik legfejlettebb körzete. A gazdaságfejlesztéshez a feltételek adottak, a bankszektor, telekommunikáció és szolgáltatások, a jó mezőgazdasági adottságok mind jó háttérrel jelentenek a gazdasági megújuláshoz és jelentősen serkentik (serkenthetik) a vállalkozói kedvet.

A megyében befektetett külföldi tőkének a 38 %-a koncentrálódott a kistérségben.

Infrastrukturális, közlekedési adottságok a kistérségben

A város és a kistérség közlekedési adottságait tekintve ki kell emelni a közúti közlekedés tekintetében a fővárossal, ill. az ország más régióival való kapcsolattartás nehézségét, és ennek gazdasági kihatásait, melyet a közlekedési peremhelyzet, a rendszerhez csatlakozás szűk keresztmetszete, ill. a közvetlen nemzetközi csatlakozás hiánya okoz. Ebből a közlekedési elzártságból kitörni csak regionális összefogással van esély.

A vasúti közlekedés helyzete elég kedvezőtlen. A kistérség vasúti infrastruktúrája korszerűtlen, a megyeszékhelynek nincs közvetlen kapcsolata a régió másik két megyeszékhelyével.

A közlekedési kapcsolatok fejlődésében a szekszárdi Szent László híd valamint a 6-os, 56-os utak fejlesztése együttesen várhatóan kedvező hatást gyakorol a kistérség gazdasági folyamataira.

Mindezidáig a Duna híd átadása nem hozott érezhető gazdasági áttörést a kistérségben, hiszen a hídra vezető utak fejlesztésére, M9-es menti területek infrastruktúrával történő ellátása, M9-es teljes nyomvonalának megépítése még szükséges ahhoz, hogy a Szekszárd-tolnai kistérség a befektetők számára perspektivikus terület legyen.

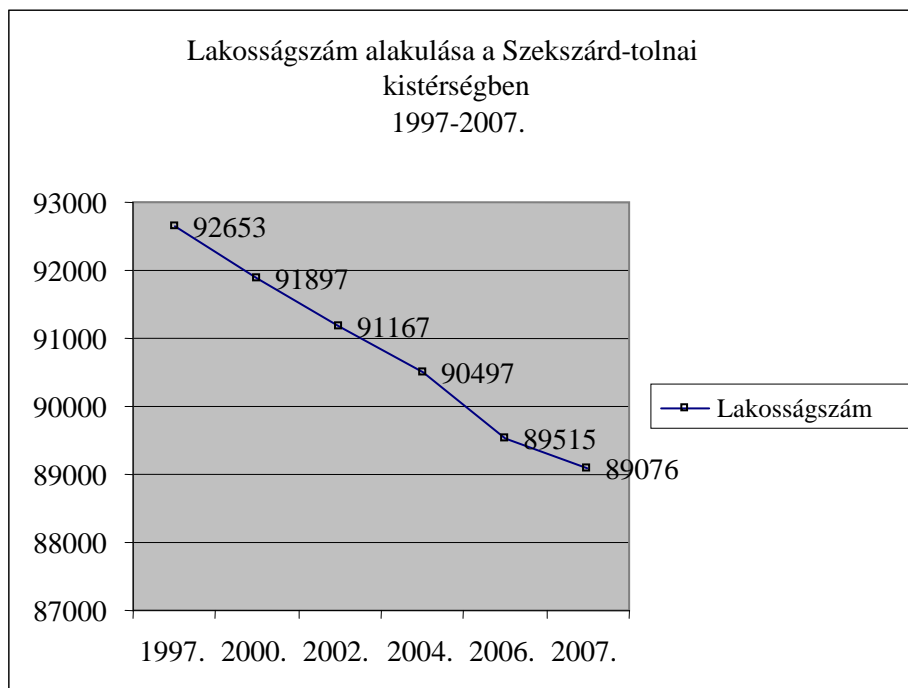
A gazdaságfejlesztéssel összefüggő lehetőség rejt magában - a szükséges fejlesztések további megvalósulása esetén - a kistérség (és Tolna megye) egyetlen belföldi légi közlekedésre alkalmas repülőtere, mely Ócsényben található. Jelenleg az ország legnagyobb sportrepülőtere. 2002-2003-ban regionális forrásból a reptéren mintegy 320 millió Ft körüli beruházással felújították a leszállópályát és a fogadóépületet.

A Duna, mint nemzetközi vízi út szerepe a régió közlekedési kapcsolatai és a turisztikai fejlesztések terén nagyon fontos fejlesztési cél. A közlekedési kapcsolatok fejlesztéséhez a kikötőhálózat és logisztikai központok kiépítése szükséges.

A Duna kínált turisztikai lehetőségek jobb kihasználása a megye dunamenti térsége számára egy lehetséges kitörési pontként értékelhető. A keselyüsi duzzasztómű hatására a Sió a Dunától Sióagárdig az év nagy részében hajózható, IV. osztályú vízi út, ezáltal nagyobb dunai hajók számára a Szekszárd-Keselyüsi kikötő is megközelíthetővé válik. Személy- és teherforgalma nem számottevő.

A kistérség demográfiai helyzete

A kistérség nemcsak a megye legnagyobb területű kistérsége, hanem a legmagasabb népességszámú is. A népesség számát a csökkenő születési hányad, a magas halandóság és a lakosság vándorlásának hatásai alakítják: kistérségnek 2004-ben még 90 496 lakosa volt, ami 2007-ben már csak 89 076 fő.

A 89 076 fő 26 településen él, a lakosság több, mint 60 %-a a három városban, 9 %-a pedig 1000 fő alatti kistelepüléseken. A térség településszerkezete elég változatos: 3 város, 2 nagyközség, 8 község és 13 kisközség található területén.

A lakosság korcsoportok szerinti összetétele az általános tendenciának -előregedő társadalom-megfelelően alakul.

Település	2007. január 1-jei létszámból						Lakosság- szám változása 1997-2007
	0-2	3-5	6-13	14-17	60-X	Összes lakos	
<i>Alsónána</i>	26	29	72	45	148	796	-25
<i>Alsónyék</i>	31	32	74	38	170	815	-24
<i>Báta</i>	45	49	178	93	432	1873	-179
<i>Bátaszék</i>	170	159	521	348	1592	6919	-292
<i>Bogyiszló</i>	65	85	215	112	468	2361	-85
<i>Decs</i>	120	129	336	255	911	4313	49
<i>Fadd</i>	150	145	387	253	872	4477	15
<i>Fácánkert</i>	18	23	55	28	155	733	-47
<i>Felsőnána</i>	22	21	70	36	134	694	-42
<i>Harc</i>	20	24	97	72	157	951	194
<i>Kéty</i>	13	18	48	43	160	749	-46
<i>Kistormás</i>	7	10	44	20	69	370	-24

Szekszárd-Tolnai Kistérség Közoktatási Fejlesztési Terve

<i>Kölesd</i>	53	51	151	82	318	1589	-53
<i>Medina</i>	28	23	66	58	183	846	-11
<i>Murga</i>	2	3	4	7	24	90	-33
<i>Ócsény</i>	56	78	235	152	510	2628	-134
<i>Pörboly</i>	16	20	47	28	135	590	-62
<i>Sárpilis</i>	36	28	46	50	157	708	44
<i>Sióagárd</i>	44	37	92	57	327	1363	-35
<i>Szálka</i>	12	15	58	25	100	586	14
<i>Szedres</i>	63	54	212	123	445	2421	-144
<i>Szekszárd</i>	914	846	2636	1667	7053	35040	-1992
<i>Tengelic</i>	54	79	200	128	636	2526	-125
<i>Tolna</i>	314	298	883	602	2614	12056	-419
<i>Várdomb</i>	28	29	111	71	221	1274	62
<i>Zomba</i>	52	68	187	128	450	2308	-183
<i>Kistérség összesen</i>	2359	2353	7025	4521	18441	89076	-3577
<i>Városok összesen</i>	1398	1303	4040	2617	11259	54015	-2703

A természetes fogyás tekintetében a térség egyenlege – 3577. A népesség jelentősen nőtt azonban Harcon, Sárpilisen és Várdombon.

A fogyó népesség mellett komoly probléma a népesség elöregedése, amely a térség versenyképességének, fenntartható fejlődésének gátja lehet. A kistérség lakosságának 20,7 %-a 60 év feletti. Az elöregedett településeken magas a 60 év feletti lakosság súlya. Kiemelkedően magas értékkel jellemezhető Murga, ahol a lakosság 26,6 %-a sorolható ebbe a kategóriába. Emellett Bába (23 %), Pörboly (22,8 %), Sárpilis (22,1 %), Sióagárd (23,9 %) és Tengelic (25,1 %) településeken magas a 60 év feletti aránya. Mindhárom város 20 % feletti értékkel jellemezhető. Összesen 18 településen élnek 20 % feletti arányban a 60 év feletti, ami az elmúlt időszakhoz (21 település) képest javulást mutat.

Nem kedvező a helyzet a 15 év alatti korosztály esetében, arányuk mindössze két településen, Felsőnánán és Várdombon haladja meg a 20 %-ot, ami csökkenés az elmúlt időszakhoz képest. Kistérségünkben a 15 év alattiak (16,7 %) aránya rosszabb a megyei arányhoz (17,03 %) képest.

A kistérségben 16258 gyermek és fiatalkorú él. A teljes népesség demográfia jellemzőihez hasonlóan a korosztály 57 %-a városokban él.

II. KÖZOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK A KISTÉRSÉGBEN

2.1. A bölcsődei és óvodai feladatellátás jellemzői a kistérségben

2.1.1. A bölcsődei és óvodai feladatellátás intézményi és szervezeti keretei

A Szekszárd-tolnai kistérségben a **bölcsődés korosztály** ellátását *három önkormányzati* (Szekszárd Városi Bölcsőde, Bátaszéki bölcsőde, és a szekszárdi 2. Sz. Óvoda és Bölcsőde), valamint *egy alapítványi* („Az Én Ovím” óvoda és bölcsőde) intézmény látja el. A felsorolt intézményeken kívül a kistérségben Szekszárdon a Micimackó Alapítvány és a Kék Madár Alapítvány által működtetett 7, illetve 12 férőhelyes, Decsen 5 férőhelyes, Őcsényben 5 férőhelyes, Sióagárdon a szintén 5 férőhelyes és Tolnán az ugyancsak 5 férőhelyes *családi napközi* fogadja a 2 – 3 éves gyermekeket. Ez utóbbi szolgáltatási forma elsősorban azokon a kistelepüléseken jött létre, ahol a bölcsődés korosztály ellátása nem volt megoldott és ahol ez igényként jelentkezett.

Az **óvodai feladatellátás** nagyrészt önkormányzati, kisebb részt társulási formában működtetett, ill. egyéb fenntartású intézményekben történik.

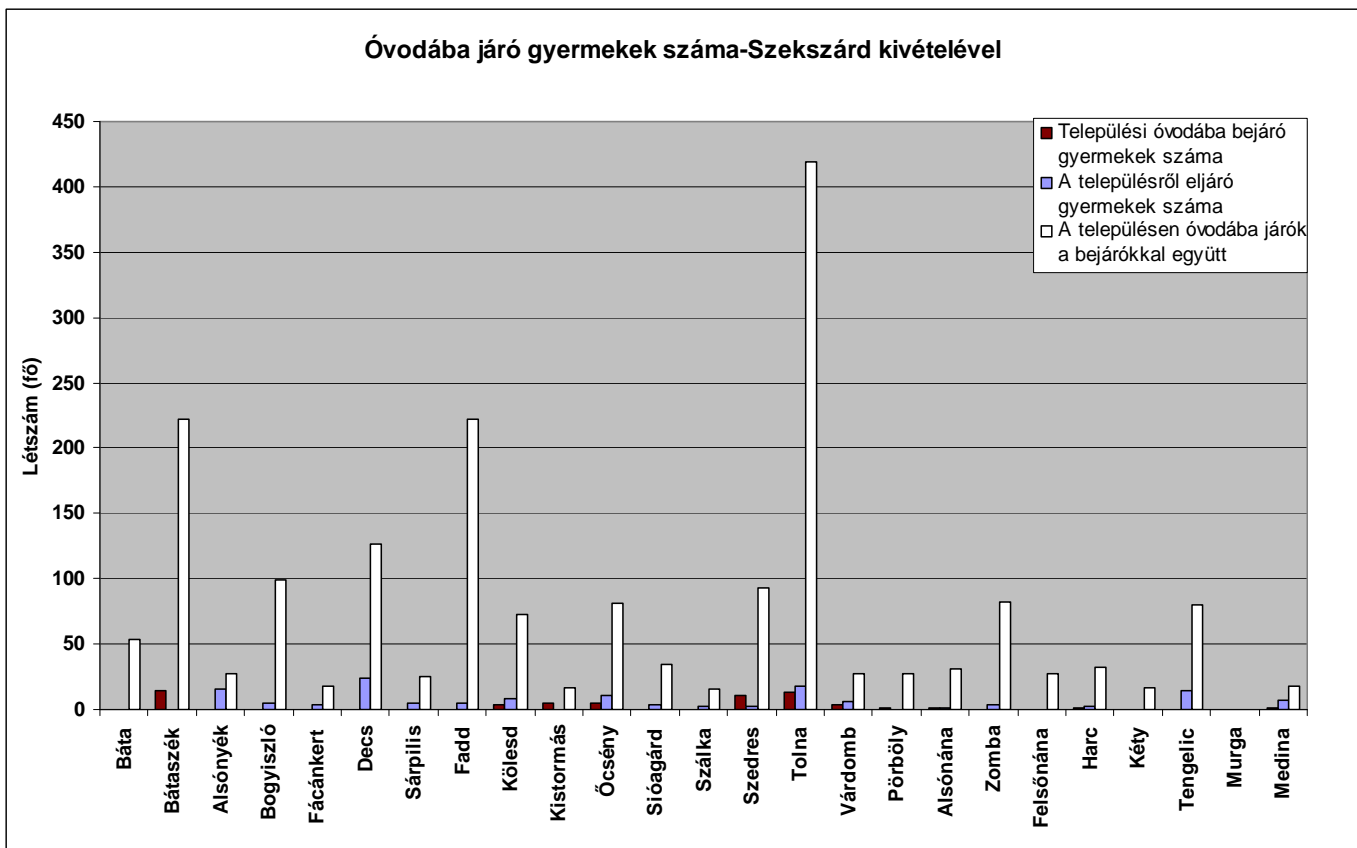
Az óvoda neve	Fenntartási forma	Települések (gesztor)	Csoportszám	Óvodások száma
Önkormányzati fenntartású óvodák				
1. Várdomb-Alsónána Óvoda és Általános Iskola	önkormányzatok társulása	Alsónána	1	31
		Várdomb	1	28
		Pörböly	1	27
2. Városi Óvoda	önkormányzatok társulása	Alsónyék	1	28
		Bátaszék	9	222
3. Bátai ÁMK Óvoda	önkormányzat	Báta	3	54
4. Bogyiszló-Fácánkert Társult Általános Iskola és Óvoda	önkormányzatok társulása	Bogyiszló	4	99
		Fácánkert	1	18
5. Bíborvég ÁMK Tesz-Vesz Óvoda	önkormányzatok társulása	Decs	6	126
		Sárpilis	1	25
6. Körzeti Általános Iskola, Óvoda és AMI	önkormányzatok társulása	Felsónána	1	27
		Harc	1	32
		Zomba	3	82
		Kéty	1	17
		Tengelic	3	80
		Murga*	---	---
7. ANOI Kölesd	önkormányzatok társulása	Kistormás	1	17
		Kölesd	3	73
8. Bezerédj István Általános Iskola és Óvoda	önkormányzat	Szedres	4	93
9. Gárdonyi Géza Óvoda és Általános Iskola	önkormányzat	Fadd	7	222
10. ÁMK Napköziotthonos Óvoda	önkormányzat	Őcsény	3	81
11. ÁNK Óvodai Intézményegysége	önkormányzat	Tolna	17	419
12. Községi Önkormányzat Óvoda	önkormányzat	Sióagárd	2	35
13. Óvoda, Szálka	önkormányzat	Szálka	1	15
14. Gyermeklánc Óvoda	önkormányzat	Szekszárd	11	264
15.1. Számú Óvoda	önkormányzat	Szekszárd	10	251
16.2. Számú Óvoda	önkormányzatok társulása	Szekszárd	7	146
		Medina	1	18
17. TMÖ Speciális Óvodája	megyei önkormányzat	Szekszárd	1	9

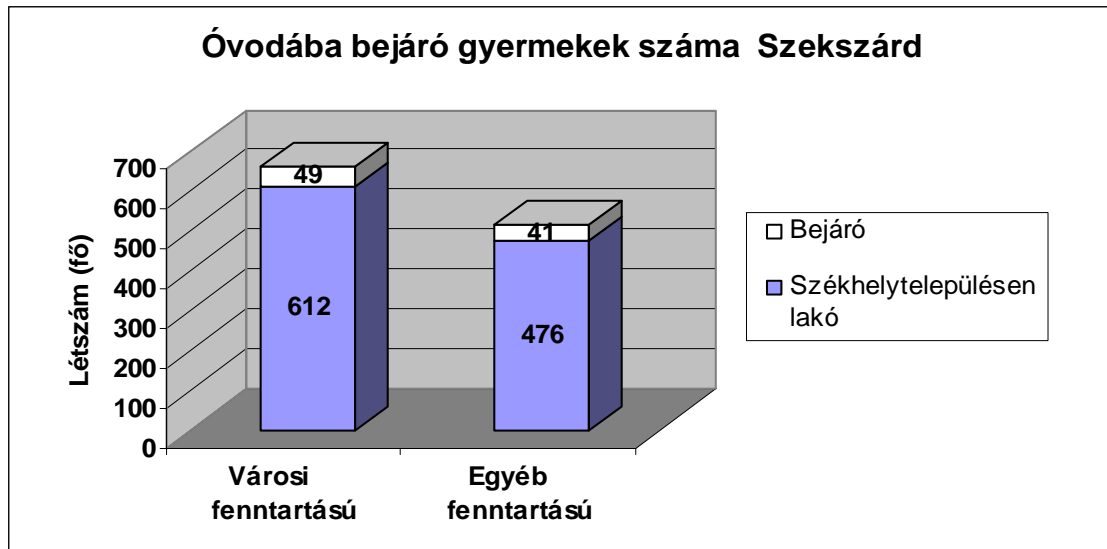
Szekszárd-Tolnai Kistérség Közoktatási Fejlesztési Terve

Egyéb fenntartású óvodák				
18.PTE-IGYKF, AMI és Gyakorló Óvoda	egyetem	Szekszárd	6	151
19.Wunderland Kindergarten a Német Kisebbségi Önkormányzat Óvodája	német kisebbségi önkormányzat	Szekszárd	11	251
20.Szent Rita Katolikus Óvoda	egyházi	Szekszárd	2	55
21.Szekszárdi Waldorf Óvoda, Általános Iskola és AMI	alapítványi	Szekszárd	1	21
22.„Az Én Ovim” Óvoda és Bölcsőde	alapítványi	Szekszárd	2	30

2.1.2. Bejárók, a gyermekcsoportok társadalmi összetétele

A bölcsődékben nem jellemző a bejáró gyermek, a beírt létszám mindössze 2 %-a. Óvodák esetében ez a kép már sokkal árnyaltabb. (1. sz. melléklet)

A 156 bejáró gyermekből legtöbben (90 fő) Szekszárd óvodáiba érkeznek, nagyobb számban (14-14 fő) Bátaszék és Tolna óvodáit választják.

Ennek oka elsősorban az, hogy a szülők a munkahelyhez legközelebb eső gyermekintézménybe viszik gyermekeiket, tehát maguk is bejárók.

A **gyermekcsoportok társadalmi összetétele** szempontjából a **bölcsődékben**, ill. a **bölcsődés korosztálynál** nem, vagy csak elvétve található **sajátos nevelést** igénylő, ill. **nemzeti és etnikai kisebbséghez** tartozó gyermek. **Rendszeres gyermekvédelmi** támogatásban, **étkezési** támogatásban is kevesen (5 %) részesülnek.

Mindebből következik, hogy a rossz szociális körülmények között élő családok nem veszik igénybe ezt a szolgáltatást, melynek oka csak részben az, hogy a szülők jó része munkanélküli, tehát otthon van, de a magas jelentkezések miatt, a bölcsőde sem fogadja a munkanélküli, vagy gyermekével otthon lévő szülők gyermekeit. Így sok esetben a leginkább rászoruló, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nem részesülnek ellátásban.

Az **óvodákban sajátos nevelési igényű gyermek** - az intézmények adatszolgáltatása alapján - kis számban (2-4 fő - 4 %) jelennek meg. Ettől nagyobb eltérés Kölesden (10 fő – 14 %), a Szent Rita Katolikus óvodában (15 fő – 27 %), a Gyakorló Óvodában (18 fő – 12 %) és sajátosságánál fogva a Speciális óvodában (9 fő – 100 %) regisztrálható. Ez nem azt jelenti, hogy ilyen jó a helyzet, csupán azt, hogy sok esetben ezek a gyermekek nem jutnak el a Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői Bizottsághoz. A gyermekek nevelését, fejlesztését az óvodapedagógusokon kívül - egyre több óvodában jelen lévő - fejlesztőpedagógusok végzik csoporton belül, ill. egyénileg, vagy kics csoportos formában.

A kistérség óvodáiban cigány etnikai kisebbségi, ill. német nemzetiségi nevelés is folyik. Ez utóbbi jellemző Alsónánán, Bátaszéken, Szálkán, Tolnán, Várdombon, Zombán, valamint a szekszárdi I. Számú Óvodában, „Az Én ovim”-ban, a Gyakorló Óvodában és a Wunderland Kindergarten Óvodában. Ezek közül az önkormányzati fenntartású intézmények főbb jellemzőit az alábbi táblázat foglalja össze:

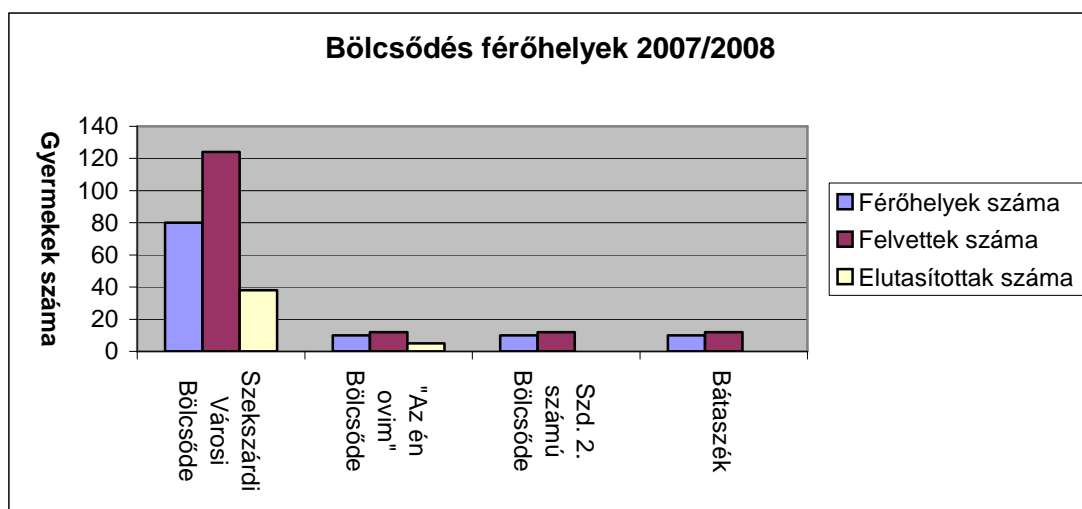
Óvoda	Német nemzetiségi csoportok száma	Törvényi előírás szerint végzettséggel rendelkező óvodapedagógus (Kt. 127. § – 128. §)	Jelenleg tanul a végzettség megszerzéséért
Szekszárdi I. Sz. Óvoda	4 csoport	4 fő	
Várdomb	1 csoport	1 fő	1 fő
Alsónána	1 csoport	1 fő	1 fő
Zomba	3 csoport	3 fő	
Bátaszék	4 csoport	4 fő	
Szálka	1 csoport	1 fő	
Tolna	7 csoport	6 fő	2 fő

A 7 óvodában, 21 óvodai csoportban folyik német nemzetiségi nevelés. A törvényi előírásoknak megfelelően (32/1997. (XI: 5.) MKM rendelet), a csoportban dolgozó óvónők közül legalább az egyikük megfelelő (Kt. 127. § – 128. §) nyelvi végzettséggel kell hogy rendelkezzen, amelynek egy kivételével (Tolna) mindegyik óvoda eleget tesz.

A roma gyermekek nevelése minden településen integráltan történik, több esetben etnikai program alapján. Természetesen a települési sajátosságok, az intézmény vonzáskörzete miatt a megoszlásuk nem egyenletes, egy-egy óvodában (Sárpilis, Bogyiszló, Őcsény, Decs, Báta, Szedres, stb.) magasabb számban jelennek meg a roma gyerekek.

A családok romló anyagi helyzetét mutatja, hogy az óvodás korosztály 30 %-a rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesül. Kiugróan magas az arány Alsónyéken (68 %), Sárpilisen (56 %) és Medinán (50 %). A városi óvodák közül ez az arányszám a Wunderland, Gyermeklánc és az 1. sz. óvodák esetében alacsonyabb (15, ill. 19 %).

2.1.3. Intézményi létszámok, férőhelyek

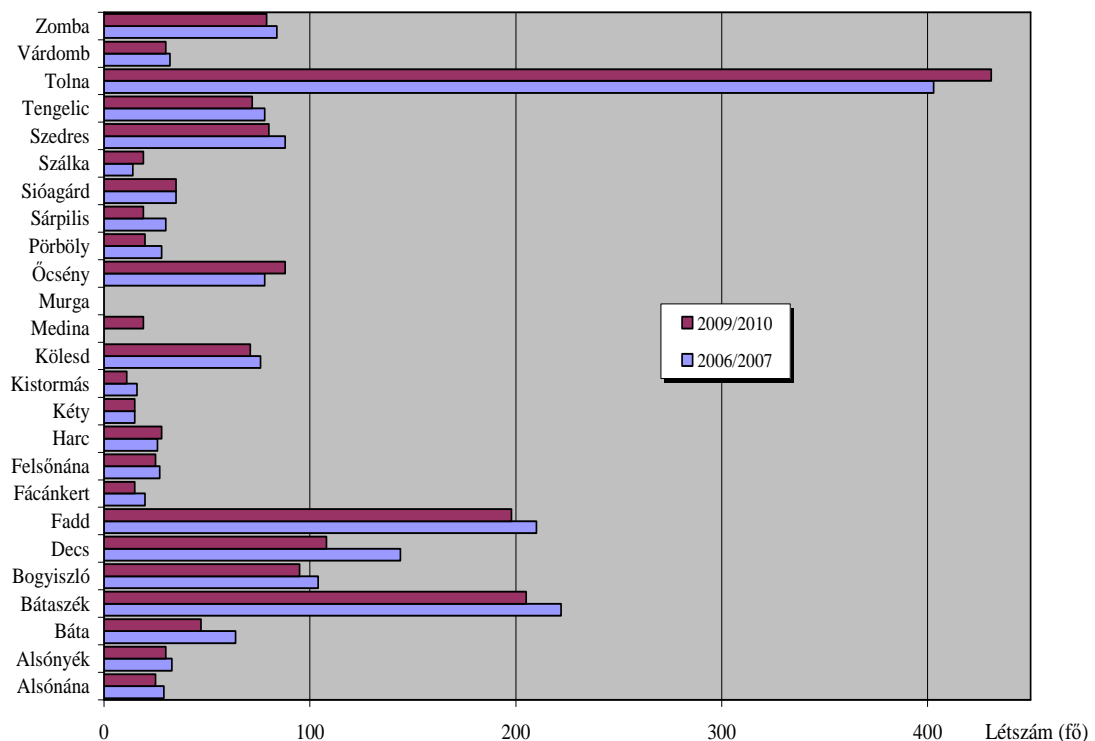

Szekszárd-Tolnai Kistérség Közoktatási Fejlesztési Terve

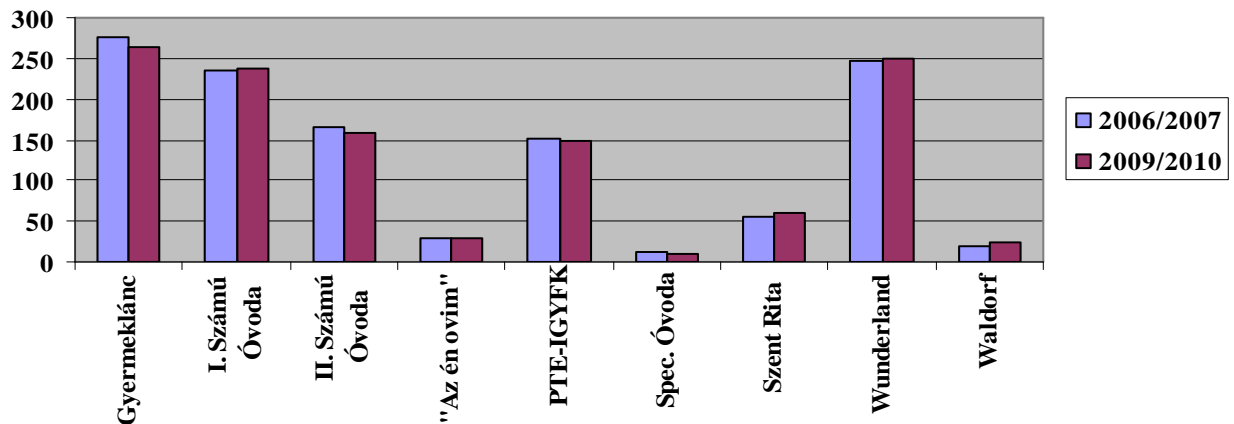
A **bölcsődei** férőhelyek iránti igény nagy, 2009-ig sem „Az Én Ovim”, sem a szekszárdi Városi Bölcsőde nem tudja az összes jelentkező gyermeket fogadni. Az elutasított gyermekek száma az alapítványi bölcsődénél 5 fő (felvehető gyermekek 42 %-a), a szekszárdi Városi Bölcsődénél 38 fő (a felvehető gyermekek 31 %-a, azaz 3 bölcsődei csoportnyi). Ez mindenképpen felveti a **bölcsődei férőhelyek bővítésének** szükségességét.

Az **óvodák** gyermeklétszáma - az intézmények többségében - 2010-ig jelentősen nem csökken, azaz elegendő a jelenleg is működő csoportok megtartásához/indításához. Az egy óvónőre jutó gyermeklétszám 11 – 14 fő. **Előreláthatólag a jelenlegi óvodai struktúrán nem kell változtatni.** Több intézménynél kisebb mértékű csökkenés prognosztizálható, amely még nem veszélyezteti a jelenlegi csoportszámot.

Óvodás gyermekek létszáma településenként - Szekszárd kivételével

Óvodás gyermekek létszáma - Szekszárd

Ahol egy csoportnyi létszámcsökkenés várható (Báta, Decs), ott a megszűnő csoport helyén lehetőség nyílik bölcsődei csoport, családi napközi kialakítására, bővítésére, ill. az eszköz- és felszerelési jegyzékkel összhangban tornaszoba, vagy épp a hiányzó helyiség pótlására.

A jelenlegi helyzet és a 2010-ig várható létszám adatok alapján **férőhelybővítés** Tolnán és Ócsényben vetődhet fel.

Az óvodai beiratkozás során **nem jellemző az elutasítás**, mindössze 4 nevelési intézményben kellett ilyen határozatot hozni. (Bátaszék: 19 fő; „Az Én Ovim”: 3 fő; Katolikus óvoda: 11 fő, Gyakorló Óvoda: 3 fő).

2010-ig a Közoktatási törvényben az óvodákra meghatározott átlaglétszám alatti csoportlétszám várható Bátán, Fácánkerten, Kistormáson és Szálkán. Mivel ez fenntartói többletfinanszírozást jelenthet, a fenntartó önkormányzatoknak a mindenkori költségvetési törvény feltételeinek ismeretében kell eldönteniük, hogy fent tudják-e/akarják-e tartani óvodáikat, vagy más megoldási formát keresnek ellátási kötelezettségük teljesítésére.

A kisebb települések intézményeinél a létszámcsökkenés oka egyrészt a helyben megszűnő munkalehetőségek, a település „előregedése”, elköltözések, másrészt a nagyobb települések óvodáinak szélesebb programkínálata, mellyel a kistelepülések nem minden esetben tudnak versenyezni.

2.1.4. Épületállomány, infrastrukturális felszereltség

A **bölcsődei épületek állapota** megfelelő, mindössze kisebb felújításra szorulnak, egyedül a Szekszárd Városi Bölcsődénél jelentkezik az átfogó felújítás, bővítés igénye („Az Én Ovim” és a bátaszéki Bölcsőde esetében az átfogó felújítás megtörtént az elmúlt években). Az épületek akadálymentesítése (5%-os rámpa, akadálymentes illemhely, tájékoztató táblák, piktogramok) részben megtörtént.

A **bölcsődék felszereltsége** jónak mondható, korszerű, mint ahogy a játékeszközökkel való ellátottságuk is. Az **udvari játékok** „Az Én Ovim” és a 2. sz. Óvoda és Bölcsődénél megfelelnek az EU-s szabványnak, a szekszárdi Városi Bölcsődében részben felelnek meg, Bátaszéken csak a játékok felülvizsgálta történt meg.

Az **óvodák épületeinek állapota** 14 intézménynél jó, 12 intézményben kisebb felújítás szükséges, 10 óvodaépület teljes felújításra vár. Az utóbbiak között található kistelepülési és a

megyeszékhelyen működő intézmény is. Kizárólag Harc és Kéty óvodái tekinthetők korszerűnek, jó állapotban lévőknek.

Az **egyenlő esélyű hozzáférés** a kistérségben 11 óvodaépület esetén részben biztosított.

Több intézménynél hiányoznak az eszköz- és felszerelésjegyzékben (11/1994. (VI.8.) MKM rendelet 7. számú melléklet) **előírt helyiségek**. Van, ahol nincs tornaszoba, irodahelyiség, nevelői szoba, vagy elkülönítő.

A helyiségek állapotával való elégedettség 42-56 % között mozog. Leginkább a játszóudvarral, ill. a tornaszobával való elégedetlenség magas (58 %), bár az utóbbi mutató magába foglalja, hogy az intézmények egy része – mint azt már jeleztük – még mindig nem rendelkezik tornaszobával.

Általánosan rossz állapotúak a **belső helyiségek** (csoportszoba, mosdó, öltöző) Decsen, Faddon, Felsőnánán, Ócsényben, Sióagárdon, Szedresen, a szekszárdi Gyermeklánc, Gyakorló, Wunderland és Waldorf óvodákban, a tolnai Gesztenyés kert óvodában, Pörbölyön és Zombán. (2. sz. melléklet)

Az **óvodák felszereltsége, eszközellátottsága** az intézmények többségénél **megfelelő**. (3. sz. melléklet)

Az **udvari játékok EU-s előírásoknak való megfelelése** -az intézmények jelzése alapján- csak három óvodánál („Az Én Ovim”, Kölesd, Várdomb) teljesül, a felülvizsgálatuk a legtöbb intézménynél megtörtént, 9 intézményben (Bogyiszló, Fácánkert, Sárpilis, Medina, Pörböly, Felsőnána, Harc, Kéty, szekszárdi Speciális óvoda) azonban még a felülvizsgálatukat sem végezték el.

2.1.5. A bölcsődei és óvodai alkalmazottak

A **bölcsődei alkalmazottak** valamennyien szakképzettek, felsőfokú végzettséggel 3 fő rendelkezik.

Az **óvodákban** 272 **szakképzett óvodapedagógus** dolgozik, közülük 9 középfokú végzettségű.

Az óvónők kb. 20 %-a szakvizsgázott. A szakvizsgák, továbbképzések és képzések többnyire a saját profilhoz, pedagógiai program kínálatához igazodóak, segítik annak színvonalas megvalósítását. A szakvizsgázottak között legnagyobb számban fejlesztőpedagógusok, gyógytestnevelők, vezető óvodapedagógusok és közoktatás-vezetők jelennek meg, de találhatóak közöttük környezeti nevelők, népi játék kismesterség oktatók, valamint logopédus. Elsősorban a nagyobb települések óvodáiban vannak szakvizsgázott pedagógusok, hisz a továbbképzésre fordítható normatív támogatás csak itt teszi lehetővé e képzési forma finanszírozását.

Kiemelésre méltó, hogy az óvodák fontosnak tartják munkatársaik informatikai felkészültségét, így a továbbképzések között megtalálhatók az ilyen típusúak is (ECDL vizsgára felkészítő, felhasználói szintű számítógépes ismeretek elsajátítása), mint ahogy a napi kihívásokhoz kapcsolódó képzések (fejlesztőpedagógia, tanulási nehézséggel és beilleszkedési zavarokkal küzdő gyermekek nevelése; romológia stb.) is szép számmal vannak jelen.

Szakemberhiányt bölcsőde nem, az óvodák közül összesen 8 intézmény (Báta, Bátaszék, Alsónyék, Sióagárd, Szálka, Medina, Tolna, Pörböly) jelzett.

Valamennyi fenntartó önkormányzatról megállapítható, hogy bár igyekszik az óvodai működés zavartalan feltételeit biztosítani, a gazdaságos működtetésre való törekvés során nélkülözhetőnek vélt álláshelyeket von el az óvodáktól. Nem egy olyan óvoda van, ahol nincs meg az egy csoportra jutó egy dajka, elvették a takarítói, karbantartói, udvarosi, néhol a konyhai státuszt, ami közvetlenül a nevelőmunka minőségének rovására megy, hisz a feladat megmaradt, az ellátók köre viszont erősen szűkült. Ebben a kényszerhelyzetben a dajkák - akiknek a gyermekek gondozásában kellene rész venniük - udvart söpörnek, vagy locsolnak, homokot lapátolnak, havat takarítanak, konyhai munkát végeznek. Tekintve a néhol igen magas csoportlétszámokat, a gyermekcsoportok összetételét, bizony ez negatívan hat a nevelőmunka eredményességére, hatékonyságára. (4. sz. melléklet)

2.1.6. Programkínálat

A **bölcsődék** széles program- és szolgáltatáskínálatukkal kiszolgálják, sokszor elébe is mennek a szülői igényeknek. A speciális étrend biztosítása természetesnek tekinthető a bölcsődékben, de a meghosszabbított nyitvatartás, a gyermekfelügyelet vállalása, gyermekjátzó szervezése, könyv- és játékkölcsönzés is megtalálható, melyek a családi délutánok szervezésével együtt a szülők elfoglaltságához igazodnak, egyben segítik a gyermeknevelést is.

Az **óvodákban** hasonlóképpen széles a kínálat, melynek a sokoldalú nevelésen és fejlesztésen túl nem titkolt célja, hogy az egyre apadó gyermeklétszámot „becsalogassa” az óvodákba. Leggyakoribb szolgáltatások közé tartoznak a gyermekjátzó-, néptáncfoglalkozás, az úszás- és nyelvoktatás, gyógytestnevelés, hitoktatás, de van só-szoba, Ayres terápia és egyre több, a szülőkkel közösen, vagy épp a szülőknek szervezett program.

Német nemzetiségi nevelés folyik a már korábban említett nevelési intézményekben.

A kompetencia-alapú óvodai nevelés programcsomag kipróbálói között található a szekszárdi 1. sz. Óvoda és Báta óvodája az Integrációs program bevezetője és kipróbálója. (5. sz. melléklet)

2.1.7. Szakszolgálat

A szakszolgálatok iránti igény **bölcsődében** még nem jellemző, ami jelentkezik, azt - a bölcsődék jelzése szerint - sikerül megoldani.

A **fejlesztőpedagógiai, logopédiai** ellátás szinte minden **óvodánál** megoldott. Több óvoda a szolgáltatáshoz nem tud térítésmentesen hozzájutni, így az ellátást saját finanszírozásában saját alkalmazottal, vagy megbízással, a Nevelési Tanácsadó logopédusával, az iskolát és óvodát közösen ellátó, ill. utazó szakemberrel oldja meg.

A **logopédiai** ellátás általában a gyermekek 15-30 %-át érinti, ami azért nem tekinthető valós adatnak, mivel a logopédusok – a korlátozott óraszám miatt – elsősorban a nagycsoportos gyermekekkel foglalkoznak. A kisebb korosztályból csak a súlyos beszédhibás, ill. a megkésett beszédfejlődésű gyermekek kerülnek be az ellátottak körébe.

Fejlesztő foglalkozáson a gyermekek 10-30 %-a vesz részt.

Leginkább a **gyógytestnevelés** nem megoldott (19 intézmény), de ezt az ellátást a Közoktatási törvény nem is írja elő kötelezően. Természetesen jó lenne, ha a prevenció és korrekció már

Szekszárd-Tolnai Kistérség Közoktatási Fejlesztési Terve

óvodás korban megkezdődhetne, hisz ezt célozzák az óvodák ilyen irányú törekvései is (gyógytestnevelők képzése, tartás- és lábstatikai rendellenességek megelőzésére szervezett torna, stb.).

2.2. Általános és középiskolai, szakképzési, kollégiumi feladatellátás a kistérségben

2.2.1. Az iskolai feladatellátás jogi és szervezeti keretei

A szekszárdi kistérség 26 településén élő általános iskolás korú gyermekek számára 20 **általános iskola** biztosítja az alapfokú ellátást az alábbiak szerint:

Az iskola neve	Fenntartási forma	Települések (gesztor)	Évfolyamok	Tanulólétszám 2007/2008
Önkormányzati fenntartású általános iskolák				
1.Várdomb-Alsónána Óvoda és Általános Iskola	önkormányzatok társulása	Alsónána	1-4.	170
		Várdomb	1-8.	
		Pörböly	1-4.	
2.Kanizsai Dorottya Általános Iskola és Zeneiskola	önkormányzatok társulása	Alsónyék	----	592
		Bátaszék	1-8.	
3.Bátai ÁMK Hunyadi János Általános Iskola	önkormányzat	Báta	1-8.	136
4.Bogyiszló-Fácánkert Társult Általános Iskola és Óvoda	önkormányzatok társulása	Bogyiszló	1-8.	219
		Fácánkert	1-4.	
5.Bíborvég ÁMK Általános Iskola	önkormányzatok társulása	Decs	1-8.	216
		Sárpilis	1-4.	
6.Körzeti Általános Iskola, Óvoda és AMI	önkormányzatok társulása	Felsónána	1-4.	397
		Harc	1-4.	
		Zomba	1-8.	
		Kéty	----	
		Tengelic	1-6.	
7.ANOI Kölesd	önkormányzatok társulása	Kistormás	----	163
		Kölesd	1-8.	
8.Bezerédj István Általános Iskola és Óvoda	önkormányzat	Szedres	1-8.	198
9.Gárdonyi Géza Óvoda és Általános Iskola	önkormányzat	Fadd	1-8.	398
10.ÁMK Általános Iskola	önkormányzatok társulása	Sárpilis	----	195
		Ócsény	1-8.	
11.5. sz. Általános Iskola	önkormányzatok társulása	Szálka	----	661
		Szekszárd	1-8.	
12.Dienes Valéria Általános Iskola Grundschule	önkormányzatok társulása	Szekszárd	1-8.	675
		Medina	1-4.	
13.Garay János Általános Iskola és AMI	önkormányzatok társulása	Szekszárd	1-8.	429
		Sióagárd	1-4.	
14.Babits Mihály Általános Iskola	önkormányzat	Szekszárd	1-8.	537
15.Szivárvány Általános Iskola	önkormányzat	Szekszárd	1-8.	95
16.Wosinsky Mór Általános Iskola, Óvoda és AMI	önkormányzat	Tolna	1-8.	687
Egyéb fenntartású általános iskolák				
17.PTE-IGYKF, AMI és Gyakorló Óvoda	egyetem	Szekszárd	1-8.	610
18.Comenius Általános Iskola	alapítványi	Szekszárd	1-8.	76
19.Szent József Katolikus Általános Iskola	egyházi	Szekszárd	1-8.	142

Szekszárd-Tolnai Kistérség Közoktatási Fejlesztési Terve

20.Szekszárdi Waldorf Óvoda, Általános Iskola és AMI	alapítványi	Szekszárd	1-8.**	21
--	-------------	------------------	--------	-----------

* Csatlakozási szándékát most erősítette meg testületi határozatával.

**Jelenleg még csak 1. és 2. osztállyal működik.

A szekszárdi kistérségben összesen 10 **középiszkola** működik az alábbi keretek között:

Az iskola neve	Fenntartási forma	Települések	Évfolyamok	Tanulólétszám 2007/2008
Gimnáziumok				
1. II. Géza Gimnázium	városi önkormányzati	Bátaszék	7-13.	229
2. Garay János Gimnázium	megyei jogú város önkormányzata	Szekszárd	5-12.	607
3. Sztárai Mihály Gimnázium	megyei önkormányzati	Tolna	7-13.	312
Vegyes középiskolák				
4.I.Béla Gimnázium és Informatikai Szakközépiskola	megyei jogú város önkormányzata	Szekszárd	9-14.	497
5.Tolna Megyei Önkormányzat Szent László Egységes Középiskolája	megyei önkormányzati	Szekszárd	9-15.	2477
6.Csapó Dániel Középiskola, Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégium	minisztériumi	Szekszárd - Palánk	9-14.	551
Szakképző Iskolák				
7.Bezerédj István Kereskedelmi Szakközépiskola és Kereskedelmi Szakiskola	megyei jogú város önkormányzata	Szekszárd	9-14.	746
8.Kolping Katolikus Szakképző Iskola	egyházi	Szekszárd	9-12.	696
9.Esély Szolgáltató Szakképző Iskola	alapítványi	Szekszárd	11-12.	312
10.Kodolányi János Középiskola és Kollégium	alapítványi	Szekszárd	13-14.	66

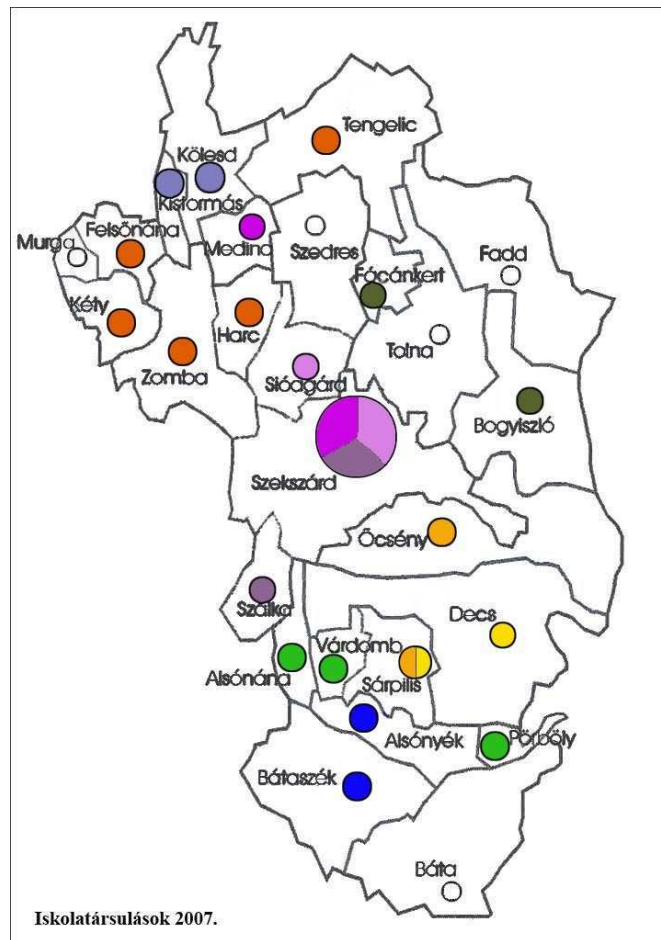
A középfokú oktatás feltételeinek biztosítását önálló intézményként szolgálja a Szekszárd Megyei Jogú Város fenntartásában működő Rózsa Ferenc Kollégium. A **kollégiumi ellátást** emellett a Szent László Középiskola és a Csapó Dániel Középiskola biztosítja intézményegységként működő kollégiumaiban.

A közoktatási feladatellátást a szekszárdi kistérségben megvalósító intézményhálózat áttekintése alapján megállapítható:

- A közoktatási feladatellátás biztosításában kiemelkedően jelentős a kistérségi központ, Szekszárd város szerepe. Szekszárd város közoktatásában egyre növekvő szerepet töltenek be a nem állami, nem önkormányzati fenntartású intézmények.
- A közoktatás-fejlesztés szempontjából a többcélú kistérségi társulás hatókörébe mindössze 4 középiskola tartozik. A középfokú iskoláztatás szervezeti kereteinek és tartalmi irányainak formálására sok különböző fenntartónak van ráhatása.

Szekszárd-Tolnai Kistérség Közoktatási Fejlesztési Terve

- Az általános iskolai feladatellátás tekintetében a kistérség településeire a társulások formája jellemző.

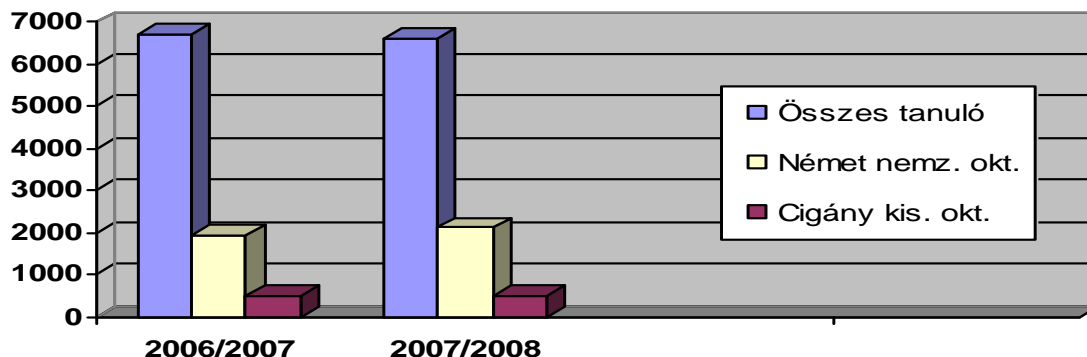

- Önálló iskolafenntartók a 26 település közül a vizsgált időpontban:
  - Bába
  - Fadd
  - Szedres
  - Szekszárd (egyes intézmények tekintetében)
  - Tolna
- Jellemzően minden település igyekszik megtartani az alsó tagozatát, melyek a társulások esetében tagintézményként működnek.
Csak alsó tagozat működik:
  - Alsónánán
  - Fácánkerten
  - Felsőnánán
  - Harcon
  - Medinán
  - Pörbolyön
  - Sárpilisen
  - Sióagárdon

- Az általános szerkezeti formától (1-4., ill. 1-8. osztály) egyedül Tengelic mutat eltérést, ahol 1-6. osztályos tagintézményben tanulnak a gyerekek. Az 1-6. évfolyamos iskolák mellőzésének az a magyarázata, hogy az iskolafenntartók többségének vélekedése szerint a hat osztályos általános iskola - a mai közoktatási szabályzók mellett - a legkevésbé gazdaságosan működtethető iskolaszervezeti forma, valamint a szülők szokásrendjében is az iskolaváltás tipikus pontjának mutatkozik az „alsó tagozatból” a „felső tagozatba” átlépés időpontja.
- Nincs jelen általános iskolai ellátás Alsónyéken, Kétyen, Kistormáson, Murgán és Szálkán.
- A kistérségben a tanulólétszám a városok (Bátaszék, Szekszárd, Tolna) iskoláiban összpontosul. A városokon kívül erőteljesebb mikrotérségi integráló szereppel bír Zomba (Felsőnána, Harc, Kéty, Tengelic, Murga).
- A kistérségben az általános iskolai alapoktatást kísérő jellemző profil a nemzetiségi, kisebbségi oktatás.

A kistérség településeinek általános iskoláiban jelentős számú tanuló részesül **nemzetiségi-kisebbségi oktatásban**. Az elmúlt és jelen tanév adatai alapján megállapítható, hogy az általános iskolás tanulók több mint 37 %-a (2594 gyermek) vesz részt ebben az oktatási formában; ebből 81 %-uk (2112 tanuló) német nemzetiségi, kisebb hányaduk, 19 % (482 tanuló) roma kisebbségi nevelési-oktatási programban. (6. sz. melléklet)

Nemzetiségi-kisebbségi oktatásban részesülő tanulók aránya 2007.

A fenti arányok nem tükrözik a kistérség településein élő lakosság valós összetételét. A német nemzetiségi oktatás ilyen szempontból felülreprezentált a kistérségben, a roma lakosság lélekszámához, települési eloszlásához képest alulreprezentált viszont a cigány kisebbségi oktatásban részesülő tanulók száma. Sok iskola esetében a nemzetiségi, kisebbségi oktatásban való részvételt az oktatási formához társuló kiegészítő normatívák teszik vonzóvá, amelyek enyhítik a szorító költségvetési gondokat.

2.2.2. Bejárók, a gyermekek összetétele

A 2007/2008-as tanévi adatszolgáltatás alapján megállapítható, hogy a kistérség 6617 általános iskolás tanulójaiból 1140 (17 %) jár el naponta lakhelyéről az őt befogadó iskolába.

Közülük 1045-en a szekszárdi kistérség településein élnek, 95 tanuló szomszédos kistérségek településeiről érkeznek. (7. sz. melléklet)

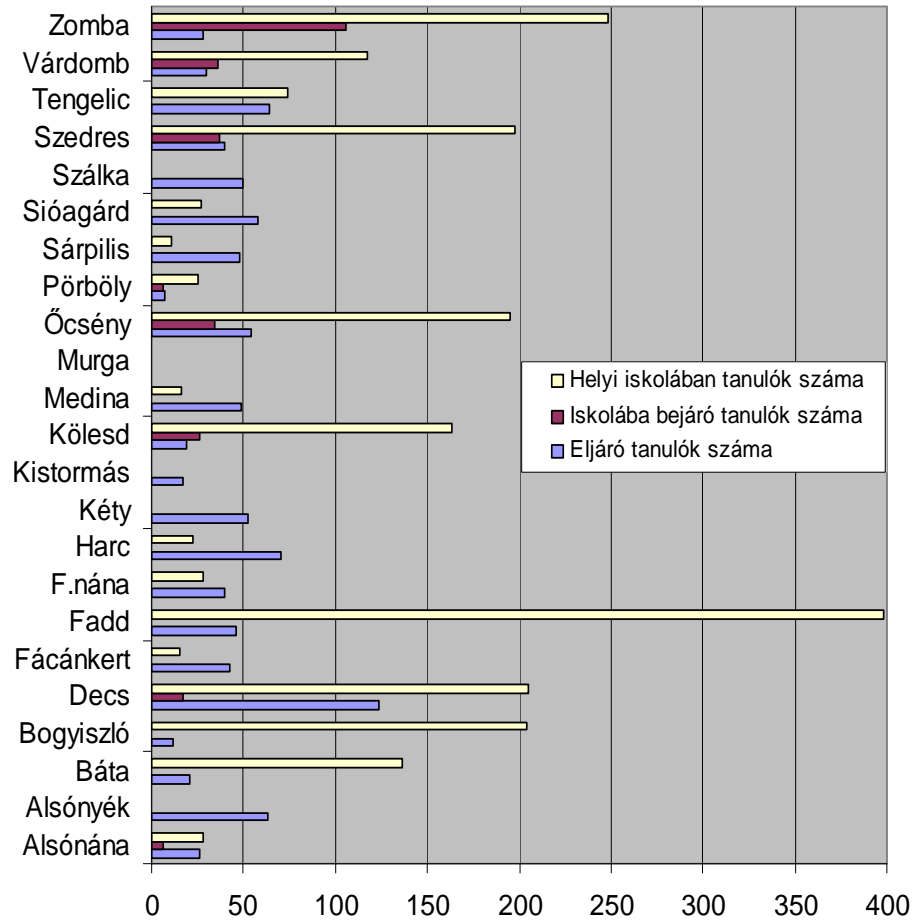
Az összes bejáróból a mikrotérségi központú iskolákba naponta 954 tanuló ingázik az alábbiak szerint:

Zomba estén a bejárók magas száma egyértelműen a települések közti társulási megállapodásból következik. Látható viszont, hogy - az országos tendenciának megfelelően - meghatározóan a kistérség városaiban jelennek meg azok az általános iskolás korú tanulók, akik a városkörnyék falvaiból választanak más iskolát. A három város iskoláiba bejárást ugyanis csak kisebb részben (31,5 %) magyarázzák a létrejött települési társulások. A városi iskolákba bejárók 68,5 %-a (654 tanuló) saját lakhelyén vagy a település által létrehozott intézményfenntartó társulás iskolájában is teljesíthetné a tankötelezettséget. Különösen érzékelhető elszívó hatás Szekszárd város esetében, melynek iskoláiba - a társulási megállapodásokon túl - 532 tanuló jár be. A fentiek következtében a községi iskolák potenciális (körzetes) tanulóik 25,8 %-át veszítik el.

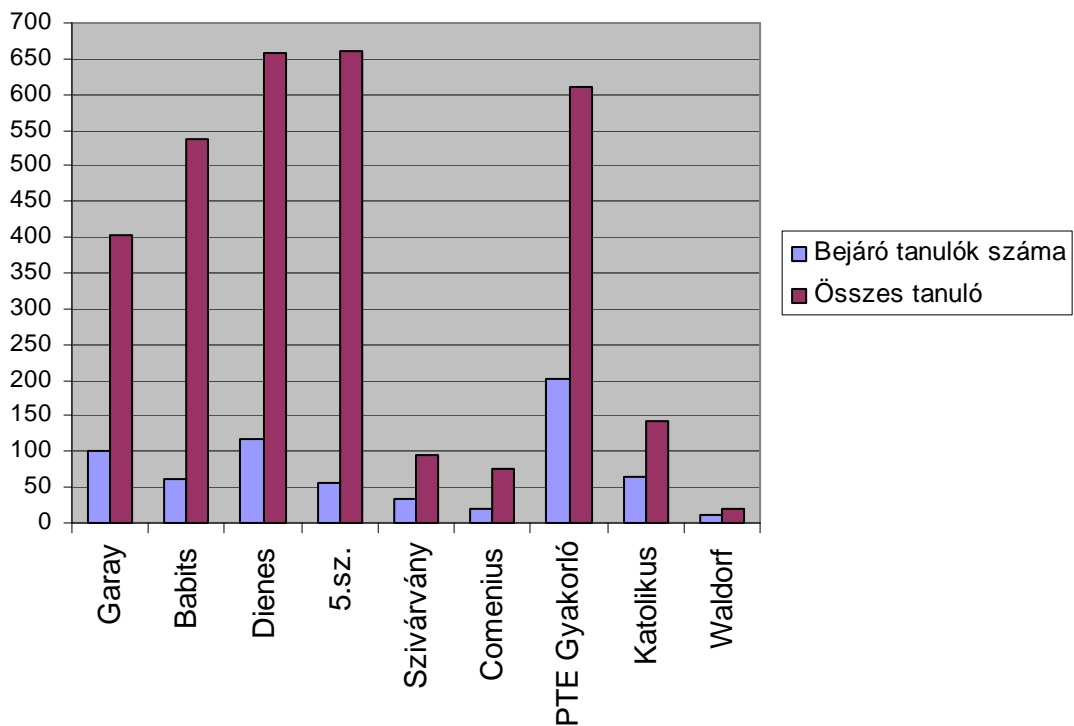
A bejárók számának a fentiekben elemzett alakulása azt is mutatja, hogy a szülők egy része figyelmen kívül hagyja a fenntartók megállapodásait, azaz nem oda járatja gyermekét, amely településsel/iskolával a települése fenntartói társulási megállapodást kötött.

A bejáró és eljáró tanulók számának alakulása a kistérség településein

Bejáró tanulók aránya iskolánként-Szekszárd

A bejáró gyerekek utáni normatívát a befogadó iskola, illetve fenntartó veszi igénybe. Nem állnak rendelkezésre adatok arról, hogy van-e a lakóhely és a befogadó intézmény fenntartója között megállapodás az állami forrás és a tényleges ráfordítás közti különbség fedezésére. Mivel a kistérség valamennyi települése valamilyen formában maga is közoktatási intézmény fenntartója, az elsődleges kényszert a helyi feladatok megoldása jelenti mindegyik önkormányzat számára.

A szabad iskolaválasztás alapján legnagyobb számban Szekszárd fogad tanulókat a környező településekről, amely tény az adott szekszárdi iskolák költséghatékonyágát javítja, ugyanakkor rontja a bejáró tanuló lakhely intézményének hasonló adatait.

A bejárók számának alakulása természetesen nem csupán intézmény-fenntartási, költségvetési kérdés. Az iskolaválasztás oka sokkal összetettebb. Benne van a városi iskolák szélesebb programkínálatának lehetősége, esetleg a lakóhely iskolájának nem megfelelő teljesítménye, hiányos kommunikációja a környezettel. Szerepet játszik a szülők munkahelye, eljáró volta, a mintakövetés („a szomszéd is elviszi elv”). Nem elhanyagolható a településnagyságból és szociokulturális háttérből adódó szegregáló hatás sem. Azok a szülők, akik „megtehetik”, azaz a szociális helyzetük jobb, tényleges iskolaválasztó pozícióban vannak, és elviszik a gyermeküket a centrumtelepülések nagylétszámú, nagyobb oktatási kínálattal rendelkező iskoláiba; a lakóhelyen helyben maradnak azok, akik számára csak elvi lehetőség az iskolaválasztás.

A bejáró tanulók kis hányada utazik szervezeten iskolabusszal, a többségük a Volán járatokat veszi igénybe. (A kistérségben 1 iskolabusz van /Kölesd-Kistormás/, valamint egy társulás /Zomba/ iskolabusz szolgáltatás vásárlásával oldja meg az utaztatást.)

A középiskolák esetében a diákok egy jelentős hányadának napi utazása az iskolába az intézményforma jellegéből következő természetes megoldás. A kistérség 10 középiskolájába 3706 bejáró van, ez az össztanulói létszám 60%-a.

Település	Tanulók		
	Összlétszám	Bejárók száma	Bejárók - %
Bátaszék	229	98	42 %
Szekszárd	5617	3503	62 %
Tolna	312	105	33 %

A tanulók közül 493 fő (az össztanulói létszám 8 %-a) lakik kollégiumban. A kollégiumi férőhely a középiskolákban 746, a kollégiumok kihasználtsága így 66 %-os.

A kollégiumok kihasználtsága intézményenként:

A kollégium neve	Férőhelyek száma	Kollégisták száma	Kihasználtság %
Rózsa Ferenc Kollégium	224	228	100 %
Szent László Középiskola kollégiumai	400	187	47 %
Csapó Dániel Középiskola kollégiuma	122	78	64 %

2.2.3. Intézményi létszámok

A 2007/2008. tanév statisztikai adatai szerint a kistérség általános iskolai tanulóinak létszáma 6617 fő. Az előző tanévhez képest - 6721 fő - ez csökkenő tanulólétszámot jelent.

Az összes tanulóból 1-4. évfolyamos 3139 tanuló, 5-8. évfolyamos 3478 tanuló. A városok iskoláiban tanul 4482 gyermek, a községi iskolákba 2135 gyermek jár.

A tervidőszak elkövetkező tanéveire a demográfiai adatok alapján a tanulólétszám alakulása a következőképpen prognosztizálható:

**A 7-14 éves korosztály létszámának becsült száma a kistérség iskoláiban
2008-2013 között**

Forrás: KEKKH

Az adatok szerint a következő évben még várható növekvő irányú tanulói létszámváltozás az általános iskolában, de a tervidőszak végéig a 7-14 éves korosztályba tartozó gyermekek száma mintegy 400 fővel csökken. A 2010-es évek elején 6300 körül állandósuló gyermekszám várható, vagyis várhatóan ennyi tanuló fogja igénybe venni az általános iskolák szolgáltatásait. (8. sz. melléklet)

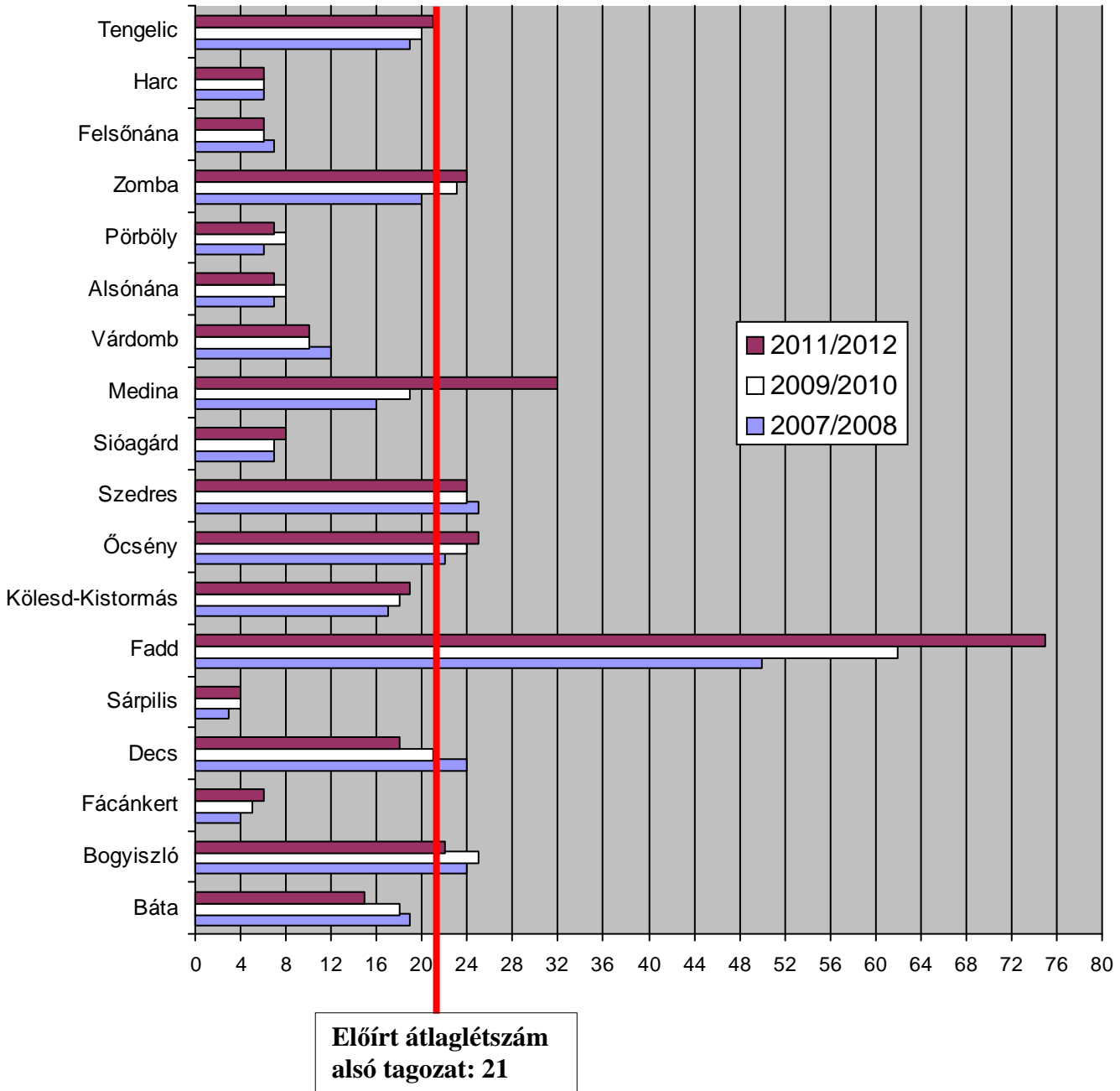
A 20 iskola esetén a gyermekszám változását vizsgálva megállapítható, hogy a tanulólétszám csökkenése nem számottevő, nem jósolható meg azonban, hogy az egyes iskolákat milyen mértékben érinti a létszámcsökkenés.

Az egyes településeken következő tanévek tanulólétszámának tervezhetőségét az alábbi bizonytalansági tényezők nehezíthetik:

- bár irányadó lehet a jelenleg az óvodákban lévő 3-6 évesek száma, nem biztos, hogy minden helyben lakó szülő a helyi iskolát választja majd, azaz nem biztos, hogy a jelenleg helyi óvodások a helyi iskolába fognak járni. (Jól jelzik ezt a már fentebb elemzett eljáró gyermekek adatai is.)
- nem prognosztizálható: a nem önkormányzati fenntartású iskolák térnyerése, a gyakorló iskolai forma jövője, új képzési programok térhódítása, az iskolaszervezet - pályázatokkal is támogatott - átformálódásának üteme stb.

A feladatellátás jelenlegi szervezeti kereteit alapul véve a tanulólétszámok alakulásának a tervidőszak végéig történő vizsgálata megmutatja, hogy mely településeken válhat kritikussá az alsó, ill. felső tagozat fenntartása.

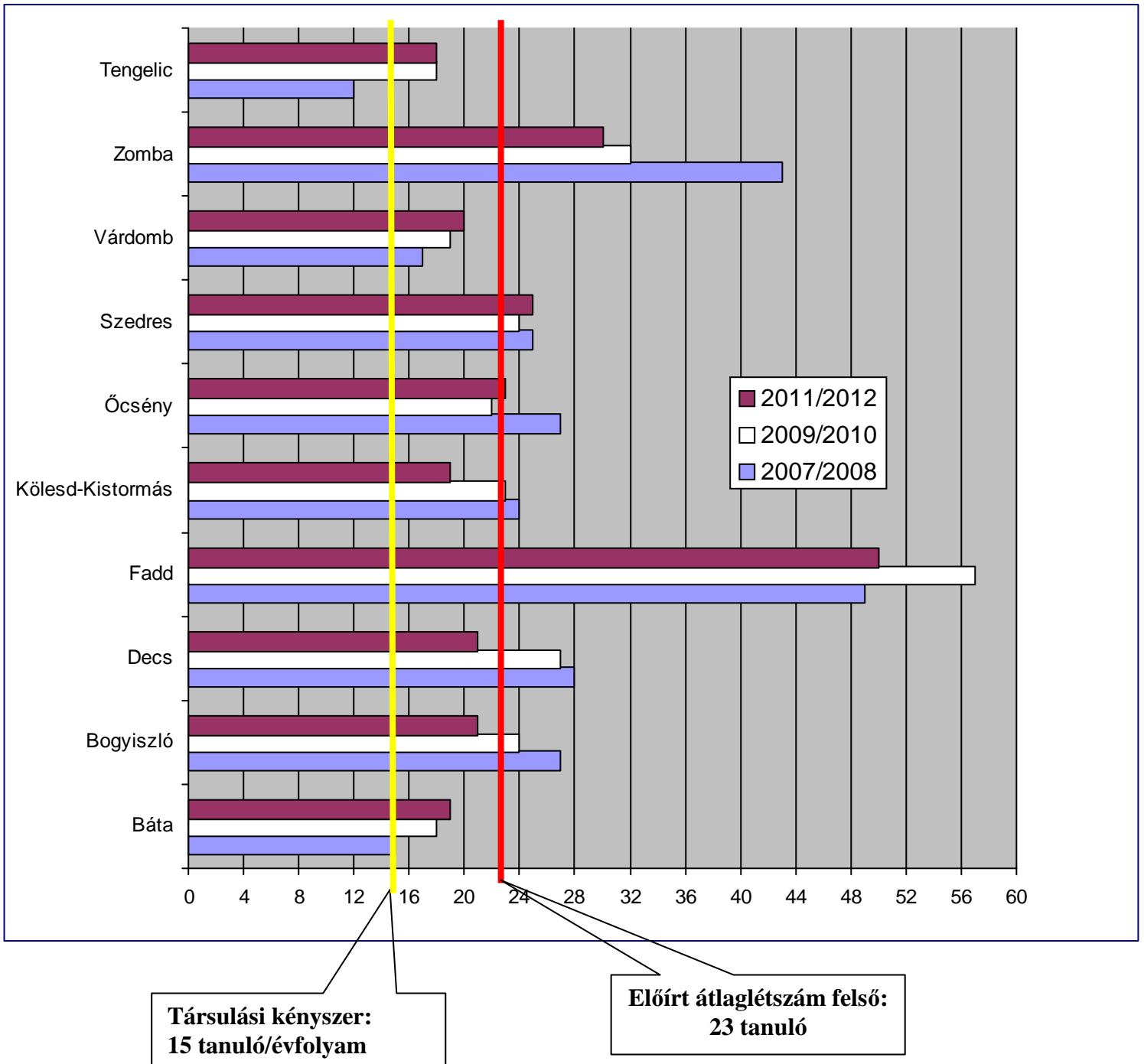
**Alsó tagozatos egy évfolyamra eső tanulólétszámok alakulása településenként
2007-2012
(városok nélkül)**

Az **alsó tagozatosok** létszámát vizsgáló fenti diagram jól mutatja, hogy az érintett települések felében (Harc, Felsőnána, Pörböly, Alsónána, Várdomb külön-külön alsó tagozattal, Sióagárd, Sárpilis, Fácánkert, ill. határeset: Báta), a jelenlegi törvényi szabályozók mellett az alsó tagozat gazdaságosan nem működtethető, annak fenntartása aránytalan terhet jelent a település számára még akkor is, ha a különböző oktatási programok beemelésével, a program által meghatározott kisebb csoportlétszámok lehetőségének kihasználásával nem kérdőjeleződik

meg egyértelműen az alsó tagozat léte. Emellett a diagram azt is jól mutatja, hogy pl. Fadd esetében egy évfolyamon több osztály is indítható lesz.

**Felső tagozatos egy évfolyamra eső tanulólétszámok alakulása településenként
2007-2012
(városok nélkül)**

A **felső tagozatosok** létszámának alakulását előrevetítő fenti diagram az alsó tagozati működésnél kevésbé kritikus helyzetet mutat. Ez adódik abból is, hogy a társulások létrejöttével az 5-8. évfolyamos oktatás az elmúlt években a gesztor települések iskoláiba

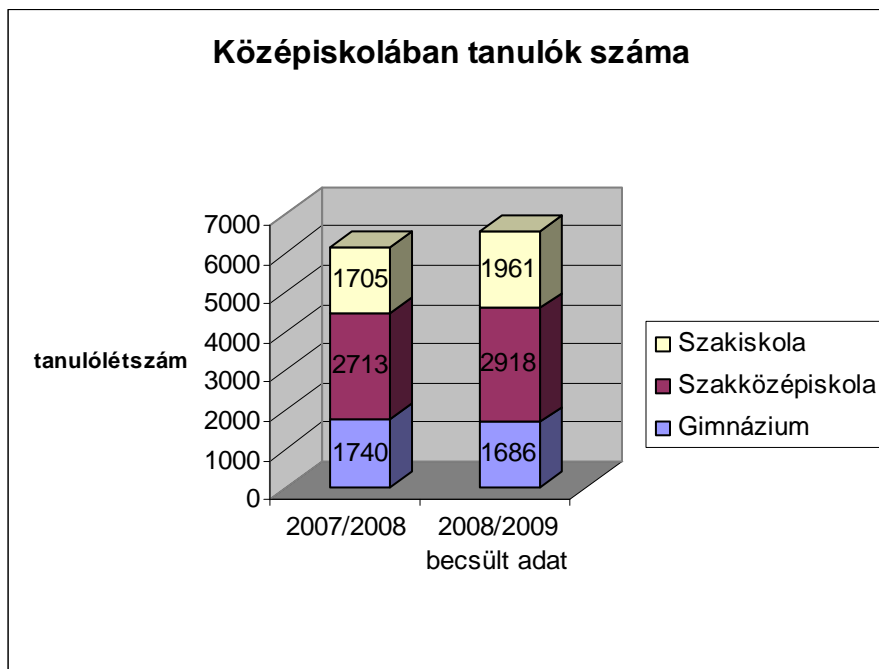
összpontosult. A diagramról leolvasható, hogy a tervidőszak alatt a tanulólétszám minden település felső tagozatos iskolájában eléri a Ktv.-ben meghatározott maximális osztálylétszám felét, vagyis a társulási kényszert mutató határ felett marad.

Amennyiben azonban az évfolyamonkénti létszám tartósan az átlagléttség alatt van, csak jelentős többletfinanszírozással működtethető a felső tagozat. A nemzetiségi, kisebbségi oktatás okán engedélyezett alacsonyabb csoportlétszám lehetősége csak átmeneti megoldást jelent, hosszabb távon nem biztosítja a költséghatékony működést.

A **középiskolák** a középiskolai beiskolázás sajátos rendszere miatt hosszú távon nem tudják hitelesen prognosztizálni a várható tanulólétszámot. Erre a demográfiai adatokból sem lehet következtetni az éves ciklusú fenntartói döntések és az iskolaválasztás szabadsága miatt.

A demográfiai adatok középtávon a korosztályi létszám csökkenését jelzik, az azonban a jövő tanévi beiskolázás várható alakulásában még nem érzékelhető.

A kistérség középiskoláiba járó tanulók 2007-2009

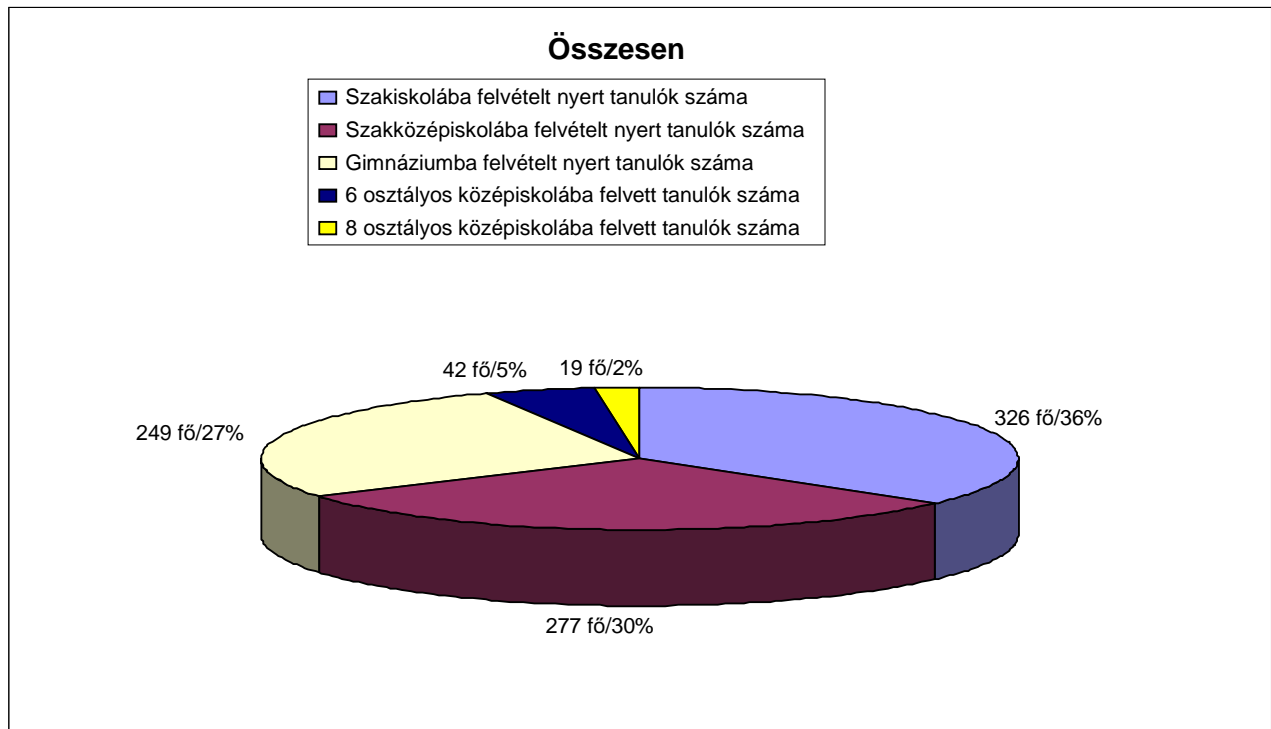

A fenti diagram nem tartalmazza az Esély iskola létszámadatát.

2.2.4. A tanulói évfolyamok közti továbbhaladás a kistérség iskoláiban

A kistérségben a tanulók az alapfokú képzést biztosító általános iskolából az 5. évfolyamon (8 osztályos gimnázium), a 7. évfolyamon (6 osztályos gimnázium), ill. a 8. évfolyam elvégzését követően iratkozhatnak be a középiskolába. A 8. osztályban végzett tanulók továbbtanulási mutatói az egyes iskolatípusok között a vizsgált időszakban (2006. és 2007. év) kis eltéréssel állandóságot mutatnak. Az országos tendenciákhoz hasonlóan az érettségit adó iskolákba a tanulók 2/3-a kerül, míg a végzetek 1/3-a választja a szakmát adó szakiskolákat. (9. sz. melléklet)

Továbbhaladás az általános iskolából a középiskolába 2007.

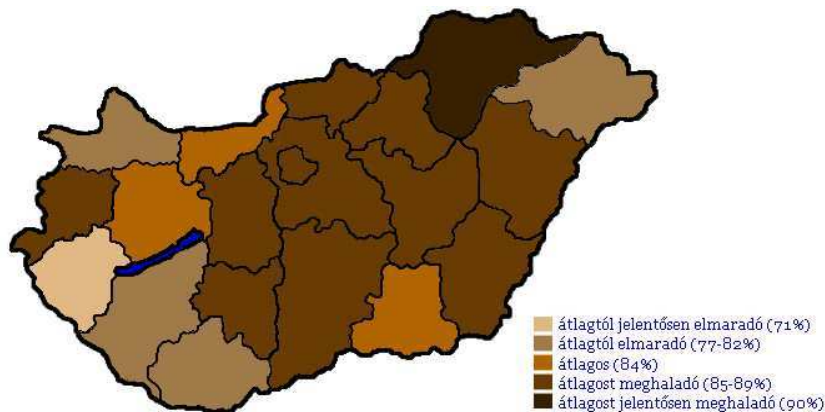
A továbbhaladás két tanévi adatainak vizsgálata azt a tapasztalatot igazolja, mely szerint a gimnáziumok, szakközépiskolák - függetlenül az általános iskolában adott tanévben végzetek számától - létszámkereteiket mindig feltöltik. Ha a korosztályi demográfiai mutató csökken, az jellemzően a szakiskolák létszámát érinti (2006-ról 2007-re: -76 tanuló). Ez a tény a szakképzés térségi szerkezetének átalakulására is befolyással van.

A középiskolák kistérségünkben két 6 évfolyamos (Bátaszék, Tolna) és egy 8 évfolyamos (Szekszárd, Garay Gimnázium) gimnáziumi osztályt indítottak az utóbbi években. A 6 és 8 évfolyamos osztályokba jellemzően a környező intézményekből jelentkezhetnek a tanulók. Az általános iskolás korú tanulók átlépése a középiskola szervezetébe az általános iskolát érintő létszámcsökkenésen, az osztálylétszámok módosulásán túl jelentős hatással van az adott iskola tanulmányi eredményességére is (ld. például kompetenciamérések eredményeit).

2.3. A feladatellátás fizikai jellemzői

2.3.1. Az iskolaépületek jellemzői, eszközellátottság

Egy 2007-es OKM megrendelésre készült kutatás szerint Tolna megye közoktatási intézményeinek 89 %-a szorul felújításra.

Forrás: Szonda-Ipsos

Az **általános iskolák** épületei szinte minden településen felújításra szorulnak. A fenntartóknak önerőből jobb esetben is csak az állagmegóvásra futja.

Két település (2005-ben Báta, 2006-ban Decs) ROP – pályázat segítségével újította fel intézményét.

Az általános iskolák főépületei jellemzően 40-50 évesek, de akad 100 éves, mint pl. a Szivárvány iskola épülete. Tolna esetében probléma az épületek széttagoaltsága is, amely nemcsak a gazdaságos működés biztosítását, hanem a pedagógiai munka átláthatóságát is nehezíti.

Az intézményvezetők megítélése szerint Báta, Decs, Sárpilis, Szedres iskolaépületei, Szekszárdon az 5. számú iskola, valamint a tengelici iskola épülete mondható korszerűnek. Az általános iskolák többsége régi, felújításra szoruló helyiségekben működik. A tantermek száma elegendő és megfelelő; a szaktantermek száma viszont kevés, a meglévők színvonala igen eltérő, itt jelentős előrelépésre lenne szükség.

Kettő kivétellel minden intézmény rendelkezik tornateremmel, tornaszobával. Bogyiszlón hosszú évek óta nem megoldott ez a kérdés, vele együtt a tornaterem hiányával kapcsolatos összes probléma sem. Zombán jelenleg csak tornaszoba áll rendelkezésre a testnevelés oktatásához, a harci tagintézményében pedig még az sem, pedig a települések iskolájának tanulólétszáma hosszú távon is igényelné a létesítmény megépítését, kialakítását.

Ahol a tornatermek, tornacsarnokok megépültek, ott minden település iskolája rendelkezik öltözővel, zuhanyzóval is.

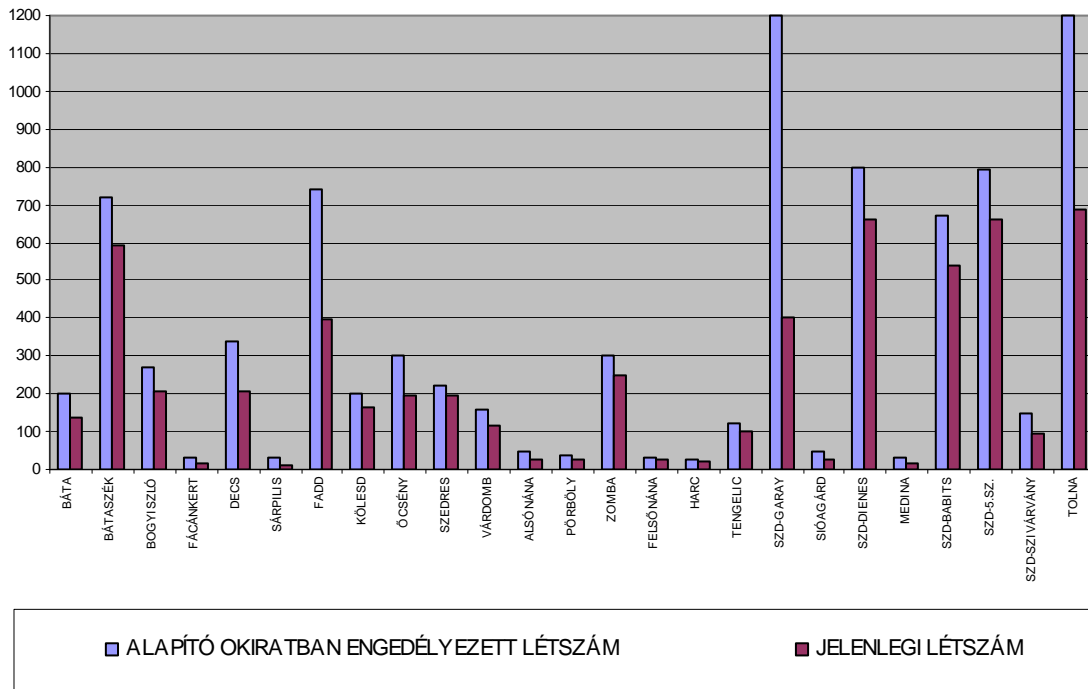
Uszodával a kistérségben jelenleg egyetlen iskola sem rendelkezik. Bátaszéken most épül a tanuszoda.

A kistérségben az úszásoktatás egyetlen kiszolgáló intézménye jelenleg a Szekszárd városi uszoda, amely szűk kapacitásával nem tudja kielégíteni még a város iskoláinak igényeit sem.

A könyvtári szolgáltatásokhoz a tanulók minden településen hozzájutnak az iskolai vagy a nyilvános, ill. mozgókönyvtári ellátáson keresztül. A könyvtárak felszereltsége azonban az elektronikus könyvtári funkciók szempontjából szerény és hiányos.

A diákétkeztetés minden intézménynél megoldott vagy saját fenntartású vagy vállalkozási formában működtetett konyhával. Az étkeztetést biztosító kiszolgáló ebédlő minden intézményben adott. (10. sz. melléklet)

Az általános iskolák kihasználtsága

A legtöbb helyen a kihasználtsági mutatók nem érik el az 50 %-ot sem. Több esetben kérdéses az előírt jogszabályi feltételek megléte és az alapító okiratokban engedélyezett felvehető gyermeklétszám közötti koherencia. Valószínűsíthető, hogy a fenntartók férőhelyek megállapításánál figyelmen kívül hagyták /hagyják a vonatkozó rendeletek mutatószámait.

Az iskolaépületek állagmegóvása, korszerűsítése nem a szükséges mérték szerint biztosított. Az iskolafenntartók nagy része évről évre csak a legszükségesebb, minimális karbantartásokat tudja intézményeiben elvégeztetni, a nagyobb léptékű felújításhoz, korszerűsítéshez szükséges forrásokkal nem rendelkeznek. A kistérség szinte minden intézményében szükség lenne az épület(ek) felújítására. Jellemzően a következő munkálatok elvégzésére lenne minimálisan szükség:

- nyílászárók cseréje,
- fűtéskorszerűsítés,
- világítási rendszer cseréje.

Az iskolák több mint felénél szükséges festeni, mázolni. Az akadálymentesítés csak a decsi és a bátai iskolában megoldott. (11., 12. sz. melléklet)

A kistérségben működő **középiszkolák** épületeinek állaga, felszereltsége átlagosnak, megfelelőnek mondható. A Megyei Jogú Város által fenntartott középiszkolák közül átfogó felújítás történt a 2005/2006. tanévben a szekszárdi Garay Gimnáziumban, melynek

köszönhetően itt részben biztosított az akadálymentes környezet. A bátaszéki II. Géza Gimnáziumban ez már teljes egészében megvalósult.

A Garay, az I. Béla és a II. Géza Gimnáziumban a sportudvar, ill. tornaterem kialakítására, felújítására van leginkább szükség.

A kistérség valamennyi középiskoláját tekintve általános kívánalom a nyílászárók cseréje, a festés-mázolás, valamint hiányosak a testnevelés-sport feltételei, továbbá feladat az akadálymentes környezet kialakítása.

A kistérség iskoláiban elegendő tanterem áll rendelkezésre a tanulócsoportok elhelyezésére. A szaktantermek száma elfogadható, minőségük a 21. századi iskola követelményszintjének csak részben felel meg. Legnagyobb hiányosságok a természettudományos tárgyak oktatásához szükséges eszközök, felszerelések terén mutatkoznak. A tanulókísérleti eszközök elavultak. (13., 14. sz. melléklet)

A kollégiumokban a vizesblokkok állapota, a gyenge energiahatékonyság okoz gondot. Emellett szükség van az épületek belső állapotának rekonstrukciójára, bútorzat cseréjére.

Taneshközök

2008. év végéig a kötelező eszköz- és felszerelésjegyzékben foglaltaknak az **általános iskolák** közül az alábbi intézmények tudnak megfelelni:

Báta, Fácánkert, Decs, Fadd, Kölesd, Szedres, Tengelic, valamint az 5. Sz. iskola kivételével az összes szekszárdi intézmény.

A többi iskolánál - köztük centrumhelyzetűnek mutatkozóknál is - jelentős számban hiányoznak szemléltető eszközök, korszerűtlen a tantermi bútorzat, elavultak az informatikai eszközök, a szaktantermek eszközei, berendezései csak részben állnak rendelkezésre. Ez a hiány különösen figyelemfelkeltő, ha visszautalunk a mikrotérségi iskolák erősödő/domináns szerepére.

A **középiskolák** taneshközökkel való felszereltsége megfelelőnek mondható. A megyeszékhely által fenntartott középiskolák közül az I. Béla Gimnázium és a Bezerédj Szakközépiskola informatikai szempontból korszerűen és jól felszerelt. A taneshköz-fejlesztési igények között meghatározó az informatikai, multimédiás eszközfejlesztés és a természettudományok oktatásához szükséges eszközök biztosítása.

A megyei Közoktatás-fejlesztési Közalapítvány pályázati forrásai nagyban hozzájárulnak az intézményi eszközfejlesztéshez valamennyi intézménytípus érintően.

2.3.2. Alkalmazottak

A **pedagóguslétszám** alakulása szoros összefüggést mutat a tanulólétszámmal, illetve a jogszabályi környezettel.

A vizsgált időszakban emelkedett az egy pedagógusra jutó gyermeklétszám (9,04 – 9,66). Ennek magyarázata az, hogy a pedagóguslétszám arányában jobban csökkent, mint a kistérség intézményeibe járó tanulók száma. (A pedagógus/tanuló arány változatlanúságához az elmúlt két évben bekövetkezett 231 fős tanulólétszám-csökkenés 23-25 fős pedagóguslétszám-csökkenést feltételezett volna, a pedagógusok száma azonban ténylegesen 58 fővel csökkent.)

Az iskolafenntartók az utóbbi időszakban a létszámgazdálkodásra hozott döntései a működtetés gazdaságossága, hatékonysága felé mutatnak.

Jelen időszakban több olyan szempont kerül előtérbe, amely nemcsak az iskolaszervezetre gyakorol hatást, hanem az ott dolgozók létszámára is. Melyek ezek?

- Társulási kényszer, ha a 7-8. évfolyam létszáma a maximális létszám felét nem éri el.
- A maximális osztálylétszámok felé való törekvés.
- Kiegészítő normatíva a társulásban résztvevőknek.
- Támogatás a gesztor intézménybe bejáró tanulók után.
- Pályázati lehetőségek azoknak, akik hosszú távon bizonyítják a gazdaságos működést.

A fentiek miatt várható, hogy a következő években a stagnáló tanulói létszám mellett enyhén csökkenni fog a rendszerben dolgozó pedagógusok száma.

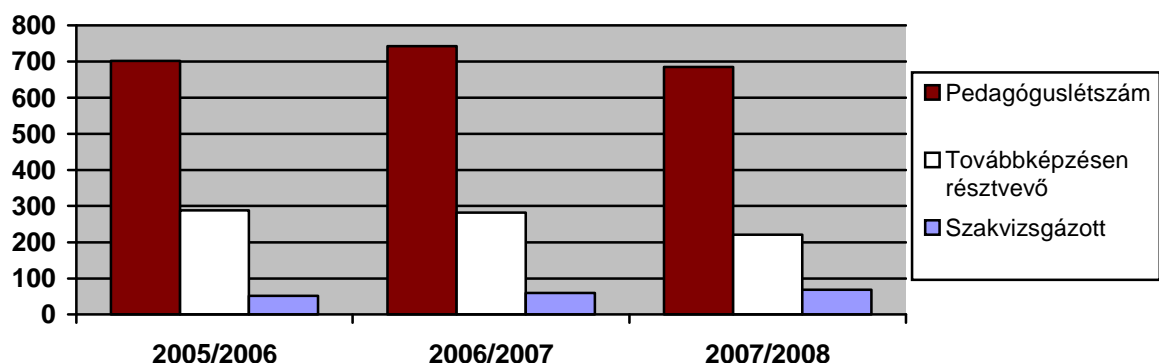
A kistérségben dolgozó általános iskolai **pedagógusok átlagéletkora** 41,8 évről 41,3 évre csökkent, a középiskolaiaké pedig 44,4 évről 43,1 évre. Ez elsősorban a nyugdíjba vonulást meghatározó törvények változásának a következménye (aki tud, az nyugdíjba megy, mert a nyugdíjkorhatár emelkedik és a korengedményes nyugdíjazás feltételei szűkülnek). Jelzésértékű, hogy a nem önkormányzati fenntartású iskoláknál, mindenekelőtt az alternatív programtervű Waldorf Iskola esetében a pedagógusok átlagéletkora lényegesen alacsonyabb (30 év).

Továbbképzés – szakvizsga

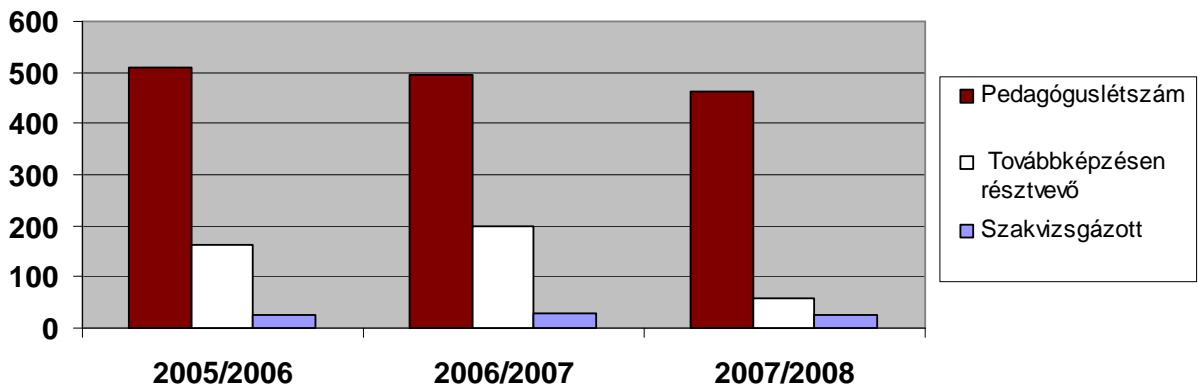
A kistérségben az általános iskolai oktatásban, valamint a középiskolákban dolgozó pedagógusok részvétele a továbbképzéseken jónak mondható. Ezt az aktivitást csak részben magyarázzák a 7 évenkénti kötelező képzések. A magas arány a pályázatokon résztvevő iskoláknak köszönhető, hiszen a fejlesztésekre kapott források jelentős részét humánerőforrás fejlesztésre kellett használni (HEFOP 2.1. – HEFOP 3.1. intézkedések, SZFP). Fontos megemlíteni, hogy az adatok csak az akkreditált képzéseket tartalmazzák, a belső képzések itt nem látszanak, pedig ezeket is jelentős számban alkalmazzák az iskolák, jó hatékonysággal. Nem ritka az az eset, amikor teljes nevelőtestület vett részt továbbképzéseken (IPR).

A pedagógusok többsége motivált az új oktatási módszerek megismerésére, bevezetésére, igyekszik frissen tartani és bővíteni ismereteit.

Az általános iskolában tanító pedagógusok részvétele továbbképzéseken 2005-2007.

A középiskolában tanító pedagógusok részvétele továbbképzéseken 2005-2007.

A szakvizsgázott pedagógusok száma 7-10 % között mozog. A fenti két diagram adatainak összehasonlításával megállapítható, hogy a középiskolákban tanítóknál arányaiban nem tér el lényegesen a szakvizsgázott pedagógusok száma az általános iskolaitól.

Az elmúlt években az intézmények jelentős számban szakvizsgás képzésekkel pótolták a szakemberhiányukat (pl. fejlesztőpedagógus, gyógytestnevelő, közoktatás-vezető, másoddiploma). Ennek is köszönhető, hogy csak néhány intézmény jelez szakemberhiányt, ezek általában a kis óraszámú tárgyak (rajz, biológia, ének, fizika), illetve logopédia, gyógytestnevelés. A hiány feloldása érdekében igény mutatkozik ilyen szakemberek (iskolapszichológus, logopédus) közös – mikrotérségi, kistérségi – alkalmazására.

Az OKM 2007-ben készült statisztikája alapján három megyében (Borsod – Szabolcs – Tolna) haladja meg az átlagot (43 %) a különleges pedagógusi erőfeszítést igénylő tanulók száma (67-78 %). (Forrás: www.om.hu) Ez előrevetíti a pedagógusok továbbképzésében az intenzitás megőrzését, ill. fokozását, valamint a célirányos specializálódást a képzéseknél.

2.3.3. Programkínálat

A kistérségi közoktatási rendszerben központi szerepet kap az **általános iskolai oktatás**. Az általános iskolában a tanuló az érdeklődésének, képességének és tehetségének megfelelően felkészül középiskolai, illetve szakiskolai továbbtanulásra, valamint a társadalomba való beilleszkedésre. Az általános iskolai kínálat sokrétű kell, hogy legyen annak érdekében, hogy az iskolahasználók igényeit ki tudja elégíteni

A következő specialitások jelennek meg a kistérség általános iskoláiban:

SPECIALITÁSOK	INTÉZMÉNY/TELEPÜLÉS
Német nemzetiségi oktatás	Bátaszék, Babits, Dienes, Garay, 5. Sz., Katolikus, Gyakorló, Várdomb, Alsónána, Pörböly, Zomba
Német nemzetiségi kétnyelvű oktatás	Dienes
Roma, etnikai program	Bogyiszló, Fadd, Szedres, Decs, Bába
Sportiskola	Garay
Emelt szintű oktatás (informatika, rajz, angol)	Babits, Garay, Bátaszék,

Szekszárd-Tolnai Kistérség Közoktatási Fejlesztési Terve

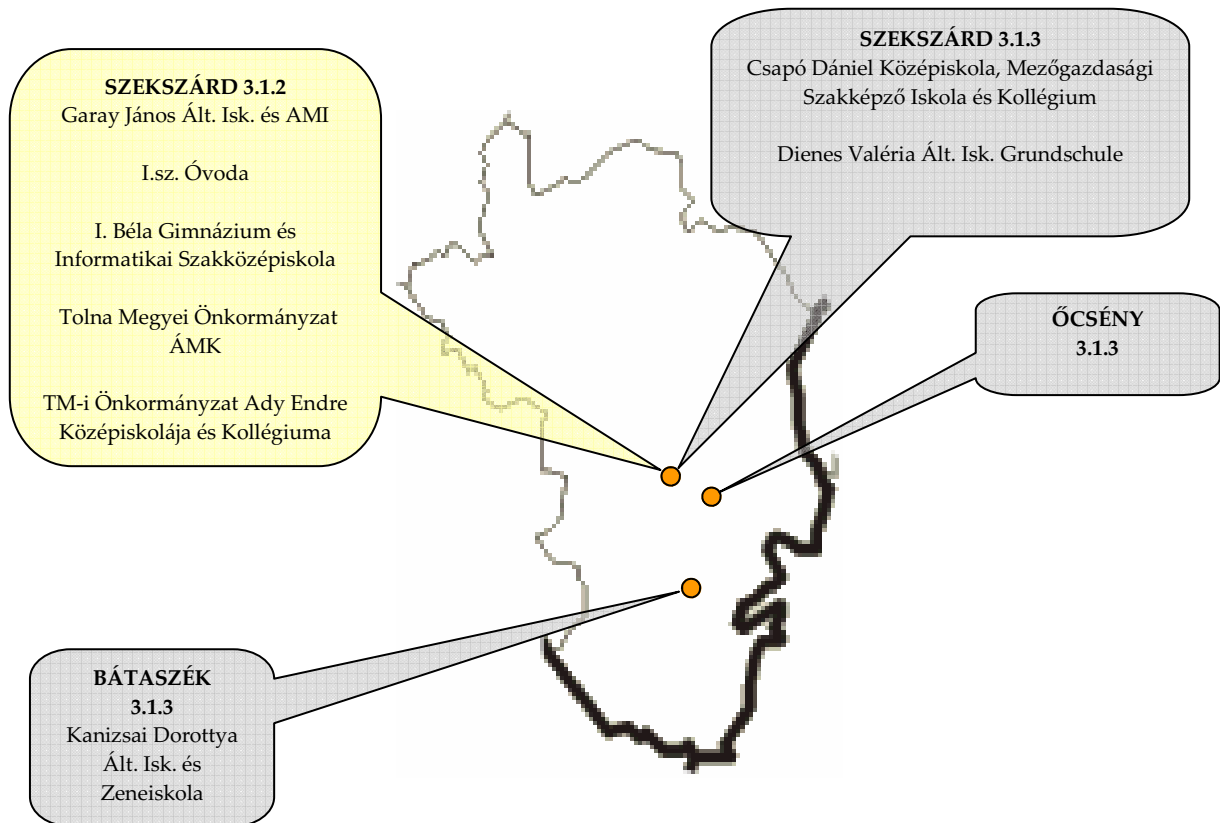
Integrációs képesség-kibontakoztató program	Báta, Bátaszék, Bogyiszló, Decs, Fadd, Ócsény, Tengelic, Szedres
SNI tanulók integrált oktatása	Báta, Bátaszék, Bogyiszló, Alsónána, Szedres
SNI tanulók gyógypedagógiai oktatása	Bátaszék
ÉKP	Várdomb, Alsónána
NYIK	Várdomb, Alsónána
Művészeti oktatás	Alsónána, Bátaszék, Bogyiszló, Tolna, Gyakorló, Katolikus, Garay és telephelyei: Comenius, Dienes, 5 Sz.
JAM	Bogyiszló, Decs, Sárpilis, Fadd, Zomba, Szedres
MAG	Dienes, Garay, 5 Sz.

A kínálatok mellett, az iskolák törekszenek a hatékony, eredményes tanulás érdekében különböző módszerek, kompetenciák oktatására, terjesztésére is (kooperatív technikák, IKT alkalmazása, projektoktatás, tanulás tanítása, szociális kompetenciák, néprajz). (15. sz. melléklet)

A fentiekből kitűnik, hogy a kistérség általános iskolái sokirányú, színes közoktatási szolgáltatást biztosítanak a tanulók részére. Biztosítják az **esélyegyenlőséget**, az egyenlőtlenséget okozó szociális hátránnyal rendelkező gyermekeknél, sajátos nevelési igényű gyermekeknél, egyéb hátránnyal rendelkező gyermekek esetében.

Öt általános iskolában pályázat segítségével elkezdték a **kompetencia-alapú oktatást**, kompetencia-fejlesztést - Garay, Dienes, Bogyiszló, Ócsény, Bátaszék - e programcsomagok bevezetésével, alkalmazásával, hatékony tanulásszervezési eljárások, módszerek jelentek meg az intézményekben, és a pedagógusok módszertani kultúrája is nagymértékben gazdagodott.

A kompetencia-alapú oktatás bevezetésében résztvevő intézmények a kistérségben

Idegen nyelvet, nemzetiségi nyelvet a törvényi kötelezettségen felül is szinte minden iskola biztosít tanulóinak. Az idegen nyelv oktatásának gyenge pontja: a használható, kommunikációra épülő, a kommunikációs készség fejlesztését célzó tartalmak és módszerek alkalmazása. Több iskola külföldi kapcsolatok kialakításával, a meglévők ápolásával teremti meg annak lehetőségét, hogy a tanulók idegen nyelvi környezetben gyakorolhassák a tanult idegen nyelvet.

A Nemzeti Alaptanterv nagy hangsúlyt helyez a **gazdasági ismeretek** oktatására. Hat iskolában jelenleg már oktatják a JAM programot. Ezt a tartalmat a helyi tantervek módosításával, mint kulcskompetencia fejlesztést, minden iskolának be kell építenie a saját tevékenységei közé.

Gimnáziumi nevelés-oktatás

A kistérségben 4 gimnázium működik. Ebből három tiszta profilú, egy mérnökasszisztens szakképzéssel egészül ki. A gimnáziumi nevelés-oktatás célja az általános műveltség megalapozása, valamint az érettségi vizsgára, és a felsőfokú tanulmányok megkezdésére, ill. a munkába állásra való felkészítés.

A gimnáziumok az oktatási kínálatukban igyekeznek versenyképes, korszerű ismeretek megszerzését biztosítani.

A gimnáziumokban a következő tantárgyakból emelt szintű oktatás folyik:

- Magyar nyelv és irodalom, történelem (I. Béla, Garay)
- Matematika, természettudomány (I. Béla, Garay)
- Idegen nyelv (I. Béla, Garay, Sztárai, II. Géza)
- Informatika (I. Béla, II. Géza)

A szekszárdi I. Béla Gimnázium alkalmazza a kompetencia-alapú oktatást, amely intézmény mint tesztelő vett részt a programcsomagok kipróbálásában. Mindegyik gimnázium lehetőséget biztosít az idegen nyelvek intenzív elsajátítására nyelvi előkészítő évfolyamon.

Szakképzés

A kistérségben 6 szakképző iskola található, melyből egy helyi önkormányzati, egy megyei önkormányzati fenntartású, a másik négy pedig minisztériumi, alapítványi, egyházi fenntartásban működik. A szakképzés feladata a munka-erő piaci igényeknek megfelelő képzés szervezése.

A szakközépiskolákban a következő tantárgyakból folyik emelt szintű oktatás:

- Magyar nyelv és irodalom, történelem (Bezerédj)
- Matematika, közgazdaságtan, marketing (Bezerédj)
- Idegen nyelv (Bezerédj)
- Belügyi rendészeti (Csapó)
- Mezőgazdasági és élelmiszeripari (Csapó)

A Bezerédj szakközépiskolában nyelvi előkészítő osztály is működik. Két intézményben, a Szent László Középiskolában és a Csapó Dánielben folyik kompetencia-alapú oktatás. A Szakiskolai Fejlesztési Programban a Bezerédj, Csapó és a Szent László középiskolák vesznek részt. (16. sz. melléklet)

Kollégium

A kistérségben egy önálló kollégium városi fenntartásban (Rózsa), egy minisztériumi fenntartásban (Csapó), kettő pedig megyei fenntartásban (Szent László) működik.

A kollégium alapfeladata az iskolai tanulmányokhoz szükséges feltételek biztosítása. A Rózsa Kollégium részt vesz a Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Kollégiumi Programjában a Bezerédj középiskolával közösen, mely program keretében a hátrányos helyzetű tanulókat készítik fel az érettségire adó középiskolai tanulmányokra.

2.3.4. Tanórán kívüli foglalkozások

A tanórán kívüli foglalkozások a felzárkóztató tevékenységet és a tehetséggondozást foglalják magukba. A felzárkóztató keretében fejlesztő foglalkozásokat, korrepetálásokat, középiskolára előkészítő foglalkozásokat szerveznek az **általános iskolák**. Tehetséggondozás tekintetében, elsősorban szakköri keretben tantárgyi jellegűeket szerveznek, amelyek a versenyekre való felkészítésben segítenek. A nyelvvizsgára előkészítők általában tanfolyami szervezésben valósulnak meg. A sportfoglalkozások több sportágban (football, kézilabda, kosárlabda, atlétika, karate, sakk) kínálnak hasznos elfoglaltságot a tanulóknak.

A **középiskolában** elsősorban az érettségire, OKTV, OATV-re felkészítő foglalkozások és a nyelvvizsgára felkészítők a jellemzőek, mint tehetséggondozási formák, amelyek között a költségtérítéses forma is megmutatkozik. Szakkörök között a színjátszó, iskolaújság szerkesztő, versmondó, énekkar, hostess ismeretek, társastánc a legkeresettebbek. Sportban a tömegsport foglalkozások azok, amelyek a nem sportoló gyerekek igényeit próbálják kielégíteni: kézilabda, kosárlabda, teremlabdarúgás, floorball, torna, röplabda sportágakban. A felzárkóztató foglalkozások a tantárgyak köré csoportosulnak: matematika, helyesírás, német, angol.

Művészeti iskolák

Az alapfokú művészetoktatási intézményben művészeti nevelés és oktatás folyik. Az alapfokú művészeti oktatás megalapozza a művészi kifejező készségeket, ill. előkészít, felkészít a szakirányú továbbtanulásra. Cél, hogy a művészetek iránt érdeklődő tanulók lehetőséget kapjanak arra, hogy képességeiket fejlesszék az adott művészeti ágban. Az idejéről tanulókat saját iskolájukban is sokszor szerepelnek, az ünnepélyeiket teszik szebbé, hangulatosabbá. Az alapfokú művészetoktatás feladatát minden nehézség ellenére azért kell vállalni, mert semmivel nem pótolható személyiségformáló szereppel bír.

A kistérségben egy tiszta profilú alapfokú művészetoktatási intézmény működik a megyeszékhelyen - Liszt Ferenc AMI zeneművészeti és táncművészeti tanszakkal - és mellette hét általános iskola vállalja saját keretein belül, a következő tanszakkal:

- képző- és iparművészet (Bogyiszló, Fadd, Garay, Comenius, Dienes, 5. Sz., Várdomb)
- zeneművészet (Bátaszék, Bogyiszló, Tolna)
- táncművészet (Bogyiszló, Fadd, Garay, 5. Sz., Zomba)
- színművészet-bábművészet (Bogyiszló, Garay, Comenius, 5. Sz., Várdomb)

Jelen időszakban zajlik az alapfokú művészetoktatási intézményekben folyó nevelő, oktató munka szakmai minősítése, amely során a jogszabályokban meghatározott követelményeknek kell megfelelni. 2007. szeptember 1-jétől a hozzájárulás 100%-át veheti igénybe a fenntartó, ha a 3/2002 (II. 15.) OM rendeletben meghatározottak szerint az alapfokú művészetoktatási intézmény legalább az előminősítési eljárásban megfelelt 2007. július 31-ig. 2008. január 1-jétől csak abban az esetben jár a normatív hozzájárulás 100%-a, ha a „Minősített alapfokú művészetoktatási intézmény”, vagy a „Kiválóra minősített alapfokú művészetoktatási intézmény” címet megszerezte 2007. december 31-ig.”

Kollégium

A kollégium programjaival biztosítja a harmonikus személyiség fejlődésének, tehetségkibontakoztatásának, az önképzési formák, az együttműködési készség fejlesztésének, önálló életkezdéshez szükséges ismeretek megszerzésének feltételeit.

A kollégiumokban a gyermekek igényeire épülő, szabadon választható kötelező szakkörök segítik a szabadidő hasznos eltöltését, amelynek kínálata sokrétű.

2.4. Szakszolgálatok

A tanulási zavarokkal küzdő, sajátos nevelési igényű gyermekek eleve hátrányokkal kezdik meg a közoktatási rendszerben való előrehaladást, ezért fokozott törődésre, speciális képzettségű szakemberek segítségére, a szakszolgálati ellátórendszer támogatására szorulnak. A szakszolgálati feladatellátásban a kistérség intézményeinek első számú partnere a Szekszárd Megyei Jogú Város fenntartásában működő Nevelési Tanácsadó,

amely tevékenységével folyamatosan jelen van a kistérség csaknem valamennyi intézményében. A szakszolgálati ellátás helyben való biztosításáért saját pedagógusaik szakirányú képzésének támogatásával, saját szakemberek alkalmazásával az iskolák maguk is sokat tettek az elmúlt években. Főként a nagy tanulólétszámú városi iskolákban jelentek meg saját foglalkoztatású fejlesztőpedagógusok, logopédusok, gyógytestnevelő képesítésű pedagógusok. Jelenleg 9 iskola alkalmaz fejlesztőpedagógust, 6 iskola logopédust, és 5 iskola gyógytestnevelőt. A felsorolt feladatellátási formákkal a szakszolgálati feladatellátás összességében az érintett tanulók majdnem 100 %-a számára egyenletesen biztosított. Az ellátásban a legnagyobb igény a logopédiai szakellátás iránt mutatkozik, ez a tanulóknak közel 10 %-át érinti. Ellátási hiányt két kistérségi település (Fácánkert és Medina), részbeni ellátási hiányt pedig Decs iskolája jelzett. A probléma összesen 30-40 tanulót érint a kistérségben. A szakszolgálati ellátás iránti igények tekintetében a második helyen a gyógytestnevelés áll, ez az ellátás a tanulók 6,8 %-át érinti. Ellátási hiányt négy település (Fácánkert, Kölesd, Medina és Szedres) jelzett, a hiány mindösszesen néhány (10 fő körüli) tanulót érint. A nevelési tanácsadás a kistérségben megnyugtatóan biztosított minden intézményben; a feladat megoldatlanságát csupán két, kis tanulólétszámú alapítványi iskola jelezte.

A 2007-ben bekövetkező jogszabályi módosítások új alapokra helyezték a sajátos nevelési igényű tanulók ellátását. 2007. december 31-ig a szakértői és rehabilitációs bizottságok megvizsgálják minden olyan gyermeket, akinek a sajátos nevelési igényét a pszichés fejlődési zavar miatt állapították meg. Az eljárás során dől el, hogy a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének zavara

- organikus okra visszavezethető, ill.
- vissza nem vezethető

Az organikus ok miatt bekövetkezett sajátos nevelési igény megállapítása után a tanuló rehabilitációs foglalkozásokra jogosult a gyógypedagógiai nevelés keretében.

A nem organikus ok miatt bekövetkezett sajátos nevelési igény megállapítása után a tanuló fejlesztő foglalkozásokra jogosult a nevelési tanácsadó irányítása alatt. Ez azt jelenti, hogy a fejlesztés helyben folyik, de a nevelési tanácsadó felügyeli a fejlesztés folyamatát, segítséget ad, ellenőriz.

Valószínűsíthető, hogy a sajátos nevelési igényű tanulók többsége a "nem organikus ok" kategóriába kerül. Célszerű tehát továbbra is fenntartani a Szekszárd várossal kötött megállapodást a nevelési tanácsadó működéséről. Az egységes pedagógiai szakszolgálatként működő intézmény az alábbi feladatokat látja el jelenleg a kistérségben:

- Nevelési tanácsadás
- Logopédiai fejlesztés

A Nevelési Tanácsadótól jelentős szakmai segítséget kapnak a kistérség intézményei nemcsak a feladatellátásban, hanem a sajátos nevelésű tanulók integrációját felvállaló intézmények fejlesztő munkát végző pedagógusainak folyamatos szakmai képzésében, tanácsokkal való ellátásában is.

A tanulási képességek vizsgálatát, a konduktív pedagógiai ellátást, a pályaválasztási tanácsadás alapjait a megyei szinten működő tanulási képességet vizsgáló szakértői bizottság, valamint a pedagógia szakszolgálat közreműködésével biztosítjuk.

2.5. Szakmai szolgáltatások

A szakmai szolgáltatást a 2007/2008. tanévig a Tolna Megyei Önkormányzat Pedagógiai Intézete látta el. A szakmai szolgáltatások közül, főleg az akkreditált továbbképzési tanfolyamokat, speciális szakmai fórumokat, továbbképzéseket vették igénybe a kistérség közoktatási intézményei, de segítséget kértek, és kaptak, az alapidokumentumok átdolgozásában, tanügy-igazgatási kérdésekben is.

Az OM által meghirdetett versenyek szervezésében az iskolák maguk is közreműködtek helyszín biztosításával, egyéb szervezési feladatok felvállalásával. A kistérség iskolái között hagyománya van a saját maguk által szervezett tanulmányi és sportversenyeknek. A pedagógiai intézet koordinálásával az intézmények bemutató órákat tartottak jó gyakorlataik továbbadására (kompetencia-oktatás, kooperatív technikák).

Az intézmények erőssége, - mely kistérségi szinten is hasznosítható, - a sok jó pedagógiai gyakorlat, melyet szakmai szolgáltatás keretében átadhatnának egymásnak.

A kistérség iskolái között jobb szakmai együttműködésnek kell kialakulnia annak érdekében, hogy megvalósulhasson a horizontális tanulás. A szakmai kapcsolatok, a szakmai együttműködés azt szolgálja, hogy a kistérség iskoláiban mind magasabb szintű minőségi munka folyjon.

A 2007/2008-as tanévtől a megyei önkormányzat az Okker Pedagógiai Szolgáltató Intézetet bízta meg a pedagógiai szakmai szolgáltatások ellátásával. A megyei önkormányzat által biztosított feladatellátás mellett az intézmények évek óta igénybe veszik számos más pedagógiai szolgáltató szervezet szolgáltatásait is.

2.6. Szükségletek: fenntartói, szülői, tanulói igények és elégedettség a közoktatási szolgáltatásokkal kapcsolatban

A **fenntartók** az **általános iskoláikkal** szemben összefoglalóan a következő elvárásokat fogalmazták meg az ÖMIP-ben: jogszerűen, a szakmaiságnak megfelelően, törvényesen, költségorientáltan, hatékonyan, eredményesen, a közoktatásban érintett partnerek elégedettségét kiváltó módon működjenek. A közoktatási rendszer rugalmasan alkalmazkodjon a felmerülő változásokhoz, erősödjön az iskolakultúra közvetítő szerepe, megtartva a sokszínűségét. Stabil-innovatív tantestületek működjenek, a hozzáadott pedagógiai érték mérhető, értékelhető legyen. Minőségelvű, partnerközpontú működés legyen a jellemző, melynek alapja az intézmények minőségirányítási, minőségfejlesztési rendszere, programja. Hatékony gyermek-és ifjúságvédelmi munkát, hátránykompenzációt és prevenciót vár el a fenntartó az intézménytől.

Középiskolákban: Jogszerű működést, együttműködést a gazdálkodó szervezetekkel a szakmai képzés tárgyi feltételeinek megteremtésében, fejlesztésben. Korszerű, piacképes szakmai oktatás biztosítása. Emelt szintű érettségire való felkészítés, a magas szintű idegennyelv-oktatás eredményeinek megtartása, érettségi utáni szakképzés biztosítása. Sokoldalúság, az új befogadására való fogékonyság, pozitív szellemű gondolkodásmód, a tudás értékének megfelelő képviselése.

Az **intézmények** minőségfejlesztő tevékenységük során, az eljárásrendjüknek megfelelően, partneri méréseket végeznek, az elvárásoknak, elégedetlenségnek megfelelően fejlesztő tevékenységet folytatnak. Az általános iskolák mindegyikében a Comenius-modell alapú, a középiskolákban jellemzően az ISO minőségirányítási rendszer működik.
(17., 18., 19. sz. melléklet)

Általánosan a következő fejlesztéseket végezték az általános iskolák az előző két évben:

- Tanulók viselkedéskultúrájának, fegyelmének javítása
- Felzárkóztató, fejlesztő tevékenység bővítése
- Tanár-diák kapcsolat erősítése
- Pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztése
- Tanulók szabadidejének sokoldalú, hasznos eltöltése
- Szülői kapcsolattartás erősítése, tájékoztatók, fórumok tartásával, fogadóórák rendjének praktikusabbá tételével
- Óvoda- iskola átmenet segítése
- Felvételi előkészítő foglalkozások szervezése, az eredményesebb beiskolázás érdekében
- Diákélelmezés, iskolabolt fokozatos ellenőrzése

A középiskolák:

- Nívócsoportok kialakítása az emelt szintű képzésben
- Házi feladat szabályozása
- Az értékelés módszereinek szabályozása
- A pedagógusok munkájának egyenletesebbé tétele
- Hatékonyabb tantestületi támogatás
- Szorosabb kapcsolat a térség vállalkozásaival, új partneri kapcsolatok kiépítése
- Új partneri mérési rendszer kidolgozás
- Képzési kínálat további színesítése
- Sportköri kínálat bővítése
- Igényeknek, lehetőségeknek a függvényében infrastrukturális fejlesztések (öltözők, mellékhelyiségek felújítása, akadálymentesítés, szaktanterem kialakítása)

Az intézmények az oktatás színvonalának javítása, a hatékonyabb, eredményesebb működés érdekében **pedagógiai innovációkat, fejlesztéseket** kívánnak a következő időben eszközölni iskoláikban.

Általános iskolákban:

- Integrációs program teljes kiépítése (óvoda, iskola)
- A kompetencia-alapú oktatás kiterjesztése minél több osztályban és műveltségi területen
- Művészetoktatás tanszakainak bővítése, képzőművészeti területekre
- Intézményi önértékelés, teljesítményértékelés alkalmazása
- Iskolai alapidokumentumok karbantartása, aktualizálása
- Drámapedagógiai módszerek alkalmazása
- Új környezeti nevelési program kialakítása

Középiskolákban:

- Kompetencia-alapú oktatás bevezetése, belső terjesztése,
- Projektalapú oktatás előtérbe helyezése
- Az átlagostól eltérő tanulók fejlesztése
- Kulcsindikátorokat tartalmazó adatbázis kialakítása és karbantartása
- Tudományos műhelymunka további fejlesztése
- Az SZFP keretében a szakmunkásképzés megújítása
- Az Arany János kollégiumi program keretében a tanulók sikeres felkészítése az érettségire adó középiskolai tanulmányokra

III. AZ ISKOLAI SZOLGÁLTATÁSOK EREDMÉNYESSÉGE

A tervezési időszakot megelőzően a Szekszárdi kistérség szintjén az iskolai szolgáltatások eredményességét illetően összegző elemzések nem álltak rendelkezésre. Az alábbi részletezettségű helyzetelemzés célja, hogy objektív kiindulási mutatókkal szolgáljon a közös alapelveken nyugvó fenntartói szakmai ellenőrzési és értékelés rendszer kiépítéséhez.

3.1. Eredményesség az országos kompetenciamérés tükrében

Magyarországon 2001-ben (az 5. és 9. évfolyamon), 2003-ban a 6. és 10. évfolyamon, 2004-ben a 6., 8., és 10. évfolyamokon, majd 2006-ban a 4., 6., 8. és 10. évfolyamos tanulók körében volt országos kompetenciamérés matematikából és szövegértésből.

2006-ban a 8. évfolyamon a kitöltött tesztfüzetek javítása teljes egészében egységesen, központilag történt. A 6. évfolyam esetében 195 iskola vett részt a felmérésben (a szekszárdi kistérségből hét általános iskola). A 10. évfolyam esetében minden iskolából képzési formánként 30 tesztfüzet feldolgozása történt meg központilag.

A felmérés tesztjei e két kompetenciaterületen alapvetően nem a tantárgyi követelmények teljesítésére, hanem valódi problémák, helyzetek megoldására irányulnak. A mérés lehetővé teszi az iskolák számára, hogy objektív képet kapjanak diákjaik teljesítményéről. Összehasonlíthatják teljesítményüket a hasonló jellemzőkkel rendelkező iskolákkal, és megállapíthatják, hogy a korábbi évekhez képest jobb vagy rosszabb eredményt értek-e el, ill. viszonyíthatják teljesítményüket ahhoz, ami a náluk tanuló diákok családi háttere alapján várható lenne.

A mérés célja a tanulói teljesítmények felmérése mellett a pedagógiai mérés-értékelés módszereinek, eszközeinek megismertetésére, terjesztése.

Az utóbbi cél elérésére a Szekszárdi kistérségben kiemelt figyelmet szükséges fordítani, mert a 2003-as és 2004-es eredményekről a kistérség általános iskoláinak több mint 40 %-a (42%) nem tudott adatot szolgáltatni.

A 2007-2013-ig terjedő tervezési időszakban a korábbi adatsorok hiányos volta miatt viszonyítási alapként a 2006-os mérési eredményeket fogadjuk el.

Az elemzés alapja az egyes iskolák oktatási teljesítményének viszonyítása az iskolák nagyobb csoportjaihoz. Az egyes iskolák szintjén azonban a fejlesztés konkrét területeinek meghatározásához mélyebb elemzésre is szükség van.

Összességében értékelve a Szekszárdi kistérségben folyó oktató-nevelő munka eredményeit, elmondható, hogy az iskolák elfogadható, a régiós szinthez viszonyítva átlagos szinten teljesítettek. Az átlagos teljesítmény mögött azonban az egyes iskolák között nagy különbségek mutatkoznak, melyek a 8. osztályosok körében jórészt a településtípusokhoz igazodnak, a 10. osztályosok körében pedig a képzés típusa szerint (gimnázium, szakközépiskola, szakiskola) mutatkoznak.

A kistérség 8 osztályos általános iskoláinak és középiskoláinak a 2006. évre jellemző településtípusonkénti megoszlását mutatja az alábbi táblázat:

	Községi	Városi	Megyeszékhelyi
Általános iskolák száma	10	2	7
Középiskolák száma	0	2	7

3.1.1. Olvasás, szövegértés

Általános iskolák, 6-és 8 osztályos gimnázium:

A kistérség teljesítményét szövegértésből országos, régiós, megyei összehasonlításban vizsgálva, a szövegértési feladatokban nyújtott teljesítmény az országos átlag alatt marad, a megyei átlaggal pontosan megegyező. A 2003-as 500 pontos országos átlagteljesítményhez viszonyított skálán az eredményesség mutatói:

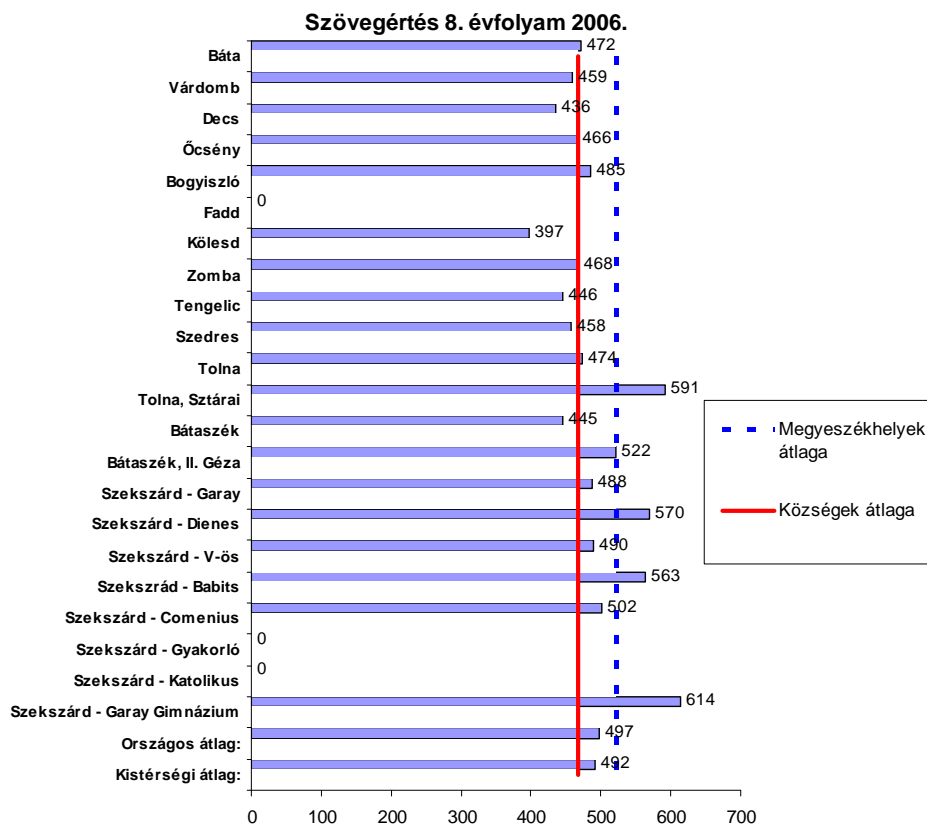
	Országos	Dél-dunántúli régió	Tolna megye	Szekszárdi kistérség
Teljesítmény- átlag	497	493	492	492

Mivel községi, városi (Tolna, Bátaszék) és megyeszékhelyi (Szekszárd) iskolák együttese adja a kistérség teljesítményének összességét, érdemes figyelmet fordítani az egyes településtípusok szerinti országos átlagokra is:

	Megyeszékhelyek iskolái	Városok iskolák	Községek iskolái
Teljesítmény-átlag	522	494	467

Ismerve a kistérség települési sajátosságait, összességében a megyei átlaggal egyező teljesítménnyel nem lehetünk elégedettek, az viszonylag alacsonyabb, mint amit az iskolák településtípusonkénti arányai alapján várnánk.

Az alábbi diagram a szövegértési tesztek eredményét mutatja az adatokat szolgáltató intézmények körében (Fadd, a szekszárdi Gyakorló és a Katolikus Általános Iskola adatai nem ismertek). A mércét a községi és a megyeszékhelyi iskolák teljesítményéhez tettük.

A képzési típus szelekciós hatását jól tükrözi a hat- és nyolc évfolyamos gimnáziumokban tanuló nyolcadikos tanulók kiemelkedő teljesítménye. (Szekszárd-Garay és Tolna-Sztárai)

A mi községi általános iskoláink teljesítményének átlaga 454 pont. Ez az országos községi átlag (467 pont) alatti teljesítmény. A szekszárdi átlag 537 pont, ami - a nyolcosztályos gimnáziumi teljesítménynek köszönhetően is - meghaladja a megyeszékhelyi átlagot (522 pont), az általános iskolák teljesítményei között azonban nagy a szóródás.

A szövegértési kompetenciák területén mutatkozó helyzetkép alapján megállapítható, hogy a kistérségben kiemelt figyelmet kell fordítani a kompetencia-alapú képzés oktatási gyakorlatának elterjesztésére.

Középiskolák:

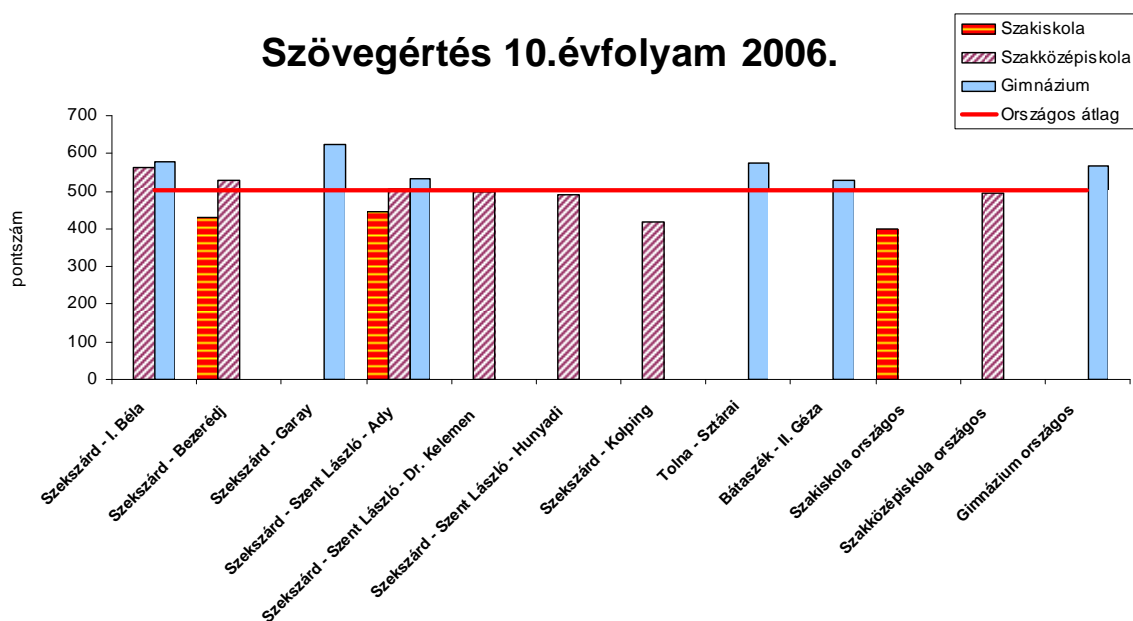
A 10. évfolyam eredményeit a nagyobb területi egységekhez viszonyítva megállapíthatjuk, hogy a teljesítmény az országos és a megyei átlagnál gyengébb:

	Országos	Dél-dunántúli régió	Tolna megye	Szekszárdi kistérség
Teljesítmény-átlag	501	494	500	497

A képzési típusok szerint az 501 pontos országos átlag tovább differenciálódik:

	Szakiskola	Szakközépiskola	Gimnázium
Teljesítmény-átlag	399	496	565

A képzési típusonkénti teljesítménykülönbség a kistérség iskoláiban az országos mutatókkal teljesen összhangban áll. Az alábbi diagram a középiskolák 10. évfolyamán mutatja a szövegértési tesztek teljesítményét. (A palánki Csapó Dániel Középiskolából nincs adatunk.) A mércét az országos átlaghoz tettük.

A kistérség gimnáziumi átlagteljesítménye 568 pont, némiképp meghaladja az országos gimnáziumi átlagot. Az adatot szolgáltatók szakközépiskolai átlaga 500 pont, az országos szakközépiskolai átlagnál néhány ponttal magasabb. A két szakiskolai adat több mint 10 %-kal magasabb az országos szakiskolai átlagnál.

A 2006-os teljesítményeket összevetettük a 2003-as és 2004-es eredményekkel. A teljesítmények iskolánként vagy stabilitást mutatnak, vagy a korábbi évekhez képest jobbak. Mindez az egyenletes minőségben teljesíteni képes nevelőtestületek meglétét tükrözi.

3.1.2. Matematika, logikus gondolkodás

Általános iskolák, 6-és 8 osztályos gimnázium:

A 8. osztályos matematikai teljesítményt a kistérségben a nagyobb területi egységek teljesítményéhez viszonyíthatjuk. (A 2003-as 500 pontos országos átlagteljesítményhez viszonyított skálán.)

	Országos	Dél-dunántúli régió	Tolna megye	Szekszárdi kistérség
Teljesítmény-átlag	494	490	489	485

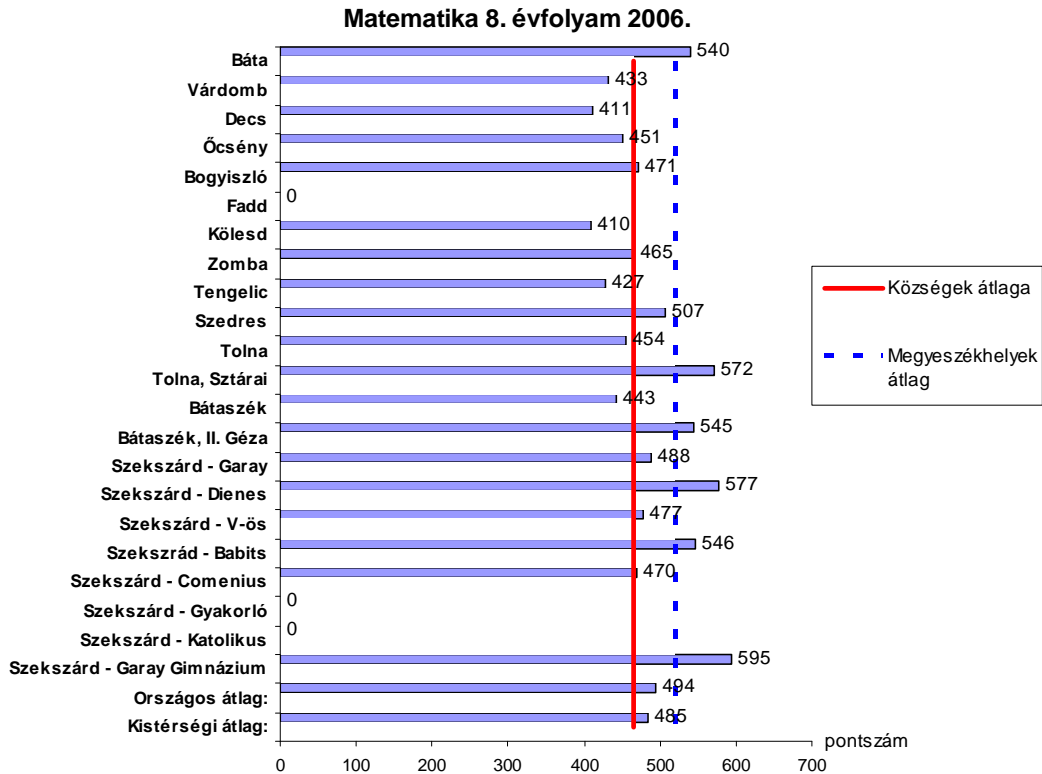
A kistérségi matematika-teljesítmény valamennyi iskolacsoportnál gyengébb, és elmarad a szövegértés terén nyújtottaktól.

Az egyes településtípusonkénti teljesítmények országos adatai:

	Megyeszékhelyek iskolái	Városok iskolái	Községek iskolái
Teljesítmény-átlag	520	490	465

A kistérség eredménye a községi és városi iskolák teljesítménye között van. A fenti adatok azt is tükrözik, hogy a matematika országos teljesítmények településtípusonként is gyengébbek a szövegértési tesztek eredményeinél.

Az alábbi diagram a matematika tesztek eredményét mutatja az adatsorokat szolgáltató intézmények körében. A mércét a szövegértéshez hasonlóan itt is a községi és a megyeszékhelyi iskolák teljesítményéhez tettük.

A grafikonon az általános iskolák között kiemelkedő a bátai és a szekszárdi Dienes és Babits iskolák teljesítménye. A hat-, ill. nyolcosztályos gimnáziumi tanulócsoportok ugyancsak jóval az átlag fölött teljesítettek.

A rendelkezésre álló adatok szerint a kistérség községi teljesítmény-átlaga 457 pont, ami elmarad a községi iskolák országos 465 pontos eredményétől. A szekszárdi átlag ugyanakkor megfelel a megyeszékhelyi átlagoknak, de a szövegértéshez hasonlóan itt is figyelmet érdemel az iskolák közötti teljesítménykülönbség.

A matematikai kompetencia területén vázolt kistérségi helyzetkép arra hívja fel a figyelmet, hogy a jövőben kiemelt figyelmet kell fordítani a gondolkodási módszerek, a problémamegoldó gondolkodás és a matematikai modellalkotás képességeinek összehangolt fejlesztésére. A kompetencia-alapú képzés elterjesztésekor a pedagógusok matematika-didaktikai ismereteinek frissítésére is időt kell szánni.

Középiscolák:

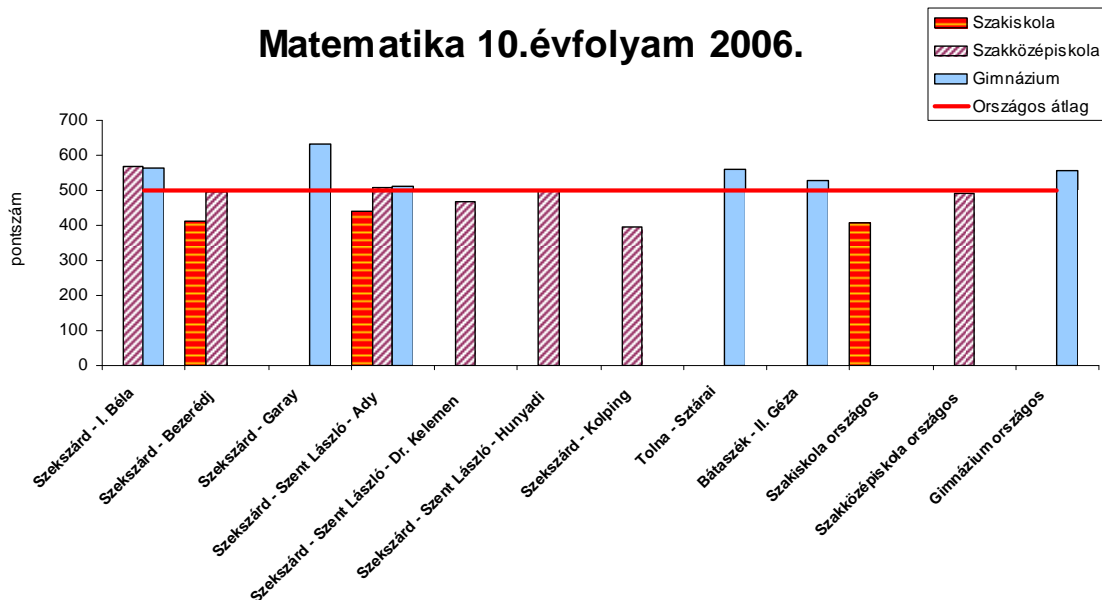
A 10. évfolyam eredményeit a nagyobb területi egységekhez viszonyítva, a kistérségi matematika-teljesítmény elmarad mind az országos, mind a régiós mind pedig a megyei eredményektől (szemben a szövegértéssel, ahol bár a megyeinél gyengébbek, a régiós átlagnál kicsivel jobbak az eredmények).

	Országos	Dél-dunántúli régió	Tolna megye	Szekszárdi kistérség
Teljesítmény- átlag	499	493	494	487

A képzési típusok szerint differenciálódó országos átlag:

	Szakiskolák	Szakközépiskolák	Gimnáziumok
Teljesítmény-átlag	408	493	556

Az alábbi diagram a kistérség középiskoláinak matematika teljesítményét mutatja. A mércét az országos átlaghoz tettük (499 pont).

A gimnáziumi képzésben részt vevő tanulócsoporthoz matematikából 560 ponttal az országos átlag fölött teljesítettek, ami az országos gimnáziumi eredményénél is néhány ponttal több. A legjobb és a legalacsonyabb eredményű gimnáziumi tanulócsoporthoz közötti teljesítménykülönbség azonban több mint 100 pont, ami egy képzési típuson belül nagy különbség.

A vizsgált szakközépiskolák átlaga 490, ami kissé elmarad a szakközépiskolai országos eredményektől. A két adatközlő szakiskola teljesítménye kicsivel magasabb a szakiskolák alacsony országos szintjénél.

Az egyes iskolák szintjén a matematika teljesítmények a 2003-as, 2004-es és 2006-os időszakban nem mutatnak lényeges eltéréseket.

A középiskolák vonatkozásában összességében megállapíthatjuk, hogy a jövőben a hangsúlynak az alkalmazásra képes tudás közvetítésére kell helyeződnie, hogy eredményességük a kompetencia-fejlesztés terén növekedjék.

3.1.3. A hozott (családi) érték index

Az iskolák teljesítményének megítélésében az abszolút sorrend nagy fontossággal bír, de ismertek hiányosságai: nemzetközi és hazai kutatások, tanulmányok támasztják alá, hogy a tanulók háttérének, otthoni körülményeinek igen meghatározóak képességeik alakulásában. Bár az iskolák egyik fő feladata a hátrányos helyzetű tanulók tanulási esélyeinek javítása, senki nem tud annyit tenni a gyermek fejlődése érdekében, mint a saját szülei.

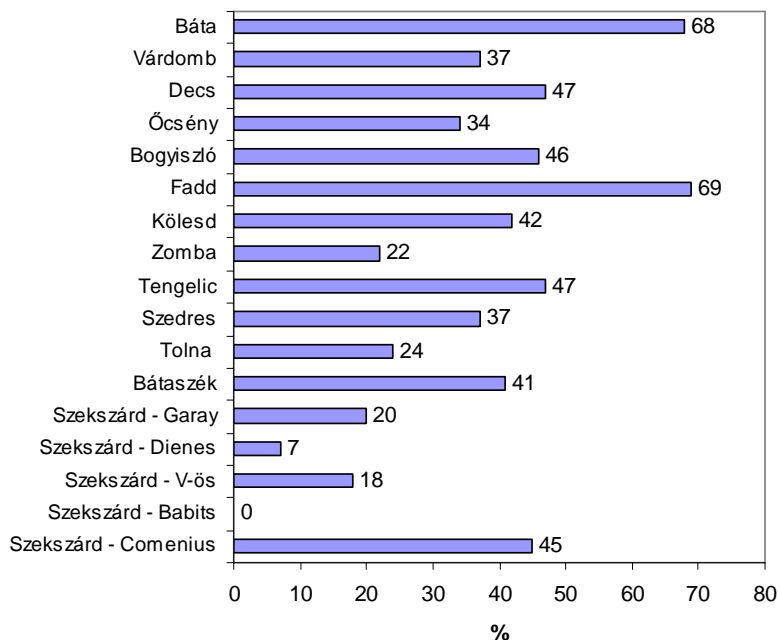
A hozott (családi háttér) index a tanuló otthoni helyzetére vonatkozó viszonyszám, melyet a szülők iskolai végzettségéből, az otthoni tanulást segítő eszközök mennyiségéből és a család

anyagi jólétét jelző tárgyak meglétéből számítanak ki. Értéke -2 és +2 közötti érték. A pozitív tartomány tanulást segítő otthoni környezetet jelent.

A kistérség községi iskoláiban a hozott értékek indexe negatív tartományba esik (Bátaszék városban pl. -0,5), míg a megyeszékhely általános iskoláiban pozitív és negatív tartományba eső értékek is megjelennek. A középiskolákban a képzési típus szelekciós ereje ezen a téren is megmutatkozik: a gimnáziumokban pozitív, a többi iskolában a negatív tartományba esik a hozott érték index.

A kistérség iskoláiban a hozott érték index nagyságát nem ismerjük, ezért kiindulásként a hátrányos helyzetű tanulók arányait tudjuk az egyes iskolákban egymáshoz viszonyítani. (Az index értéke vagy értelmezése sok esetben nem ismert, az iskolák nem tartják számon, ill. nem kapták meg. A 2004-es kompetenciamérés elemzése során a visszaküldött kérdőívek kis száma miatt a megyeszékhely iskoláiban például nem volt az index megadható.)

A hátrányos helyzetű tanulók %-os aránya az általános iskolákban

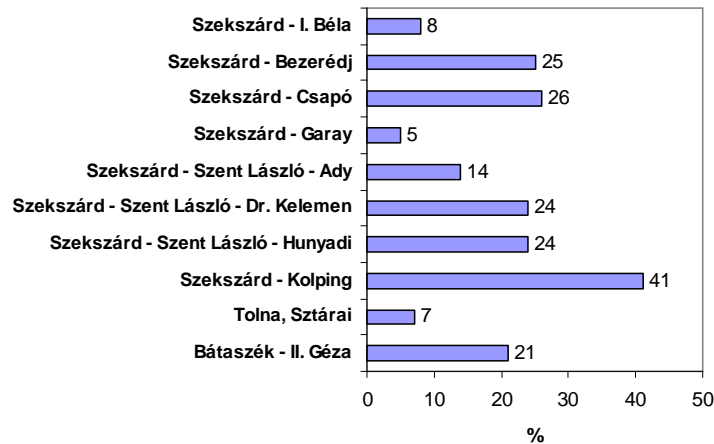

Jól látható, hogy az általános iskolák felében 40 % fölötti a hátrányos helyzetű tanulók aránya. Tiszteletre méltóak a bátai és a bogyiszlói iskolák eredményei, ahol a hátrányos helyzetű tanulók magas aránya ellenére községi átlag fölötti teljesítmény született. A szekszárdi Dienes Valéria Általános Iskolában – ahol a tanulók a legjobb általános iskolai teljesítményt mutatták – a legalacsonyabb a hátrányos helyzetű tanulók aránya.

A középiskolák vonatkozásában a hátrányos helyzetű tanulók %-os arányát az alábbi diagramon mutatjuk be:

Szekszárd-Tolnai Kistérség Közoktatási Fejlesztési Terve

A hátrányos helyzetű tanulók %-os aránya a középiskolákban

Az arány azokban az intézményekben magas, ahol sok a szakiskolai képzésben részt vevő tanuló. A fenti kimutatásnál lényegesen árnyaltabb képet kapunk a tanulók szociokulturális háttéréről az OKI adatai nyomán. (A középiskolai munka néhány mutatója 2006 – Neuwirth Gábor által vezetett kutatás alapján) A kistérség valamennyi középiskolája évek óta adatot szolgáltat a 9. évfolyamosok körében végzett kérdőíves felméréssel. Néhány mutatót kiemeltünk:

Szociokulturális mutatók a középiskolákban				
	Szülők iskolázottsága (év)	Munkanélküliek aránya (%)	Nevelési segély (%)	8. oszt. jegyek átlaga
Szekszárd - I. Béla K.	13,12	8,78	13,73	4,38
Szekszárd - Bezerédj Szki	11,81	17,04	32,12	3,72
Szekszárd - Csapó D.	11,55	21,49	25,6	3,15
Szekszárd - Garay G.	14,3	7,2	16,54	4,53
Szekszárd - Szent L. K. - Ady K.	11,73	16,9	21,45	3,42
Szekszárd - Szent L. K - Dr. Kelemen	11,47	15,97	21,99	3,22
Szekszárd - Szent L. K. - Hunyadi	11,58	18,1	28,89	3,42
Szekszárd - Kolping Sz.	10,42	31,34	48,67	2,51
Tolna - Sztárai G.	12,73	12,33	14,39	4,16
Bátaszék - II. Géza G.	12,06	14,41	22,22	3,57
Országos	12,66			
Dél-dunántúli	12,56			
Tolna megye	12,22			

A szociokulturális mutatók alapján a kutatásban kategóriákat alakítottak ki. A kistérségi 9. évfolyamosok szociokulturális mutatói alapján az egyes kategóriákba eső középiskolák száma:

Mutató	Kiváló	Jó	Átlagos	Gyengébb	Gyenge
Szülői iskolázottság	-	1	5	3	1
Munkanélküli szülők aránya	-	2	5	2	1
Nevelési segély	-	2	6	1	1
8. osztályos jegyek átlaga	1	2	5	1	1

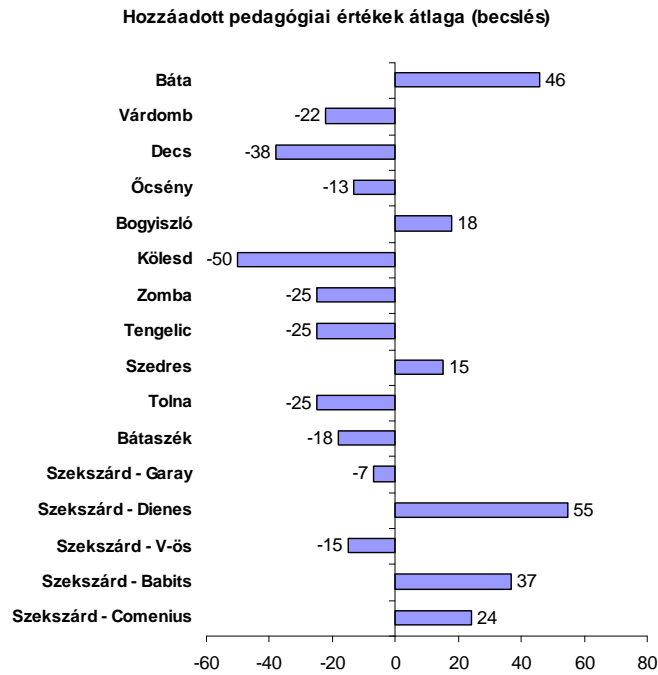
Középiskoláink legtöbb mutatója „átlagos”. Az egyes kategóriákba eső középiskolák száma és a kompetenciamérés átlagos teljesítményszintjei és azok különbségei szemlátomást összefüggést mutatnak a szociokulturális (bemeneti) mutatókkal. Az átlagos v. átlag közeli kistérségi teljesítmények a gyengébb szociokulturális mutatók túlsúlyával párosulnak (több a gyengébb vagy a gyenge mutatóval bíró középiskola, mint a jót vagy kiválót adó). A rendre leggyengébb teljesítményszinten teljesítő Kolping Katolikus Szakképző Iskola erőfeszítései figyelemre méltóak a hátrányos helyzetű tanulók magas (41 %-os) arányára és az alacsony szülői iskolázottságra valamint a 2,5-es bemeneti tanulmányi eredményekre tekintve.

3.1.4. A pedagógiai hozzáadott-érték (elvárt teljesítménytől való eltérés)

A családi háttér index a tanuló tanulási háttérét, lehetőségeit, motivációját mutatja, azaz mindazt, amit a tanuló a családból magával visz az iskolába. Ehhez képest megállapítható, hogy egy iskola hogyan tudja mindezt kamatoztatni, eléri-e az iskolai kompetenciamérés átlaga a családi háttér alapján elvárt értéket, elmarad-e tőle, felülmúlja-e azt, azaz mekkora az iskola hozzáadott értéke. A hozzáadott érték alapján sikeresnek mondhatja magát az iskola, amelynek jobb teljesítményt sikerül kihoznia tanulóiból, mint ami háttérük alapján elvárható lenne. Az eredményességnek sok oka lehet: az iskola felszereltsége, a tanárok felkészültsége, a tanulók motiváltsága, a szülők ambíciói és áldozatvállalása.

Mivel a szekszárdi kistérség iskoláiban a 2003-as és 2004-es felmérés adatai alapján a családi háttér index zömében nem ismert, a 2006-os eredmények értékelésekor pedig ezeket a mutatókat csak elvétele kaptuk meg, a pedagógiai hozzáadott értékre becslést adunk néhány viszonyítási pont alapján. Az alábbi diagram becslésünk eredménye:

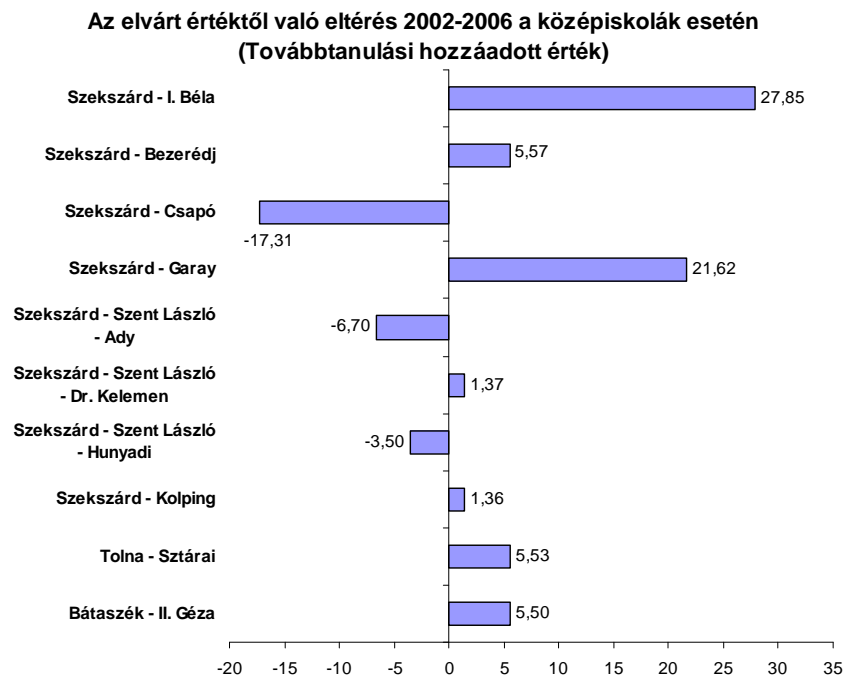
Szekszárd-Tolnai Kistérség Közoktatási Fejlesztési Terve

A mutatószámok azt jelentik, hogy az iskolától elvárt teljesítmény a kompetenciaméréseken hány ponttal haladja meg, vagy marad el a tényleges teljesítménytől.

A fenti táblázatból leolvasható, hogy az eddigi megállapításokkal összhangban a községi iskolák körében a bátai, a bogyiszlói és a szedresi, a megyeszékhelyen lévő iskolák között pedig a Dienes, a Babits és a Comenius jelentősen hozzájárul a családból hozott értékekhez.

A középiskolai munka hozzáadott-érték mutatói a szociokulturális bemeneti mutatók és a képzés befejeződésével, a továbbtanulási arányok összevetésével vizsgálhatók. Az alábbi diagram az ún. továbbtanulási hozzáadott értéket szemlélteti a 2002-2006-ig terjedő időszakban.

A két megyeszékhelyi gimnázium teljesítménye kiváló, a többi középiskola a hozzáadott értéket tekintve átlagos mutatójú, csak egy középiskola sorolható a gyengébb mutatókkal rendelkezők csoportjába.

3.2. Eredményesség a versenyek tükrében

A legtehetségesebb tanulókkal való foglalkozás eredményességét jól mutatják a tanulmányi versenyek. Közülük a legelismertebbek az Oktatási és Kulturális Minisztérium által támogatott versenyek.

A közismereti tárgyak közül a legrangosabb az Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny, szakközépiskolák körében az Országos Szakmai Tanulmányi Verseny (utódja a Szakmacsoportos Szakmai Előkészítő Érettségi Tárgyak versenye).

A középiskolák különböző (közismereti, szakmai, művészeti, sport) versenyeredményei alapján elért pontszámát az OKI évről-évre közzéteszi.

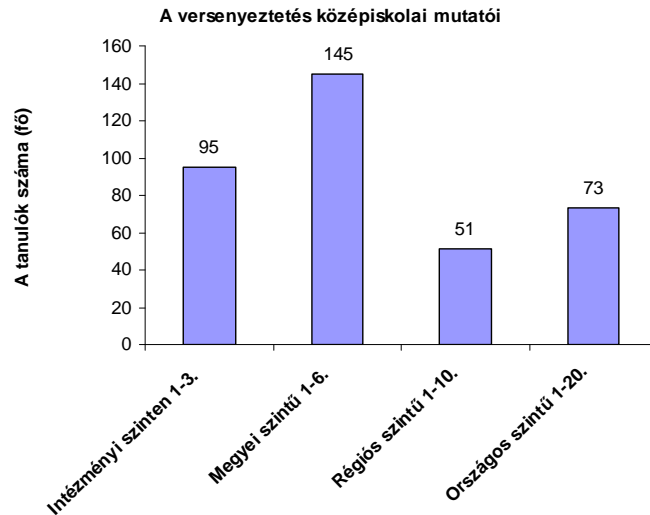
Az alábbi táblázatban a kistérség középiskoláiban a 2000-2005-ig terjedő időszakban összegyűjtött pontokat összegezzük (tanulmányi, szakmai, sport, művészeti, egyéb versenyek vonatkozásában) az OKI adatai nyomán. (Az adatokat azzal a fenntartással kell kezelnünk, hogy nem mindegyik intézmény szolgáltat rendszeresen adatokat erről a Közoktatás Információs Rendszerébe a www.kir.hu oldalon, így pontszámai nem növekednek.)

Középiskola	Pontszám
Szd. Garay Gimn.	234
Szd. Ady E. Középiskola	77
Szd. I. Béla Gimn.	51
Szd. Kelemen E. SZKI	20
Tolna Sztárai Gimn.	20
Szd. Csapó SZKI	9
Szd. Bezerédj SZKI	6
Szd. Hunyadi SZKI	2
Bátaszék II. Géza Gimn.	1

Az eredményesség tekintetében Tolna megye a 12. helyen áll a megyék sorrendjében.

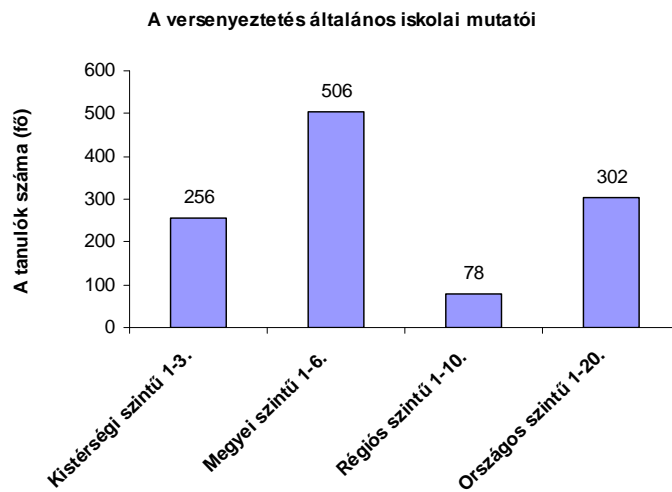
Az országos versenyek a legtehetségesebb tanulók eredményét tükrözik. A tehetségfejlesztés szempontjából azonban azt is lényegesnek tartjuk, hogy az intézményeknek hány tanulót sikerül bevonniuk a kötelezőn túli feladatok vállalásába.

Az alábbi diagramon kistérségi szinten összegeztük a tehetséggondozás „hozadékát” a tanulói versenyeztetés eredményességének tükrében:

A középiskolai versenyek eredményességét az általános iskoláknak kell megalapozniuk. Épp ezért nagyon fontosnak tartjuk, hogy az általános iskolákban a tehetségsegítés fejlesztés-központúvá váljék: széles réteget kínáljanak meg a versenyeken kitűnően kamatoztatható tudással úgy, hogy a specifikus képességfejlesztés mellett a kreativitás fejlesztésére is hangsúlyt fektetnek.

Az alábbi diagramon az általános iskolai mutatókat összegeztük a kistérség szintjén:

A bevont tanulók nagy számából megállapítható, hogy a kistérség általános iskoláiban nagy hangsúlyt fektetnek a tehetség segítésére a versenyekre való felkészítés terén.

A jövőben a régiós szintű versenyek (ha lesznek ilyen versenyek) pozícióit látszik célszerűnek emelni, mind a középiskolák, mind pedig az általános iskolák körében.

3.3. *Eredményesség a továbbtanulási adatok tükrében*

A kistérség általános iskoláiból továbbtanuló 8. osztályosok továbbtanulási döntéseinek képzési típus szerinti megoszlását az alábbi diagramon szemléltetjük:

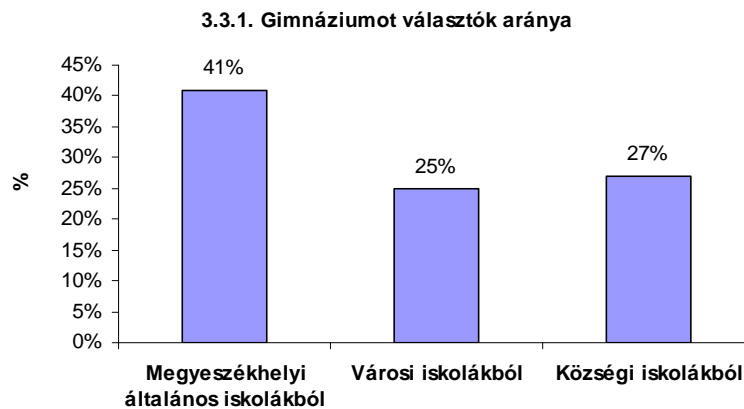
A megoszlás teljesen egyenletes.

3.3.1. Gimnázium

A kistérség általános iskoláiból évente egy osztálynyi tanuló (kb. 20 fő) nyolcosztályos gimnáziumban, 2 osztálynyi pedig hatosztályos gimnáziumban kezdi meg tanulmányait, ez utóbbiak jellemzően a saját településükön lévő gimnáziumba (a 2006/2007. tanévben Bátaszéken 17 tanuló, Tolnán 25 tanuló). Négy-, ill. ötosztályos gimnázium 9. évfolyamára a kistérség tanulóinak 33 %-a iratkozik be.

Ha megvizsgáljuk, hogy az egyes településtípusokon lévő általános iskolákból milyen arányban választják a gimnáziumot a 8. osztályos tanulók, akkor az alábbi képet kapjuk:

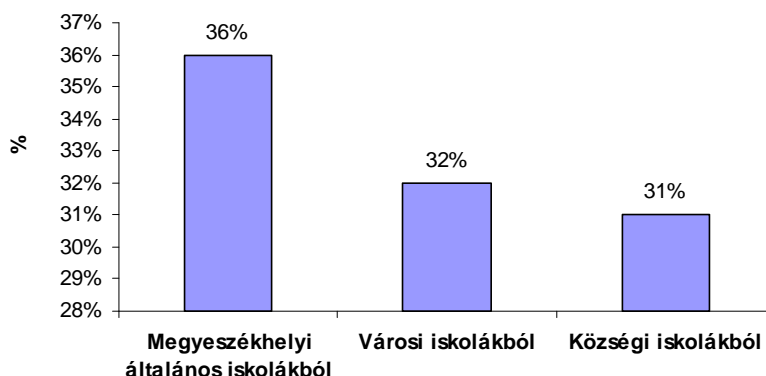

A városi (Tolna, Bátaszék) iskolák esetén jól érzékelhető a 2 hatosztályos gimnázium „elszívó” hatása.

3.3.2. Szakközépiskola

Szakközépiskolába iratkozik a kistérség nyolcadikosainak 34 %-a. A szakközépiskolák népszerűsége a településtípusok szerinti általános iskolákban:

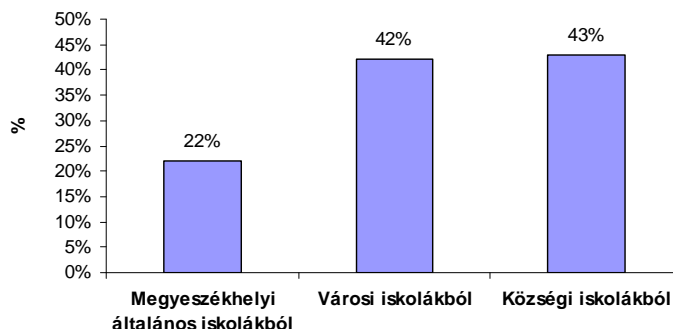
3.3.2. Szakközépiskolát választók aránya

3.3.3. Szakiskola

Szakiskolát választ vagy oda nyer felvételt az általános iskoláink tanulóinak 33 %-a. A településtípusonkénti választási arány alakulása:

3.3.3. Szakiskolát választók aránya

A községi iskolákból a tanulók magas arányban (43 %) kerülnek szakiskolába. A továbbtanulási megoszlás grafikonjait összevetve jól érzékelhető a megyeszékhelyi és a községi iskolák tanulóinak fordított döntése a gimnáziumot, ill. a szakiskolát illetően. Az okok nem csak az egyes szakmák népszerűségében, hanem a tanulói felkészültségben is keresendők.

3.4. *Eredményesség az érettségiben*

A 2005-ben bevezetett kétszintű érettségi vizsgarendszer nagy újdonsága, hogy egységesítette a korábbi vizsgarendszert, amelyben – differenciált követelményekhez igazodó – gimnáziumi, szakközépiskolai és esti-levelező tagozatos érettségi bizonyítványt lehetett szerezni. Az új vizsgarendszer minden eddiginél részletesebb vizsgakövetelményei a középiskolákban folyó oktató munka erőteljes kimeneti szabályozói. A középiskoláknak a felkészülés során új oktatásszervezési formák kialakítása mellett át kellett gondolniuk az oktatás tartalmi elemeit is: a korábbi - szinte kizárólag lexikális tudást számon kérő vizsgára való - felkészítés helyett az alkalmazni képes tudást közvetítő tanítási-tanulási folyamatra kellett hangsúlyt helyezni. Nem csak a felkészítést, hanem a vizsgát magát is részletes leírások szabályozzák – a vizsga jellemzően írásbeli és szóbeli vizsgarészből áll és a szóbeli vizsgához is értékelési kritériumok tartoznak. Ugyanakkor megnövekedett az érettségi vizsgák tétje: a vizsga kiváltja a korábbi

felvételi vizsgát, mivel az érettségi vizsga %-os teljesítményét számítják át felvételi pontokká. A 2005. évben a középiskolák eltérő stratégiák mellett döntöttek a felkészítés szervezéséről és a vizsgák választott szintjéről, az egyes iskolákban jelentősen eltérő számban vizsgáztak emelt szinten. Ennek az lett az eredménye, hogy a megyék korábbi rangsora az érettségi eredmények tekintetében átrendeződött. Pl. Tolna megye a kétszintű rendszer bevezetése előtt az előkelő 7. helyen állt a megyék rangsorában, majd a 2005. évben a nagyszámú középszintű vizsgaeredményekkel a 14. helyre csúszott vissza. Ezzel szemben az emelt szintű vizsgák %-os eredményességét tekintve a rangos 4. helyen szerepelt. 2006-ban középszinten a 13., emelt szinten a 14. helyen szerepelt.

Érdeemes a szekszárdi kistérségi vizsgák eredményességét kiindulásként ebből a szempontból áttekinteni (forrás: OKI, Neuwirth G. által vezetett kutatás).

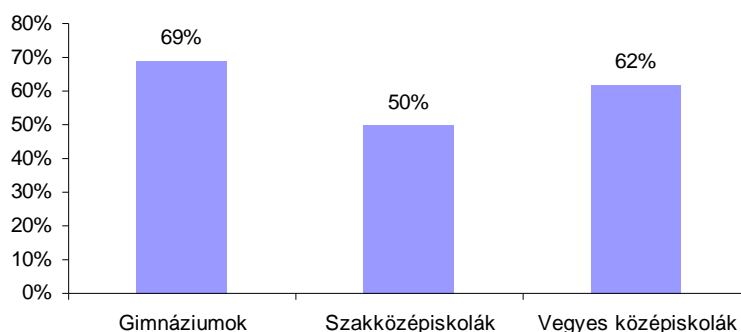
A táblázat a vizsgateljesítményeket veti össze:

	2005		2006	
	Emelt szint (%)	Középszint (%)	Emelt szint (%)	Középszint (%)
Tolna megye	75,6 %	59,6 %	66 %	58,7 %
Szekszárdi Kistérség	75,6 %	59,2 %	67,1 %	58,7 %

A Szekszárdi Kistérség középiskoláinak eredményei szinte teljesen megegyeznek a megyei teljesítményátlagokkal. Megállapítható tehát, hogy középiskoláink tanulói a megye többi tanulóival azonos helyzetbe jutottak a felvételi verseny tekintetében. Megyeszékhelyi középiskolák túlsúlyát is figyelembe véve, összességében azonban nem lehetünk elégedettek az érettségi teljesítmények átlagos szintjével.

A 2005/2006-os együttes teljesítményeket vizsgálva a képzési típus szerinti iskolák eredményessége is megismerhető. Az alábbi diagram a gimnáziumok-szakközépiskolák-vegyes középiskolák szerinti átlagteljesítményeket mutatja (közép- és emelt szinten együtt, a vizsgák számával súlyozva).

Érettségi vizsga 2005-2006 %-os eredményesség

Szekszárd-Tolnai Kistérség Közoktatási Fejlesztési Terve

A részletes – iskolánkénti – eredményességet az OKI adatai alapján az alábbi táblázat tartalmazza:

Kétszintű érettségi vizsga
tizenegy tantárgy összesített átlageredményei 2005. és 2006.

Közéiskola	2005				2006				2005-2006			
	Emelt szint		Középszint		Emelt szint		Középszint		Emelt szint		Középszint	
	Vizsga szám	%	Vizsga szám	%	Vizsga szám	%	Vizsga szám	%	Vizsga szám	%	Vizsga szám	%
Szekszárd - I. Béla	38	70,4	311	70,3	51	63,6	391	71,5	89	66,5	702	71
Szekszárd - Csapó	-	-	261	42	1	44	314	47	1	44	575	44,7
Szekszárd - Szent László - Ady	1	64	472	53,2	10	59,2	588	56,5	11	59,6	1060	55
Szekszárd - Garay	52	78,1	354	76,1	129	72	364	75,7	181	73,8	718	75,9
Tolna - Sztárai	13	81,1	213	64	27	70,7	246	62,2	40	74,1	459	63
Bátaszék - II. Géza	-	-	154	65,2	6	63,2	170	53,8	6	63,2	324	59,2
Szekszárd -Bezerédj	-	-	434	56,6	5	42,6	446	55,5	5	42,6	880	56,1
Szekszárd - Szent László- Dr.Kelemen	1	83	235	61,1	10	56,5	218	52,3	11	59,2	453	36,8
Szekszárd - Szent László - Hunyadi	-	-	2,3	45,5	2	67	230	40,4	2	67	433	47,6
Szekszárd - Kolping	-	-	88	53,5	-	-	264	5,4	-	-	352	53,4

Az érettségi eredményesség a szakközéiskolákban lényegesen alacsonyabb, mint a vegyes középiskolákban (gimnázium és szakközéiskola). A gimnáziumok eredményessége a várakozásnak megfelelő, de a 70 % feletti teljesítmény esetükben elvárható.

3.4.1. Gimnázium

A kistérségben tiszta profilú gimnázium a Garay Gimnázium, a Sztárai Gimnázium és a II. Géza Gimnázium. Mivel a gimnáziumok alapfeladata a felsőoktatási sikeres továbbhaladás előkészítése, versenyképességük megőrzésében, ill. fokozásában az emelt és középszintű vizsgák átlagos aránya és a megyei, ill. kistérségi eredményességhez viszonyított teljesítmény kiemelt jelentőségű.

Az emelt szintű vizsgák aránya (az összes vizsga %-ában):

2005-ben	2006-ban
8 %	17 %

A kétszintű érettségi vizsgarendszer második évében az emelt szintű vizsgák száma jelentősen megnőtt. Ez azt mutatja, hogy a gimnáziumok jól mérték fel a felsőoktatásba való legsikeresebb bejutás esélyeit.

Az alábbi táblázat az emelt- és középszintű eredményeket a kistérségi adatokkal összevetve tartalmazza a 2005-2006 összesített teljesítményei alapján: a gimnáziumi eredmények jónak mondhatók.

	2005-2006	
	Emelt szint	Középszint
Szekszárdi Kistérség	70,3 %	59,2 %
Gimnáziumok	78,7 %	69,4 %

3.4.2. Szakközépiskola

A szakközépiskolák (Bezerédj István Szki, Szent László Középiskolából a volt Dr. Kelemen Endre és a Hunyadi Mátyás Szki, Kolping Szki) alapfeladata az érettségi vizsgára és felsőoktatásban való továbbhaladásra felkészítés mellett a szakképzésbe való bekapcsolódás előkészítése. Céljaik és ennek megfelelően feladataik is különbözőek a gimnáziumokétól.

Mint ahogy azt a kompetenciamérések eredményei is mutatják, az érettségi vizsgára készülő tanulók felkészültsége elmarad a gimnáziumi tanulók felkészültségétől. Ennek megfelelően alacsonyabb arányban vállalkoznak az érettségi vizsga emelt szintű letételére. Esetükben a középszintű vizsgák eredményességének növelésében látjuk a reálisan megfogalmazható feladatot. Emelt és középszinten egyaránt a magas óraszámú szakmai előkészítő tárgyak választásának szorgalmazását javasoljuk.

A szakközépiskolák esetében az alábbi táblázatok tartalmazzák a gimnáziumi elemzésnél is szereplő adatokat:

Az emelt szintű vizsgák aránya (az összes vizsga %-ban):

2005-ben	2006-ban
0,2 %	2 %

A vizsgák eredményessége:

	2005-2006	
	Emelt szint	Középszint
Szekszárdi Kistérség	70,3 %	59,2 %
Szakközépiskolák	55,5 %	54,1 %

A vegyes középiskolák (I. Béla, Szt. László-Ady, Csapó D. Középiskola) eredményessége a gimnáziumi-szakközépiskolai képzés arányától erősen függ. A közeljövőben a kistérség vegyes középiskolái a középiskola érettségiig tartó szakaszában várhatóan tiszta profilúvá válnak, így eredményeik a gimnáziumi, ill. a szakközépiskolai mutatóhoz lesznek viszonyíthatók.

Az emelt szintű érettségi vizsgák aránya a vegyes középiskolákban:

2005-ben	2006-ban
3,6 %	4,5 %

A vizsgák eredményessége:

	2005-2006	
	Emelt szint	Középszint
Szekszárdi Kistérség	70,3 %	59,2 %
Vegyes középiskolák	65,5 %	61,8 %

A vegyes középiskolák mutatói – jellegükénél fogva – a gimnáziumi és a szakközépiskolai mutatók között állnak. Meg kell jegyeznünk, hogy a képzési típusok különböző arányai miatt eredményességük között nagyok a különbségek.

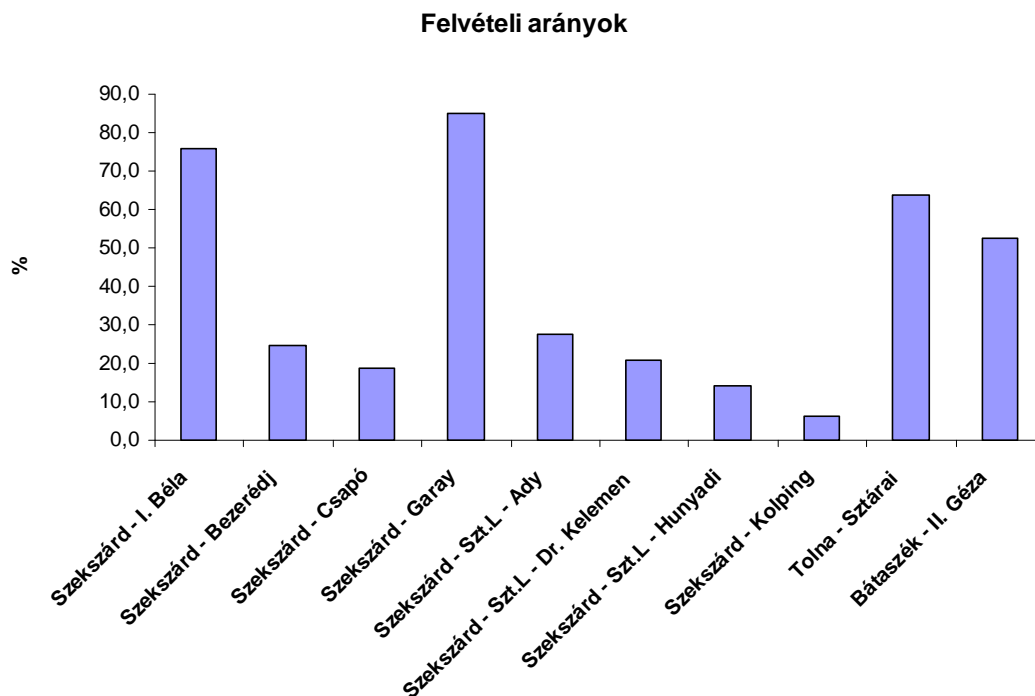
3.5. Felsőoktatás

A Tolna megyei felvételi arányok (44 %) alapján a megyék sorrendjében Tolna megye az ötödik helyen áll. (Az arány a felvettek és végzettek arányát jelenti a 2002-2006-os időszakban.)

A kistérség középiskoláinak felvételi arányait átlagolva az arány 39 %, a megyei átlagnál jóval alacsonyabb.

Az egyes iskolák felvételi eredményessége erősen szóródik: a legjobb és leggyengébb %-os arány között 79 a különbség.

Az alábbi grafikon a Szekszárdi Kistérség középiskoláinak felsőoktatási felvételi arányait mutatja a 2002-2006-os időszakban (nappali tagozaton) (OKI, Neuwirth Gábor által vezetett kutatás alapján).

A sikeres középiskoláknak nem ez az egyedüli mércéje. A szülők és tanulók igényeihez igazodó képzésnek azonban a kistérség pozícióinak javítása érdekében, a diákok számára (az intézményi eredményeket együttesen tekintve) nagyobb felvételi esélyeket kell biztosítani.

KISTÉRSÉGI KÖZOKTATÁSI FEJLESZTÉSI TERV **2007-2013 (2015)**

I. KERETFELTÉTELEK

1.1. Oktatáspolitikai követelmények

1.1.1. Középtávú közoktatás-fejlesztési stratégia

A Dél-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács a 2006. őszén elkészült és elfogadott régiós Humán Stratégiai Fejlesztési Programjában a közoktatást érintő fejlesztési célok megvalósítása érdekében kistérségi szintű közoktatás-fejlesztési terv elkészítésére hívta fel a többcélú kistérségi társulásokat.

A kistérségi közoktatás-fejlesztési terv (továbbiakban KKFT) olyan, nem jogszabályban előírt dokumentum, amely fejlesztésorientált, az országos, a régiós és a helyi viszonyokat rendszerbe foglaló stratégia, s egyben a fejlesztést megalapozó tervezési dokumentum is. A KKFT a kistérség közoktatási intézményei számára 5-8 éves időtávra tervezett stratégiai dokumentum, mely a változó tanulási környezetre, az uniós és a hazai megújuló közoktatási tartalmi igényekre, a hálózati típusú tanulásra és együttműködésre, a nyitott tanulási térre és környezetre való távlatos reagálás igényével készül.

A Szekszárd-Tolnai Kistérség Többcélú Kistérségi Társulása a közoktatással kapcsolatos feladatai megvalósítása során arra törekszik, hogy segítse a társuláshoz tartozó intézmények minőségi nevelő-oktató munkáját, hogy a kistérségben élő gyermekek és tanulók mindegyike hozzájusson az egyéni fejlődéséhez szükséges fejlesztéshez.

A közoktatás-fejlesztés stratégiai céljai a szekszárdi kistérségben

- Mindenki számára elérhető minőségi szolgáltatások biztosítása, esélyegyenlőség biztosítása a szolgáltatásokhoz való hozzáférésben
- Az együttnevelés, a befogadó oktatási rendszer feltételeinek folyamatos fejlesztése
- A térségi szemlélet és hálózati működés megerősítése
- A közoktatási feladatellátó együttműködések támogatása, a feladatellátás optimumára törekvés
- Fenntartható, folyamatosan és biztonságosan működtethető, fejleszthető, többszintű és többfunkciójú intézményrendszer, hatékony intézménystruktúrák kialakítása
- Az egész életen át tartó tanulást megalapozó programok támogatása; korszerű, gyakorlatközelű pedagógiai módszerek elterjesztése, alkalmazása
- A közoktatás támogató alrendszereinek fejlesztése – a közoktatási humánerőforrás fejlesztése a tanügyirányítás, a pedagógus-továbbképzés és foglalkoztatás kistérségi tervezésével
- Szakszolgálati ellátás és szakmai szolgáltatások kistérségi szintű ellátásának megerősítése
- Az oktatási infrastruktúra fejlesztése – méretgazdaságos, korszerű technológiára alapozott, multifunkcionális kistérségi közoktatási infrastruktúra kialakítása
- A fejlesztés illeszkedjen a dél-dunántúli régió közoktatás-fejlesztési stratégiájához

Középtávú közoktatási célok a szekszárdi kistérségben

- > Valamennyi óvodáskorú gyermek számára saját lakhelyén vagy 20 percnyi tiszta utazási időn belül biztosítani kívánjuk az óvodai nevelés lehetőségét.
- > Az együttnevelést, integrációt előtérbe helyező intézményi működés és programok segítségével javítani kívánjuk a hátrányos helyzetű, a roma, a sajátos nevelési igényű tanulók beilleszkedését és sikeres tanulmányi előrehaladását.
- > Kistérségi minőségfejlesztési és mérési, értékelési rendszer kidolgozásával és működtetésével növeljük a közoktatás-irányítás hatékonyságát.
- > A pedagógiai munkát, intézményműködtetést segítő, fejlesztéseket generáló együttműködő intézményi háló kialakítása a kistérségben.
- > A nevelés-oktatás, intézményműködtetés kistérségi szolgáltatói hátterének megerősítése.

Elvárt eredmények

A kitűzött célokat akkor tekintjük megvalósultnak, ha

- ✓ Arányaiban növekszik a kistérségben lakó - mindenekelőtt roma - óvodába járó gyermekek száma.
- ✓ Növekszik az integrált nevelésben-oktatásban résztvevő hátrányos helyzetű, roma ill. sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók száma.
- ✓ Mérhetően javul a tanulmányaikban sikeresen előrehaladó roma és hátrányos helyzetű tanulók száma.
- ✓ Összehasonlíthatóvá válnak az intézmények eredményei, a tanulók és pedagógusok teljesítményei, rendszeressé válik az értékelés.
- ✓ Intézményközi munkacsoportok, szakmai munkaközösségek, fejlesztő teamek jönnek létre a kistérségben.
- ✓ Létrejön és működik a közoktatási feladatellátást segítő kistérségi módszertani központ.

1.1.2. 2006-os és 2007-es törvényi változások a közoktatásban

A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 2006. évi, ill. 2007. évi módosításai szükségessé és indokolttá teszik a közoktatási feladatellátás térségi formáinak és szerepköreinek újragondolását.

A 2006. évi törvénymódosítás értelmében:

- A Kt. (85.§ (4).módosítása újrafogalmazta a helyi önkormányzatok intézkedési terv készítési kötelezettségét. A kistérség átveheti a települési tervezés szerepét. Ennek a szerepnek a betöltése feltételezi, hogy a település tagja legyen a többcélú társulásnak, valamint a kistérségi tervnek tartalmaznia kell a települési terv elemeit.
- A Kt. 26.§ (1) és (3) bekezdésének módosításával megszűnik a nyolc évfolyamnál kevesebb évfolyammal működő általános iskola. A Kt. 2008. szeptember 1-jétől kötelező tagintézményesítést ír elő minden olyan intézmény esetében, ahol nincs meg mind a nyolc évfolyam, ill. ha a 7-8. évfolyamon nincs legalább 15 tanuló.
- A Kt. 8.§ (3) a nem szakrendszerű oktatás 5-6. évfolyamon megkezdéséről rendelkezik, előírva 2007. 09. 30-ig a helyi tanterv módosítását, majd a 2008-2009.

tanévtől a nem szakrendszerű oktatás megkezdését az 5. évfolyamon, és kiterjesztését a 2009-2010. tanévtől a 6. évfolyamon.

A 2007. évi módosítások értelmében:

- A Kt. 16.§ (6)-(8) bekezdéssel egészül ki
(6) A közoktatási intézményben a munkáltatói jogok gyakorlása során figyelembe kell venni az intézményi minőségirányítási programban meghatározottak szerint kialakított teljesítményértékelést.
(7) A helyi önkormányzat, ill. – társulási megállapodás alapján – a többcélú kistérségi társulás a fenntartásában lévő közoktatási intézmények tekintetében munkaerő-gazdálkodási rendszert működtet, mely rendszernek részelemei a munkaerő közös foglalkoztatása, meghatározott feladatoknak állandó helyettesítési rendszer útján, ill. utazó szakemberhálózat igénybevételevel történő megoldása.
(8) A munkaerő-gazdálkodásba bevonhatók a nevelő és oktató munkához kapcsolódó nem közoktatási feladatot ellátó intézmények.

- A Kt. 35.§ (9) módosítása értelmében a pályaválasztási tanácsadás a munkaerő-piaci tanácsadással közösen is megszervezhető.

- A Kt. 53.§ módosítása lehetővé teszi, hogy több közoktatási intézmény közösen lásson el napközis, ill. tanulószobai feladatokat.

- A Kt. 82.§ (6)-(10) szabályozza és részletezi nem állami, nem helyi önkormányzati intézmények oktatási feladatellátásba bevonásának kereteit.

- A Kt. 89.§ (9)-(12) bekezdéssel egészült ki, mely szerint
(9) A közoktatási intézményt fenntartó többcélú kistérségi társulás a közoktatással összefüggő döntései előkészítésére közoktatási társulási bizottságot hoz létre.
(10) A közoktatási intézményt fenntartó többcélú kistérségi társulás a közoktatással összefüggő tevékenységet olyan település tekintetében is elláthatja, amely nem tagja a társulásnak.
(11) A (10) bekezdés kérdéseiben a társulási tanács határoz.
(12) A hazai és nemzetközi forrásokra kiírt közoktatási célú pályázatokon való részvétel feltétele, hogy a kistérségi intézkedési terv tartalmazza a gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedéseket.

- A Kt. 89/B.§ (1) törvénymódosítás megteremti a szakképzés regionális szintű megszervezését önkéntes társulások létrehozásával.

1.1.3. A régió Humán Közszolgáltatások Stratégiai Fejlesztési Programja, OKÉV régiós közoktatás-fejlesztési stratégia

A Dél-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács 2006. novemberében elfogadta *a régió Humán Közszolgáltatások Stratégiai Fejlesztési Programját* (továbbiakban Humán SFP). A szekszárdi kistérség közoktatás-fejlesztési tervének elkészítésekor a Humán SFP-ben a közoktatásra vonatkozóan meghatározott stratégiai célok közül különösen az alábbiakat kell szem előtt tartani:

A programban megfogalmazott 1. cél:

Kistérségi alapon, hatékonyan szervezett, integrált, mindenki számára hozzáférhető, esélyegyenlőséget biztosító alap- és középfokú oktatási rendszer kialakítása és gazdaságos működtetése, melyben a tanulók számára mind fizikai, mind tartalmi értelemben elérhetővé válnak a korszerű oktatási szolgáltatások.

A fenti célok valóra váltása feltételezi a szekszárdi kistérségben:

- integráltan működő, lépcsőzetesen felépülő oktatási együttműködési hálózat kialakítását, integrált közoktatási központok kialakítását
- egyes, közoktatással kapcsolatos feladatok (tanügy-igazgatási, oktatási adatbázis kezelési, mérési-értékelési, pedagógus-továbbképzési, szakszolgálati, iskolabusz hálózat tervezési és működtetési) kistérségi vagy mikrotérségi szintű szervezését, ill. koordinálását.

Az *Országos Közoktatási Értékelési és Vizsgaközpont* Dél-dunántúli Regionális Igazgatóságának megbízásából 2006. novemberében elkészült *a régió közoktatásának hosszú távú stratégiai terve* is. A terv meghatározza azokat a fő fejlesztési célokat, valamint a célok megvalósítását szolgáló azon programokat, amelyek befolyásolják a közoktatási feladatellátást végző helyi, *kistérségi*, megyei tervek céljait és feladatait.

A szekszárdi kistérségben a közoktatás fejlesztésének a régiós stratégiákhoz való illeszkedését az alábbiak jelentik:

1. A kompetencia-alapú oktatás és a korszerű pedagógiai módszerek elterjesztése a kistérség közoktatási intézményeiben.

Ennek érdekében a szekszárdi többcélú kistérségi társulás ösztönzi és tanácsadással segíti a társuláshoz tartozó közoktatási intézmények pályázását a fentiekben megjelölt cél megvalósítására, valamint segíti egy együttműködő intézményi hálózat, intézményközi munkacsoportok létrehozását.

A fejlesztés megvalósítását a kistérség TIOK konzorciumvezető intézménye régiós kompetencia-központ szerepkör megpályázásával is elősegíti.

A fejlesztés összehangoltságának biztosítására a TIOK bázisán Kistérségi Módszertani Szolgáltató Központ (továbbiakban: KMSZK) jön létre.

A KMSZK a fejlesztés tartalmáról folyamatosan tájékoztatja az iskola társadalmi környezetét és a szülőket.

A KMSZK elősegíti a pedagógusok, vezetők tematikus képzését, fejlesztés eszközeinek széleskörű megismerését.

2. A mérési, értékelési, minőségirányítási rendszerek fejlesztése

Ennek megvalósításra kistérségi terv készül.

3. A pedagógusképzés megújítása

Ennek elősegítésére a pedagógus-kompetenciák feltérképezésével kistérségi pedagógus-továbbképzési terv készül.

4. Az együttnevelés, az integrált oktatás támogatása

A kistérségi társulás támogatja az e célból születő pályázatokat, segíti a mentor programok elterjesztését, együttműködő intézményi hálózat kialakítását.

5. A tehetségeket támogató, tehetséggondozó programok elterjesztése

A hálózati szakmai együttműködések keretében létrejönnek a tehetséggondozás tematikus hálózatai a kistérségben.

6. Bekapcsolódás a komplex (tartalmi+infrastrukturális) régiós fejlesztési programokba

A kistérségi fejlesztési terv tartalmának megfelelő mikrotárségi integrált közoktatási központok kialakítása, infrastrukturális fejlesztések, eszközfejlesztések, akadálymentesítési felújítások elősegítése pályázatok beadásával és helyi források bevonásával.

1.2. Fejlesztési források körvonalai

1.2.1. Az ÚMFT operatív programjai

Az ÚMFT operatív programjai az NFT I. fejlesztési szakaszban a közoktatásban megkezdett fejlesztések, innovációk folytatásának igényével fogalmazódnak meg.

A közoktatás kapcsolódása az ÚMFT-hez biztosított:

- ▶ a *Társadalmi Megújulás Operatív Program (TÁMOP)* keretében, amely az oktatás tartalmi fejlesztését teszi lehetővé,
- ▶ a *Társadalmi Infrastruktúra Operatív Program (TIOP)* keretében, amely az oktatási infrastruktúra fejlesztését alapozza meg,
- ▶ valamint a *Regionális Operatív Program (ROP)* infrastruktúra-fejlesztése által.

A TÁMOP a közoktatás prioritásait az alábbiakban jelöli meg:

- Minőségi oktatás és hozzáférés biztosítása mindenkinek
- Az oktatási és képzési rendszerek szerepének erősítése az innovációs potenciál fejlesztésével.

A prioritásokat érvényre juttató tartalmi fejlesztések az ÚMFT-ben sokrétűen megjelennek.

- Az NFT I. keretében megkezdett tevékenységek folytatásaként támogatott program a kompetencia-alapú oktatás és a korszerű pedagógiai módszerek elterjedése. Ez magában foglalja az egész életen át tartó tanulás megalapozását a kulcskompetenciák fejlesztésével, ill. újabb kompetencia-területek (aktív állampolgárság, vállalkozói ismeretek), szakterületek (természettudományos) fejlesztésével és a képességfejlesztést segítő oktatási programcsomagok, tanulóközpontú differenciált módszertan alkalmazásával.
- Nagy lehetőség teremődik a pályorientációs, karrier-tanácsadási és pályakövetési szolgáltatások intenzív fejlesztésére, az ezt szolgáló mindenki által hozzáférhető információs rendszer kialakítására, a tanácsadási rendszer korszerűsítésére.
- Hatékony eszközrendszer kimunkálását célozza meg a terv a közoktatás átfogó mérési, értékelési és minőségirányítási rendszerének fejlesztése, a rendszerek harmonizálása útján.
- Biztosított az ÚMFT keretében az oktatásban dolgozók továbbképzése mind módszertani téren, mind az új szolgáltatásokra való felkészülésben, mind pedig a munkaerő-piaci alkalmazkodóképességet javító átképzések terén.

- Az ÚMFT nagy hangsúlyt fektet a tanulási lehetőségek bővítésére, új tanulási formák (e-tanulás, távoktatás, digitális iskola) elterjesztésének ösztönzésére, tanulási rendszerek összekapcsolására.
- Sokoldalú fejlesztéssel támogatott az oktatási egyenlőtlenségek csökkentése, a hozzáférés biztosítása, kiemelten a hátrányos helyzetű és roma tanulók integrált oktatása és a sajátos nevelési igényű tanulók együttnevelése. Ennek kereteiként támogatást kapnak a közoktatás hatékonyságát segítő területi, hálózati együttműködések, a többfunkciós intézmények létrehozását célzó lépések.
- A közoktatás hatékonyságát segítő területi, hálózati együttműködések, a disszeminációs tevékenységeket, a pedagógiai szolgáltató hálózatok fejlesztését a területi egyenlőtlenségek csökkentése érdekében is támogatja az ÚMFT.

A szekszárdi kistérség közoktatás-fejlesztési koncepciója a dél-dunántúli régió Humán SFP, valamint a régió közoktatási stratégiája által megfogalmazott célok elfogadásával és megvalósításával illeszkedik az Új Magyarország Fejlesztési Tervben foglalt célkitűzésekhez.

Az ÚMFT tartalmához illeszkedően a kistérség közoktatását jellemző sajátosságok alapján kiemelten fontos törekvésünk:

- ✓ A kompetencia-alapú oktatás mind teljesebb elterjesztése, bevezetése a kistérség közoktatási intézményeiben.
- ✓ A szelekció csökkentése, az esélyegyenlőtlenségek mérséklése a közoktatás kistérségi struktúrájának formálásával, a hálózati együttműködés megerősítésével, programok adaptációjával.
- ✓ Széleskörű összefogás megvalósítása az oktatás külső környezetével a pályaorientáció terén.
- ✓ A közoktatás fejlesztését szolgáló hatékony eszközrendszer, megbízható információs rendszer megteremtése a kistérségben.
- ✓ A pedagógiai kultúraváltás elősegítése a pedagógusok körében.
- ✓ A tartalmi és az infrastrukturális fejlesztést szolgáló helyi, térségi pályázatok készítésének segítése.

1.2.2. Megyei és egyéb források

- Megyei forrásokból támogatás nyerhető a Közoktatás-fejlesztési Közalapítvány pályázatainak az intézmények eszközeinek, felszereléseinek bővítésére, pedagógus-továbbképzések megvalósítására.
- A pályaorientációs, pályaválasztási tanácsadás új minőségi működtetésében együttműködés kialakítására kell törekedni a kamarákkal.
- Keresni kell a módot a kistérségben működő vállalatok, vállalkozások, bankok szponzori támogatásainak elnyerésére.

1.3. Esélyegyenlőség: halmozottan hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű gyerekek

A Kt. 85. § (4) bekezdésének módosítása újrafogalmazta a helyi önkormányzatok intézkedési terv készítésének kötelezettségét, ennek keretében az önkormányzatoknak át kell tekinteniük azokat az intézkedéseket, amelyek az esélyegyenlőség megvalósítását szolgálják.

Az egyes közoktatási intézmények a települési/térségi, társulási programban leírtak alapján, annak megfelelően tervezik az esélyegyenlőség megteremtésével kapcsolatos feladataikat.

A kistérségben a közoktatási szolgáltatásokhoz való hozzáférés minden érintett számára biztosított. Jellemzően szegregált oktatás-szervezési gyakorlatot folytató intézmény nincs. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók szociális hátrányainak kompenzálásában, esélyegyenlőségük előmozdításában eltérő pedagógiai tudás és eredményesség mutatható fel.

A közoktatási ellátórendszerben bekövetkező változások, a hátrányos helyzet mérséklésére igénybe vehető források és szolgáltatások fokozottan igénylik a közös gondolkodást és tervezést. Az ellátórendszer, az ahhoz szükséges humán erőforrás kistérségi, mikrotérségi szinten jobb hatékonysággal tervezhető. Ezért a települési szintű esélyegyenlőségi tervek bázisán kistérségi esélyegyenlőségi tervet kell készíteni, a mikrotérségi szerveződésekhez tartozó településeknek pedig össze kell hangolniuk esélyegyenlőségi programjukat.

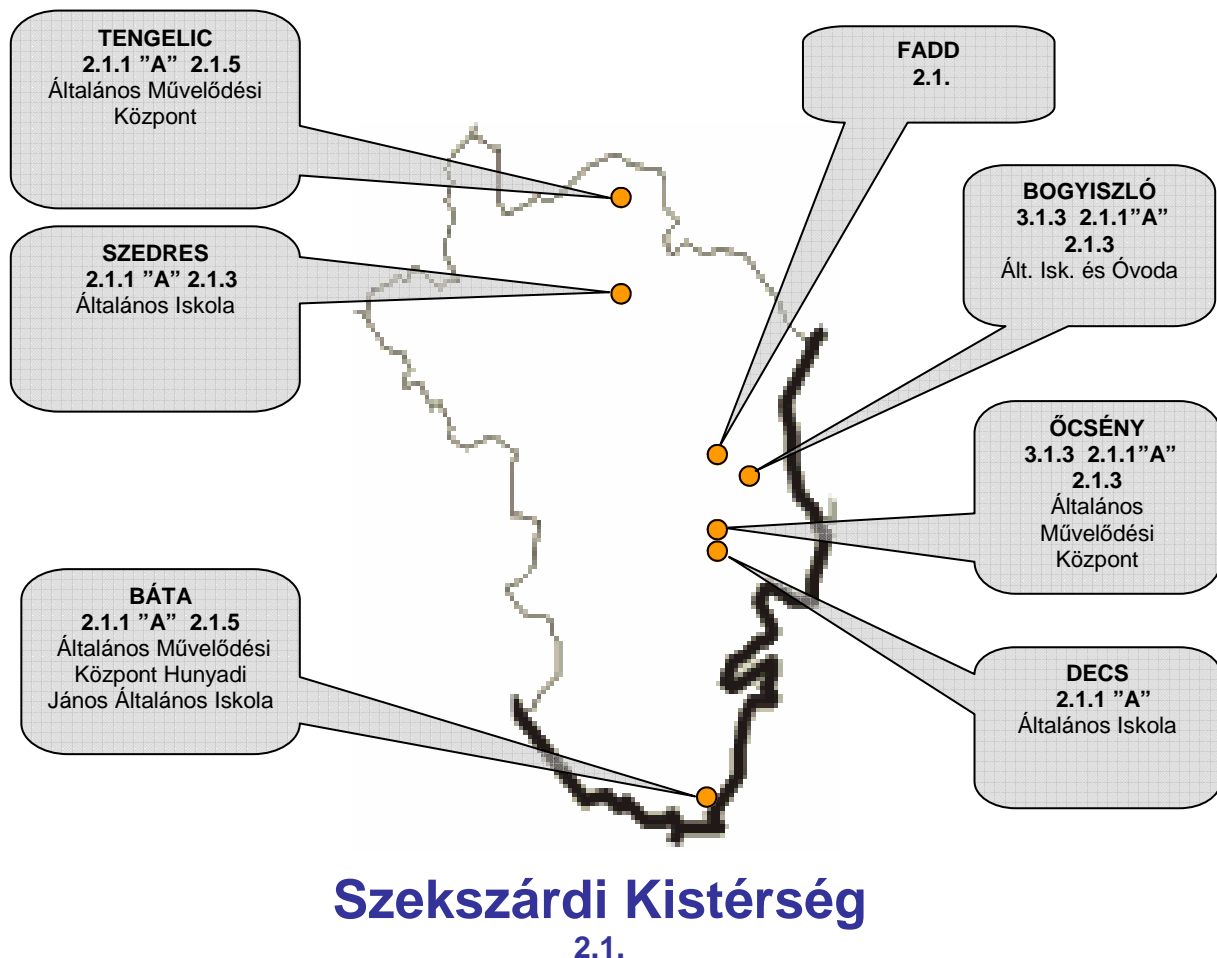
A kistérségi közoktatás-ellátás kereteiben olyan befogadó iskolarendszer és pedagógiai környezet kialakítására kell törekedni, ahol megvalósul:

- a tényleges együttnevelés,
- az eltérő szocio-kulturális háttérrel rendelkező gyerekek egy csoportban való nevelése,
- a szegregációmentes intézményi környezet,
- ahol az iskola és a pedagógus alkalmazkodik a gyermekek körében tapasztalható szociális és kulturális háttérbeli, képességbeli és tanulási szükségletekben megnyilvánuló sokféleséghez /befogadó iskola/

Kijelenthető, hogy a szekszárdi kistérségben figyelemre méltóan jelen van a fenti célok megvalósításához szükséges tudás, intézményi példák és szakemberek.

Az NFT1 keretében sikeresen pályázó, az Országos Oktatási Integrációs Hálózat bázisiskolájává vált intézmények (Báta és Decs iskolái), valamint a HEFOP 2.1. pályázati programokban tapasztalatokat szerzett intézmények (a kistérség 26 iskolájából 7 ilyen) jó gyakorlatát kell kistérségi szintű tudássá és gondolkodássá alakítani.

HEFOP 2.1. (integrációs pedagógiai rendszer) programokba bekapcsolódott intézmények

Ezen iskolák pedagógusai elsajátították az együttnevelés pedagógiai módszereit, elkészítették saját Integrációs Pedagógiai Rendszerüket. El kell érni, hogy a kistérség minden intézményében megismerkedjenek az együttnevelést megalapozó pedagógiai gondolkodással és módszertannal.

Kistérségünkben a *halmozottan hátrányos helyzetű tanulók* jelentős része a cigány kisebbséghez tartozik. A kistérség számos intézménye rendelkezik kisebbségi programmal, melyek tartalma alapján az alábbi feladatok megvalósítása áll előtérben:

- A nemzeti kisebbségi oktatás kereteinek fejlesztése
- A multikulturális tartalmak megjelenítése az intézményi gyakorlatban.
- Az integrációs program működtetéséhez szükséges feltételek megteremtése, folyamatos biztosítása /személyi, tárgyi feltételek/.
- Az együttműködés fórumainak biztosítása szülők és pedagógusok között,
- A szociokulturális háttér eltéréseiből adódó esélyegyenlőtlenségek csökkentése az oktatásban, a lemorzsolódás csökkentése.
- A pedagógusok kisebbségismeretének növelése, a módszertani kultúra fejlesztése
- Tehetség gondozás, kis- ill. mikrotérségi szintű versenyalkalmak biztosítása a kisebbségi hagyományok ápolására a különböző művészeti ágakban, a kisebbségi kultúrában, történelemben való megmutatkozásra.

A kistérség szolgáltató rendszere útján támogatja az intézményi etnikai, kisebbségi pedagógiai programok célkitűzéseinek megvalósulását.

Külön figyelmet érdemel az általános iskolákból kikerülő, *továbbtanuló halmozottan hátrányos helyzetű tanulók* előrehaladásának biztosítása. A kistérség információk nyújtásával és tanácsadással segíteni kívánja az egyes intézmények ösztöndíjak megszerzésére irányuló pályázati tevékenységét, az Arany János programhoz történő csatlakozást, a program jó gyakorlatának átvételét. Pályázati források biztosítása esetében mikrotérségi, helyi szinten cél lehet a „Tanoda” típusú intézmény kialakítása, mely a középiskolába járó halmozottan hátrányos helyzetű tanulók tanórán kívüli fejlesztéséhez adna jó hátteret.

Folyamatos szakmai törődést és támogatást igényel a *sajátos nevelési igényű* gyermekek előrehaladásának biztosítása is. Esélyt kell teremteni számukra, hogy a közoktatás normál keretei között, különös gondoskodást nem igénylő társaikkal együtt legyenek képesek a követelményeknek megfelelni, továbbhaladni.

Ennek a feltételnek a biztosítása érdekében célszerű fenntartani a Szekszárd várossal kötött megállapodást a nevelési tanácsadó kistérségi hatókörű működéséről. Az egységes pedagógiai szakszolgálatként működő intézménynek a megállapodás keretében továbbra is el kell látnia a kistérségben a nevelési tanácsadás és a logopédiai fejlesztés feladatait.

A nevelési tanácsadóra szakmai partnerként és tudásbázisként számít a kistérség a sajátos nevelésű tanulókat befogadó intézményekben, - különösen a sajátos nevelésű tanulók integrációját felvállaló intézményekben (jelenleg 3 iskola) - fejlesztő munkát végző pedagógusok szakmai képzésében, tanácsokkal való ellátásában. Ezt az együttműködést és együttgondolkodást kistérségi szakmai műhely létrehozásával is megerősítjük.

A tanulási képességek vizsgálatát, a konduktív pedagógiai ellátást, a pályaválasztási tanácsadás alapjait továbbra is a megyei szinten működő tanulási képességet vizsgáló szakértői bizottság, valamint a pedagógia szakszolgálat közreműködésével biztosítjuk.

A halmozottan hátrányos helyzetűek esélyegyenlőségének biztosítása terén a kistérségi gyakorlat leggyengébb pontjai:

- ◇ az óvodás kort elérő halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szülei nincsenek kellően motiválva arra, hogy gyermeküket beirassák az óvodába; a tankötelezettség korhatárának elérésekor pedig nincs hatékony eszköz sem az intézmény, sem a hatóság kezében arra vonatkozóan, hogy a tankötelezettség teljesítését maradéktalanul betartassák
- ◇ nem megoldott a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók pályaeorientációjának segítése
- ◇ a középiskolák szakmailag nincsenek felkészülve a sajátos nevelési igényű tanulók befogadására
- ◇ a partnerség és kapcsolattartás a szülőkkel, a szélesebb szakmai és társadalmi környezettel esetleges, nem tudatosan tervezett

Kistérségi keretekben középtávon ezért ezekre kiemelt figyelmet kell fordítani. A feladatok eredményes megvalósításához növelni kell az együttnevelést hozzáértően segítő speciális szakemberek számát, valamint a regionális és ÚMFT pályázatok lehetőségeinek maximális kihasználására kell törekedni.

II. SZAKMAI MEGÚJULÁS A KISTÉRSÉGBEN

2.1. Eredményesség a szakmai fejlesztési pályázatokban

A szekszárdi kistérség intézményeinek pályázati tevékenysége eltérő intenzitású, egyenlőtlen eloszlású. Az NFT 1-es pályázatok tekintetében a kistérség intézményei jó teljesítményt nyújtva jelentős forrásokhoz jutottak. 1 óvoda, 8 általános iskola és 3 középiskola valósított meg HEFOP - pályázati programot, melyek eredményeként jelentős tudás halmozódott fel a pedagógiai munka további fejlesztéséhez. Mintegy 10 intézmény vezetése fejlesztette pályázatíró, ill. projektmenedzselési tudását ROP-támogatást igénybe véve. A regionális operatív programok megvalósítása terén szerzett projektmenedzselési gyakorlat is jó alapot szolgáltat az NFTII. Operatív Programjaiban való részvételre. Szoros fenntartói-intézményi együttműködésre, mindkét részről proaktív hozzáállásra számítva, az eredményesség tekintetében a tervezési időszakban legalább a korábbihoz hasonló teljesítménnyel számolhatunk.

Az ágazati irányítású alapítványok, alapok támogatásainak elnyerése tekintetében kistérségi pályázati információs rendszer működtetésére van szükség ahhoz, hogy az elnyert támogatások eloszlása egyenletesebbé váljék a kistérség intézményeiben. Ezek a források jól egészítik ki az uniós forrásokat, ezért kiemelt fontosságú pályázati kiírásaik figyelemmel kísérése a kisebb projektek, helyi innovációk megvalósítása szempontjából. (20., 21., 22. sz. melléklet)

Oktatásért Közalapítvány

A közalapítvány pályázati kiírásai néhány témában (óvoda, napköziotthon fejlesztése, kollégiumi szakmai munka) hiánypótló jellegűek. A kiírások figyelemmel kísérése elsősorban az óvodák esetében fejlesztendő, mivel a kistérségben 22 adatot szolgáltató óvoda egyike sem valósított meg a közalapítvány által támogatott programot. Az általános iskoláknak mindössze harmada, a középiskoláknak tizede valósított meg pályázati támogatottságú programot az elmúlt két tanévben.

Tempus Közalapítvány által kezelt programok

Az Európai Bizottság oktatást támogató *Socrates* programjának Comenius közoktatási programja lehetőséget nyújt nemzetközi iskolai együttműködésekre, mobilitásokra, nyelvtanárok fogadására. A *Leonardo da Vinci* program a szakképzés terén nyújt lehetőséget intézmények számára nemzetközi együttműködésre.

A közalapítvány regionálisan szervezett tájékoztató programjai ellenére a kistérségben ezen a téren a pályázási kedv rendkívül alacsony: az elmúlt két tanévben csak két középiskola valósított meg sikeres programot ezen a területen. A tervezési időszakra vonatkozóan a mikrotérségi intézményi központok bevonása, a középiskolák mindegyikében legalább egy Comenius-program megvalósítása kívánatos az idegen nyelvi kompetenciák megfelelő minőségű és tartalmú fejlesztéséhez.

A *Világ-Nyelv* négy alprogramja a nyelvtanítás minden szintjét támogatja. Az általános iskolák az elmúlt két tanévben nem valósítottak meg pályázati támogatással programot, a középiskolák körében pedig csak egy középiskola. Maga a pályázati tevékenység nem igényel speciális szaktudást, minden intézmény számára elérhető és átgondolt tervezéssel jelentős támogatások nyerhetők el. Az önálló tanulást támogató törekvések, nemzetiségi nyelvtanítás, új idegen nyelv bevezetése, a meglévő jó gyakorlatok átadásának igénye kapcsán valamennyi intézménynek keresnie kell a támogatás elnyerésének lehetőségét.

Az **Útravaló Ösztöndíjprogram** mind az általános iskolákban, mind pedig a középiskolákban ismert és folyamatosan követett támogatási rendszere a hátrányos helyzetű tanulói támogatásnak. A programban a részvételi arányok megtartása lényeges a sikeres tanulói előrehaladás biztosítása szempontjából.

Szociális és Munkaügyi Minisztérium háttérintézményei által kezelt pályázatok (ifjúsági, sport, egészségnevelés)

Az általános iskolák 45 %-a, a középiskolák 40 %-a bonyolít programokat a fenti területeken. Az elektronikus pályázatírás lehetősége az utóbbi 2 évben megkönnyítette a pályázatok megírását. A rendszerhez érdemes csatlakozni (kistérségi információs rendszerrel is), hogy a pályázati kiírások jól követhetők legyenek. A helyi egészségnevelési, dropprevenciós, sport- és ifjúsági-közösségi programok színvonalas megvalósítását, a civil szervezetekkel való együttműködést segítheti a bevonható források ezen az úton történő növelése.

Megyei Közoktatás-fejlesztési Közalapítvány

A Tolna megyei Közoktatás-fejlesztési Közalapítvány pályázati kiírásait a kistérség valamennyi intézménye követi. Az elmúlt két tanévben az óvodák 64 %-a, az általános iskolák 84 %-a, a középiskolák 70 %-a valósított meg a közalapítvány támogatásával programot. A közalapítvány segíti az eszközfejlesztést, a korszerű személyi feltételrendszer kialakulását, a tehetséggondozás változatos formáit, a tanórán kívüli tevékenységeket. A pályázati kedv fenntartása, ill. az óvodák és a középiskolák esetében növelése célszerű a helyi költségvetési fedezettel általában nem kellően lefedett értékes programok fenntartásához, finanszírozási feltételeinek megteremtéséhez.

Egyéb pályázati kiírások

Szakképzési Alap pályázatait, helyi önkormányzati támogatási-fejlesztési alapok, kisebbségi önkormányzati alapok, gazdálkodó szervezetek, civil szövetségek, szervezetek és alapítványok által kiírt pályázatokat is megvalósítanak a kistérség oktatási intézményeinek mindegyikében. Ezen a téren az információkhoz való hozzájutás jelentősen növelheti a pályázati eredményességet.

Javaslatunk szerint egy létrehozandó kistérségi pályázati információs rendszer működése a szakmai fejlesztést célzó pályázatokban növekedést fog eredményezni. A tervezési időszak kétéves ciklusaira vetítve a fenti, „bemeneti” mutatók folyamatos, 5-5 % - os javulását tartjuk elérendőnek a szakmai fejlesztési pályázatok fenti területein.

A kistérségben összességében jónak mondható pályázati aktivitást és sokirányú kiteljesedést, az NFT1 szakaszában pályázatot nyert intézmények sikeres fejlesztéseit adottságként és lehetőségként kell figyelembe vennünk a közoktatás fejlesztés során.

2.2. A pedagógiai munka megújításának szükségessége és lehetséges irányai a kistérség iskoláiban

A Szekszárdi Kistérség közoktatási stratégiai céljainak megvalósulásához olyan együttműködő intézményi hálózatra van szükség, amely valamennyi intézményében magas színvonalon és hatékonyan biztosítja a közoktatási feladatellátást, a gyermekek-tanulók folyamatos fejlődését eredményező minőségi pedagógiai tevékenységet.

Az átalakuló, formálódó intézményhálózatnak meg kell felelnie annak a kistérségben jelen lévő erős igénynek, hogy képes legyen megőrizni az intézménytípusok és intézmények

értékeit, építve az oktatási innovációk eredményeként felhalmozott pedagógiai tudásra, ugyanakkor megoldást kínálva a kistérségben erősödő problémák kezelésére:

- A kistérség fogyó, ill. elöregedő népessége, a Szekszárd irányába ható napi migráció a nagyszámú kisintézményben alacsony szinten stabilizálódó gyermek/tanulólétszámot eredményez az óvodákban és az általános iskolákban;
- Az intézmények méreteiben, feladataik összetettségében, felszereltségükben jelentősek a különbségek;
- Az oktatási szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés hiánya, ill. különbségei nehezítik az esélyegyenlőség biztosítását, erősítik a szegregációt;
- Az országos kompetenciamérések és a kétszintű érettségi vizsga eredményességében az intézmények között jelentősek a különbségek, a közép- és emelt szintű érettségi vizsgateljesítmények között nagy az eltérés, az emelt szintű vizsgák javára.

A Szekszárdi Kistérség közoktatási fejlesztési stratégiájának megfelelő pedagógiai tartalmi és módszertani fejlesztő tevékenység

- a nevelés és oktatás szereplőit hálózati együttműködésre készíti, az oktatás-nevelés legalább mikrotérségi szinten egységes pedagógiai szemlélettel, egységes pedagógiai elvek, összehangolt nevelési/pedagógiai programok mentén zajlik;
- segíti a tudáshoz való egyenlő hozzáférést, tompítja az iskolák közötti különbségeket;
- javítja a nevelés-oktatás minőségét és eredményességét;
- elősegíti az eltérő nevelési, oktatási igényű csoportok fejlődését;
- csökkenti a szegregációt, pedagógiai szempontból is biztosítja az oktatási szolgáltatásokhoz az egyenlő esélyű hozzáférést;
- elősegíti az intézményi átjárhatóságot, zökkenőmentes továbbhaladást biztosít;
- a helyi közösségi igényeknek megfelelő, magas színvonalú szakmai szolgáltatással segíti az innovációk meggyökerezését;
- új típusú szakmai-pedagógiai munkaközösségi együttműködést indukál a jó gyakorlatok széleskörű alkalmazására.

A tanulás és személyiségfejlesztés eredményességét befolyásoló tényezők együttesének tudatos tervezéséhez és megvalósításához, a hatékony tanulási környezet biztosításához szükség van a szakmai-pedagógiai munka kistérségi szintű megújulására és összehangolására. A kistérség egészében a pedagógiai megújulás folyamata a gyermekek/tanulók sokoldalú, egyenlő esélyt biztosító támogatásában kifejeződve az alkalmazható és versenyképes tudás megszerzését helyezi a pedagógiai tevékenység középpontjába. A kulcskompetenciák erősítésével és fejlesztésével növelhető az oktatás kistérségi eredményessége, fejleszthető az egész életen át tartó tanulás képessége.

A pedagógiai munka megújításának tartalmi elemei a kistérség óvodáiban:

Az óvodai nevelés az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével elősegíti az óvodás korú gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődését. Ebben a korban a cél a játékos formában történő komplex készségfejlesztés.

Az óvodai pedagógiai munka fejlesztésének javasolt irányai:

- A kompetencia-alapú képzés óvodai programcsomagjainak alkalmazása, adaptálása, az alkalmazás folyamatos értékelése
- óvoda-iskola átmenetet hatékonyan biztosító tevékenység, a pedagógiai együttműködés új területeinek bevezetése, alkalmazása (pl. közös mérések)

- az integrált nevelés lehetőségeinek megteremtése, erre szakmai programok kialakítása
- gyermekek szakszerű ellátását biztosító tevékenység javítása (különböző fogyatékkal élő gyermekek, részképességzavarok, beilleszkedési és magatartászavarok, tartásproblémák, egyéb egészségügyi problémák)
- az esélyegyenlőség előmozdítását segítő pedagógiai fejlesztések (a sokszínűség és a különbségek kezelése); olyan programok, módszerek alkalmazása, melyek alkalmasak a személyre szóló gondoskodásra, egyéni fejlesztésre
- esélyegyenlőségi program készítése, ill. óvodai innovációk települési esélyegyenlőségi programba illesztése (oktatási-művelődési-egészségügyi-szociális szakmai együttműködések kialakítása annak érdekében, hogy minden gyermek részesüljön óvodai nevelésben)
- kistérségi értékek, hagyományok (pl. nemzetiségi) beillesztése a nevelési folyamatba.
- az együttműködő óvodai intézményi hálózat fejlesztése (az egymástól való tanulás biztosítása, egymás jó gyakorlatainak átvétele - munkaközösségek, közös szakmai konferenciák, közös fejlesztések, közös foglalkoztatás)
- az IKT kompetenciák fejlesztése az óvodai feladatellátásban résztvevők körében, az IKT-nak a működési gyakorlatba illesztése
- minőségfejlesztő tevékenység

A pedagógiai munka megújításának tartalmi elemei a kistérség iskoláiban:

Az országos kompetenciamérés kistérségi eredményei alapján az oktatás olyan irányú átalakítása szükséges, melynek során a hangsúly az alapkészségek és kulcskompetenciák fejlesztésére tevődik át, mivel ezek révén válhat bárki képessé az egész életen át tartó tanulásra. Az alábbi képességek fejlesztése elsődleges fontosságú:

- *Szövegértési és szövegalkotási képességek*
- *Matematikai, logikai képességek*
- *Idegen nyelvi kompetenciák*
- *Szociális, életviteli és környezeti kompetenciák*
- *Életpálya-építési kompetenciák*
- *Kommunikációs képességek*
- *IKT kompetenciák (informatikai és kommunikációs technológiák ismerete és használata)*

Az iskolai pedagógiai munka fejlesztésének javasolt irányai:

- ***A kompetencia-alapú képzés bevezetése a kistérség általános és középiskoláiban, implementáció***

A kompetencia-alapú oktatás a képességek, készségek fejlesztését, az alkalmazásképes tudást helyezi a középpontba. Az ezt közvetítő programcsomagok az ismeretszerzés és képességfejlesztés egyensúlyán alapuló oktatást, fejlesztést valósítanak meg a fentebb felsorolt területeken.

Az intézmények számára a bevezetéshez, adaptáláshoz megfelelő számban és minőségben tudnak szakmai segítséget biztosítani a kistérségi szakmai szolgáltató tevékenység keretében a programcsomagok tesztelésében és kipróbálásában részt vevő kistérségi általános és középiskolák.

- ***A pedagógusok módszertani kultúrájának gazdagítása***

A kompetencia-alapú képzést megvalósító programcsomagok alkalmazásával egyidejűleg az ezt hatékonyan megvalósító, együttműködésen alapuló tanulás-szervezési eljárások alkalmazása (kooperatív tanítás és tanulás, csoportos problémamegoldás, heterogén csoportképzés, differenciálás, projekt módszer, drámapedagógia), iskolai gyakorlattá válása, belső elterjesztése.

- ***Használható idegen nyelvtudást eredményező pedagógiai fejlesztő tevékenység***

Cselekvésközpontú és kommunikatív stratégiákhoz illeszkedő programok alkalmazása, egyes kompetencia-területek részleteinek idegen nyelven történő tanítása – a nemzetiségi oktatás és a nyelvi előkészítő évfolyamok jó gyakorlatának alkalmazása, a szakképzésben a szakmai idegen nyelv tanításának biztosítása, nemzetiségi nyelven folyó szakképzés bevezetése, az erős nemzetiségi hagyományok ápolása mellett az angol nyelv bevezetése 7-8. osztályban. Az idegen nyelvi kompetenciák fejlődését angol nyelvből a kistérségben minden középiskolás számára biztosítani szükséges.

A nyelvtanulást ösztönző tevékenységek (nemzetközi pályázatok, diákcsereskapcsolatok) jó gyakorlatának terjesztése, megismerése, bevezetése.

- ***Környezettudatos szemléletet és magatartást, aktív állampolgárságot, gyakorlati tudást eredményező programok kidolgozása, adaptálása, módszertani fejlesztése***

A környezettudatos szemlélet iskolai keretek közötti formálása, természeti, ill. környezeti témák integrált, tantárgyközi megközelítése. Együttműködés a jó gyakorlattal, programokkal rendelkező szervezetekkel az iskolai gyakorlat kialakításához.

- ***Az IKT alkalmazását, az informatika iskolai szerepének növekedését eredményező tartalmi és módszertani fejlesztő tevékenység***

A kompetencia-alapú oktatási programcsomagok alkalmazása az IKT módszerek iskolai szerepének növekedésével jár együtt. Az IKT módszerek megjelenése lehetőséget teremt egy átfogó módszertani megújulásra, alkalmazásuk során átszervezzük a megtanítandó információkat.

ECDL tananyagok adaptálása, hatékony alkalmazása

- ***Az intézményi mérési-értékelési gyakorlat fejlesztése***

A kompetenciamérések figyelemmel kísérése és az eredményességet növelő intézményi fejlesztési folyamatok tervezése és menedzselése, a jó intézményi gyakorlatok megosztása; a teljes körű intézményi önértékelés, a pedagógus teljesítmény-értékelési rendszer intézményi támogató hátterének kialakítása.

• ***A kompetencia-alapú, modulrendszerű oktatás gyakorlatának kialakítása és folyamatos minőségbiztosítása a szakképzésben***

A cél olyan szakmai programok kidolgozása, amelyek megfelelnek a munkaerőpiaci igényeknek. A szakmai programok kidolgozása feltételezi az igények rendszeres felmérését, elemzését, az igazodási lehetőségek vizsgálatát, az alkalmazkodó képzési tartalmak kidolgozását és folyamatos frissítését, mindebbe a gazdaság szereplőinek bevonását. A modulrendszerű oktatás bevezetése, a feltételek megteremtése, a rugalmas intézményi gyakorlat kialakítása a szakképző intézmények kiemelt fontosságú innovációs tevékenysége.

• ***A hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók esélyegyenlőségét előmozdító tartalmi és módszertani fejlesztés***

A halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók tekintetében az együttnevelés, a befogadó oktatási rendszer feltételeinek megteremtése és folyamatos fejlesztése a kistérség közoktatás-fejlesztési céljai között kiemelt jelentőséggel bír. Lényeges, hogy az intézmények közötti különbségek csökkenjenek: minden tanuló számára megteremtődjön az esély a képességeinek leginkább megfelelő oktatásban való részvételre. A pedagógiai megújulásnak hozzá kell járulnia az oktatásban érintettek számára olyan körülmények biztosításához, amelyek hatékonyan, eredményesen és méltányosan - individualitásuk, kulturális és nyelvi örökségük és hovatartozásuk megőrzésével - segítik elő a tanulók továbbhaladását és minőségi tudáselsajátítását a kulturális sokszínűség fenntartása és kibontása mellett. Oktatási-művelődési-egészségügyi-szociális szakmai együttműködésre van szükség ahhoz, hogy javuljon a hátrányos helyzetű, a roma, a sajátos nevelési igényű tanulók beilleszkedése és sikeres tanulmányi előrehaladása.

Az együttnevelés bevezetése és kistérségi elterjesztése érdekében az oktatáson belül ezért elsődleges a pedagógusok módszertani kultúrájának megerősítése, valamint a jó gyakorlattal rendelkező kistérségi intézmények (képességkibontakoztató és integrált oktatási programot alkalmazó általános iskolák, szakiskolai fejlesztési programot megvalósító középfokú iskola, Útravaló Ösztöndíjprogramban részt vevő általános és középiskolák, Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Kollégiumi Programja alapján működő kollégium) szakmai gyakorlati tapasztalatait hasznosító és a különböző iskolafokokozatok közötti kapcsolatot erősítő szakmai-pedagógiai együttműködés.

Ennek megfelelően:

- az integrációs és integrált oktatás (HHH és SNI) módszertani területeinek alkalmazása a tanórai és a tanórán kívüli tevékenységben, gyermekek-tanulók egyéni adottságaihoz igazodó módszertanok adaptálása;
- együttműködésen alapuló oktatásszervezési eljárások, módszerek alkalmazása (differenciálásra alkalmas oktatásszervezési módszertan, projekt módszer, drámapedagógia, kooperatív tanulás és tanítás, csoportos problémamegoldás, szöveges értékelés)
- egyéni fejlesztő programok bevezetése és működtetése
- önálló tanulást segítő fejlesztések, eszközjellegű kompetenciák (tantárgyi képességfejlesztés, kommunikáció, komplex művészeti programok) fejlesztése, szociális kompetenciák fejlesztése,

- iskolafokok közötti átmenet elősegítése, lemorzsolódást megelőző, sikeres továbbhaladást, tanulói utánkövetést segítő programok, pályorientációs programok alkalmazása;
- pedagógiai együttműködés közös mérésekben (óvoda-általános iskola, ill. általános iskola-középiskola)
- társadalmi-szakmai együttműködést támogató gyakorlatok adaptálása;
- a multikulturális nevelés jó gyakorlatának átvétele;
- kistérségi értékek, hagyományok beillesztése a nevelési folyamatba;
- integrációt segítő tanórán kívüli programok, szabadidős programok fejlesztése;
- tanári együttműködést támogató programok intézményi alkalmazása.

• ***Tehetségfejlesztést eredményező programok alkalmazása***

A tehetségfejlesztés, a tehetségsegítés programjainak kialakítása a tehetség felismerését, azonosítását, tehetségpedagógiai módszerek alkalmazását, gyakorlati megvalósítását segíti elő. A tehetséges gyerekek fejlesztése összetett feladat, ezért csak komplex fejlesztőprogram tud megfelelni a követelményeknek.

A kistérség intézményeiben a tehetségsegítés területeinek különböző eredményes gyakorlatai alakultak ki, melyek a pedagógusok tehetségpedagógiai képzésével társítva lehetőséget adnak a jó gyakorlatok rendszerszerű alkalmazására, a tehetségsegítés hatékonyságának és eredményességének kistérségi szintű javítására.

A pedagógiai innováció kiemelt területei:

- a tehetség azonosítása, felismerése;
- tehetségfejlesztő programok elterjesztése, tartalmi- módszertani-szervezeti adaptáció, alkalmazás;
- a tehetségfejlesztés tanórai, tanórán kívüli és iskolán kívüli szervezeti formáinak összekapcsolása;
- az ismeretek és az elsajátítási folyamat „kötelező” tananyagon túllépő kiszélesítése (gazdagítás, dúsítás);
- tantestületi munkamegosztás (szervezeti keretek), összehangolt együttműködés speciális szakemberekkel (pl. pszichológussal) és a családdal.

• ***Az együttműködő iskolai intézményi hálózat fejlesztése***

Iskolafokok egymásra épülése a nevelési programok és helyi tantervek összehangolásával, az egymástól való tanulás biztosítása, egymás jó gyakorlatainak megismerése, mentori hálózati működés, közös szakmai munkaközösségek és szakmai fórumok, közös fejlesztések, közös képzések gyakorlatának kialakítása.

2.3. Javaslatok a pedagógiai munka megújításában résztvevő lehetséges partnerekre és tevékenységekre: szakszolgálat, szakmai szolgáltatás

A közoktatási intézményeknek a pedagógiai szakmai szolgáltatások és szakszolgálatok iránti igényei figyelembe vételével a kistérség pedagógiai szolgáltató szervezeteket, szakértőket kér fel szakmai tanácsadásra, szolgáltatások nyújtására. Egyetlen meghatározott szakmai szolgáltatóval a kistérség nem köt feladatellátási szerződést.

A pedagógiai szakmai szolgáltatások szervezését és biztosítását a kistérség részben saját szakmai szervezetei és pedagógiai kompetenciái mozgósításával oldja meg.

Partnerség kistérségi szinten

A helyzetelemzésből kitűnik, hogy a kistérség intézményhálózata rendkívül nagy, közoktatási feladatellátása szerteágazó. A közoktatási szolgáltatások keretében az erőforrások fejlesztése és koncentrálása, a hatékonyabb szolgáltatás kialakítása elsősorban kistérségi szinten tervezhető és valósítható meg. Ahhoz, hogy ennek a feladatnak a megvalósítása sikeres legyen, szükséges a térségi települések **közoktatási feladatellátásának összehangolása**.

A szakmai feladatok összehangolt előkészítése érdekében szükséges lenne oktatási bizottság létrehozására, vagy oktatási kerekasztal felállítására a kistérségben. Oktatási Bizottság létrehozása már korábban, a kistérségi intézkedési tervben is szerepelt. A társulási Tanácsnak a középtávú fejlesztés összehangolt megvalósításának megkezdése érdekében határoznia kell az Oktatási Bizottság / kerekasztal létrehozásáról.

A fentieket az oktatási törvény 2007. évi módosítása is támogatja (89./A§ (9): „hogy a többcélú kistérségi társulás közoktatással összefüggő döntései előkészítésére **közoktatási társulási bizottságot hoz létre.**”).

Szakmai szolgáltatások a pedagógiai munka megújításához kistérségi keretekben:

Kistérségi iskolaszövetség létrehozása, működtetése

Az országban az iskolaszövetségnek kialakult, jó gyakorlata van, amelyet érdemes lenne a kistérségen belül is alkalmazni, átvenni. Az iskolaszövetségek szakmai programja alapvetően a pedagógiai szakmai szolgáltatás területeit öleli fel. Tevékenységükben meghatározó a szakmai információ biztosítása. Az iskolaszövetségekben szakmai munkaközösségek működnek (vezető, helyettesi, tantárgyi, nevelési), saját munkaprogram alapján dolgoznak. Ebben a keretben az iskolák közötti sokirányú szakmai kapcsolat épül ki, a pedagógiai munkát segítő tevékenységeket – a mikrotárségekre alapozottan – munkamegosztásban valósítják meg. Az együttműködés során hatékonyan megvalósul az egymástól való tanulás. Továbbképzéseik, szakmai tanácskozásaik, az általuk szervezett konferenciák témája az adott kistérség adott közösségének igényeire épül.

Az iskolaszövetség a kistérség közoktatásának fejlesztését segítő szakmai szervezet, melyet a társulás bevon a döntés-előkészítésbe és a feladatok végrehajtásába.

Az iskolaszövetség tevékenységének főbb elemei

a) Igazgatói munkaközösség működtetése

A kistérségen belül jelenleg informális, esetleges intézményvezetői együttműködések valósulnak meg, melyek sohasem fedik le a kistérség egészét. A teljes vezetői kört integráló, rendszeres együttműködés formájának megteremtése reális igényként jelentkezik az oktatási intézmények vezetőinek körében. A kistérség iskoláinak igazgatói, helyettesei számára fontos, hogy rendszeresen találkozzanak, kicseréljék tapasztalataikat, meghatározzák a további közös teendőket az intézményirányítás, az iskola társadalmi környezetének formálása és a fenntartóval történő együttműködés területein. Ez az együttműködési forma segítheti az intézményvezetők önképzését és csökkentheti az intézményvezetők elszigeteltségét, enyhítheti azt a magára hagyottságot, ami különösen a kistérségi települések intézményvezetőinek körében gond. A vezetők számára - összejöveteleik során egymás intézményét is meglátogatva - mód nyílik egymás jobb megismerésére, a helyi oktatási infrastruktúra áttekintésére, más szakmai nézőpontok megtapasztalására, egy-egy jó ötlet átvételére.

b) A pedagógusok képzésének összehangolása

A pedagógus továbbképzés közös tervezése több előnnyel is jár a résztvevők és az intézmények számára is. A kistérségből egy-egy téma iránt érdeklődő pedagógusközösség

könnyebben alkothat 20-25 fős csoportot. Helybe lehet vinni a képzéseket, amely költség és idő megtakarítással is járhat. Az intézményi igényekre alapozottan kistérségi szinten készülhet egy összehangolt középtávú pedagógus továbbképzési terv.

c) Tapasztalatcsere, bemutató-foglalkozások szervezése

Célszerű horizontális tantárgyi munkaközösségeket működtetni kistérségi szinten. A pedagógusok igénylik és preferálják a gyakorlatorientált képzéseket, melynek **formái lehetnek:**

- tapasztalatszerzés,
- esetmegbeszélés,
- műhelyfoglalkozások,
- bemutató tanítások

A pedagógusképzések kiegészítéseként szakmai rendezvényeket, konferenciákat, tanulmányi utakat érdemes szervezni a kistérségen belüli humán erőforrás fejlesztéséhez, s a szakmaiság mellett a kistérségi öntudat erősítéséhez is. Azzal, hogy egymás intézményeiben felváltva történnek ezek a képzések, lehetőség nyílik arra, hogy megismerjék egymás szakmai felkészültségét, intézményi körülményeit. Ez elősegítheti az intézményi szervezeti formák konkrét tapasztalatokon, belátáson nyugvó kereteinek indulatmentes formálását, az erők célszerű koncentrálására.

d) Közös pályázatok készítése

A közös pályázatok készítése, sikeressége a térséget plusz anyagi forrásokhoz juttathatja, mellyel a szakmai szolgáltatásra fordítható költségeket emelni lehet, s ezáltal még színvonalasabb szakmai programokat lehet nyújtani az igénybevevők számára. A legtöbb pályázat elbírálásánál pozitív üzenettel bír, nagy szerepet játszik a térségi összefogás megléte.

e) Kistérségi tanulmányi és sportversenyek szervezése, összehangolása

A kistérség igényeit is megjelenítő versenyek a tehetséggondozás fontos elemét jelentik az intézmények ezirányú munkájának.

2.4. Javaslat a közoktatási feladatellátás minőségirányításának kialakítására

A fenntartói feladatellátás egy olyan hatékonyan működő gyermek- és pedagógusközpontú nevelési-oktatási intézményi hálózat működtetését jelenti, mely a környezeti változásokhoz, a partneri elvárásokhoz igazodva képes önmagát folyamatosan megújítani.

A minőségi feladatellátáshoz, szakmai munkához elengedhetetlenül szükséges az állandóság, a kiszámíthatóság, a tervezhetőség és az esélyegyenlőség biztosítása.

A fenntartók az ÖMIP-ben fogalmazzák meg az intézményekkel szembeni elvárásaikat, ezzel kapcsolatos intézményi feladatokat, az ágazati együttműködések, valamint a tervezett szakmai, törvényességi, pénzügyi ellenőrzések rendjét.

A kistérségi minőségirányítási program elkészítésére nincs jogszabályi kötelezettség - így kialakult gyakorlat sincs -, azonban a fejlesztési stratégia megvalósítása csak akkor lehet sikeres, ha kialakul a folyamatos nyomonkövetés és értékelés rendszere.

A Szekszárd és Térsége Többcélú Kistérségi Társulás sajátosságaira elkészített minőségirányítási program segíti a kistérség vezetésének és intézményeinek munkáját. Ez a program épít a kistérségben lévő intézmények IMIP-jében megfogalmazott sajátosságokra, értékekre és fejlesztési irányokra.

A kistérségi **minőségirányítási rendszer elemei a következők:**

- Az intézmények önértékelésén és a fenntartói értékeléseken alapuló **minőségpolitika** megfogalmazása
- **Közös irányelvek** meghatározása, elfogadása
- **A rendszer főbb elemeinek** azonosítása
- **Az intézmények működésére vonatkozó értékelés** közös elemeinek meghatározása
Az intézmény önértékelése, ill. külső szakértő általi értékelése, aki az intézményértékelés-terv alapján megvizsgálja az intézményekkel szemben megfogalmazott elvárások érvényesülését.
Célja: A megfogalmazott elvárások teljesülésének értékelése.
- **Partneri igényfelmérés rendjének** meghatározása
Célja: a kistérségben sokirányú, minőségi közoktatási szolgáltatás biztosítása, a partnerek és az óvoda/iskolahasználók igényeinek kielégítése.
- A külső és belső mérések eredményeire épülő **fejlesztések, fejlesztési irányok meghatározása**
Célja: a külső környezet elvárásaihoz és partneri igényekhez igazodó fejlesztések, fejlesztési irányok meghatározása.
- **Az intézményi szakmai-pedagógiai munka értékelésének** kialakítása.
Célja: Az intézmény eredményeinek szakmai szempontok szerinti vizsgálata. A közoktatási intézmény, a fenntartó, az ágazati irányítás által meghatározott szakmai célkitűzések összehasonlítása a közoktatási intézmény pedagógiai tevékenységének eredményeivel, tájékozódás az intézményben folyó szakmai munka eredményességéről.
- **Az országos kompetenciamérések eredményeinek** figyelemmel kísérése. A jogszabályban meghatározott szint alatt teljesítők számára intézkedési terv készítése szakértői segítség igénybevételével.
Célja: a tanulók alapkészségei ériék el a minimálisan elvárható szintet.
- **A vezetői munka értékelése,** az előzetesen kialakított, elfogadott értékelési szempontok alapján a vezetői önértékelés és a fenntartói értékelés egybevetésével.
Célja: Olyan helyi vezetésértékelési rendszer és gyakorlat kialakítása, mely lehetővé teszi, hogy - egységes eljárásrend, módszerek és szempontrendszer segítségével - a kistérségben működő közoktatási intézményrendszer vezetői feladatait ellátó intézményvezetők munkájának értékelése rendszerszerűen, tervezetten, önértékelésre építve történjen.
- **Adatbázis kialakítása**
  - ✓ Az ellenőrzési, értékelési rendszer működése során keletkező adatok akkor használhatók fel értékelő, minősítő, ill. döntéshozatali segítő következtetések levonására, ha az adatokat tárolják, csoportosítják, rendszerezik, szükség szerint archiválják, vagyis adatbázisba rendezik.
  - ✓ A céltudatosan gyűjtött és áttekinthető struktúrába rendezett adatok lehetőséget biztosítanak különböző célú következtetések levonására, elemzések készítésére (különböző összevont adatok, mutatók képzésére, átlagok, normák meghatározására, az ezektől való eltérések bemutatására, az időbeli változások, trendek jelzésére, összehasonlítások, összefüggések feltárására).
  - ✓ A kistérség és az intézmények jelenleg rendelkezésre álló adataival, információival megkezdhető az adatbázis feltöltése, amely teljes értékű csak akkor lesz, amikor az ellenőrzési, értékelési program megvalósítása, ill. megismétlése után valamennyi területen rendelkeznek összehasonlítható adatokkal.

2.5. Közös irányelvek a külső értékelések számára (fenntartói értékelések)

A pedagógiai munka megújítása a megteendő lépések koordinálása kistérségi feladat. A Társulási Tanácsot alkotó fenntartóknak világos szakmai célokat és elvárásokat kell megfogalmazniuk mind intézményi, mind kistérségi szintre vonatkozóan.

Kistérségi szinten forrást kell biztosítani a pedagógiai teljesítmény külső értékelésére.

- A külső értékelésnek az intézményi belső minőségbiztosítás eredményein kell alapulnia.
- A kistérségi szintű külső értékelési rendszer megteremtését szakaszosan célszerű kiteljesíteni.

Első fázis: a külső ellenőrzés és értékelés céljait kell meghatározni minden érintett intézmény és fenntartó bevonásával. A célokat az alkalmazott eljárásokkal együtt nyilvánosságra kell hozni. E szakaszban cél a közoktatási törvény által előírt négyévenkénti értékelések összehasonlítható módon történő megvalósítása.

Második fázis: ki kell szélesíteni a tartalmi értékelések területeit (Kistérségi szintű szempontrendszer kialakítása: az intézményi működés gazdaságossága, a pedagógiai munka eredményessége /tanulói eredményesség, pedagógus teljesítményértékelés, a vezetői munka értékelése/, ezekre vonatkozó mérési szisztéma kidolgozása, elfogadtatása.)

- A kistérségi értékelés a fenntartói (külső) és az intézményi (belső) elemzések alapján készüljön, adjon átfogó, összefoglaló áttekintést és iránymutatást a kistérség egésze számára.
- Az iskolák pedagógiai eredményességének megítélésében legyen meghatározó szempont a tanulók országos kompetenciaméréseken elért eredménye, az eredmények iskolán belüli részletesebb elemzésének minősége, és a belső elemzésre alapuló fejlesztési intézkedések.
- Az elkészült jelentések váljanak nyilvánossá és elérhetővé minden érintett számára.
- Az értékelés eredményeit figyelembe kell venni a kistérségi oktatási stratégia felülvizsgálatához, módosításához.

2.6. Közös irányelvek a kistérségi minőségbiztosítás számára

Az egyik legfontosabb elvárás, hogy a térségi közoktatási rendszer hatékonyan és eredményesen működjön. A kistérségi társulás felelőssége nagy abban, hogy a vonatkozó törvényi előírások mellett miképpen kommunikálja, egyezteteti, koordinálja a minőségirányítási feladatait az intézményekkel, a közoktatáshoz kapcsolódó más ágazatokkal, a szakemberekkel, a partnerekkel, az intézményhasználókkal. El kell érni, hogy a minőség valóban az egyik legfontosabb érték legyen, elsősorban a gyermekek, továbbá a szülők, pedagógusok, közoktatási intézmények, partnerek elégedettsége érdekében. A kistérségi intézményhálózat szakszerű, gazdaságos és hatékony működésének folyamatos nyomon követése, ellenőrzése, értékelése szükséges ahhoz, hogy a kialakított rendszer a változó viszonyok és körülmények között is jól működjön.

A fentiek szellemében első lépés az alapdokumentumok tartalmi összehangolása. Ennek érdekében:

- a kistérség valamennyi intézménye a jelen fejlesztési tervhez igazodva módosítsa nevelési, ill. pedagógiai programját,
- a kistérség készítse el saját közoktatási minőségirányítási programját az intézményi és önkormányzati minőségirányítási programok alapján, és konszenzussal fogalmazza meg az elérhető közös célokat és feladatokat.

A kistérségi szemléletű minőségbiztosítás kulcsdokumentuma a kistérségi minőségpolitika, mely elvi meghatározója az intézményi dokumentumok módosításának. A minőségbiztosítási tevékenység jelenleg különböző minőségben és eredményességgel működik a közoktatási intézményekben. Az egységes minőségpolitika alkalmas arra, hogy néhány terület az intézményekben **egységes elvek alapján**, kidolgozott legyen. (Ld. a következő lépésben részletezett területek: a belső értékelés megállapításainak figyelembe vétele; a pedagógiai munka eredményességének megítélése: tanuló- és a pedagógusértékelés; a minőséget dokumentáló adatbázis, az eredmények nyilvánosságát és a fejlesztést segítő információs rendszer)

Második lépésként a kistérségi szintű mérési-értékelési rendszer kialakítását kell megcélozni, melynek elemei:

Belső értékelés – Ennek keretében meg kell határozni az elérendő kimeneti teljesítményt; szabályozni kell a belső értékelés működésének közös elvek szerinti rendjét; fel kell használni a középfokú oktatási intézményektől, ill. a felsőoktatástól visszakapott továbbtanulási információkat; a PDCA ciklus végén meg kell határozni a közös fejlesztési feladatokat.

A tanulók eredményeinek értékelése - Ebben a munkában elsősorban a pedagógiai programokban leírtakra és a kompetenciamérések eredményeire kell támaszkodni. Fontos megállapodni az eljárásrend ellenőrzésében is.

A pedagógusok munkájának értékelése - Tekintettel arra, hogy minden intézmény elkészítette, és fenntartója is jóváhagyta a pedagógusok teljesítmény-értékelését tartalmazó dokumentumot, az első időszakban - amíg a beválásról információk nincsenek -, külső értékelés keretében azokon a területeken indokolt vizsgálni az értékelés összegzéseként, amelyek a pedagógusok munkájának megújítását célozták.

A kistérségi mérési-értékelési rendszer várt hozadéka:

- létrejön egy kistérségi szintű egységesített, standardizált mérce;
- módot ad az általános hiányok, hibák feltárására, kezelésére;
- az oktatás nívója megközelítőleg egységes színvonalúvá tehető a térségen belül;
- a mérések prevencióos tervek, intézkedési tervek, ill. szakmai vagy minőségi körök létrehozását indukálják egy-egy probléma megoldására;
- a rendszer lehetővé teszi mérési szakemberek közös foglalkoztatását.

A kistérségi minőségbiztosítást szolgáló további elemek:

Kistérségi információs bázis létrehozása – Ennek keretében az óvodák és az iskolák a kistérségi szinten történt megállapodás szerint gondoskodnak összehasonlításra lehetőséget adó mutatók, rendszeres gyűjtéséről (továbbtanulási adatok, elégedettségmérések eredményei, pedagógiai teljesítménymutatók, intézmények összehasonlítását lehetővé tevő statisztikai és működési alapadatok, pályázatokon való eredményesség stb).

A nyilvánosság biztosítása - Ennek megvalósítására az intézmények rendszeresen közzé tesznek friss és a működésüket hitelesen bemutató adatokat, információkat mindennapi tevékenységükről. Ennek helye a kistérség internetes portálja, ill. az intézmények web-lapjai.

A minőségfejlesztési tevékenységben segítséget jelenthet egy kistérségi **minőségirányítási team** létrehozása, amely hivatalossá teheti a kistérség minőségfejlesztési tevékenységét, működését. E munkacsoportnak a rendszeres tevékenység érdekében széleskörű felhatalmazást kell kapnia. Tevékenységük részeként végezzenek a belső és külső értékeléssel összehangolt, de attól eltérő tematikájú értékelést, vizsgálatot, felmérést.

III. ÉPÍTMÉNYI ÉS MŰSZAKI FEJLESZTÉSEK, BERENDEZÉSEK, JÁRMŰVEK

A középtávú tervidőszakban saját források és pályázati támogatások megszerzésével biztosítani kell, hogy a kistérség közoktatási intézményhálózata épületek szempontjából megfeleljen az előírt építési és közegészségügyi szabványoknak, valamint minden intézményben adott legyen a feladatellátáshoz szükséges felszereltség. Az építményi és infrastrukturális fejlesztések során többfunkciós (más ágazati feladatok ellátását is lehetővé tevő) épületek kialakítására kell törekedni. A fejlesztések folyamán minden intézménytípusnál meghatározó szempontként kell kezelni az információs-kommunikációs feltételeknek a kor követelményeihez igazítását.

Az infrastrukturális fejlesztéseket oda kell koncentrálni, ahol jelentős eszköz- és térigényű nevelés, oktatás folyik.

3.1. Bölcsődei és óvodai fejlesztések

- Az óvodákban biztosítani kell a különböző nevelési programok szerinti működés feltételeit, modern, EU-s követelményeknek megfelelő belső és külső környezetet, akadálymentesítést. Az épületeknek, a felszereléseknek, berendezéseknek és eszközöknek a nevelés eredményességét kell szolgálnia.
- Épületfelújításokkal biztosítani kell, hogy az óvodás korosztály megfelelő, méltó körülmények között nevelődjön.
- A fejlődés/fejlesztés érdekében minél több külső forrás bevonására van szükség. A forrásteremtést pályázati információk nyújtásával, pályázati tanácsadással is elő kell segíteni.
- Az udvari játékok EU-szabványnak megfelelő cseréje és pótlása
- Az eszköz- és felszerelésjegyzékben szereplő és jelenleg hiányzó helyiségek kialakítása, szükséges eszközök beszerzése
- Az óvodai informatikai infrastruktúra, info-kommunikációs eszközrendszer fejlesztése (23. sz. melléklet)

3.2. Általános iskolai fejlesztések

Az általános iskolák mindegyikében biztosítani kell az EU-s követelményeknek megfelelő külső és belső környezetet, az akadálymentesítést. Az épületek állagának és a tárgyi eszközöknek egyaránt a nevelés-oktatás eredményességét kell szolgálniuk. Esélyegyenlőséget, egészséges környezetet biztosító, energiafelhasználást csökkentő felújítások, átalakítások szükségesek.

- Kiemelt program a mikrotérségi iskolaközpontok infrastruktúrájának korszerűsítése. El kell érni, hogy az intézményintegráció bázisintézményeit jelentő mikrotérségi iskolaközpontok feleljenek meg a típusuknak és nagyságuknak megfelelő építési, közegészségügyi előírásoknak, valamint a feladatellátáshoz szükséges infrastrukturális és eszközfelszereltségnek.

A korszerűsítés hangsúlyos eleme a szaktantermi rendszer fejlesztése, nagyelődő, élhető közösségi terek és jelenleg hiányzó helyiségek kialakítása.

Emellett folyamatosan figyelmet kell fordítani az eszköz- és felszerelésjegyzékben szereplő szükséges eszközök beszerzésére.

- A multimédiás oktatás feltételeinek és eszközrendszerének kialakítása és folyamatos fejlesztése (legalább a mikrotérségi központokban).

- Könyvtári fejlesztés, előtérben az elektronikus könyvtári funkciók telepítésével, a digitális oktatási anyagok, szoftverek folyamatos fejlesztésével (legalább a mikrotérségi központokban).
  - Minden intézményben fontos a testnevelés, sport feltételeinek megfelelő minőségű biztosítása – tornaterem, sportudvar, szabványos pályák, úszásoktatás.
  - Az intézményekben olyan bútorzat-, berendezéscseréket szükséges megcélózni, amelyek biztosítani tudják a korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását az oktatásban.
  - Iskolabusz beszerzése és működtetése a társulások hosszútávú fennmaradása érdekében.
- (24. sz. melléklet)

3.3. Középiskolai, szakközépiskolai, kollégiumi fejlesztések

A középiskolákban az alapfokú oktatáshoz hasonlóan biztosítani kell az EU-s követelményeknek megfelelő, külső és belső környezetet, akadálymentesítést. Esélyegyenlőséget, egészséges környezetet biztosító, energiafelhasználást csökkentő felújítások, korszerűsítések szükségesek ezekben az intézményekben is.

- Egyik kiemelt fejlesztési terület a számítástechnika sokirányú alkalmazásának lehetővé tétele, az informatizált tanulási környezet megteremtése, ill. fejlesztése, melynek feltétele a számítógéppark folyamatos bővítése és cseréje.
  - Könyvtári fejlesztés, előtérben az elektronikus könyvtári funkciók telepítésével, a digitális oktatási anyagok, szoftverek folyamatos fejlesztésével.
  - A multimédiás oktatás feltételeinek és eszközrendszerének kialakítása és folyamatos fejlesztése.
  - A testnevelés, sport feltételeinek javítása területén a hiányzó tornatermek, sportudvarok, szabványos pályák létesítését, a meglévők korszerűsítését és az úszásoktatás feltételeinek javítását célozza meg a kistérség.
  - Szükséges a korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását lehetővé tevő bútorzat, berendezés folyamatos beszerzése.
  - A kollégiumi felszereltség és infrastruktúra javítása érdekében férőhelycsökkentéssel együtt járó korszerűsítést kell megcélózni.
- (25. sz. melléklet)

IV. TERVEZŐI ÁLLÁSFOGLALÁS: JAVASLATOK AZ INTÉZMÉNYSTRUKTÚRÁRA ÉS A SZAKMAI FEJLESZTÉSEKRE VONATKOZÓAN

Intézménystruktúra

Az intézménystruktúra formálásában a fázisolás, ill. fokozatosság elvére és a fenntartók közötti megegyezésre alapozva az alábbi lépéseket kell megtenni a tervidőszak végéig a szekszárdi kistérségben:

1. A mikrotérségi oktatási központok megerősítése

A közoktatás régiós fejlesztési stratégiájával (Dél-dunántúli Humán SFP, OKÉV Regionális Közoktatási Stratégia) összhangban a szekszárdi kistérségben a közoktatást nagy mikrocentrum településre kell összpontosítani: Bátaszék, Szekszárd, Tolna, Zomba.

A kistérség településein működő közoktatási intézmények nagy többsége - a fenntartók által már megkötött vagy a következő tanévekben megkötendő társulási megállapodás keretében - e négy mikrocentrum gesztor intézményeinek tagintézményévé válik. A tagintézmények feladatellátó helyként mindaddig tovább működhetnek az adott településen, amíg a jogszabályok által előírt létszámkeretek adottak. (ld. Helyzetelemzés 2.2.3.).

Az integrációk kialakításában három alapvető szempontot célszerű figyelembe venni:

→ jelenlegi bejárók lakóhelye

→ integrált intézmény elérhetőségi ideje

→ a DDRFT által elfogadott tervekben szereplő tanulólétszám

Szekszárd és Zomba esetében már most ténylegesen funkcionáló mikrotérségi szerepről beszélhetünk.

Szekszárd az elmúlt években Szálka, Sióagárd, Medina településekkel kötött megállapodást a közoktatási feladatellátásra. A közös fenntartói szándékok esetén Ócsény, valamint Várdomb, Alsónána partnerségével az együttműködés tovább bővíthető. A Zomba-Harc-Felsőnána-Kéty-Tengelic-Murga közoktatási társulás megvalósult, működő rendszer. Kölesd, Kistormás intézményi csatlakozása javasolható, a szakmai együttműködésük mindenképpen megfontolandó a zombai integráció felé.

Bátaszék és Tolna mikrotérségi központtá válásához még meg kell állapodni a társulandó településekkel. A tanulólétszám 2013-ig prognosztizált alakulása alapján - a helyi döntés függvényében - továbbra is önálló, 8 évfolyamos iskola működtetése leginkább Fadd település számára lehet kedvező.

Bátaszék földrajzi környezetében a szekszárdi kistérség területén 5-15 km távolságban közúton 10-20 perc alatt megközelíthetően hat község (Báta, Pörböly, Alsónyék, Sárpilis, Decs, Várdomb) található. Közülük Alsónyékkal van megállapodás az alapfokú oktatás bátaszéki székhelyű ellátására. Annak ellenére, hogy egyes közszolgáltatásai tekintetében Várdomb, Bátaszékkal közös feladatellátásban vesz részt, a közoktatási statisztikai adatok szerint Várdomb település Szekszárd felé orientálódik. Figyelembe véve a fenti településekről Bátaszékre bejárók számát, valamint a tanulólétszám alakulását 2012-ig, a mikrotérségi integráció bővítését Pörböly és Báta partnerségével érdemes megkezdni. A továbbiakban Sárpilissal és Decs községgel is lehetséges a közoktatás mikrotérségi integrációjának kiteljesítése. A jelenlegi közoktatási együttműködési megállapodásokra alapozottan azonban Ócsény-Decs-Sárpilis községek számára megoldás lehetne a Sárköz mikrocentrum létrehozása is, amely - közös fenntartói szándékok esetén - a közlekedés

feltételeit és az intézményekben megvalósuló szakmai programokat (IPR, nemzetiségi, kisebbségi, JAM) tekintve működőképes integráció, ám az iskolák tanulólétszáma nem éri el a DDRFT által az integrációhoz megjelölt 500-as tanulólétszámot. A bátaszéki mikrocentrum kialakításánál elképzelhető továbbá néhány község (Bátaapáti, Mórág, Mócsény) csatlakozása is a Völgység kistérség pereméről.

Bátaszék a szakmai programok tekintetében is hálózati együttműködések centruma lehet (ld. IPR, SNI integráció, német nemzetiségi oktatás), és biztosítani tudja a mikrocentrum települései számára az alapfokú művészetoktatást is.

Tolna város földrajzi környezetében a szekszárdi kistérség területén 10 km-en belül, közúton 10-15 perc alatt megközelíthetően három község található (Fácánkert, Fadd, Bogyiszló). Tekintettel a településekről Tolnára bejáró általános iskolás tanulók számára és létszámuk alakulására 2012-ig a fenti településeken, a mikrotérségi integrációt Tolna-Fácánkert-Bogyiszló-Fadd célszerű létrehozni.

A szakmai együttműködés vállalása mindenképpen megfontolandó abban az esetben is, ha az egyes mikrotérségekben megnevezett valamely település iskolájának fenntartója nem csatlakozik a kialakítandó teljes intézményi integrációhoz.

A fenti lépések megtételével a kistérség közoktatási hálózata alkalmassá válik összehangolt szakmai fejlesztésekre, és a fejlesztésekhez szükséges források „lelhívására” pályázatok útján.

2. A közoktatási feladatellátás mikrotérségi struktúrájának kialakítása

A mikrotérségi intézményi központok/igazgatóságok szakmai igazgatásával, a mikrotérségi társulás intézményeinek megegyezése szerint biztosítani kell mikrotérségi szinten valamennyi feladatellátási szint és terület (óvodai, általános iskolai, középiskolai /ha van/, művészetoktatási) szakmai munkájának hozzáértő irányítását, összehangolását.

A mikrotérségi központoknak fel kell készülniük közművelődési feladatok ellátására is.

3. Szekszárd Megyei Jogú Város közoktatási intézményi szerkezetének átformálása

Szekszárd város és a másik három mikrotérségi központ között megállapodást kell kötni a beiskolázási körzetek és elvek tekintetében. A megállapodásnak figyelembe kell vennie a lakossági ingázással összefüggő iskolaválasztási kényszereket, ugyanakkor közmegegyezéssel határt kell szabni a társulási megállapodással nem indokolható, magas bejáró tanulói létszámnak és vele a szegregáció felerősödésének a városkörnyéki települések iskoláiban.

A szekszárdi iskolák férőhely-tanulólétszám mutatószámait azt jelzik, hogy a jelenlegi tanulólétszámok mellett több a férőhely a szükségesnél. Amennyiben a társulási környezet (ld. Medina, Sióagárd, Szálka településekkel kötött megállapodások), ill. a városban kialakult intézményfenntartói szerkezet (önkormányzati, egyetemi, egyházi és alapítványi iskolák) változatlan marad, a demográfia mutatók alakulása, ill. a mikrotérségi központok fent javasolt elvek szerinti beiskolázási megállapodása következtében a tervidőszak végéig indokoltá válik a város általános iskoláinak két (északi és déli városrész) iskolacentrumba szervezése a gazdaságos működés szem előtt tartásával.

4. A középiskolai feladatellátás átstrukturálása

A kistérségben óvodai, alapfokú és középfokú közoktatási feladatokat ellátó intézmények között olyan szakmai együttműködések kell továbbvinni, ill. kialakítani a következő néhány évben, amelyek a tervidőszak végéig egységes iskola vagy összetett iskola létrehozását eredményezik. Ilyen intézményi szerkezet kialakítására Bátaszéken, Tolnán

van mód, Szekszárd városban pedig pedagógiai programja alapján elsősorban az I. Béla Gimnázium tud vállalkozni az összetett iskola szerepkörre.

Fenntartói szempontból a kistérség érdekkörébe tartozó Bezerédj I. Szakközépiskola működése a 2008/2009-es tanévig kialakuló szakképzési centrum kereteiben folytatható.

5. Óvodai feladatellátás településenkénti hozzáféréssel

A rendelkezésre álló népszénelgi adatok szerint az óvodás korú gyermekek száma a kistérség településein - Murga község kivételével - tartósan eléri az egy csoportra megállapított minimális létszámot. (Kedvezőtlen demográfiai változások esetén a helyi ellátás veszélybe kerülhet Kistormás településen.) Az óvoda – a fenntartói szándék függvényében – egy kivétellel valamennyi településen jelen lévő közoktatási intézmény marad. A társulási megállapodások értelmében a kistéleplülések óvodái jellemzően tagintézményként működnek.

6. Az alapfokú művészetoktatás átlátható szerkezetének megteremtése

Az alapfokú művészetoktatást a szakemberek, a szükséges eszközök és források koncentrálásával, minőségi környezetet és feltételeket teremtve a mikrocentrumokba szervezett ellátásként kell biztosítani a tanulók számára. Szekszárd városban (függetlenül az iskolák / iskolacentrumok számától) az alapfokú művészetoktatás jelenleg különböző feladatellátási helyeken megvalósuló tevékenységeit egyetlen egységes rendszerre kell alakítani.

7. Speciális iskolacentrum létrehozása a középsúlyos értelmi fogyatékos gyermekek számára

Át kell alakítani kistérségben a sajátos nevelési igényű tanulók elkülönítését lehetővé tevő iskolastruktúrát. A szekszárdi Szivárvány Általános Iskola tanulóinak nevelését, oktatását a közoktatás általánosan adott keretei között kell biztosítani minden együttnevelhető gyermek esetében. A középsúlyos értelmi fogyatékos gyermekek közoktatási feladatellátására a megyei önkormányzattal, mint speciális iskolát és óvodát fenntartóval, a kistérségnek megállapodásra kell jutnia egy speciális iskolacentrum létrehozásáról.

8. A kistérség intézményfenntartói szerepkörének meghatározása

A többcélú kistérségi társulás munkaszervezete nem rendelkezik olyan működési feltételekkel, amely lehetővé tenné közoktatási intézmény(ek) fenntartásba vételét, ezért a Társulás intézményfenntartói szerepkörben a továbbiakban sem vesz részt a közoktatás rendszerének működtetésében.

A fentiek szerint megvalósuló intézményi integrációk következtében olyan intézményi működés alakulhat ki a kistérségben, amely távlatosan is képes biztosítani a négy mikrotérség településein élő gyermekek minőségi ellátását, és növeli a pedagógiai munka hatékonyságát.

A mikrotérségi feladatellátás megszervezése enyhíti az egyes települési önkormányzatok terheit, a közoktatási feladatellátásban, és hosszú távon megteremtődik a sikeres oktatáshoz szükséges korszerű felszereltségű, infrastruktúrájú intézményi háttér.

Szakmai fejlesztések kistérségi keretben:

A Szekszárd és Térsége Többcélú Kistérségi Társulás a térség közoktatásának minőségi fejlesztését, a pedagógiai innovációt a területi koordináció erősítésével, a kistérségen belüli együttműködési rendszerek fejlesztésével, szakmai keretrendszerek, tanácsadói háttér biztosításával, adatbázisok kialakításával segíti.

1. **Kistérségi Oktatási Bizottság létrehozása és működtetése**, amely elősegíti a Társulási Tanács a kistérségi közoktatási feladatellátás rendszeres áttekintését, a kistérségi közoktatási stratégia megvalósulásának nyomon követését, a beavatkozás szükséges irányainak kialakítását, az információcsere rendszerességét.
2. **Kistérségi minőségirányítási program kidolgozása**, amely elősegíti a kistérségi minőségpolitika közös elveinek kialakítását, a kistérségi arculat formálását.
3. **Kistérségi mérési-értékelési rendszer kialakítása**, amely biztosítja az intézményi eredményesség vizsgálatát, visszacsatolását és összehasonlíthatóságát, valamint megalapozza a pedagógiai fejlesztések tartalmát és irányát.
4. **Kistérségi oktatási adatbázis kialakítása**, amely megalapozza az oktatással kapcsolatos döntéseket, fejlesztéseket, pályázatokat és intézkedéseket.
5. **Pályázati információs rendszer működtetése**, amely hozzájárul az intézményi szintű közoktatás fejlesztéséhez szükséges erőforrások megteremtéséhez.
6. **A pedagógiai programok közös tartalmának meghatározása a kistérség szintjén**, amelynek alappilléret az mindennapi életben való boldogulást elősegítő alapkompenciák (szövegértés és írás, matematikai logikai készségek, az információszerezés és -feldolgozás készsége, az idegen nyelvi tudás, valamint az információs-kommunikációs technológiák használatának képesség) fejlesztése és a szociális, életviteli kompetenciák fejlesztése adja. A közös tartalmak mikrocentrumonként / intézményeként eltérő, a sajátosságokat figyelembe vevő speciális szakmai programok útján valósulnak meg.
7. **Kistérségi Iskolaszövetség létrehozása**, amely közreműködik a pedagógiai szakmai közélet élénkítésében, az egymástól tanulás megvalósításában, a jó gyakorlatok terjesztésében, a pedagógiai módszertani kultúra fejlesztésében, a továbbképzési igények feltárásában, a pedagógiai innovációk előkészítésében, a pedagógiai szolgáltatások iránti igény feltárásában.
8. **A kistérségi utazó pedagógusi rendszer kimunkálása és működtetése**, amely biztosítja a humán erőforrás-gazdálkodás gazdaságos rendszerét, a megfelelő szakos ellátást valamennyi intézményben, valamint kiszolgálja a szakszolgálati ellátás iránti igényeket.

A megcélzott szakmai fejlesztések biztosítják az egységes pedagógiai elvek érvényre jutását, ugyanakkor nem gátolják az intézményeket egyedi programok megvalósításában. Lehetővé válik a humán erőforrás, az eszközök és az infrastruktúra célirányos, összehangolt fejlesztése.

V. NYOMON KÖVETÉS ÉS ÉRTÉKELÉS

Feladat	Közreműködik	Határidő
1. A pályázati tevékenység segítése Aktuális pályázati tájékoztatás, tanácsadás, pályázatok készítésének segítése	Többcélú Kistérségi Társulás munkaszervezete	2008. 01. hótól folyamatosan
2. Kistérségi Oktatási Bizottság létrehozása A közoktatás-fejlesztés összehangolása, érdekfeltárás és érdekegyeztetés	Többcélú Kistérségi Társulás munkaszervezete, fenntartók és intézmények vezetői	2008. 02.
3. A szakmai szolgáltatások és szakszolgálati ellátás kistérségi rendszerének összefoglalása és közzététele A szükségletek és azok kielégítését biztosító belső/helyi szolgáltatások, külső szolgáltatók, megállapodások	Többcélú Kistérségi Társulás munkaszervezete, fenntartók és intézmények vezetői	2008. 08.
4. Minőségfejlesztés Eredményesség vizsgálata az országos kompetenciamérések alapján. Visszacsatolás intézményi és kistérségi szinten. Szükség esetén a szakmai munka javítását célzó intézkedési tervek kidolgozásával.	Kistérségi szakmai munkacsoport és külső szakértők	2008. 08. Ezt követően évenként a központi mérésekhez igazítottan
5. Minőségfejlesztés megkezdése kistérségi rendszerben A kistérségi minőségpolitika közös irányelveinek kimunkálása az önértékelésre és a fenntartói értékelésekre alapozottan; a minőségirányítási rendszer elemeinek az azonosítása; ütemterv elfogadása a rendszer elemeinek részletes kimunkálására	Többcélú Kistérségi Társulás munkaszervezete, fenntartók és intézmények vezetői, a feladatra létrejövő szakmai team, külső tanácsadók	2008. 09.
6. Iskolaszövetség létrehozása, kistérségi szakmai munkaközösségek kialakítása Tantárgyi, módszertani, pedagógiai, esélyegyenlőségi, programszintű	Többcélú Kistérségi Társulás munkaszervezete, intézményvezetők, külső tanácsadók	2008. 09.
7. A kistérségi mérési-értékelési rendszer kimunkálása A rendszer elemeinek azonosítása, az összehasonlítást lehetővé tevő mutatók, indikátorok meghatározása	Többcélú Kistérségi Társulás munkaszervezete, fenntartók és intézmények vezetői, külső szakértők.	2008. 12.
8. Kistérségi pedagógus továbbképzési terv kimunkálása A kistérség közoktatásának fejlesztéséhez szükséges humánerőforrás-fejlesztés kistérségi szintű tervezése	Többcélú Kistérségi Társulás munkaszervezete, fenntartók és intézmények vezetői	2009. 02.

Szekszárd-Tolnai Kistérség Közoktatási Fejlesztési Terve

<p><i>9. Kistérségi adatbázis és információs rendszer létrehozása</i> Adatbázisok rendszerének kialakítása, a kistérségi minőségirányítási, mérési és értékelési tevékenységhez adatok gyűjtése, a kistérség oktatását érintő döntések megalapozása; pályázati figyelő szolgáltatás rendszerszerű működése</p>	<p>Többcélú Kistérségi Társulás munkaszervezete, a fenntartók és intézmények képviselői</p>	<p>2009. 02.</p>
<p><i>10. A pedagógiai programok összehangolása a közösen kialakított pedagógiai elvek mentén.</i> Prioritás: az alapkompenciák fejlesztésének középpontba helyezése</p>	<p>az intézményvezetői munkaközösség, külső szakértők</p>	<p>2009. 08.</p>
<p><i>11. Utazó pedagógushálózat, áttanítás rendszerének megteremtése</i></p>	<p>Többcélú Kistérségi Társulás munkaszervezete, mikrotérségi oktatási központok vezetői</p>	<p>2009. 09.</p>
<p><i>12. Kistérségi pályáorientációs hálózat felállítása</i> Az élethosszig tartó tanulást és a pályaválasztást, és folytonos pályakorrekciót segítő, szakpolitikák/ágazatok együttműködését magában foglaló információs, tanácsadó rendszer kialakítása</p>	<p>Többcélú Kistérségi Társulás munkaszervezete, fenntartók, szakágazatok képviselői</p>	<p>2009. 10.</p>
<p><i>13. A gyermeki, tanulói esélyegyenlőség megvalósulásának áttekintése, Kistérségi esélyegyenlőségi terv elkészítése</i> Az egyenlő hozzáférés, a továbbhaladás esélyeinek biztosítását szolgáló közös tevékenységek, intézkedések leírása</p>	<p>Többcélú Kistérségi Társulás munkaszervezete, a fenntartók és intézmények képviselői</p>	<p>2009. 12.</p>
<p><i>14. A tehetséggondozás kistérségi hálózatának rendszerleírása</i> Programok, fejlesztő műhelyek</p>	<p>Iskolaszövetség munkaközösségei</p>	<p>2010. 01.</p>

VI. A Szekszárd-Tolnai Kistérség Közoktatási Fejlesztési Tervének megvalósítását biztosító elemek

A megvalósítás eljárási szabályai

A fejlesztési tervet kétévenként felül kell vizsgálni az elfogadás eljárásrendje szerint.

A felülvizsgálat során és a nyomonkövetés ütemezése szerint feltárt információkat folyamatosan értékelni kell. Az értékelések eredményét be kell építeni a program korrekciójába. A felülvizsgálat során és a megvalósítás folyamatában kezdeményezett beavatkozásokat, szükséges intézkedéseket meg kell valósítani.

A visszacsatolásért felelős: a kistérségi társulás munkaszervezete, fenntartó önkormányzatok.

A közoktatási stratégiát valóra váltó feladatok ütemezése (2007- 2013)

A kistérségi fejlesztési tervben körvonalazott fejlesztések megvitatását, a prioritások kijelölését és elfogadását követően a kistérségi munkaszervezet közreműködésével részletezett ütemterv készül az egyes részfeladatok megvalósítására.

Monitoring és nyilvánosság

A fejlesztési terv felkerül a kistérség weblapjára. A dokumentumot minden érintett önkormányzat és intézmény megkapja. A fejlesztési tervben előírtakat, és az értékelés során keletkező információkat a kistérség weblapján folyamatosan nyilvánosságra kell hozni.

A kistérségi közoktatási fejlesztési terv megvalósítását szolgáló eszközrendszer és források

Az ÚMFT 2007-2013 között előrejelzett programjai és pályázatait, a kistérségi közoktatási feladatellátás fejlesztésére biztosított hazai és EU-s források.

A kistérségi közoktatási fejlesztési terv megvalósítását szolgáló kapcsolatrendszer

- ▶ Együttműködés és együttgondolkodás a kistérségben közoktatási intézményeket fenntartó megyei önkormányzattal, annak intézményeivel;
- ▶ Kapcsolattartás és párbeszéd a Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökséggel
- ▶ Kapcsolattartás és párbeszéd az Oktatási Hivatal OKÉV Dél-Dunántúli Regionális Igazgatóságával
- ▶ Kapcsolattartás és párbeszéd az Oktatási és Kulturális Minisztériummal
- ▶ Kapcsolattartás és párbeszéd az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztériummal
- ▶ Kapcsolattartás a kistérségi közoktatás-fejlesztési tervben rögzítettek megvalósítását segítő külső szakértőkkel, tanácsadókkal
- ▶ Kapcsolattartás a pedagógiai szakmai szolgáltatókkal és a szakszolgálati feladatokat ellátó intézményekkel
- ▶ Kapcsolattartás a kistérségi Iskolaszövetséggel és annak munkabizottságaival

MELLÉKLETEK

I. A fejlesztési terv megalkotását és végrehajtását befolyásoló legfontosabb jogszabályok:

- A Magyar Köztársaság Alkotmánya,
- A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény,
- A közoktatásról szóló** 1993. évi LXXIX. törvény,
- A szakképzésről szóló** 1993. évi LXXVI. törvény,
- A szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló 2003. évi LXXXVI. törvény,
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény,
- Az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségről szóló 2003. évi CXXV. törvény,
- A települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásáról szóló 2004. évi CVII. törvény,
- A Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény,
- A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény,
- A közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény végrehajtására kiadott 138/1992. (X.8.) Kormányrendelet,
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet,
- A közoktatási intézmények elhelyezésének és kialakításának építészeti-műszaki követelményeiről szóló 19/2002. (V.8.) OM rendelet,
- A pedagógiai szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről szóló 10/1994. (V.13.) MKM rendelet,
- A képzési kötelezettségről és a pedagógiai szakszolgáltatásokról szóló 14/1994. (VI. 24) MKM rendelet,
- A nemzeti, etnikai kisebbség óvodai nevelésének irányelve és a nemzeti, etnikai kisebbség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 32/1997.(XI. 5.) MKM rendelet,
- A pedagógus továbbképzéséről és a szakvizsgáról szóló 277/1997. (XII: 22) Kormányrendelet,
- A NAT kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 243/2003. (XII.7.) Kormányrendelet,
- Az érettségi vizsgaszabályzatról szóló 148/2005. (VII.27.) Kormányrendelet

II. Forrásjegyzék

- [Szekszárd és Térsége Többcélú Kistérségi Társulás adatgyűjtése](#)
- [Közoktatási Statisztika Elektronikus Adatlap 2007/2008](#)
- [Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala](#)
- [Központi Statisztikai Hivatal](#)
- [A Dél-Dunántúli régió közoktatás-fejlesztési stratégiája 2007-2013.](#)
- [A Szekszárd-Tolnai Kistérség Közoktatási Intézkedési Terve 2006.](#)
- [A Dél-Dunántúli Régió Humán Közszolgáltatások Stratégiai Fejlesztési Programja \(www.ddrft.hu\)](#)
- [1993. évi LXXIX.tv. a közoktatásról és annak kiegészítései](#)
- [Új Magyarország Fejlesztési Terv \(www.nfu.hu\)](#)
- [www.szondaipsos.hu](#)
- [www.kir.hu](#)
- [www.oki.hu](#)
- [www.okm.gov.hu \(Neuwirt Gábor tanulmányai\)](#)

III. Táblázatok

1. Összesítés az óvodai eljáró és bejáró gyermekekről
2. Az óvoda épületének, egyes helyiségeinek állapota
3. Az óvodai épületek felszereltsége, állapota
4. Óvodai alkalmazottak
5. Óvodai intézmények erősségei
6. A nemzetiségi - kisebbségi oktatásban résztvevők száma az általános iskolákban
7. Összesítés az általános iskolás bejáró és eljáró gyermekekről
8. A 7-14 éves korosztály a kistérség településein
9. Továbbtanulók száma
10. Az általános iskolák épületeinek állapota

1. sz. melléklet
Összesítés az óvodai eljáró és bejáró gyermekekről
A kistérségen belül

		Alsónána	Alsónyék	Báta	Bátaszék	Bogyiszló	Decs	Fácánkert	Fadd	Felsőnána	Harc	Kéty	Kistormás	Kölesd	Medina	Murga	Őcsény	Pörboly	Sárpilis	Sióagárd	Szálka	Szedres	Szekszárd	Tengelic	Tolna	Várdomb	Zomba	ÖSSZES ELJÁRÓ
1.	Alsónána																					1						1
2.	Alsónyék				13													1					1					15
3.	Báta																											0
4.	Bátaszék																											0
5.	Bogyiszló																						2		3			5
6.	Decs																5						18			1		24
7.	Fácánkert																								4			4
8.	Fadd																						1		4			5
9.	Felsőnána																											0
10.	Harc																						2					2
11.	Kéty																											0
12.	Kistormás																											0
13.	Kölesd												5										3					8
14.	Medina																					2	4		1			7
15.	Murga																											0
16.	Őcsény																						11					11
17.	Pörboly																											0
18.	Sárpilis				1																		1			3		5
19.	Sióagárd																						4					4
20.	Szálka																						2					2
21.	Szedres																						2					2
22.	Szekszárd										1											1						2
23.	Tengelic												4									8	1		1			14
24.	Tolna														1								17					18
25.	Várdomb	1																					5					6
26.	Zomba																						4					4
ÖSSZES BEJÁRÓ		1	0	0	14	0	0	0	0	0	1	0	5	4	1	0	5	1	0	0	0	11	79	0	13	4	0	139

A kistérség határain kívül

		Alsónána	Alsónyék	Báta	Bátaszék	Bogyiszló	Decs	Fácánkert	Fadd	Felsőnána	Harc	Kéty	Kistormás	Kölesd	Medina	Murga	Ócsény	Pörboly	Sárpilis	Sióagárd	Szálka	Szedres	Szekszárd	Tengelic	Tolna	Várdomb	Zomba	ÖSSZES ELJÁRÓ
1.	Alsópél												1															1
2.	Baja																	2										2
3.	Bátaapáti																						2					2
4.	Gerjen																						1					1
5.	Kakasd																						2					2
6.	Kismányok																						1					1
7.	Mórággy																						2					2
8.	Nagydorog																							1				1
9.	Pécs																								1			1
10.	Varsád												1										1					2
ÖSSZES BEJÁRÓ		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	2	0	0	0	0	9	1	1	0	0	15

2. sz. melléklet
Az óvoda épületének, egyes helyiségeinek állapota

3 = korszerű, kifogástalan; 2 = jó; 1 = kisebb felújításra szorul; 0 = átfogó felújításra, bővítésre szorul

Óvodák	Épület állapota	Helyiségek állapota					Egyéb
		Csoportszobák	Gyermekmosdó	Gyermeköltöző	Játszóudvar	Tornaszoba	
BÁTA	2	2	2	2	2	3	-
BÁTASZÉK	2	2	1	2	2	2	A gyermekmosdók 60%-os arányban tekinthetők korszerűnek.
ALSÓNYÉK	2	2	1	2	2	2	A gyermekmosdók 60%-os arányban tekinthetők korszerűnek.
BOGYISZLÓ	0	1	2	2	1	0	Hiányzik: tornaszoba, elkülönítő szoba, nevelőtestületi szoba
FÁCÁNKERT	2	2	2	2	1	2	-
DECS	0	0	0	0	0	0	-
SÁRPILIS	2	2	2	2	1	2	-
FADD	0	0	0	0	0	0	Két épületben folyik a foglalkozás, mindkettő állapota újat kíván.
KÖLESD	1	1	2	2	3	0	-
KISTORMÁS	2	2	3	3	1	1	-
ŐCSÉNY	0	1	0	0	3	2	-
SZÁLKA	2	2	2	2	1	1	-
SZD. GYERMEK- LÁNC	0	1	1	1	1	0	Az óvoda épületeinek vakolása, átfogó felújítása régóta sürgető. Fűtés, vízvezeték, világítás korszerűsítése, akadálymentesítés, nyílászárók cseréje.
SZD. 1. SZÁMÚ ÓVODA	1	2	1	2	2	2	Az óvoda 3 óvodai épületben működik. Az épületek állaga különböző. A megállapítások a Kölcsey, Wosinsky épületek jellemzőit tükrözik. Bajcsy épület távlatban átfogó felújítást, melegítőkonyha bővítését kívánna meg.
SZD. 2. SZÁMÚ ÓVODA	1	2	2	2	2	3	-
MEDINA	1	2	0	1	1	1	-
SIÓAGÁRD	0	0	0	0	1	2	-
SZEDRES	0	1	1	1	2	2	-

TOLNA 1. telephely: Pitypang	1	3	0	3	1	2	Az óvodák pályázati és egyéb bevételi forrásból (szülők segítségével is,) sokat javítottak a felszereltségen, (Bútorok, udvari játékok, tornaszobák kialakítása és felszerelése, stb., de sajnos az épületeink, a vizesblokkjaink egyre rosszabb állapotba kerülnek.
2. telephely: Gesztenyés kert	0	1	0	0	2	1	
3. telephely: Selyem	1	2	0	1	2	2	
4. telephely: Aprajafalva	2	2	2	2	2	3	
5. telephely: Zöldkert	2	2	3	2	2	2	
VÁRDOMB	2	3	2	2	2	2	A tornaszoba a szomszédban lévő iskolával közös.
ALSÓNÁNA	1	2	1	2	2	0	A tornaszoba az iskolával közös.
PÖRBÖLY	1	1	0	1	1	-	Gyermekmosdó, szertár, játéktároló, udvari játékok felújításra szorulnak, felnőttek számára nincs irodahelyiség.
ZOMBA	0	1	1	1	1	1	-
FELSŐNÁNA	1	1	1	1	1	1	-
HARC	3	3	3	3	0	-	Hiányzik a tornaszoba.
KÉTY	3	3	3	3	0	1	-
TENGELIC	1	2	1	1	0	2	-

Egyéb fenntartású nevelési intézmények

SZD. "AZ ÉN OVIM"	2	3	3	3	2	2	-
PTE - IGYFK	50 %-ban 3, 50 %-ban 0	50 %-ban 0	50 %-ban 1	50 %-ban 1	50 %-ban 0	50 %-ban 1	Az épület 50 %-a korszerű, önerőből felújított épületrész, a másik része komoly felújítást igényelne.
SZD. SPEC.	2	2	2	2	2	-	-
SZENT RITA	1	2	2	2	0	2	-
WUNDERLAND	0	0	0	0	0	0	-
WALDORF	1	1	1	1	1	1	-

3. sz. melléklet

Az óvodai épületek felszereltsége, állapota

- 1.: 3 = korszerűen és jól felszerelt; 2 = megfelelő; 1 = gyengén felszerelt; 0 = rossz, elavult
 2.: 3 = volt, átfogó; 2 = részleges; 1 = csak az állagmegóvást biztosító karbantartás; 0 = egyáltalán nem volt
 3.: 3 = igen, teljes mértékben; 2 = részben; 1 = felülvizsgálat megtörtént; 0 = felülvizsgálat sem történt meg
 4.: 3 = korszerűen és jól felszerelt; 2 = megfelelő; 1 = gyengén felszerelt; 0 = rossz, elavult

Óvodák	Az egyenlő esélyű hozzáférésből megoldott			1.Az óvoda felszereltsége			2.Volt-e az utóbbi 5 évben állagmegóváson túlmutató felújítás?	3.Az udvari játékok megfelelnek-e az EU-s előírásoknak?	4.Taneszköz-ellátottság
	5 %-os rámpa	Akadálymentes illemhely	Tájékoztató táblák, piktogramok, stb.	Tornaszoba	Élelmiszer-higiéncia	Mosdóhelyiségek			
BÁTA	X		X	2	2	2	3	2	2
BÁTASZÉK				2	2	2	2	2	2
ALSÓNYÉK				2	2	2	2	2	2
BOGYISZLÓ				-		2	1	0	2
FÁCÁNKERT				2		2	1	0	2
DECS	X			2	1	0	1	2	0
SÁRPILIS				2	2	2	2	0	2
FADD				1	1	2	1	1	1
KÖLESD				2	2	3	2	3	2
KISTORMÁS				2	1	3	3	2	2
ŐCSÉNY				2	1	1	1	2	1
SIÓAGÁRD	X			2	2	0	1	2	2
SZÁLKA				1	1	2	3	2	2
SZD. GYERMEKLÁNC				2	0	1	2	1	2
SZD. 1. SZÁMÚ ÓVODA	X			3	2	2	2	2	3
SZD. 2. SZÁMÚ ÓVODA	Kadarka épület Mérey épület	X		3	3	2	2	2	3
			X	3	2	3		2	3
MEDINA				2	2	1	2	0	2
SZEDRES				2	2	2	0	2	2
TOLNA		X Zöldkert Óvoda		2	1	0	0	2	2

VÁRDOMB				2	3	3	2	3	3
ALSÓNÁNA				2	3	1	1	2	2
PÖRBÖLY				-	2	1	2	0	2
ZOMBA				2	2	2	2	2	2
FELSŐNÁNA				1	2	1	1	0	2
HARC				-	2	3	1	0	2
KÉTY				1	2	2	1	0	2
TENGELIC			X	2	2	1	2	1	2

Egyéb fenntartású nevelési intézmények

SZD. "AZ ÉN OVIM"	X	X	X	2	3	3	2	3	3
PTE - IGYFK				3	3	2	2	2	3
SZD. SPEC. ÓVODA				-	2	2	1	0	2
SZENT RITA	X	X		2	2	1	1	2	2
WUNDERLAND			X	2	2	2	2	2	2
SZD. WALDORF				2	2	2	1	2	2

4. sz. melléklet
Óvodai alkalmazottak

ÓVODÁK	Az óvodapedagógusok száma		Speciális képzéssel rendelkező óvodapedagógusok száma (szakirány megnevezésével)					Dajkák száma	Más munkakörben alkalmazottak száma	Egy óvónőre jutó gyermek	Szakemberhiány		Továbbképzések jellege
	felsőfokú végzettségűek	középfokú végzettségűek	psz	fp	gyt	log	egyéb				NINCS	VAN, és pedig	
BÁTA	4	0	psz	fp	gyt	log	egyéb	3	1	14		logopédia	Fejlesztő pedagógia, Integrációs Pedagógiai Rendszerek, - Hatékonytanuló megismerési technikák, Kooperatív tanítási technikák, Tevékenységközpontú módszerek, Intézményi folyamatok mérése és értékelése
			0	1	1	0	0						
BÁTASZÉK	19	0	psz	fp	gyt	log	egyéb	9	4	12		logopédia, gyógytestnevelés	Számítógép kezelési alapok: 30 óra, Cigány gyermekeket nevelő óvónők, cigány kisebbségi nevelést folytató óvodák szakmai segítése:40 óra, Beilleszkedési zavarok, magatartási zavarok óvodás és kisiskolás korban: 30 óra, Az érzelmi intelligencia fejlesztésének lehetőségei: 30 óra
			0	2	0	0	3						
ALSÓNÝÉK	3	0	psz	fp	gyt	log	egyéb	1	0	9		logopédia, gyógytestnevelés	Számítógép kezelési alapok, a képzés óraszám: 30 óra, Cigány gyermekeket nevelő óvónők, cigány kisebbségi nevelést folytató óvodák szakmai segítése:40 óra, Beilleszkedési zavarok, magatartási zavarok óvodás és kisiskolás korban: 30 óra
			0	0	0	0	0						
BOGYISZLÓ	7	0	psz	fp	gyt	log	egyéb	4	0	14	X		Érzelmi intelligencia fejlesztésének lehetőségei – 2 fő, Óvodapedagógusok elméleti ismereteinek, módszertani kultúrájának gazdagítása a gyermek szabad játékának területén– 2 fő IPR-alkalmazása, Fejlesztőpedagógia, Gyógytestnevelés
			0	1	0	0	0						

FÁCANKERT	2	0	psz	fp	gyt	log	egyéb	1	0	9	X		Alapfokú számítógép és internet használat, Beilleszkedési zavarok, magatartási problémák óvodás és kisiskolás korban, Egyéni bánásmód, differenciált képességfejlesztés, Sindelar - tréning
			0	1	0	0	0						
DECS	12	1	psz	fp	gyt	log	egyéb	6	0	10	X		Rajz és íráselemzés 3 fő, Gyermektánc oktatói 1fő, Gyógytestnevelés szakvizsgára felkészítő szakirányú 1 fő, Tanulásban akadályozottak pedagógiája gyógyped. képzés 1 fő
			0	1	0	0	0						
SÁRPILIS	1	1	psz	fp	gyt	log	egyéb	1	0	12	X		-
			0	0	0	0	0						
FADD	15	0	psz	fp	gyt	log	egyéb	7	0	15	X		Óvodapedagógus: IPR 30 órás akkreditált tanfolyam, Romológia, Dajkaképző
			0	1	2	0	0						
KÖLESD	5	1	psz	fp	gyt	log	egyéb	3	0	12	X		Jelenleg 1 fő gyógytestnevelő szakvizsgára jár. Minden nevelési évben részt veszünk az őszi, ill. a tavaszi pedagógiai napokon.
			1	1		0	0						
KISTORMÁS	2	0	psz	fp	gyt	log	egyéb	1	0	8	X		Számítógépkezelői tanfolyam
			0	0	0	0	0						
ŐCSÉNY	6	0	psz	fp	gyt	log	egyéb	3	0	14	X		2006/2007-es tanévben: Családpedagógia (1 fő), Beilleszkedési zavarok (1 fő)
			0	0	0	0	0						

SIÓ- AGÁRD	4	2	psz	fp	gyt	log	egyéb	3	1	6		Logopédus, gyógytornász, pszichológus	Pedagógus szakvizsga, konfliktuskezelés az óvodában, gyermekrajzelemzés, zenei nevelés, számítástechnika
			0	1	0	0	0						
szakvizsgások száma: 1													
SZÁLKA	2	0	psz	fp	gyt	log	egyéb	1	0	7		Nincs helyben fejlesztőpedagógus, logopédus, gyógytestnevelő	Német nemzetiségi óvónő (főiskola), Hiperaktív gyermek fejlesztése mozgással.
			0	0	0	0	0						
szakvizsgások száma: 0													
SZD. GYERMEK- LÁNC	25	0	psz	fp	gyt	log	egyéb	11,5	1,5	11	X		Úszásoktató, táncművészeti főiskola, fejlesztő pedagógia, nyelv-és beszédművelés, gyógy- testnevelés, számítógépes ismeretek, rajz-és íráslemzés, környezeti nevelő, környezeti nevelés.
			4	2	1	0	6						
szakvizsgások száma: 4													
1. SZÁMÚ ÓVODA	22	2	psz	fp	gyt	log	egyéb	10	1	11	X		A csoportvezetés módszertana 30 óra-4 fő, a konfliktuskezelés módszertana 30 óra-5 fő, Intézményi indikátorrendszer hasznosítása 30 óra-1 fő, Kommunikációs ismeretek 30 óra-10 fő, Minőségügyi vezető feladata 30 óra-1 fő, fejlesztőpedagógia szakvizsga-2 fő
			0	3	0	0	0						
szakvizsgások száma: 3													
2. SZÁMÚ ÓVODA	16	1	psz	fp	gyt	log	egyéb	7	1	9	X		Tolna Megyei Ped. Intézet által szervezett 30 órás szakmai tanfolyamok (óvodapedagógusok), PTE Szekszárd – pedagógus szakvizsga, PTE Szekszárd- óvodapedagógusi gyógytestnevelő, EU-s pályázati tréningprogram (120 ó.- óvodavezető)
			0	1	1	0	1						
szakvizsgások száma: 2													
MEDINA	1	1	psz	fp	gyt	log	egyéb	1,5	0	11		logopédia, fejlesztőpedagógia, gyógytestnevelő	Tolna Megyei Ped. Intézet által szervezett 30 órás szakmai tanfolyamok (óvodapedagógusok), PTE Szekszárd – pedagógus szakvizsga, PTE Szekszárd- óvodapedagógusi gyógytestnevelő, EU-s pályázati tréningprogram (120 ó.- óvodavezető)
			0	0	0	0	0						
szakvizsgások száma: 0													

SZEDRES	8	0	psz	fp	gyt	log	egyéb	4	1	12	X		
			0	0	0	0	0						
szakvizsgások száma: 1													
TOLNA	35	0	psz	fp	gyt	log	egyéb	17	5	12		logopédia	Vezető óvodapedagógus szakvizsga-, Pszichopedagógus szakvizsga-, Gyógytestnevelő szakvizsga-, Fejlesztő óvodapedagógus szakvizsga-, Családpedagógia-, Számítástechnikai alapismeretek-, Az internet alapfokú használata-, Egészséges életmódra nevelés-, Környezetünk, az erdő-, Beilleszkedési, magatartászavarak az óvodában-, Gyermektánc az óvodában-, A kézírás és rajzelemzés szerepe a gyermekek fejlesztésében-, Érzelmi nevelés az óvodában-, ORFF hangszerek használatának beépítése az ének-zenei nevelésbe-, Készítsünk tárgyakat: ábrázolás és kézimunka ötlettár-, Vezetni okosan:önismeret tréning
			1	5	2	1	5						
szakvizsgások száma: 8													
VÁRDOMB	2	0	psz	fp	gyt	log	egyéb	1	0	14	X		német nemzetiségi – ének-zenei nevelés, valamint hagyományörzés az óvodában, Óvodából az iskolába átmenet Problémás gyermekek, agresszivitás
			0	0	0	0	2						
szakvizsgások száma: 1													
ALSÓNÁNA	2	0	psz	fp	gyt	log	egyéb	1,5	0	16	X		Kistérségi Szakmai társulás keretében német nemzetiségi irányú továbbképzés Számítógépes továbbképzés ECDL Egyéb szakmai továbbképzések (TMÖÁMK Ped. Int.; Nemzetiségi TKK Baja)
			0	0	0	0	2						
szakvizsgások száma: 1													

PÖRBÖLY	2	0	psz	fp	gyt	log	egyéb	1	0	13		logopédia	Gyógypedagógiai képzés, szakmai napokon való részvétel (környezetvédelem) konferenciák (kompetencia-alapú oktatás).
			0	0	0	0	1						
szakvizsgások száma: 1													
ZOMBA	7	0	psz	fp	gyt	log	egyéb	3	0	12	X		Szakvizsga: fejl. pedag.- 1 fő Német nemz. óvónők módszertani tanfolyama 2 fő Projektoktatás módszertani kérdései- 2 fő
			0	1	0	0	0						
szakvizsgások száma: 1													
FELSŐ- NÁNA	2	0	psz	fp	gyt	log	egyéb	1	0	13	X		A projektoktatás módszertani képzései-1 fő, fejl.ped szakvizsga-1 fő
			0	0	0	0	0						
szakvizsgások száma: 0													
HARC	3	0	psz	fp	gyt	log	egyéb	2	0	11	X		A projektoktatás módszertani képzései-1 fő
			0	0	0	0	0						
szakvizsgások száma: 0													
KÉTY	1,5	0	psz	fp	gyt	log	egyéb	1	0	11	X		A projektoktatás módszertani képzései-1 fő
			0	0	0	0	0						
szakvizsgások száma: 0													
TENGELEC	6	0	psz	fp	gyt	log	egyéb	3	0	13	X		EU- pályázatíró menedzsment képzés, új tanítási-tanulásmódszertani tanfolyam, alapfokú számítástechnika (Internet) tanfolyam
			0	0	0	0	0						
szakvizsgások száma: 0													

Egyéb fenntartású nevelési intézmények

SZD. "AZ EN OVIM"	5	0	psz	fp	gyt	log	egyéb	1	1	6	X		gyógytestnevelés, fejlesztőpedagógia, énekzenei továbbképzés
			0	1	1	0	0						
szakvizsgások száma: 2													
SZD. PTE-IGYFK	12	0	psz	fp	gyt	log	egyéb	6	1	13	X		pedagógus szakvizsga
			8	3	1	1	2						
szakvizsgások száma: 6													
SZD. SPEC. ÖVODA	2	0	psz	fp	gyt	log	egyéb	2	1	4	X		szakvizsga: gyógy.ped.szakértő és gyakorlatvezető tanár
			0	0	0	1	1						
szakvizsgások száma: 1													
SZD. SZENT RITA	4	0	psz	fp	gyt	log	egyéb	3	0	14	X		Dajkák HACCP konyhai, dajkaképző-1 fő, fejlesztőpedagógia-2 fő, hitoktatás 2 fő, gyógytestnevelő 1 fő
			0	2	1	0	3						
(2 GYES) szakvizsgások száma: 4													
SZD. WUNDERLAND	24	0	psz	fp	gyt	log	egyéb	11	5	10	X		Szakvizsga (közoktatás vezető, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus) Gyógypedagógus tanulásban akadályozottak pedagógiája szakos tanár Akkreditált képzések: VÁTI pályázatírás, Német nemzetiségi népismeret, Hova bújt a matematika, Számítástechnikai tanfolyam, Családpedagógia, Készítsünk tárgyakat, Sajátos nevelésű gyermekek nevelése, Érzelmi nevelés az óvodában családban, Kézírás rajzelemzés, Népi kismesterségek oktatója.
			7	3	1	0	3						
szakvizsgások száma: 7													
SZD. WALDORF	2	0	psz	fp	gyt	log	egyéb	1	0	10	X		Waldorf Pedagógiai továbbképzések
			0	0	0	0	0						
szakvizsgások száma: 0													

5. sz. melléklet

Óvodai intézmények erősségei (amelyek kistérségi szinten hasznosíthatóak lennének)

Óvoda	
BÁTA	Sokoldalúan képzett pedagógusok (projekt módszer és kooperatív foglalkozásvezetés, fejlesztőpedagógia, gyógytestnevelés) Konzultáció, tanácsadás Óvodai Integrációs Program készítésében.
BÁTASZÉK	Az óvoda vonzó arculata, társadalmi környezetbe illeszkedő széles régeket mozgató népszerű fejlesztési stratégiák. Innovatív rendszerbe dolgozó nevelőtestület Az óvoda kommunikációja és partnerkapcsolatai jól működnek
ALSÓNYÉK	Az óvoda vonzó arculata, társadalmi környezetbe illeszkedő széles régeket mozgató népszerű fejlesztési stratégiák Innovatív rendszerbe dolgozó nevelőtestület. Az óvoda kommunikációja és partnerkapcsolatai jól működnek.
BOGYISZLÓ	Fejlesztő – felzárkóztató program, néptánc foglalkozás, kisebbségi nevelés, egyéni képesség fejlesztés
FÁCÁNKERT	Fejlesztő – felzárkóztató program, néptánc foglalkozás, kisebbségi nevelés, egyéni képesség fejlesztés
DECS	Integrált nevelés, hagyományápolás, néptánc, egyéni gyógypedagógiai fejlesztés, egyéni fejlesztőpedagógiai foglalkozás
SÁRPILIS	nincs adat
FADD	Szakmai munkaközösségek, szabadidős programok
KÖLESD	Szakemberellátottság, SNI gyermekek ellátása
KISTORMÁS	nincs adat
ŐCSÉNY	Családias légkör, egyéni bánásmód, jó, partneri kapcsolat a szülőkkel
SIÓAGÁRD	Hagyományörzés, szakmai kapcsolat ápolása a szekszárdi Gyakorló Óvoda hagyományörző csoportjával.
SZÁLKA	Német nemzetiségi óvodai nevelés
SZD. GYERMEK- LÁNC	Szakirányú tudás és tapasztalat (nyelv, néptánc, fejlesztőpedagógia, gyógytestnevelés, környezeti nevelés, úszásoktatás) Jól működő minőségirányítási rendszer Szervezet- folyamatfejlesztési ismeret és tapasztalat
SZD. 1. SZÁMÚ ÓVODA	Játékba ágyazott képességfejlesztés projektmódszerrel, korszerű szervezési formában. Környezeti, anyanyelvi, kommunikációs komplexitása, jó gyakorlata. Német nemzetiségi nyelvi nevelés játékos, cselekvéses módszerekkel.
SZD. 2. SZÁMÚ ÓVODA	Egészségnevelés, Gyógytestnevelés, Óvodai-bölcsődei nevelés felmenő rendszerben
MEDINA	Egészségnevelés, Gyógytestnevelés, Óvodai-bölcsődei nevelés felmenő rendszerben
SZEDRES	Magas színvonalú pedagógiai munka, szakképzett dolgozók.

TOLNA	<p>Az Óvodai Intézményegység valamennyi óvodája saját programmal dolgozik, sajátos arculattal.</p> <p>5. telephely: Német nemzetiségi Óvoda: saját, német nyelvre is lefordított programmal dolgozik! Évek óta megyei német tánctalálkozókat szervez, alapító tagja az óvodai német Nemzetiségi Kistérségi Társulásnak, hagyományörző, (ruhák, tánccsoport, rendezvények, stb)</p> <p>1-2. telephely: Saját, korszerű, projektmódszeren alapuló programmal dolgozik 8 éve, (a szakma csak most kezdi felfedezni ezt!). A feltételeket is biztosítottuk, (mobil bútorok, speciális kiegészítők, stb.) A programhoz a megfelelő dokumentációt is kialakítottuk. (saját tervezésű csoportnaplók, személyiségnaplók, stb)</p> <p>3. telephely: Néphagyományörző Óvoda, saját programmal, a hagyományokon, szokásokon alapuló úgynevezett „évkör” alapján dolgozik, amihez megterveztük a megfelelő csoportnaplót is. Városszerte híres a szüreti felvonulásuk, hiszen manapság már csak az idősebb generáció ismeri a hozzá tartozó forgatókönyvet.</p> <p>4. telephely: Ebben az óvodában működik a városi fejlesztő csoport, melynek eredményeire büszkék vagyunk. Integráltan fejleszt, de viszonylag kis létszámban. A csoportban autista gyermek, mozgáskorlátozott, tanulásban súlyosan akadályozott, vak gyermekek fejlesztése történt, történik, igen szép eredménnyel. A személyi feltételeket helyileg tudtuk biztosítani a tárgyi feltételeket pályázat útján, igen magas szinten.</p> <p>Valamennyi óvodában igen jól működik a kapcsolattartás a szülőkkel.</p> <p><i>Közös rendezvények:</i></p> <p>1. telephely: A „Föld napja” gyűjtés, kiállítás, étkek a Föld kincсібől, gyalogtúra</p> <p>2. telephely: „Terülj, terülj asztalkám” egészségét a szülők bevonásával. Egészséges étkek készítése, állapotfelmérés, ÁNTSZ előadások, gyermekorvosi fórum a szülőknek, gyermekfogászati látogatás stb.</p> <p>3. telephely: szüreti felvonulás, bál a szülőkkel</p> <p>4. telephely: „Az állatok élete télen” vetélkedő, melyet megelőz a szülői „gyűjtőmunka”</p> <p>5. telephely: Márton napi lámpás felvonulás, eszem- iszom a szülőkkel.</p>
VÁRDOMB	<p>Lábtorna (megelőző és rehabilitációs) program</p> <p>Német nemzetiségi nevelés (Várdomb volt az életrehozója és három évig a gesztora és működtetője a Német Kistérségi Szakmai társulásnak)</p> <p>Környezetkultúra</p>
ALSÓNÁNA	Kommunikációs és magatartáskultúra, német nemzetiségi nevelés, környezetkultúra
PÖRBÖLY	Szívesen látunk gyermekcsoportot az óvodában –kirándulás a Gemencbe. Gyógypedagógiai fejlesztés, tanácsadás.
ZOMBA	Környezeti nevelési program, nemzetiségi német nyelv, szülő-óvoda programok.
FELSŐNÁNA	Óvoda - iskola együttműködés
HARC	Személyre szóló egyéni fejlesztési program.
KÉTY	Nincs adat
TENGELIC	Népi hagyományok ápolása (Mihály napi vásár, Szüreti multság, Farsang)

Egyéb fenntartású nevelési intézmények

SZD. "AZ ÉN OVIM"	Kis csoportlétszám, jó szakemberellátottság, családi légkör.
PTE - IGYFK	A kollégák magasszintű felkészültsége több területen, a hallgatói munka változatossága, az egyes csoportok specializációi.
SZD. SPEC. ÓVODA	Szakemberellátottság (gyógypedagógus, logopédus, szomatoped.), terápiás lehetőségek, SNI óvodás korú gyermekek intézményes (szegregált, integrált) nevelése terén szerzett tapasztalat.
SZENT RITA	Családias légkör, szeretetteljes nevelés, az erkölcsi értékek fontossága, katolikus hitre nevelés
WUNDER-LAND	Német nemzetiségi nevelés, hagyományápolás, szakmai felkészültség, elhivatottság
WALDORF	Egészséges testi és lelki fejlődés biztosítása, ingergazdag környezet, ritmusosság

6. sz. melléklet

A nemzetiségi - kisebbségi oktatásban résztvevők száma az általános iskolákban

Iskolák	Tanulócsoportok/tanulók	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	
BÁTA (ROMA)	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulócsoportok száma	Alsó tagozat	2	2	2	2	2
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulók száma		40	40	35	30	30
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulócsoportok száma	Felső tagozat	2	2	2	2	2
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulók száma		32	30	30	30	30
BÁTASZÉK (ALSÓNYESK) (NÉMET)	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulócsoportok száma	Alsó tagozat	4	4	4	4	4
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulók száma		68	66	68	68	68
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulócsoportok száma	Felső tagozat	5	5	4	4	4
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulók száma		105	103	91	85	80
BOGYISZLÓ-FÁCÁNKERT (ROMA)	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulócsoportok száma	Alsó tagozat	5 -	5 -	5 -	5 -	5 -
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulók száma		94 -	96 -	100 -	100 -	100 -
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulócsoportok száma	Felső tagozat	5 -	5 -	5 -	5 -	5 -
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulók száma		85 -	100 -	98 -	94 -	97 -
DECS-SÁRPI LIS	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulócsoportok száma	Alsó tagozat	7 1	6 1	5 1	5 1	4 1
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulók száma		118 11	95 11	88 13	85 14	70 15
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulócsoportok száma	Felső tagozat	6 -	6 -	5 -	5 -	5 -
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulók száma		111 -	110 -	109 -	107 -	101 -

FADD	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulócsoporthozak száma	Alsó tagozat	-	-	-	-	-
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulók száma		-	-	-	-	-
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulócsoporthozak száma	Felső tagozat	-	-	-	-	-
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulók száma		-	-	-	-	-
KÖLESD (KISTORMÁS)	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulócsoporthozak száma	Alsó tagozat	-	-	-	-	-
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulók száma		-	-	-	-	-
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulócsoporthozak száma	Felső tagozat	-	-	-	-	-
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulók száma		-	-	-	-	-
ŐCSENY (SÁRPILIS) (NÉMET)	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulócsoporthozak száma	Alsó tagozat	4	4	4	4	4
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulók száma		52	59	62	60	58
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulócsoporthozak száma	Felső tagozat	5	5	4	4	4
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulók száma		54	45	44	37	46
SZEDRES	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulócsoporthozak száma	Alsó tagozat	-	-	-	-	-
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulók száma		-	-	-	-	-
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulócsoporthozak száma	Felső tagozat	-	-	-	-	-
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulók száma		-	-	-	-	-

SZEKSZÁRD DIENES-MEDINA (NÉMET)	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulócsoportok száma	Alsó tagozat	8 -	8 -	- -	- -	- -
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulók száma		182 -	193 -	- -	- -	- -
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulócsoportok száma	Felső tagozat	8 -	8 -	- -	- -	- -
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulók száma		201 -	187 -	- -	- -	- -
SZEKSZÁRD SIÓGÁRD (NÉMET)	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulócsoportok száma	Alsó tagozat	4 -	3 1	3 2	3 3	3 4
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulók száma		33 -	26 6	26 14	26 24	26 30
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulócsoportok száma	Felső tagozat	3 -	2 -	2 -	3 -	3 -
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulók száma		37 -	26 -	20 -	30 -	30 -
SZEKSZÁRD BÁBITTS (NÉMET)	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulócsoportok száma	Alsó tagozat	-	4	-	-	-
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulók száma		-	92	-	-	-
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulócsoportok száma	Felső tagozat	-	4	-	-	-
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulók száma		-	100	-	-	-
SZEKSZÁRD 5. SZÁMÚ (SZÁLKA) (NÉMET)	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulócsoportok száma	Alsó tagozat	4	4	4	4	3
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulók száma		97	85	84	80	69
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulócsoportok száma	Felső tagozat	4	4	4	4	4
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulók száma		100	99	94	90	80

SZEKSZÁRD SZIVÁRVÁNY	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulócsoportok száma	Alsó tagozat	-	-	-	-	-
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulók száma		-	-	-	-	-
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulócsoportok száma	Felső tagozat	-	-	-	-	-
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulók száma		-	-	-	-	-
TOJNA (NÉMET)	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulócsoportok száma	Alsó tagozat	13	14	14	14	14
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulók száma		200	197	200	200	200
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulócsoportok száma	Felső tagozat	16	14	14	14	14
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulók száma		194	176	180	180	180
VÁRDOMB-ALSÓNÁNA- PÖRBÖLY (NÉMET)	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulócsoportok száma	Alsó tagozat	4	4	4	4	4
			4	4	4	4	4
			2	2	2	2	2
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulók száma		48	49	44	40	39
			28	28	28	28	28
			24	25	27	33	33
A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulócsoportok száma	Felső tagozat	1	1	1	1	1	
		-	-	-	-	-	
		-	-	-	-	-	
A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulók száma		70	68	70	77	75	
		-	-	-	-	-	
		-	-	-	-	-	
ZOMBA-FELSŐNÁNA-HARC- TENGELEC-(KÉTY) (NÉMET)	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulócsoportok száma	Alsó tagozat	4	4	4	4	4
			1	2	2	2	2
			2	2	2	2	2
			-	1	2	3	4
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulók száma		68	78	80	90	93
			12	19	24	24	24
			13	17	24	24	24
			-	21	53	63	85
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulócsoportok száma	Felső tagozat	5	7	6	5	4
			-	-	-	-	-
	-		-	-	-	-	
	-		1	2	2	2	
A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulók száma		114	118	126	105	104	
		-	-	-	-	-	
		-	-	-	-	-	
		-	8	21	37	40	

Egyéb fenntartású oktatási intézmények

SZEKSZÁRD COMENIUS	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulócsoporthozak száma	Alsó tagozat	-	-	-	-	-
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulók száma		-	-	-	-	-
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulócsoporthozak száma	Felső tagozat	-	-	-	-	-
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulók száma		-	-	-	-	-
SZEKSZÁRD PTE-IGYFK (NÉMET)	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulócsoporthozak száma	Alsó tagozat	4	3	3	2	0
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulók száma		46	36	36	24	0
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulócsoporthozak száma	Felső tagozat	4	4	4	3	4
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulók száma		49	43	43	31	45
SZEKSZÁRD KATOLIKUS (NÉMET)	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulócsoporthozak száma	Alsó tagozat	4	6	6	6	6
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulók száma		63	70	75	80	85
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulócsoporthozak száma	Felső tagozat	6	8	8	8	8
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulók száma		77	72	80	85	90
SZEKSZÁRD WALDORF	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulócsoporthozak száma	Alsó tagozat	-	-	-	-	-
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulók száma		-	-	-	-	-
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulócsoporthozak száma	Felső tagozat	-	-	-	-	-
	A nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulók száma		-	-	-	-	-

7. sz. melléklet

Összesítés az általános iskolás bejáró és eljáró gyermekekről

A kistérségen belül

		Alsónána	Alsónyék	Báta	Bátaszék	Bogyiszló	Decs	Fácánkert	Fadd	Felsőnána	Harc	Kéty	Kistormás	Kölesd	Medina	Murga	Ócsény	Pörböly	Sárpilis	Sióagárd	Szálka	Szedres	Szekszárd	Tengelic	Tolna	Várdomb	Zomba	ÖSSZES ELJÁRÓ
1.	Alsónána																					9			17		26	
2.	Alsónyék				54												4					2			3		63	
3.	Báta				19																	2					21	
4.	Bátaszék	2															1					8			7		18	
5.	Bogyiszló																					4		8			12	
6.	Decs				5											21	1					96			1		124	
7.	Fácánkert																					9		33			42	
8.	Fadd	1																				20		25			46	
9.	Felsőnána																					2				38	40	
10.	Harc																					43				27	70	
11.	Kéty																					11				41	52	
12.	Kistormás												11									6					17	
13.	Kölesd																					19					19	
14.	Medina																				20	28		1			49	
15.	Murga																										0	
16.	Ócsény																					54					54	
17.	Pörböly				6																	1					7	
18.	Sárpilis				4		17										11					10			6		48	
19.	Sióagárd																					58					58	
20.	Szálka	2																				48					50	
21.	Szedres																					40					40	
22.	Szekszárd	1														2						3		2	2		10	
23.	Tengelic												15									14	35				64	
24.	Tolna																					57					57	
25.	Várdomb				3																	27					30	
26.	Zomba																					28					28	
	ÖSSZES BEJÁRÓ	6	0	0	91	0	17	0	0	0	0	0	26	0	0	34	6	0	0	0	37	617	0	69	36	106	1045	

A kistérség határain kívül

		Alsónána	Alsónyék	Báta	Bátaszék	Bogyiszló	Decs	Fácánkert	Fadd	Felsőnána	Harc	Kéty	Kistormás	Kölesd	Medina	Murga	Ócsény	Pörböly	Sárpilis	Sióagárd	Szálka	Szedres	Szekszárd	Tengelic	Tolna	Várdomb	Zomba	Paks	ÖSSZES ELJÁRÓ
1.	Alsópél													5															5
2.	Baja				2																		1						3
3.	Bátaapáti				2																		1						3
4.	Bonyhád																						1						1
5.	Budapest																						1						1
6.	Diósberény													1															1
7.	Dunaszekcső			1	15																								16
8.	Dunaszentgyörgy																						1		1				2
9.	Dusnok																						2						2
10.	Felsőnyék																						2						2
11.	Gerjen								3														3						6
12.	Iregszemcse																						1						1
13.	Kajdacs																					1	2						3
14.	Kakasd																						17						17
15.	Kisdorog																						4						4
16.	Máza																						1						1
17.	Miszla																						1						1
18.	Mórággy				2																		1			2			5
19.	Mőcsény																						1						1
20.	Óbánya																						3						3
21.	Paks																						1						1
22.	Regöly																						1						1
23.	Sárszentlőrinc													11															11
24.	Tamási																						3						3
25.	Tevel																						1						1
26.	Tengelic																											23	
	ÖSSZES BEJÁRÓ	0	0	1	21	0	0	0	3	0	0	0	0	17	0	0	0	0	0	0	0	0	1	49	0	1	2	0	95

8. sz. melléklet

A 7-14 éves korosztály a kistérség településein

Települések	7-14 évesek (általános iskolás korúak) száma						
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Alsónána	71	74	67	68	73	63	65
Alsónyék	72	75	78	77	82	84	86
Báta	179	171	168	156	147	141	134
Bátaszék	534	492	477	459	451	445	450
Bogyiszló	219	209	218	226	203	208	213
Decs	335	337	330	327	322	324	321
Fadd	380	373	374	378	383	385	389
Fácánkert	55	58	56	53	53	46	49
Felsónána	65	62	59	52	54	53	53
Harc	97	89	76	67	66	59	54
Kéty	52	51	47	46	43	43	40
Kistormás	44	36	38	38	38	32	30
Kölesd	149	142	138	133	138	136	136
Medina	65	67	72	67	64	66	62
Murga	4	4	5	4	4	4	5
Őcsény	231	211	194	188	178	178	178
Pörböly	48	49	49	51	44	52	57
Sárpilis	44	47	54	58	66	69	74
Sióagárd	94	92	93	88	92	94	100
Szálka	62	57	48	44	39	39	45
Szedres	214	189	182	169	172	167	161
Szekszárd	2631	2520	2442	2356	2305	2302	2336
Tengelic	199	206	200	207	197	205	185
Tolna	883	853	841	814	815	830	829
Várdomb	113	103	93	89	85	85	79
Zomba	186	178	176	175	166	164	165
Összesen	7026	6745	6575	6390	6280	6274	6296

9. sz. melléklet

Továbbtanulók száma a 2005/2006-os tanévben

Iskola	8.osztályos tanulók száma	Szakiskolába felvételt nyert tanulók száma	Szakközép- iskolába felvételt nyert tanulók száma	Gimnáziumba felvételt nyert tanulók száma	6 osztályos középiskolába felvett tanulók száma	8 osztályos középiskolába felvett tanulók száma
BÁTA	16	9	1	5	4	-
BÁTASZÉK (ALSÓNYÉK)	94	47	24	22	16	-
BOGYISZLÓ -FÁCÁNKERT	25	10	5	10	-	-
DECS -SÁRPILIS	50	27	17	6	-	-
FADD	43	26	10	3	3	-
KÖLESD (KISTORMÁS)	18	16	1	1	-	-
ÓCSÉNY (SÁRPILIS)	42					
SZEDRES (MEDINA*)	32	19	8	2	-	-
SZEKSZÁRD BABITS	75	14	21	40	-	-
SZEKSZÁRD DIENES	108	6	37	65	-	-
SZEKSZÁRD GARAY -SIÓAGÁRD	88	20	42	26	-	10
SZEKSZÁRD 5. SZ.	100	26	41	33	-	3
SZEKSZÁRD SZIVÁRVÁNY	28	23	-	-	-	-
TOLNA	117	52	40	25	19	-
VÁRDOMB -ALSÓNÁNA -PÖRBÖLY	20	12	8	-	-	6
ZOMBA -FELSÓNÁNA -HARC (KÉTY)	31 6	11 2	10 3	9 1	- -	- -
TENGENIC**	16	6	9	1	-	-

* Ebben a tanévben Medina még Szedressel volt 5-8.osztályra nézve társulásba.

** Ebben a tanévben Tengelic még önálló.

Egyéb fenntartású oktatási intézmények

Iskola	8.osztályos tanulók száma	Szakiskolába felvételt nyert tanulók száma	Szakközép- iskolába felvételt nyert tanulók száma	Gimnáziumba felvételt nyert tanulók száma	6 osztályos középiskolába felvett tanulók száma	8 osztályos középiskolába felvett tanulók száma
COMENIUS	14	6	5	3	-	-
PTE-IGYFK	59	8	26	24	1	-
KATOLIKUS	23	7	5	11	3	-
WALDORF	-	-	-	-	-	-

Továbbtanulók száma a 2006/2007-es tanévben

Iskola	8. osztályos tanulók száma	Szakiskolába fel- vételt nyert tanulók száma	Szakközép- iskolába felvételt nyert tanulók száma	Gimnáziumba felvételt nyert tanulók száma	6 osztályos középiskolába felvett tanulók száma	8 osztályos középiskolába felvett tanulók száma
BÁTA	20	9	4	7	3	-
BÁTASZÉK (ALSÓNYÉK)	82	32	29	21	17	-
BOGYISZLÓ -FÁCÁNKERT	19	7	4	8	-	-
DECS -SÁRPILIS	33	18	10	5	-	-
FADD	45	23	14	4	2	1
KÖLESD (KISTORMÁS)	14	8	3	3	-	-
ÓCSÉNY (SÁRPILIS)	31	7	17	8	-	-
SZEDRES (MEDINA*)	35	15	9	8	-	-
SZEKSZÁRD BABITS	77	9	27	41	2	2
SZEKSZÁRD DIENES	104	9	31	64	1	-
SZEKSZÁRD GARAY -SIÓAGÁRD	84	18	42	24	-	3
SZEKSZÁRD 5. SZ.	86	23	35	28	-	6
SZEKSZÁRD SZIVÁRVÁNY	26	22	-	-	-	-
TOLNA	99	45	29	25	25	-
VÁRDOMB -ALSÓNÁNA -PÖRBÖLY	18	11	4	3	1	4
ZOMBA -FELSŐNÁNA, -HARC (KÉTY)	29 10	11 3	8 4	10 3	- -	- -
TENGELIC**	16	4	8	4	4	-

Egyéb fenntartású oktatási intézmények

	8.osztályos tanulók száma	Szakiskolába fel- vételt nyert tanu- lók száma	Szakközépiskolá- ba felvételt nyert tanulók száma	Gimnáziumba felvételt nyert tanulók száma	6 osztályos középiskolába felvett tanulók száma	8 osztályos középiskolába felvett tanulók száma
COMENIUS	14	6	6	2	1	-
PTE-IGYFK	66	9	27	24	3	3
KATOLIKUS	22	5	8	9	2	-
WALDORF	-	-	-	-	-	-

10. sz. melléklet
Az általános iskolák épületeinek állapota

Iskola	Építés éve	Korszerű épület	Régi, hagyomá-nyos épület	Az iskolaépület helyiségei							
				Osztálytermek száma	Osztálytermekben férőhely	Szaktanterem száma	Szaktanteremben férőhely	Tornaterem	Öltöző zuhanyzóval	Könyvtár	Ebédlő/aula
BÁTA	felújítva: 2005	x		8	160	1	18	1	van	1	Más épületben
BÁTASZÉK (ALSÓNYÉK)	1880,1929,1980		x	25	750	7	90	1	5	1	1/0
BOGYISZLÓ	1950		x	11	198	2	44	0	0	0	1/0
FÁCÁNKERT	1962		x	2	28	0	0	torna-szoba	0	0	1/1
DECS	1967, 2006-ban bővítették, részben felújították	Új szárny		13	364	4	100	1	2	1	1
SÁRPILIS	1995	x		2	50	0	0	1	2	1	1
FADD	1927		x	20	568	6	171	1	2	1	0
KÖLESD (KISTORMÁS)	1958		x	9	200	2	48	1	2	0	1
ŐCSÉNY (SÁRPILIS)			x	10	260	3	65	torna-szoba	2	1	1/1
SZEDRES	1973-74	x		11	264	3	60	1	2	1	1
SZD. BABITS	1958		x	18	480	6	180	1+1 torna-szoba	2	1	1/1
SZD. DIENES	1965		x	25	750	12	360	2	6	1	1
MEDINA			x	4	80	0	0	torna-szoba	0	0	1
SZD. GARAY	1969	x		14	363	17	544	1	4	2	2
SIÓAGÁRD				5	55	0	0	1			
SZD. 5. SZ. (SZÁLKA)	1983	x		32	1018	6	128	1+1 torna-szoba	6	1	1/1
SZD. SZIVÁRVÁNY	1900		x	8	112	3	40	1	1	1	1/1
TOLNA	1960		x	34	942	9	170	2+3 torna-szoba			
VÁRDOMB			x	8	180	2	34	1	0	1	1/1
ALSÓNÁNA			x	2	50	2	40	1	1	1	1
PÖRBÖLY	1994	x		3	36	0	0	torna-szoba	0	1	0

ZOMBA (KÉTY)	1948,1984 2005-ben bővítés		x	11	300	3	45	torna- szoba	2	1	1
FELSŐNÁNA	1966		x	4	60	1	9	torna- szoba	0	1	1
HARC	1991		x	4	60	0	0	0	0	0	1
TENGELIC	1971	x		5	122	7	146	1	4	1	1

Egyéb fenntartású oktatási intézmények

COMENIUS	1800-as évek vége		x	4	nincs adat	3	nincs adat	1	0	1	1
PTE-IGYFK	1986	x		15	nincs adat	9	nincs adat	1	4	1	1/1
KATOLIKUS			x	7	nincs adat	2	nincs adat	1	0	1	1
WALDORF	Nincs külön iskolahelyiség, a Garay iskolában bérelnek osztálytermeket.										

11. számú melléklet

Az általános iskolákban az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításának helyzete

3= korszerűen és jól felszerelt; 2=megfelelő; 1=gyengén felszerelt; 0=rossz, elavult

Iskola	Babakocsi-feltoló	5%-os rámpa	Akadálymentes illemhely	Tájékoztató táblák, piktogramok	Az iskolaépület felszereltsége összességében
BÁTA	X	X	X	X	3
BÁTASZÉK (ALSÓNYÉK)	-	-	-	-	1
BOGYISZLÓ-FÁCÁNKERT	-	-	-	-	2
	-	-	-	-	2
DECS-SÁRPILIS	X	X	X	-	3
	-	-	-	-	2
FADD	X	X	-	-	2
KÖLESD (KISTORMÁS)	-	-	-	-	2
ÓCSÉNY (SÁRPILIS)	-	-	-	-	2
SZEDRES	-	-	-	-	2
SZEKSZÁRD BABITS	-	-	X	-	2
SZEKSZÁRD DIENES – MEDINA	X	-	-	-	2
	-	-	-	-	2
SZEKSZÁRD GARAY-SÍÓAGÁRD	-	X	-	-	3
SZEKSZÁRD 5. SZ. ISK. (SZÁLKA)	-	-	-	X	2
SZEKSZÁRD-SZIVÁRVÁNY	-	-	X	-	2
TOLNA	-	-	-	-	2
VÁRDOMB ALSÓNÁNA PÖRBÖLY	-	-	-	-	2
	-	-	-	X	2
ZOMBA ^(KÉTY)	X	X	-	-	2
FELSÓNÁNA	-	-	-	-	2
HARC	-	-	-	-	2
TENDELIC	-	-	-	X	2
Egyéb fenntartású oktatási intézmények					
COMENIUS	-	-	-	-	1
PTE-IGYFK					
KATOLIKUS	-	-	-	-	2
WALDORF					

12. számú melléklet
Az általános iskolában a felújítások szükségessége

INTÉZMÉNY	SPORTUDVAR	HOMLOKZAT	TETŐ	NYILÁSZÁRÓK	FALSZEIGETELÉS	TORNATEREM	ÖLTÖZŐK	KONYHA	MELLÉKEHELYISÉG	VILÁGÍTÁS	FŰTÉSI RENDSZER	VÍZ- SZENNYVÍZRENDSZER	FALAK FESTÉSE, MESZELÉSE	MÁZOLÁS	EGYÉB
BÁTA													X	X	
BÁTASZÉK (ALSÓNYÉK)	X	X		X	X			X	X		X	X	X	X	padok
BOGYISZLÓ	X	X	X	X	X			X	X		X		X	X	tornaszoba, tornaterem, mosdó, öltöző, aula, fedett közösségi tér építése
FÁJCÁNKERT				X							X				
DECS	X					X		X		X			X	X	
SÁRPILIS	X														
FADD			X	X				X	X	X	X	X		X	

KÖLESD (KISTORMÁS)	X	X	X	X	X			X	X	X		X	X	X	parketta cseréje, ill. csiszolása, lakkozása
ŐCSÉNY (SÁRPILIS)			X	X		X	X		X	X				X	
SZEDRES	X			X											
SZD. BABITS	X	X		X	X	X			X	X		X	X	X	udvari játékok, padlózat
SZD. DIENES	X			X			X		X	X	X	X			udvar, udvari játékok
MEDINA	X	X		X				X							
SZD. GARAY				X							X		X		
SÍÓAGÁRD			X							X					
SZD. 5.SZ. (SZÁLKA)	X	X		X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	

SZD. SZIVÁRVÁNY				X				X		X		X			
TOLNA		X	X	X				X	X	X	X	X		X	
VÁRDOMB	X			X			X				X			X	3 terem padlózata
ALSÓ- NÁNA	X	X		X	X	X	X		X						
PÖRBÖLY			X	X	X	X			X				X	X	udvari játékok
ZOMBA (KÉTY)	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X		X	
FELSŐ- NÁNA	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
HARC	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
TENGEJC	X	X	X	X	X			X	X		X	X	X	X	játszótér, játszódudvar, udvari játékok, a megkezdett 2 épület összekapcsolása

Egyéb fenntartású oktatási intézmények

SZD. COMENIUS	X					X		X	X	X			X	X	nagyobb tornaterem
SZD. PTE-IGYFK	X	X				X	X								sport- és játszódudvar
SZD. KATOLIKUS	X		X	X	X	X	X			X			X	X	
SZD. WALDORF															nincs külön iskola, termeket bérelnék a Garay iskolától

13. sz. melléklet
A középiskolák épületeinek állapota

Az iskolaépület állapota: 3 = korszerű, kifogástalan; 2 = jó; 1 = kisebb felújításra szorul; 0 = átfogó felújításra, bővítésre szorul

Iskola	Képzés	Az iskolaépület állapota	Építés éve	Korszerű épület	Régi, hagyományos épület	Az iskolaépület helyiségei								
						Osztálytermek száma	Osztálytermek-ben férőhely	Szaktantermek száma	Szaktantermek-ben férőhely	Ebből szám. gépterm	Tornaterem	Öltöző zuhanyzóval	Könyvtár	Ebédlő, aula
I. Béla	gimn.	1	1966	x		10	340	5	154	5	1	2	1	0
	szakközép.					0	0	7	118					
Bezerédj	szakközép.	2	1951		x	11	396	8	192	7	1	2	1	1
	szakisk.					3	112	3	54					
Csapó		0	1929		x	26	nincs adat	8	nincs adat	3	1	6	1	1
Esély		2	1986		x	1	nincs adat	7	nincs adat	1	0	2	0	1/1
Garay	gimn.	3	1896		x	21	634	6	150	1	1	2	1	1
Kodolányi		1	1967			1	nincs adat	6	nincs adat	3	0	0	1	1
Kolping		0	1991 (átépítés)		x	17	nincs adat	11 (7 tanműhely)	nincs adat	2	1	1	1	1
Szent László	Ady	1	1963	x		39	nincs adat	27	nincs adat	9	2	4	1	1
	Hunyadi	0			x	11		4		2	0	2	1	0
	Kelemen	1	1972		x	11		10		2	1	2	1	1
Sztárai		2	1994	x	x	12	nincs adat	7	nincs adat	3	0	0	1	1
II. Géza	gimn.	1	1800-as évek eleje		x	10	310	2	50	1	1	2	1	1

ISKOLA	Szükséges-e felújítani a...													Az egyenlő esélyű hozzáféréshez biztosított-e				Az iskolaépület felszereltsége összességében	Az iskola taneszközökkel való felszereltsége		
	SPORTUDVAR	HOMLOKZAT	TETŐ	NYÍLÁSZÁRÓK	FALSZEIGETELÉS	TORNATEREM	ÖLTÖZŐK	KONYHA	MELLÉKEHELY, YISÉG	VII. ÁGÍTÁS	FŰTÉSI RENDSZER	VÍZ-SZENNYVÍZRENDSZER	FALAK FESTÉSE, MESSZELÉSE	MÁZOLÁS	EGYÉB	babakocsi-feltoló	5%-os rámpa			akadálymentes illemhely	tájékoztató táblák, piktogramok, stb
I. Béla	x			x		x			x	x		x	x	x	belső udvarok, épületek közötti terek					2	3
Bezerédj																		x		2	3
Csapó	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	iskolaudvar					2	2
Esély		x		x	x		x		x				x	x					x	2	2
Garay															2005/2006-ban volt felújítás			x	x	3	2
Kodolányi				x									x	x						2	2
Kolping	x	x		x	x	x	x		x	x			x	x		x	x		x	2	2
Ady	x	x	x	x	x				x	x	x	x	x	x	tetőszigetelés	x	x	x	x	2	2
Hunyadi	-	x	x	x	x	-	x	x	x	x	x	x	x	x					x	1	2
Kelemen	-	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	létrehozandó: sportudvar					2	2
Sztárai	x																			2	2
II. Géza				x	x	x	x				x					x	x	x		2	2

Szent László

Általános iskolai intézmények erősségei (amelyek kistérségi szinten hasznosíthatóak lennének)

Iskola	
BÁTA	<ul style="list-style-type: none"> - Óvoda-iskola közötti átmenet segítése, akkreditált 30 órás pedagógus-továbbképzési program /Gyermeklánc program/ - IPR-rendszer építése: (tréning- konzultációs lehetőség) - Módszertan: kooperatív technikák projekt (szolgáltatás szintjén), - Tanítás-tanulás módszertana (szolgáltatás szintjén)
BÁTASZÉK (ALSÓNYÉK)	<ul style="list-style-type: none"> - Az intézményi választék sokféleségével, a legtöbb szülői igényt, szükségletet az iskola ki tudja elégíteni - A művészetoktatás, sport eredményessége - Az érettségit adó középiskolákban továbbtanulók magas aránya.
BOGYISZLÓ- FÁCÁNKERT	A HEFOP 2.1.3/ <i>szoc hátr.h. tanulók integr.</i> ./HEFOP3.1.3./ <i>Komp.alapú okt.</i> / pályázatok nyertesei vagyunk /az ezzel kapcsolatos munkák, eredmények, megszerzett ismeretek/kompetenciák továbbadása.
DECS- SÁRPILIS	<ul style="list-style-type: none"> - Gazdasági és Vállalkozási ismeretek oktatása és annak elterjesztése - Bemutatók tartása az interaktív tábla használatáról.
FADD	Szakoktatás, logopédia, szabadidős és sporttevékenységek.
KÖLESD (KISTORMÁS)	Hagyományápolás-népdalkincs őrzése, népdalverseny, népzenei továbbképzések szervezése
ŐCSÉNY (SÁRPILIS)	<ul style="list-style-type: none"> - IPR és kompetencia-alapú oktatás - Mérés-értékelés (szakértővel rendelkezik az iskola) - Német nemzetiségi oktatás.
SZEDRES	Központi, jól megközelíthető helyen fekszik az iskola. Az intézmény nagy befogadóképességű (akár 500 fő). Jó a szakos ellátottság. (Néhány pedagógusunk 2-3 diplomával is rendelkezik,
SZEKSZÁRD BABITS	Napközi területén továbbképzési lehetőség nevelőknek.
SZEKSZÁRD DIENES (MEDINA)	<ul style="list-style-type: none"> - Nyelvoktatás - Tehetséggondozás - Pedagógusok szakmai tudása, felkészültsége.
SZEKSZÁRD GARAY- SIÓGÁRD	<ul style="list-style-type: none"> - Kompetencia-alapú oktatás (több évfolyamon). - Interaktív tábla használata tanórán (főleg történelem). - MAG
SZEKSZÁRD 5. SZ. (SZÁLKA)	<ul style="list-style-type: none"> - Idegennyelvek tanítása - Informatika - Fejlesztő-meixneres pedagógia
SZEKSZÁRD SZIVÁRVÁNY	<ul style="list-style-type: none"> - Meixner-módszer alkalmazása az olvasás-írás tanításában. - Sokféle, magas színvonalú szabadidős tevékenység (szakkörök, énekkar, sport, tánc stb.) - Gyógypedagógiai szemlélet a nevelés-oktatás folyamatában.
TOLNA	<ul style="list-style-type: none"> - Nemzetiségi német oktatás - Alapfokú művészetoktatás zeneművészeti ágban - SNI-s tanulók oktatása.
VÁRDOMB- ALSÓNÁNA- PÖRBÖLY	V.: 1. Képességfejlesztés megvalósítása a tömegoktatás keretein belül, amely tulajdonképpen kompetencia alapú oktatást jelent (kerettantervre épülő helyi tantervek készítése, bemutatás, bemutató órák, továbbképzések: a kulcskompetenciák kialakulásához szükséges részképességek kialakítása stb.)

	<p>2. Módszertani továbbképzések, bemutatók (tevékenységközpontú oktatás, differenciált tanulásszervezés, milyen kell hogy legyen a tanár stílusa a képességfejlesztés során stb.) ...</p> <p>3. Olvasástanítás 5-8. osztályban (e témában írt könyvünkre építve) – továbbképzés, gyakorlati bemutatók szaktanároknak.</p> <p>A.: Differenciált tanulásirányítás; a kommunikációs képességek fejlesztése; magatartáskultúra fejlesztése.</p> <p>P.: Személyreszóló foglalkozások, játékos módszerek, német nemzetiségi nyelvoktatás.</p>
<p>ZOMBA (KÉTY) FELSŐNÁNA- HARC- TENDELIC</p>	<p>Z.: Tanulmányi versenyeredményeket.</p> <p>A nemzetiségi német nyelvoktatás módszertani eredményeit.</p> <p>Alapfokú művészetoktatást, és művészeti szakköri képzést.</p> <p>A képességek szerinti csoportbontást és belső diagnosztikus vizsgarendszert.</p> <p>T.: Differenciált tanulásszervezés, kooperatív tanulástechnika, hagyományápolás (projekt napok: egészségnevelés, karácsony).</p>

Egyéb fenntartású oktatási intézmények

COMENIUS	<ul style="list-style-type: none"> - Az etikai nevelési elvekhez komoly szellemi háttér. - Egészséges életmódra neveléshez komoly szakmai háttér és eredmények. - A civil szerveződés értékteremtő jellegéhez tapasztalatátadás.
PTE-IGYFK	A kollégák 50 %-a több diplomával rendelkezik, magas színvonalú szakmai munka, a hallgatóképzés változatossága, úszásoktatás, az osztályok specialitása, nyelvvizsga, ECDL vizsga.
KATOLIKUS	Hittel és hitre történő nevelés.
WALDORF	Alternatív pedagógiai módszer, az iskola segíti olyan képességeik kibontakozását, amelyek lehetővé teszik a társadalomba való beilleszkedésüket.

Szakterületek, szakmacsoportok, szakképesítések

I. Béla	műszaki informatikai mérnökasszisztens
Bezerédj	pénzügyi-számviteli ügyintéző,
	üzleti szakügyintéző gazdasági menedzserasszisztens leágazással
	marketing és reklámügyintéző, kereskedő
	bolti eladó (elágazások: bútór és lakástextil eladó, élelmiszer és vegyi áru eladó, műszaki cikk eladó, porcelán és edényáru eladó, ruházati eladó, zöldség és gyümölcs eladó)
Csapó	gazda
	lótenyésztő
	mezőgazdasági technikus
	húsipari szakmunkás
	pék
	élelmiszeripari technikus (borász, pék)
Esély	szerkezetlakatos
	asztalos
	kőműves, szobafestő, tetőfedő, ács-állványozó
Garay	-
Kodolányi	programozó, rendszerinformatikus, szoftverüzemeltető, gazdasági informatikus
	idegenforgalmi ügyintéző, idegenvezető
Kolping	szociális gondozó és ápoló
	nőruhakészítő, férfiruhakészítő, varrómunkás
	asztalos, képeretező-üvegező
	európai üzleti asszisztens
	szakács, gyorsétkeztetési eladó
	kertész, parkgondozó, virágkötő
	tejtermékgyártó
Szent László	fodrász, kozmetikus
	gépipari számítástechnikai technikus, fémforgácsoló
	villanyszerelő, mechatronikai technikus
	számítógép-rendszerprogramozó
	magasépítő technikus
	nőruha készítő, ruháipari technikus modellező
	asztalos
	karosszerialakatos, autószerelő, közlekedésgépészeti technikus, közúti járműgépész
	Hunyadi
Dr Kelemen	ápoló
	szociális gondozó és szervező, szociális gondozó és ápoló
Sztárai	-
II. Géza	-

17. sz. melléklet
Óvodákban működő minőségirányítási rendszer

ÓVODA	NEM MŰKÖDIK	MŰKÖDIK ÉSPEDIG:
BÁTA		COMENIUS
BÁTASZÉK-ALSÓNYÉK		COMENIUS I.
BOGYISZLÓ-FÁCÁNKERT		COMENIUS I.
DECS-SÁRPILIS		COMENIUS I.
FADD		IMIP
KÖLESD		COMENIUS I.
KISTORMÁS		IMIP 2004-2009.
ŐCSÉNY		COMENIUS
SIÓAGÁRD		COMENIUS I.
SZÁLKA		COMENIUS I.
SZEDRES		COMENIUS I.
SZD. GYERMEKLÁNC		COMENIUS I.
SZD. 1. SZÁMÚ ÓVODA		IMIP
SZD. 2. SZÁMÚ ÓVODA-MEDINA		Önfejlesztő Intézményi Minőségirányítási Program
TOLNA		COMENIUS I.
VÁRDOMB-ALSÓNÁNA-PÖRBÖLY		COMENIUS I.
ZOMBA -KÉTY-FELSÓNÁNA-HARC		COMENIUS I.
TENGELIC		IMIP

Egyéb fenntartású oktatási intézmények

SZD. „AZ ÉN OVIM”	X	
SZD. PTE-IGYFK		COMENIUS I.
SZD. SPEC. ÓVODA		IMIP
SZD. SZENT RITA		KATOLIKUS PEDAGÓGIAI INT. ÁLTAL KIDOLGOZOTT APAPJÁN
SZD. WUNDERLAND		COMENIUS I.
WALDORF	X	

18. sz. melléklet
Általános iskolákban működő minőségirányítási rendszer

ISKOLA	NEM MŰKÖDIK	MŰKÖDIK ÉSPEDIG:
BÁTA		COMENIUS
BÁTASZÉK (ALSÓNYÉK)		COMENIUS I.
BOGYISZLÓ-FÁCÁNKERT		COMENIUS I.
DECS- SÁRPILIS		COMENIUS I.
FADD		IMIP
KÖLESD (KISTORMÁS)		COMENIUS I., IMIP 2004-2009.
ŐCSÉNY (SÁRPILIS)		COMENIUS
SZEDRES		COMENIUS I.
SZD. BABITS		COMENIUS I.
SZD. DIENES (MEDINA)		IMIP
SZD. GARAY- SIÓAGÁRD		COMENIUS I.
SZD. 5. SZÁMÚ (SZÁLKA)		COMENIUS I.
SZD. SZIVÁRVÁNY		COMENIUS I.
TOLNA		COMENIUS I.
VÁRDOMB-ALSÓNÁNA-PÖRBÖLY		COMENIUS I.
ZOMBA (KÉTY)-FELSÓNÁNA-HARC-TENGELIC		COMENIUS I.
Egyéb fenntartású oktatási intézmények		
SZD. COMENIUS		COMENIUS I.
SZD. PTE-IGYFK		COMENIUS I.
SZD. KATOLIKUS		PEDAGÓGUSOK ÁLTAL KIDOLGOZOTT
SZD. WALDORF	X	

19. sz. melléklet

Középiskolákban működő minőségirányítási rendszer

	ISKOLA	NEM MŰKÖDIK	MŰKÖDIK ÉSPEDIG:
	I. BÉLA		ISO 9001:2000
	BEZERÉDJ		SZFP II. keretében a SZÖM
	CSAPÓ		ISO 9001:2001
	ESÉLY	X	
	GARAY		EN ISO 9001:2000
	KODOLÁNYI	X	
	KOLPING		EFQM
Szt. László	ADY	Az összevonás miatt most kerül bevezetésre. (Előtte ISO 2000)	
	HUNYADI		
	KELEMEN		
	SZTÁRAI		ISO 9001:2001
	II. GÉZA		IMIP

20. sz. melléklet

Az óvodákban az elmúlt két nevelési évben benyújtott pályázatok

Óvodák	A pályázat témája	A pályázat kiírója	Az elnyert támogatás összege	A pályázat futamideje
BÁTA	Udvari játékok EU szabványra cserélése	TMKFA	100.000	2005/2006-os tanév
BÁTASZÉK - ALSÓNYES	37/2005, 11/2006 támog. szerz.működ.kiad.tám	Bátaszék Város Közműv-i és Műemlékvéd. Közalapítvány	4.000.000	
	KS.2006/9. Óvodatörténeti kutatások	Pro Renovanda Cultura Hungariae Alapítvány	30.000	
	9-27/2006. Óvodai udvari játékok EU szabványú játékokra cserélése	TMKFA	250.000	
	Perczel utcai óvoda tetőfelújítás, gázkémény felúj. Udvari csapadékvíz elvezetés	Bátaszék Város Közművelődési és Műemlékvédelmi Közalapítvány	7.500.000	
	Mentorok támogatása	PTE Illyés Gyula Főiskolai Kar	32.000	
	Munkatapasztalat - szerzés támogatása	Tolna Megyei Munkaügyi Központ	321.660	
	Működ.kiad.tám	Bátaszék Város Közművelődési és Műemlékvédelmi Közalapítvány	1.000.000	
	Pedagógusok módszertani továbbképzésének támogatása	TMKFA	115.000	
	Mentorok támogatása	PTE Illyés Gyula Főiskolai Kar	24.000	
	Munkatapasztalat szerzés támog.	Tolna Megyei Munkaügyi Központ	154.488	
BOGYISZLÓ - FÁCÁNKERT	Szabad játék lehetőségeinek bővítése	TMKFA	Tanfolyam 30 óra	2006.10.01 2007.01.31
	Eszközbeszerzési pályázat	TMKFA	51.000 Ft	2006.05.30

DECS - SÁRPI LIS	Balesetmegelőzés	Generali-Providencia Kft.	100 ezer	12hó
	Működési támogatás	NCA	200 ezer	12 hó
	Képességfejlesztés	TMKFA	160 ezer	12 hó
FADD	Nincs adat			
KÖLESD - KISTORMÁS	Óvodai játékdvar EU szabványainak megfelelő felszerelése	TMKFA	100.000	2006.05.31
	Eszközállomány megléte, integrált okt. felszerelései	TMKFA	200.000	2007.09.30
ÖCSÉNY	Nincs adat			
SIO- AGÁRD	Nincs adat			
SZÁLKA	Óvodai játékdvar EU szabványainak megfelelő felszerelése	TMKFA	71.000	2005.nov.11. 2006.máj.30.
SZD. GYERMEKLANC	Eszköz- és felszerelési jegyék	Szd. Város Önkormányzata	2.500 eFt	1 – 1 év
	Belső szakmai képzés	TMKFK	255 eFt	1 – 1 év
	Fejlesztő eszközök vásárlása	TMKFK	200 eFt	1 év
	Udvari játékok fejlesztése (EU szabványnak megfelelően)	TMKFK	300 eFt	1 év
SZD. 1. SZÁMÚ ÓVODA	Térségi Iskola- és Óvodafejlesztő Központok megalakítása a kompetenciaalapú tanítás-tanulási programok elterjesztése érdekében".	Foglalkoztatáspolitikai és Munkaügyi Minisztérium Humánerőforrás-fejlesztés Operatív Program Irányító Hatósága	7.190.000	2 oktatási év

SZD. 2 SZÁMÚ ÓVODA - MEDINA	Egészséges életmódra nevelés	OM	„Zöld Óvoda” cím	2003.09.01. – 2008.08.31
	EU szabványnak megfelelő udvari játékok beszerzése	TMKFA	109.000.-	2006.01.01.- 2007.04.02
	Az egészségesebb ifjúságért az óvodai gyógytestnevelés eszközeivel	Szekszárd MJV. Sport,Ifjúsági és Civil szervezetek Bizottsága	50.000.-	2007.01.01.- 2007.11.30
	A gyermekeiket egyedül nevelő egzisztenciális és életvezetési nehézségeinek enyhítése	Szekszárd MJV. Sport,Ifjúsági és Civil szervezetek Bizottsága	50.000.-	2007.01.01.- 2007.12.31
	Városi karácsonyváró megrendezése	Szekszárd MJV.	50.000.-	2007.07.30 2007.12.31
SZEDRES	Tanügyi igazgatási int. Irányításvezetőknek	TMKFA	50.000	6 hónap
TOLNA	Szabad játék lehetőségeinek bővítése	TMKFA	Tanfolyam 30 óra	2006.10.01 2007.01.31
	Eszközbeszerzési pályázat	TMKFA	51.000 Ft	2006.05.30
VÁRDOMB	Udvari eszközök korsz., cseréje	TMKFA	81000,-FT	2006. 03.-06.
	Eszközfejlesztés	TMKFA	95500,-FT	2007.09.-2008.03.
	Nemzeti Kultúrkincs megőrzése	TMKFA	211.000,-FT	2005/2006 szorg. év
	Belső továbbképzés	TMKFA	52000,-FT	2005/22006
	Óvodai székek és asztalok	V.I.Gy:M.M.Sz.A.	150000,-	2007.05.08
	Szemünk fénye (világítás korszerűsítése)	OKM+GM		2006. 06.
ALSÓNÁNA	Pályázat az UNICEF fejlesztő játéksomagjaira	TMKFA	140.000,- Ft	2003
	Eszközfejlesztés	TMKFA	180.000,-Ft	2007
PÖRBÖLY	Udvari játékok felújítása	TMKFA	200 000 Ft	1 év

ZOMBA	A biztonságos óvodáért	Generali Biztosító	100.000	1 év
FELSŐNÁNA	Nincs adat			
HARC	Nincs adat			
KÉTY	Nincs adat			
TENGGELIC	Óvodai udvari játék	TMKFA	80.000	2006/2007-es tanév

Egyéb fenntartású oktatási intézmények

"AZ ÉN OVIM"	Eszközbeszerzés	NCA	folyamatban	
PTE - IGYFK	Nincs adat			
SPEC. ÓVODA	Nincs adat			
SZENT RITA	Eszközök	RENOVABIS	2.000.000	1 év
	Akadálymentesítés	Fogyat. Köz.	2.700.000	1 év
	Udvari játékok	Megyei Köz.	600.000	1 év
WUNDERLAND	Melegvizes hőcserélő, 2 mosdó	NEKH	1.000.000	2006.04.10. - 07.31.
	Udvari játék	TMKFA	290.000	2006/2007 nev. tanév
	Udvari játék	Gyermek Ember Alapítvány	290.000	2006/2007 nev. tanév
WLADORF	Működési célú pályázat	NCA	500.000 Ft	2006 01.01-12.31.
	A szabad játék feltételeinek biztosítása	Oktatásért közalapítvány	250.000 Ft	2006. 03.-12.

21. sz. melléklet

Az általános iskolákban az elmúlt két tanévben benyújtott pályázatok

ISKOLA	A pályázat témája	A pályázat kiírója	Az elnyert támogatás összege	A pályázat futamideje
BÁTA	HEFOP 2.1.5.		14200000	2006.04.30 2007.06.30
	HEFOP 2.1.3 A hátrányos helyzetű tanulók integrációs felkészítésének támogatása intézményi együttműködés keretében a közoktatás területén		13 900 000	
	ROP		76 320 150	
BÁTASZÉK (ALSÓNYÉK)	Útravaló ösztöndíjprogram; Út a középiskolába alprogram	TEMPUS KÖZALAPÍTVÁNY	45000	1 tanév
	Iskolai sporteszköz és sportfelszerelés beszerzésének támogatása	TMKFK	250000	
	- nyelvoktatási anyagokra		150000	
	- tehetséggondozásra		120000	
	- sajátos nevelési igényű tanulókra		172000	
	A kompetencia alapú oktatás bevezetésének támogatása	HEFOP 3.1.3	18000000	2 tanév
	Pedagógusoknak továbbképzéseken való részvétel:	„suliNova” Közoktatás-fejlesztési és Pedagógus – továbbképzési Kht.	2000000	5 hónap
	-integrációs neveléshez ill. képesség-kibontakoztató fejlesztéshez szükséges ismeretek elsajátításához;			
	-projekt pedagógia alkalmazása a hátrányos helyzetű tanulók integrált nevelésében			
	Sportversenyek szervezésének támogatása	Tm-i Fogyatékosok Sportszövetsége	40000	1 tanév
Besigheimi diákcseré	Német Kisebbségi Önkormányzat	75000	alkalom	
Fúvószenekar táborozási költségeihez hozzájárulás				
Diákcseré támogatása	Magyarországi Németek Országos Önkormányzata	55500	alkalom	
BOGYISZLÓ - FÁCÁNKERT	Iskolák lehetséges együttm. mintaprogram	Kistérség	800000	8
	Nemzeti ünnepek	TMKFK	52000	8
	Versenyfelkészítés	TMKFK	116000	8
	Sporteszközök	Mobilitas Budapest	110000	8
	Színházlátogatás	TMKFK	60000	8
	Integrációs nevelés	OKM	4200000	12
	A hátrányos helyzetű tanulók	HEFOP 2.1.3.	2900000	18

	integrációs felkészítésének támogatása intézményi együttműködés keretében a közoktatás területén.			
	”Felkészítés a kompetencia-alapú oktatásra”	HEFOP 2003.01.03	18000000	18
	Tanesszközfejlesztés	TMKFK	250000	8
DECS -SÁRPI LIS	HEFOP 2.1.3	Foglalkozt.és Munkaügyi Min.	14 849 880	18 hó
	Fejlesztőpedagógiai szakirodalom beszerzése	TMKFK	100000	10 hó
	Tárt kapu 3 lépés program	Ifjúsági és Sport Minisztérium	480000	10 hó
	Idegen nyelvi oktatás tárgyi feltételeinek javítása	TMKFK	200000	10 hó
	Diákállalkozások támogatása	Junior Achievement Alapítvány	10000	6 hó
	Út a középiskolába	TEMPUS Közalapítvány	30000	6 hó
	Sporteszközök beszerzése	TMKFK	150000	10 hó
	Évkönyv kiadása	Decs Kult.,Oktatásért és Sportéletéért Alapítvány	100000	6 hó
	Közösségi terek kialakítása	MOBILITAS	160000	6 hó
	Útravaló ösztöndíj program	Oktatási és Kult.Min.	90000	10 hó
	Könyvkiadás	TMKFK	200000	10 hó
	ROP		137421227	
FADD	Biztonságban az óvoda és iskola közös feladatai a gyermeknevelésben	Oktatásért Közalapítvány	0	
	A tehetséges tanulók fejlődését elősegítő, versenyekre való felkészülését szolgáló iskolai foglalkozások támogatására	TMKFK	120 000 Ft	1 tanév
	Udvari gyermekjátékok EU szabványú játékokra cserélésének támogatására	TMKFK	51 000 Ft	1 év
	Egyszer volt, hol nem volt Tolna megyei értelmi fogyatékos cigány tanulók megyei mesemondó, képzőművészeti, cigánytánc és cigánydal versenye	Magyarországi nemzeti és Etnikai Kisebbségekért Közalapítvány	Nem nyert	
	Sporteszköz ellátottság fejlesztése	Mobilias	250 000 Ft	1 év
	Kisebbségi, nemzetiségi hagyományörző versenyek megszervezésének támogatására	TMKFK	100 000 Ft	1 év
	Iskolai sporteszköz és sportfelszerelés beszerzésének támogatására	TMKFK	145 000 Ft	1 év
	Útravaló Út a középiskolába alprogram	Tempus Közalapítvány	180 000 Ft	1 félév
	Jövővár tetőcserép	Wienerberger	Nem nyert	
Térítésmentes tantestületi módszertani továbbképzés	OOIH		1 év	

	Közoktatási intézmények kötelező eszközállománya és felszerelése beszerzésének támogatására	TMKFK	209 000 Ft	1 év
	Diákok színház, hangverseny és kiállítás látogatásának támogatása a 2007/2008-as tanévben	TMKFK	150000	1 év
	A hátrányos helyzetű tanulók munkaerő-piaci esélyeit javító, az álláskereső pedagógusok foglalkoztatásának elősegítését célzó, „Patrónus” regionális munkaerő-piaci programban való részvételhez	Dél- dunántúli Regionális Munkaügyi Központ	Elbírálás folyamatban	
KÖLESD (KISTORMÁS)	Tehetséges tanulók fejlődését elősegíti stb. foglalkozások támogatása	TMKFK	58 000	2005.09.30 2006.07.15.
	Mozgás, játék minden nap	EON	150 000	2005.09.14
	Nyelvoktatás feltételeinek javítása	TMKFK	198000	2005.11.30. 2006.03.30.
	Projekttervező-képzés (pályázatíró tanfolyam)	ROP	240000	2006.05.31. 2006.06.02.
	SNI gyermekek rehabilitációs fogl. fejlesztő anyagbeszerzés finanszírozása	TMKFK	134000	2005.09.30 2005.12.30.
	Tehetséges tanulók fejlődését elősegítő, versenyekre való felkészülést szolgáló foglalkozás tám.	TMKFK	56000	2006.09.15. 2007.05.30.
	Módszertani továbbk. kooperatív tanulási technikák és projek.-ok	TMKFK	105000	2006.09.15. 2006.12.30.
	Iskolai sporteszköz és sportfelszerelés beszerzésének támogatása	TMKFK	100000	2007.04.20. 2007.06.15.
ÖCSÉNY	HEFOP 3.1.3.		18000000	Két év
SZEDRES	Fejlesztési eszközbeszerzés	TMKFK	134000	6 hónap
	Szakkönyvbeszerzés	TMKFK	71000	6 hónap
	Útravaló ösztöndíj program	Tempus közalapítvány	1455000	10 hónap
	Integráció, képességkibontakoztatás	HEFOP	1970000	12 hónap
	Logopédiai oktatás	Szekszárd Város jegyzője	650000	12 hónap
	Versenyre felkészítés	TMKFK	92000	6 hónap
	Tanulmányi kirándulás	TMKFK	50000	3 hónap
	Logopédiai oktatás	Szekszárd Város jegyzője	250000	12 hónap
Útravaló ösztöndíj program	Tempus közalapítvány	720000	12 hónap	

SZD. BABITS	Erdei Iskola	TMKFK	100000	1 év
	Útravaló Ösztöndíj	Tempus Közalapítvány	345000	2 tanév
	Szakköri munka támogatása	TMKFK	280000	2 tanév
	Sportszerek vásárlása	TMKFK	200000	2006/2007. tanév
	Labdarúgás támogatása	NUPI	200000	2006/2007. tanév
	Kézilabda sport	NUPI	40000	2005/2006. tanév
	Könyvtári állomány bővítése	Apáczai Kiadó	400000	2 tanév
	Kosárlabdaspport támogatása	SZMJV	20000	2005/2006. tanév
		Műv. Bizottság		
	Nemzetiségi tankönyvek beszerzése		59856	
Diáksport eredményességi támogatás	Tolna Megyei Diáksport	40000	2 tanév	
SZD. DIENES (MEDINA)	MAG projekt	Országos Közoktatási Intézet (OKI)	Továbbképzés ingyenes	3 év
	Nemzetiségi tankönyvek beszerzése		43449	
	HEFOP 3.1.3 (Humánerőforrás Fejlesztés Operatív Program)	Oktatási Minisztérium (OMAI)	18000000	2 év + fenntarthatóság 2013.
SZD. GARAY -SIÓAGÁRD	HEFOP 3.1.2	Oktatási Minisztérium (OMAI)	150 000 000	2 év + fenntarthatóság
	Tehetséggondozás	TMKFK	237 000	1+1 év : 2005/2006 és 2006/2007
	Labdarúgás támogatása	Nemzeti Utánpótlás Nevelés	70 000	2006/2007
	Sportszerek vásárlása	Nemzeti Utánpótlás Nevelés	170 000	2006/2007
	Sportszerek /Sióagárd/	TMKFK	50 000	2006/2007.
	Sportszerek	TMKFK	161 000	2006/2007.
	Eszközökre /Sióagárd/	TMKFK	137 000	2007.
	Művészeti tábor	TMKFK	100 000	2006
	Erdei iskola	TMKFK	100 000	2006
	MAG	Országos Közoktatási Intézet (OKI)	30 000	1 év
		Nemzeti Utánpótlás Nevelés	500 000	1 év
	Eszközökre	TMKFK	300 000	1 év
SZD. 5. SZÁMÚ (SZÁLKA)	nemzetiségi tankönyvek beszerzése		9412	
SZD. SZIVÁR- VÁNY	Eszközbeszerzés	TMKFK	300000	-

TOLNA	Kisebbségi programok	Tolna Város Önkormányzata	160 000	2005.
	Kiadvány készítése	TMÖK	30 000	2005. dec.
	Logopédiai ellátás	Szekszárd Város Önkormányzata	1 000 000	2005.
	Polgári Iskola évfordulója	Szekszárd Város Önkormányzata	60 000	2005. szept.
	Drogprevenációs program	ICSSZEM	775 000	2005.
	Sportverseny, utaztatás	Wesselényi KA	300 000	2005.
	Útravaló Ösztöndíj Program	TEMPUS KA	690 000	2005.
	Könyvvásárlás	MNEK KA	50 000	2005. nov.
	Nyelvoktatás feltételeinek javítása	TMKFK	200 000	2005. szept.
	SNI-s gyermekek tanításához fejlesztési eszközök beszerzése	TMKFK	318 000	2005. szept.
	Tehetséges tanulók fejlesztése	TMKFK	415 000	2005.
	Színházlátogatás	Nemzeti Színház	70 000	2005.
	Tanulmányi kirándulás körny.véd.	KAC	140 000	2005.
	Iskolatörténeti kutatás	TMKFK	200 000	2005.
	Útravaló Ösztöndíj Program	TEMPUS KA	1 455 000	2006.
	Tártható létesítmények	Nemzeti Sporthivatal	210 000	2006.
	Márton napi rendezvények	MNEK	50 000	2006.
	Sporteszközök vásárlása	Nemzeti Sporthivatal	18 000	2006.
	Nemzetiségi programok	Tolna Város NKÖ	170 000	2006.
	SNI-s könyvek vásárlása	TMKFK	100 000	2006.
	Tolna megye történelmi emlékhelyei	TMKFK	95 000	2006.
	Stutense-i utazás támogatása	Németek Orsz. Szöv.	28 000	2006.
	Helyi ünnepek támogatása	TMKFK	150 000	2007.
	Közokt. int. vez. továbbképzés	TMKFK	250 000	2007.
	Sporteszközök vásárlása	TMKFK	426 000	2007.
	Tehetséggond.	TMKFK	294 000	2007.
	Okt. eszk. vásárlása	TMKFK	750 000	2007.
Német nemz. hagyományörző tev.	TMKFK	70 000	2007.	
Útravaló Ösztöndíj Program	TEMPUS KA	495 000	2007.	
Drogprevenációs program	SZEM	582 000	2007.	
Német nemz. programok	Tolnai Német KÖ	30 000	2007.	
Nemzeti utánpótlás nevelés	MOBILITÁS	200 000	2007.	
VÁRDOMB	SNI gyerm. fejlesztését elősegítő eszk.	TMKFK	100 000 Ft	2005/2006 tanév
	Tanulmányi vers.	TMKFK	53 000 Ft	ua
	Körzeti versm.verseny tám.	TMKFK	135 000 Ft	2006. jan.
	Nyelvoktatás feltételeinek jav.	TMKFK	200 000 Ft	2005/2006 tanév
	Versmondó vers. Tám.	TMKFK	130 000 Ft	2007. jan.
	Eszköz	TMKFK	300 000 Ft	2007/2008 tanév
	Sport	Mobilitás	435 000 Ft	2006/2007 tanév
Eszközfejl.	V.I.GY.M.M.SZ.A.	800 000 Ft	2006-2007	

ALSÓ- NÁNA	Eszközfejlesztés	TMKFK	180 000 Ft		
	PÖRBÖLY	Fejlesztő eszközök	TMKFK	90 000	
		eszközbeszerzés	Szekszárd Többcélú Kistérségi társulás	600 000	
		Továbbképzés eszközbeszerzés	TMKFK	50 000 130 000	
ZOMBA (KÉTY) FESLŐNÁNA - HARC -	Úszásoktatás	Wesselényi Közalapítvány	200000	1 év	
	Szakkörök	TMKFK	65000	1 év	
	Digitális taneszközök	TMKFK	65000	1 év	
	Tematikus táborok	Mobilitás	245000	2 év	
	Szabadidősport	Mobilitás	565000	2 év	
TENGELIC	ÚTRAVALÓ ösztöndíj	Tempus Közalapítvány	300000	2005-6. tanév 2006-7. tanév	
	Sajátos nevelési igényű tanulók – eszközfejlesztése (mérő- és fejlesztő eszközök, szoftver)	TMKFK	134000	2005-6. tanév	
	Könyvtári eszközfejlesztés	TMKFK	39000	2005-6. tanév	
	Irodalmi –történelmi emlékhelyek felkeresése Tolna megyében - kirándulás útiköltsége	TMKFK	45000	2005-6. tanév	
	Iskolatörténeti kiadvány (Évkönyv az iskola alapítása 100. évfordulójára)	TMKFK	200000	2005-6. tanév	
	Logopédiai ellátás fejlesztése	Szekszárd Kistérségi Társulás	900000	2005-6. tanév	
	ROP EU pályázatíró projektmenedzsment képzés TEMPUS Közalapítvány szervezésében a Pécsi Egyetem, a VÁTI és a DDRFŰ oktatóival, 20 fővel Tengelicen (Tencelicről 8fő)	VÁTI- Európai Unió Pályázati Alap	1080000	2005-6. tanév	
	Szivacskezilabda sport feltételeinek megteremtése, versenyztetés	Nemzeti Sporthivatal/ MOBILITÁS	42000	2006-7. tanév	
	HEFOP 2.1.5.-HHH tanulók integrált nevelése	VÁTI- Európai Unió Pályázati Alap	4800000	2006-7. tanév	
	Konzorciumi pályázat Báta és Gerjen iskolaival				

Egyéb fenntartású oktatási intézmények

COMENIUS	Iskolai étkeztetés támogatása	Szekszárdi Gyermekétkeztetési Alapítvány	12000	egyszeri összeg
	Foglalkozásokat elősegítő fejlesztőanyagok beszerzése	TMKFK	100000	egyszeri összeg
	Útravaló	Tempus Alapítvány	77000	2006/2007 tanév
	Iskolai sporteszközbeszerzés	TMKFK	50000	egyszeri összeg
	Közoktatásért pályázat	OKM	7800000	2006.09.01. - 2011.09.01.
S.ZD. PTE-IGYFK	Drogprevenációs pályázat	Szociális és Munkaügyi Min.	1500/tanuló	1 év
	Útravaló Program	Tempus Alapítvány	8 fő/ 28000	1 év
S.ZD. KATOLIKUS	Sporteszközök		100000	5 hó
	kisebbségi, nemzetiségi hagyományörző versenyek megrendezésének támogatása		25000	
	Tehetséges tanulók továbbtanulása	TMKFK	57000	6 hó
S.ZD. WALDORF	Működési célú pályázat	NCA	500000	2006.01.01.-12.31.
	Szabad játék feltételeinek biztosítása	Oktatásért közalapítvány	250000	2006.03.-12.

A középiskolákban az elmúlt két tanévben benyújtott pályázatok

	A pályázat témája	A pályázat kiírója	Az elnyert támogatás összege	A pályázat futamideje
I. Béla	1. Világnyelv / Bemutatóórák	Tempus Közalapítvány	2x 100.000 Ft	2005/2006-os tanév
	2. Világnyelv/ Szakma+Nyelv	Tempus Közalapítvány	740.000 Ft	2005/2006-os tanév
	3. Világnyelv/ Külföldi Nyelvtanulás	Tempus Közalapítvány	3.500.000 Ft	2005/2006-os tanév
	4. Comenius 1.2	Tempus Közalapítvány	4.000 EUR	2005/2006-os tanév
	5. HEFOP 3.1.2	FMM HEFOP IH	14.300.000 Ft	2005/2006-os tanév
	6. Drogprevenció	Ifjúsági és Sportminisztérium	590.000	2005/2006-os tanév
	7. Szakképzési decentralizált	Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési és Képzési Bizottság	3.900.000	2005/2006-os tanév
	8. Út a tudományhoz	OKM	400.000	2005/2006-os tanév
	9. Út az érettségihez	OKM	1.800.000	2005/2006-os tanév
	10. Márc.15-i kirándulás	Rákóczi Szövetség	100.000	2005/2006-os tanév
	11. Nyelvkönyvek vásárlása	TMKFK	200.000	2005/2006-os tanév
	12. Tehetség-gondozás	TMKFK	185.000	2005/2006-os tanév
	13. Informatikai képzés	TMKFK	52.000	2005/2006-os tanév
	14. Neumann verseny	TMKFK	300.000	2005/2006-os tanév
	15. Szöcsketáborra	Szekszárd Megyei Jogú Városi Közgyűlésének Művelődési és Oktatási Bizottsága	30.000	2005/2006-os tanév
	16. Mecénás juttatási	Szekszárd Megyei Jogú Városi Közgyűlésének Művelődési és Oktatási Bizottsága	20.000	2005/2006-os tanév
	17. Neumann verseny	Szekszárd Megyei Jogú Városi Közgyűlésének Művelődési és Oktatási Bizottsága	115.000	2005/2006-os tanév

I. Béla	18.	Comenius 1.2	Tempus Közalapítvány	1.500.000	2006/2007-es tanév
	19.	HEFOP 3.1.2.	FMM HEFOP IH	3.200.000	2006/2007-es tanév
	20.	Drogprevenció	Szociális és Munkaügyi Minisztérium	627.000	2006/2007-es tanév
	21.	Út az érettségihez	OKM	1.105.000	2006/2007-es tanév
	22.	Márc.15-i kirándulás	Rákóczi Szövetség	100.000	2006/2007-es tanév
	23.	Együtt az egészséges jövőért	Nemzeti Sporthivatal	200.000	2006/2007-es tanév
	24.	Belső képzésre	TMKFK	200.000	2006/2007-es tanév
	25.	Tehetséggondozás	TMKFK	185.000	2006/2007-es tanév
	26.	Megyei fizika szakkör	TMKFK	188.000	2006/2007-es tanév
	27.	Vezetőképzésre	TMKFK	100.000	2006/2007-es tanév
	28.	Neumann versenyre	TMKFK	450.000	2006/2007-es tanév
	29.	Sportszerekre	TMKFK	300.000	2006/2007-es tanév
	30.	Szöcsketáborra, vízitúrára	Szekszárd Megyei Jogú Városi Közigyűlésének Művelődési és Oktatási Bizottsága	60.000	2006/2007-es tanév
	31.	Mecénás juttatásai	Szekszárd Megyei Jogú Városi Közigyűlésének Művelődési és Oktatási Bizottsága	20.000	2006/2007-es tanév
32.	Neumann versenyre	Szekszárd Megyei Jogú Városi Közigyűlésének Művelődési és Oktatási Bizotts.	190.000	2006/2007-es tanév	
Bezerédj	1.	Szakiskolai Fejlesztési program II.	OM, NSZI	Évenként változó Eddig 9 000 000 Ft	5 év

Csapó	1.	Szakképzés tárgyi feltételeinek javítása	MPA Decentralizált	2.560.000 Ft	-
	2.	Szakképzés tárgyi feltételeinek javítása	MPA Decentralizált	4.500.000 Ft	-
	3.	Nyelvoktatás feltételeinek fejlesztése	TMKFK	150.000 Ft	-
	4.	Pedagógusok inf. továbbképzése	TMKFK	51.000 Ft	-
	5.	Útravaló ösztöndíj program	Tempus Közalapítvány	4.205.000 Ft	1 év
	6.	Szőlőtermelő tanfolyam	FVM Tolna Megyei Földműv. Hiv	445.000 Ft	-
	7.	Borász	FVM Tolna Megyei Földműv. Hiv	655.000 Ft	-
	8.	Történelmi emlékhelyek megtekintése	TMKFK	44.000 Ft	-
	9.	HEFOP		18.000.000 Ft	2 év
	10.	SZFP II.		16.675.000 Ft	5 év
	11.	Pedagógusok módszertani továbbképzése	TMKFK	105.000 Ft	-
	12.	Borász	FVM Tolna Megyei Földműv. Hiv	887.875 Ft	-
	13.	Növényvédő- és méregraktár kezelő	FVM Tolna Megyei Földműv. Hiv	1.300.000 Ft	-
	14.	Növényvédő- méregraktár kezelő	FVM Tolna Megyei Földműv. Hiv	1.300.000 Ft	-
	15.	Növényvédő- és méregraktár kezelő	FVM Tolna Megyei Földműv. Hiv	1.299.550 Ft	-
	16.	Szőlőtermelő	FVM Tolna Megyei Földműv. Hiv	590.125 Ft	-
	17.	Drogmegelőzési program	Szociális és Munkaügyi Minisztérium	663.600 Ft	-
	18.	Útravaló program	Tempus Közalapítvány	1.918.000 Ft	1 év
	19.	Tárt Kapus Létesítmény	Szekszárd Megyei Jogú Város	343.000 Ft	-
Esély	nincs adat				
Garay	1.	Tehetséges tanulók fejlődését elősegítő, versenyekre való felkészítését szolgáló iskolai foglalkozások támogatása	TMKFK	500 000 Ft	2005/2006 tanév 2006/ 2007 tanév

	2.	Középiskolák részére szervezett megyei szakkörök támogatására	TMKFK	95 000 Ft	2006/ 2007 tanév
	3.	Iskolai sporteszköz és sportfelszerelések finanszírozására	TMKFK	250 000 Ft	2006/ 2007 tanév
	4.	Erdei iskolai programok szervezésének támogatására	TMKFK	100. 000 Ft	2006/ 2007 tanév
	5.	Út a tudományhoz	Tempus Közalapítvány	400 000 Ft	2006/ 2007 tanév
Kodolányi	Nincs adat				
Kolping	1.	Útravaló	Tempus		folyamatos
	2.	drogprevenció	Sulinova	850 000 Ft	2005-2006
	3.	Lenardo	Tempus	2 855 794 Ft	2006 nyár
	4.	Informatikai eszközfejlesztés	RENOVABIS	1 000 000 Ft	2006
	5.	drogprevenció	Sulinova	889 000 Ft	2006-2007
Ady	1.	A testnev. tárgyi feltételeinek javítása	TMKFK	300000	6 hónap
	2.	SNI tanulók diszlexia oktatásának segítése	TMKFK	214000	6 hónap
	3.	Szakmai tanárok képzése	NSZI-SZFP	1075000	5 hónap
	4.	Szakképzés megújítása-eszközfejl.	OM-MPA	20000000	7 hónap
	5.	A szakképzés tárgyi feltételeinek javítása	OM-MPA decent.keret	23000000	6 hónap
	6.	Pedagógusok informatikai továbbképzése	TMKFK	258000	5 hónap
	7.	Angol-német elektronikus szótárak vásárlása	TMKFK	198000	4 hónap
	8.	Tárgyi eszköz támogatása	SZFP	2 726 400	4 hónap
	9.	Csúcstechnológiai eszközök beszerzése-anyagvizsgálati labor kialakítása	OM-MPA decent.keret	13 559 360	4 hónap

	10.	HEFOP 3.1.2. TIOK program 8 konzorciumi partnerrel együtt		149 992 360	2005/2006, 2006/2007
Hunyadi	1.	Decentralizált éttermi szoftver	DDRF Biz.	9 050 000	1 év
	2.	Decentralizált projektoktatás	DDRF Biz.	8 350 000	1 év
	3.	SZFP II.	OM Alapkezelő Igazgatóság	1 485 000	1 év
	4.	SZFP II.	OM Alapkezelő Igazgatóság	355 000	1 év
	5.	SZFP II.	OM Alapkezelő Igazgatóság	130 000	6 hónap
	6.	SZFP		7 275 000	
Kelemen	1.	Nyelvoktatás feltételeinek javítása	TMKFK	199 000	5 év
	2.	Csúcstechnológiai eszközök beszerzése	OKÉV Dél- Dunántúli Igazg.	1 843 000	5 év
	3.	Szakképző iskolák részére interaktív tábla beszerzése	OKÉV	1 955 000	5 év
	4.	Csúcstechnológiai eszközök beszerzése	OKÉV	10 680 000	5 év
	5.	Iskolai sporteszköz és sportfelszerelések	TMKFK	256 000	5 év
	6.	Közoktatási kollégiumokban folyó szakmai és tehetségnevelési tevékenység	Oktatásért Közalapítvány	181 800	5 év
	7.	Ápolóképzés támogatása	ETI	600 000	
Sztárai	1.	Irodalmi emlékhelyek	TMKFK	41 000	2006. márc.-ápr.
	2.	Eszközfejlesztés	TMKFK	300 000	2007. szept.
	3.	Közművelődés	Tolna Város	50 000	2007. ápr.
	4.	Tömegsport	Tolna Város	20 000	2007. máj.
II. Géza	1.	Útravaló Ösztöndíj	Tempus Közalapítvány	1 434 000	3 év
	2.	Működés támogatása	Bátaszék Város Közműv. Közalap.	4 000 000	1 év
	3.	Nemzetközi kapcsolatok támogatása	Bátaszék Város Közműv. Közalap.	200 000	1 hónap
	4.	Szakkönyv- kézikönyv beszerzése	TMKFK	98 000	6 hónap
	5.	Kirándulás támogatása	TMKFK	25 000	6 hónap

23. sz. melléklet
Az óvodában tervezett fejlesztések

Óvodák	A nevelési téren tervezett fejlesztések	Tananyagfejlesztések	Tervezett épületfejlesztések	Tervezett együttműködések:
BÁTA	Óvodai Integrációs Program bevezetése	Udvari játékeszközök korszerűsítése (EU szabványnak megfelelés)	-	Közös továbbképzés a Bátaszéki óvodával
BÁTASZÉK - ALSÓNYES	A humánerőforrások minőségének érdemi javítását támogató beavatkozások és a szükséges területek összehangolt fejlesztése	A tananyag jegyzékben ütemezett megvalósítást évente teljesítettük, és a továbbiakban is a megvalósítására törekszünk.	A jelenleg 3 épületben működő óvoda, egy közös korszerű, minden igénynek megfelelő, frekvenciát helyen lévő, egy épületben való összevonása.	Társulás, mely lehetővé teszi, hogy olyan optimális létszámú intézmények alakuljanak, melyek hosszútávon garantálják a fenntartható szolgáltatást, a minőségi szakmai munkát, és az esélyegyenlőséget.
BOGYISZLÓ	Tartásjavítás bevezetése, kompetencia alapú oktatás - nevelés	Mozgásjavító eszközök, képességfejlesztő eszközök, informatika	Nevelői szoba, tornaszoba, fejlesztő helyiség, mosdók	-
FÁCSÁN-KERT	-	Anyanyelvi neveléshez eszközök	-	-
DECS	Gyógytestnevelés, egyéni gyógypedagógiai fejl. és egyéni fejlesztőpedagógiai foglalkozások óraszámának emelése.	Udvari játékok cseréje, mozgásfejlesztő eszközök beszerzése, képességfejlesztő eszköztár bővítése	Az óvoda teljes felújítása, átalakítása.	A Kisebbségi Önkormányzattal meglévő együttműködés felülvizsgálata.
SÁRPILIS	Nincs adat			

FADD	Az eltérő képességű gyermekek fejlesztése, az IPR keretében a HHH-s gyermekek fejlesztése, az óvoda-iskola átmenet program működtetése	DIFER szakmai anyag, elektronikus eszközök beszerzése, piktogramok, sporteszközök	Új óvoda építése pályázat útján	Szülők, önkormányzat, követő intézmény, CKÖNK., családsegítő, védőnők, nyugdíjasok érdekvédelmi szövetsége, gyermekorvos, nevelési tanácsadó, szakértői bizottság
KÖLESD	Meglévő szakembereink mellé, jelenleg szakvizsgás gyógytestnevelő képzésre jár kolléganőnk.	Tornaszoba felszereltségének javítása.	Tornaszoba felújítása, csoportszobák folyamatos felújítása (falak, burkolatok).	Iskolával, Idősek Otthonával, Pedagógiai Szakszolgálattal szoros együttműködés.
KISTORMÁS	-	Képességfejlesztő eszközök, játék eszközök	Babaházat szeretnénk az udvarba, akadálymentesítés.	-
ÖCSÉNY	Nincs adat			
SIOGÁRD	Fejlesztőszoba létrehozása logopédusnak, fejlesztőpedagógusnak	Udvari játékok felújítása	Mosdók, fűtési rendszer, nyílászárók (cseréje), felújítása	-
SZÁLKA	Előterbe helyezni az egészséges életmódra nevelést.	Testnevelő foglalkozásokhoz eszközök, mozgásfejlesztő eszközök.	Az óvoda udvarának talajrendezése, játéfelület burkolatának cseréje.	-
GYERMEKLANC SZD.	Környezeti nevelés, gyermekek magatartás- és viselkedéskultúrájának fejlesztése, játék gyakorlatának fejlesztése – szabad játék, kompetencia alapú programcsomag megismerése.	Értelmi nevelés eszközeinek bővítése, játékeszközök és -szerek folyamatos fejlesztése, cseréje, udvari játékok lecserélése EU-s előírásoknak megfelelően.	Perczel óvoda tornaszobájának bővítése. Kertvárosi óvodánkban - az Eszköz és felszerelésjegyzékben foglaltaknak megfelelően - tornaszoba kialakítása.	A közösen készített pályázatok során több környékbeli kistéleppüléssel élő szakmai kapcsolatunk van. Minden más együttműködési formára nyitottak vagyunk.

SZD. 1. SZÁMÚ ÓVODA	Óvodai játékos készség- és képességfejlesztő programcsomag folyamatos bevezetése, terjesztése, műveltségtartalom kibővítése, megújítása.	Mozgásfejlesztő eszköztár bővítése - tornaszoba, udvar. Képességfejlesztő társasjátékok, újszerű szerepjáték kellékek folyamatos beszerzése.	Épületenkénti felújítások: nyílászárók cseréje (Wosinsky épület); öltözők, folyosók padlózatának, ill. faburkolatának korszerűsítése (Kölcsey, Wosinsky ép.); bejárati ajtó cseréje, melegítő konyha felújítása (Bajcsy ép.)	Szakmai konzorciumi együttműködés folytatása, aktuális pályázati lehetőségekben.
SZD. 2. SZÁMÚ ÓVODA - MEDINA	A helyi óvodai nevelési programban szereplő célok, feladatok minőségi színvonalának növelése, a minőségirányítási program ütemezése szerint. Kiegészítő szolgáltatások megszervezése a partneri igények figyelembe vételével. Szülők „iskolájának” működtetése.	Szemléltető és fejlesztőeszközök beszerzése, pótlása – folyamatos. Berendezési tárgyak a nevelőmunkát közvetve segítő eszközök cseréje – folyamatos. Udvari mászóakák és fejlesztő eszközök pótlása, cseréje, állagmegóvás – folyamatos.	Mérey óvoda: nyílászárócseré, külső homlokzat javítása. Kadarka óvoda: nyílászárók javítása, festése, fürdőhelyiségek, vízvezetékrendszer felújítása. Medina: konyha és fürdőhelyiség felújítása.	Kelemen Endre Szociális Otthon Szekszárd, Határon kívüli kapcsolat fönntartása óvodával (Borovó, Nagyszentmiklós).
SZEDRES	Szakkönyvek beszerzése, továbbképzéseken való részvétel.	Fejlesztő játékok, tornaszerek, eszközök a foglalkozásokhoz.	Óvónői szoba bővítése, felnőtt öltöző kialakítása, nyílászárók cseréje, külső tatarozás, tetőcsere, világítás korszerűsítése, "nyaraló" felújítása, raktár betozozása, fóliázás.	Azonos programokkal működő óvodákkal szívesen együttműködnénk.
TOLNA	Saját nevelési programjaink, és az ahhoz tarozó dokumentáció tökéletesítése. Az óvodák sajátos arculatának további fejlesztése. (szülők felé kínálat bővítése) A szülői elvárások, és az óvoda nevelési elveinek közelítése a gyermek kiegyensúlyozott fejlesztése érdekében.	Dolgozók: Jó minőségű, az óvodapedagógusok munkáját megkönnyítő számítógéppark kialakítása esetleges internet csatlakozással. Gyermekek: Mozgásfejlesztő játékok beszerzése. A tanulás, a megismerő funkciók, a mind több érzékszervet bekapcsoló fejlesztés érdekében hangszerek, projektor, fejlesztő játékok beszerzése.	Külső homlokzat felújítások, mosdók, konyhák korszerűsítése, nyílászárók cseréje, vagy a meglévők lefestése legalább. Fűtőtestek festése, burkolása. (balesetveszélyes!)	Kapcsolatfelvétel a hasonló programmal dolgozó óvodákkal. Nyitás a média felé, hogy szélesebb körben ismerhessék meg programjainkat, eredményeinket. A fenntartóval, az egyes önkormányzati képviselőkkel való szorosabb kapcsolattartás, meghívás a rendezvényeinkre. (lássák milyen eredményeket értünk el, fejlesztéseket oldottunk meg saját erőből)

VÁRDOMB	Szociális hátrányok kiküszöbölése, szocializációs képességek fejlesztésének lehetőségei vegyes életkorú csoportban. Dráma pedagógia alkalmazása.	Fejlesztő eszközök (környező világ megism.,mozgás, finommotorika)	Akadálymentesítés, tároló építése	-
ALSÓNÁNA	Szociális hátrányok megszüntetése, szocializációs nevelés erősítése.	Mozgásfejlesztő és értelemfejlesztő játékok bővítése.	A gyermekmosdó korszerűsítése, a csoportszobák felújítása.	A jó gyakorlat folytatása a szülőkkel, szülői mk-gel, Önkormányzattal, társintézménnyel, Szakmai Kistérségi társulás (Bátaszék, Várdomb, Szálka, Mőzs, Mórágypörböly) óvodáival
PÖRBÖLY	Alapozó terápia, környezetvédelem, néphagyományok.	Az eszközök folyamatos bővítése, pótlása. (anyanyelvi fejlesztő játékok, mozgást fejlesztő eszközök.)	Gyermeköltöző, mosdó felújítása. Udvar korszerűsítése.	Pörbölyi általános iskolában a gyógypedagógiai mentor, tanácsadás ellátása.
ZOMBA	-	A meglévők pótlása, cseréje az elhasználódás alapján.	Tető- és homlokzatfelújítás, nyílászárók cseréje, akadálymentesítés, fűtés korszerűsítése.	Kistérségi óvodavezetői együttműködés. Nemzetiségi német óvónők kistérségi kapcsolata.
FELSŐ-NÁNA	-	Udvari játékok felülvizsgálata, cseréje. Tornaszobai sporteszközök fejlesztése.	Akadálymentesítés. Fűtéskorszerűsítéssel egybekötött vizesblokk felújítás. Az épület külső homlokzatának felújítása.	Kistérségi óvoda-iskola modellben való részvétel.
HARC	Mozgáskultúra fejlesztési lehetőségeink bővítése.	Az anyanyelvi nevelés eszközeinek pótlása. Udvari játszóvár építése.	Akadálymentesítés, tornaszoba kialakítása.	-
KÉTY	Nemzetiségi német	Játszóudvar teljes felújítása, udvari játszóeszközök fejlesztése.	Akadálymentesítés, fűtés- és világításkorszerűsítés.	Mikrotérségi óvónői együttműködés.
TENGENLIC	Német nemzetiségi nyelv és kultúra beépítése az óvodai ped. programba (Német nemzetiségi végzettségű óvónő adott!).	Környezeti neveléshez kapcsolódó szemléltető eszközök, hang-szerek, matematikai eszközök, felnőtt bábparaván, gyermekbútorok beszerzése.	Nyílászáró- cserék folytatása, vizesblokkok felújítása, udvari szabványos játékok beszerzése, kerítés felújítása.	A helyi 3T Civil szervezettel az óvodai programokban való közreműködésre.

Egyéb fenntartású oktatási intézmények

SZD. "AZ ÉN OVIM"	Az intézmény valamennyi dolgozója rendelkezzen németes végzettséggel.	Számítógép beszerzése.	Külső homlokzat felújításának befejezése (lábazat).	Szekszárd Város
SZD. PTE - IGYFK	-	-	Csoportszobák bővítése, nyílászárók cseréje.	-
SZD. SPEC.	Speciálisan egyéni fejlesztési terápiák.	Új terápiás eszközök.	Akadálymentesítés.	Pl. Szekszárd és Térsége Többcélú kistérségi társulással
SZENT RITA	Logopédusi végzettség megszerzése.	Korszerű udvari játékok, burkolat	Ablakcsere, padlózat, vizesblokk cseréje (felnőtt).	-
WUNDERLAND	Szakvizsgázott pedagógusok számának növelése. Német nemzeti hallgatók fogadása, pedagógusaink németországi továbbképzése. Zenei nevelés.	Óvoda udvar. Az óvodai nevelést és nemzetiségi nevelést segítő módszerek, oktató csomagok vásárlása. Mozgásfejlesztési eszközök vásárlása.	Átfogó felújítás kb 100 millió forint értékben 2009-2010 években, melyhez 150 ezer Euró támogatással rendelkezünk. (2 éves ütemezéssel 75.000-75.000 Euró megosztásban)	Tarkabarka Óvoda Budakeszi Caritasverband im Tauberkreis Wossinsky Óvoda Szekszárd
WALDORF	Pozitív kapcsolatok erősítése. Szabad játék feltételeinek biztosítása.	Nincs probléma.	Saját épület vásárlása.	Várossal (városi rendezvények-Szent László nap, Szüreti napokon való részvétellel), kapcsolat felvétele Waldorf óvodákkal.

Általános iskolákban tervezett fejlesztések

Iskolák	A pedagógiai téren tervezett fejlesztések	Tananyagfejlesztések	Tervezett épületfejlesztések, felújítások
BÁTA	Integrációs program iskolai óvodai teljeskörű kiépítése. Multiplikátor szerepvállalás/szolgáltatás Az IPR területén tervezünk szakmai fejlesztéseket, továbbépítjük a rendszert.	Az anyagi (normatíva, saját költségvetés) lehetőségeihez és a pályázati források függvényében folyamatosan fejlesztjük a taneszközöket.	Épületfejlesztést nem tervezünk, évenkénti karbantartás.
BÁTASZÉK (ALSÓNYÉK)	A kompetencia-alapú oktatás kiterjesztése minél több osztályban és műveltségi területen. Az emelt szintű informatikai oktatás felmenő rendszerű továbbvitele. A művészetoktatás tanszakainak bővítése a képzőművészetek területére. Az SNI-s gyerekek integrált oktatása. Felkészülés az angol idegen nyelvi oktatás igénynövekedésére. A városi tanuszoda elkészültével, új, vizes sportágak elterjesztése, versenyztetés és versenyszervezés.	Az informatika oktatás bővüléséhez szükséges szaktantermi igény létrehozása. Nyelvi labor létrehozása. Tantermek ellátása interaktív táblákkal, és internet elérési lehetőséggel. Több szabad internet elérési lehetőség biztosítása a tanulóknak. Tanuló felügyeleti oktatási szoftver kialakítása egy új, informatikai tantermi blokk létrehozásával. Az úszásoktatás eszközrendszerének létrehozása. A kibővítendő művészetoktatás eszközrendszerének beszerzése.	A kb. 1880-ban épült, 4 tantermet, 1 technika termet, 1 kiscsoportos foglalkozásra alkalmas termet, 1 zeneoktatásra használt termet, WC blok-kot tartalmazó épületrész teljes rekonstrukciója és bővítése szükséges. (Vagy helyébe új építése!) A bővítés területei: aula, informatika tante-rem – 2 db, technika szaktanterem – 2 db, logopédiai blokk több foglalkoztatóval, a művészetoktatáshoz zenetermek – 4 db, képzőművészet oktatáshoz műtermek – 2db, nevelői tartózkodó, szertár - 3 db. Az iskola főépületének tetőterébe kialakítani egy többfunkciós teret, amelynek egy része az iskolai könyvtár. Szükséges az 1929-ben, az 1968-ban, és az 1980-ban épült iskolaépületek teljes körű nyílászáró cseréje, padozat korszerűsítése, hangosítás, tűzjelző rendszer, strukturált informatikai hálózat kiépítése. Épület hőszigetelés és homlokzatfestés. Minden épületrészre kiterjedően modernizálni kell az iskola fűtési rendszerét: szakaszolhatóság, energiatakarékosság, hőigény szempontjából. Fel kell újítani az iskolai konyhát, s vele együtt az épület vízellátási rendszerét és szennyvízrendszerét.

BOGYISZLÓ - FÁCÁNKERT	A HEFOP 2.1.3/szoc hátr.h. tanulók integr./,HEFOP3.1.3./Komp.alapú okt./ pályázatok nyertesei vagyunk,/az ezzel kapcsolatos munkák, eredmények, megszerzett ismeretek/kompetenciák,,továbbadása, elterjesztése, belső képzések.	-	A legnagyobb problémánk a tornaszoba, tornaterem, öltözők , mosdó hiánya. Nincs sem aula, sem fedett közösségi tér.
DECS - SÁRPILIS	Felkészülés a kompetencia alapú oktatás bevezetésére. Integrált oktatás folytatása.	Könyvtári állomány bővítése	ilágítás korszerűsítése a régi épületszárnyban,tantermek festése,mázolás.
FADD	Az IPR bevezetése nyomán annak működtetését, az integrációs és képesség-kibontakoztató program működését, a multikultúra fejlesztését,a kompetencia alapú oktatás bevezetésének előkészületeit.	Projektor, szintetizátor, számítógépek cseréje, tájékoztató táblák, piktogramok.	Tetőjavítás, nyílászárók cseréje.
KÖLESD (KISTORMÁS)	A pedagógusok ráhangolása, ösztönzése az intézményi önértékelés, valamint a teljesítményértékelés alkalmazása (belső továbbképzés). Az iskola működésével kapcsolatos alapidokumentumok karbantartása, aktualizálása.	Számítógéppark bővítése, korszerűsítése, táblák cseréje, elhasználódott sportszerek pótlása, írásvetítők beszerzése.	Tetőszerkezet javítása, cserepek cseréje, nyílászárók cseréje, akadálymentesítés, parketta cseréje, ill. felújítása, villamoshálózat és világítótestek korszerűsítése, vizesblokkok felújítása, külső tatarozás, belső festés, mázolás.
ŐCSENY	Kompetencia-alapú oktatás bővítése, pedagógusértékelés bevezetése, Hon-és népismeret (helyi) –kiemelt kezelése.	Folyamatos, a szükségleteknek megfelelő	A részben önálló gazdálkodás miatt, önkormányzati jogkör
SZEDRES	Esélyegyenlőség megteremtése az SNI-s, hátrányos helyzetű tanulók számára, tehetséggondozás, versenyeken való folyamatos részvétel.	Az oktató-nevelő munkához szükséges alapvető eszközök adottak.	Nyílászárók cseréje, sportudvar felújítása.

SZD. BABITS	Új pedagógiai módszerek megismerése, alkalmazásának bevezetése.	Korszerű szemléltetőeszközök, sporteszközök.	-
SZD. DIENES	1. Kompetencia-alapú oktatás kiterjesztése. 2. Módszertani kultúra fejlesztése. 3. Korszerű eszközök alkalmazása. 4. Digitális tananyag feldolgozása. 5. Szervezeti kultúra fejlesztése.	1. Bútorzat – mobil bútorzat a korszerű tanulószervezés megvalósításához. 2. Interaktív táblák, projektorok. 3. Digitális tananyagok. 4. Könyvtárállomány bővítése, mint információhordozó.	1. Közösségi tér kialakítása – az udvar balesetmentessé tétele, udvari világítás megoldása. 2. Könyvtár helyének kialakítása. 3. Nyílászárók felújítása, világítás korszerűsítése, víz- és fűtési rendszer megoldása.
MEDINA	Szakszolgálat igénybevétele.	Számítógépek	Konyha épületének befejezése, felszerelése.
SZD. GARAY-SIÓGÁRD	Kompetencia-alapú oktatás elterjesztése/bevezetése minden évfolyamon. Matematikából és magyarból szövegalkotás. A művészeti oktatás megerősítése. A környező falvak iskoláinak bevonásával; külső telephelyek. ASNI tanulók ellátása integrált formában. Szakmai szolgáltatás felvállalása- az alapító okirat bővítése.	A lehetőségekhez mérten interaktív táblák, laptopok, projektorok vásárlása. A tantermek bútorzatának folyamatos cseréje ill. a kooperatív oktatáshoz szükséges tantermi berendezések biztosítása. A kötelező taneszközjegyzék alapján a folyamatos beszerzések ill. az elavult, amortizálódott eszközök cseréje. A sportiskolai képzéshez szükséges sporteszközök beszerzése, a meglévők folyamatos karbantartása, felújítása. A művészeti iskola működéséhez szükséges anyagok, eszközök folyamatos beszerzése, biztosítása	Nyílászárócseréje. A kazánok felújítása
SZD. 5. SZ. (SZÁLKA)	Kompetencia alapú nevelés-oktatás. Egyéni fejlesztő foglalkozások informatikai eszközök felhasználásával-kihasználásával.	Informatikai eszközpark fejlesztése-korszerűsítése. Interaktív táblák használata (beszerzése). Tornaterem fejlesztése (védőháló, sporteszközök). A differenciált oktatást támogató osztálytermi bútorzat fejlesztése. Technika tantárgy tanításához szükséges szer-számok cseréje-fejlesztése. Egyéni foglalkoztató termek kialakítása a felszabaduló tantermekből.	Akadálymentesítés minimum babakocsi-toló kocsi feltoló befejezése. A világítás korszerűsítése. Elhasználódott (rozsdásodott) víz- és fűtőcsövek, vizesblokkok és fűtési rendszer felújítása. Ablakok és nyílászárók cseréjének folytatása.

SZD. SZIVÁRVÁNY	Új módszerek bevezetése (pl.: projektmódszer)	több számítógép	-
TOLNA	Kompetencia-alapú oktatás módszereinek elsajátítása, alkalmazása a mindennapi pedagógiai gyakorlatban; az 5-6. osztályban a nem szakrendszerű oktatás módszerének, eljárásrendjének kidolgozása, megvalósítása intézményünkben.	Korszerű szaktantermek, informatikaterem kialakítása (ha lesz rá pénz!), bútorzat cseréje, szemléltetőeszközök vásárlása	Fenntartónk a közeljövőben szeretné legalább a felső tagozatokat egy épületben elhelyezni – így optimalizálni lehetne az osztály-létszámokat, teljesíthetőek lennének a kötelező eszközjegyzék előírásai (nem három, hanem csupán egy helyen kellene megfelelni a feltételeknek).
VÁRDOMB	Kutatás, kipróbálás (tudománypedagógiai akció kutatás a Pannon Egyetem Neveléstudományi Intézetének irányításával) A tanulók önművelésre szoktatásának, és az önművelés tanulásának, tanításának kutatása, eredményesebb módok-módszerek keresése és kipróbálása Második idegen nyelv oktatásának bevezetése.	Szövegértést segítő feladatgyűjtemények készítése a különböző szaktárgyak tanulásához az adott tankönyveket alapul véve. Modern IKT eszközök beszerzése és használatuk a tanulási folyamatokban.	Akadálymentesítés, a nyolc évfolyam egy épületbe kerülése érdekében a központi épület átépítése, padlócsere.
ALSÓNÁNA	A környezet kulturális örökségének megismerése, tágabb környezetünk kulturális rendezvényeinek látogatása.	-	Nyílászárók cseréje, udvarrendezés.
PÖRBÖLY	Kooperatív technikák, kompetencia-alapú oktatás.	Korszerű számítógépes park kialakítása az informatikaoktatáshoz.	A tetőszerkezet felújítása.

ZOMBA (KÉTY)	A kompetencia-alapú fejlesztés bevezetését. Drámapedagógiai módszerek alkalmazását. Új környezeti nevelési program kialakítását.	A szaktantermek kialakításának kötelező eszközigényei. A megépítendő tornaterem teljes felszerelése. Az épület belső gyengeáramú hálózatának kiépítése. Interaktív táblák, számítógépek, lap-topok, projektorok.	Szaktantermek kialakítása: építéssel a természettudományos és a technika esetében. Meglévő tanterem átalakításával felszerelésével a nyelvi labor az informatika és a művészeti szaktanterem esetében. Tornaterem építése és teljes felszerelése. Zsibongó bővítése, vizesblokk átalakítása, bővítése és akadálymentesítése. Nyílászárók cseréjének folytatása, homlokzatjavítás, fűtéskorszerűsítés.
FELSŐNÁNA	A kompetencia-alapú fejlesztés bevezetését. Drámapedagógiai módszerek alkalmazását. Új környezeti nevelési program kialakítását.	Táblák, padok cseréje. Fénymásoló.	Melegvizes öltözők. Akadálymentesítés. Fűtés és világítás korszerűsítése. Vizesblokk felújítás. Homlokzat és tetőfelújítás szigeteléssel.
HARC	A kompetencia-alapú fejlesztés bevezetését. Drámapedagógiai módszerek alkalmazását. Új környezeti nevelési program kialakítását.	Számítástechnikai eszközök, lap-top, projektor, asztali gépek 8 db., fénymásoló.	Tornaszoba öltözőkkel. Fűtés és világításkorszerűsítés. Tetőfelújítás szigeteléssel.
TENGELIC	Kompetencia-alapú oktatás megismerése, bevezetése	Nyelvi labor, számítógéppark korszerűsítése	Teljes épületrekonstrukció, sportpálya felújítása, játszóudvar kialakítása (IOK- pályázat szerint).

Egyéb fenntartású oktatási intézmények

SZD. COMENIUS	Differenciált oktatás további fejlesztése, projektoktatás, különösen a kétkezi munkára nevelés terén.	Számítógépek részleges felújítása, flipchert-tábla beszerzése, új iskolapadok vásárlása, új bútorzat beszerzése.	A még fel nem újított épületek felújítása, lehetőség szerint nagyobb tornaterem építése.
SZD. PTE- IGYFK	Az osztályok profilját bővítjük.	Informatikai eszközök, interaktív tábla, biológia, földrajz, történelem tanításához szükséges szemléltető anyagok.	Homlokzat javítása, tornaterem felújítása.
SZD. KATOLIKUS	Szakmai továbbképzések	Anyagi lehetőségeinkhez mérten minden területen.	Pályázatokkal nyílászárók cseréje, udvari játékok beszerzése.
SZD. WALDORF	nincs adat		

25. sz. melléklet
A középiskolákban tervezett fejlesztések

Iskola	A pedagógiai téren tervezett fejlesztések	Tan eszköz fejlesztések	Tervezett épületfejlesztések
I. Béla	A kompetenciaalapú képzés belső elterjesztése; pedagógiai megújulás módszerekben; átlagos-tól eltérő képességű tanulók fejlesztése (sajátos nevelési igényű tanulók és tehetségsegítés); a képzési kínálat további színesítése (aktív állampolgárság, vállalkozási ismeretek).	A kötelező eszközbeszerzési terv megvalósulása (egy természettudományos terem gáz-és tör-pefeszültségű ellátása; biológia, földrajz oktatóablak, modellek; kémiai és fizikai eszközök; oktatófilmek, CD-k, falitablák a humán tárgyak tanításához; ötvonalas tábla az ének tantárgy-hoz;orvosi szoba berendezése); CD-s magnók a nyelvtanításhoz.	Sportudvar korszerűsítése; két épület átjárójának építése; nyílászáró cseréje; világítás-korszerűsítés; legalább az épület földszintjére az akadálymentes bejutás biztosítása és megfelelő mosdó kialakítása.
Bezedej	Kompetencia-alapú oktatás fejlesztése. Projektalapú oktatás előtérbe helyezése.	Az iskola felszerelése korszerű oktatástechnikai felszereléssel, továbbá a már meglévő eszközök frissítése, korszerűbbé tétele.	Tornatermi öltözők és a hozzájuk kapcsolódó szociális helyiségek felújítása, bővítése.
	<p>Az SZFP II. keretében a szakmunkásképzés megújítása. (Ez már folyamatban van.)</p> <p>A Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Kollégiumi Programja keretében a tanulók felkészítése érettségire adó középiskolai tanulmányokra. (Ez már folyamatban van.)</p> <p>Kulcsindikátorokat tartalmazó adatbázis kialakítása és karbantartása.</p> <p>A végzett tanulók nyomon követése.</p> <p>Egységes értékelési rendszer kialakítása a fegyelmező intézkedések és dicsérek területére.</p>		
Csapó	Áttérés a kompetencia-alapú oktatásra.	Informatikai eszközfejlesztés, vidékfejlesztési tudásközpont kialakítása.	Az iskola épületeinek energetikai célú felújítása.
Eszély	Szaktanárok képzése (felsőfokú)	Nem indokolt.	Nyílászárók korszerűsítése.

Garay	Nemzeti és európai identitástudattal rendelkező közösség kialakítása.Folyamatos, magas szintű megfelelés a közép-és emelt szintű érettségi követelményeinek.A nevelés és a tanítás során életszerű helyzetekkel, gyakorlati élettel való kapcsolat szorosabbra fűzése.Az eredmények, az iskolai oktató-nevelő munka rendszeres közzététele.Tudományos műhelymunka további segítése, feltételeinek javítása.A pályázati lehetőségek kihasználása.	Számítógép- multimédia-állomány folyamatos bővítése, fizika-kémia-kísérleti eszközök be-szerzése, könyvtárállomány folyamatos növelése, különös tekintettel az elektronikus dokumentumokra.	Az iskolai sportudvar kialakítása.
Kodolányi	nincs adat		
Kolping	Szakmai továbbképzések. Moduláris OKJ-képzés. Pedagógus értékelési rendszer.	Informatikai eszközfejlesztés. Természettudományi tantárgyak szemléltető eszközeinek fejlesztése.	Kollégium, tornaterem bővítése, épület korszerűsítése (szigetelés, nyílászárók, vizes blokkok).
Szent László	Az összevonás miatt még nem tudják.		
Szárjai	nincs adat		
II. Géza	Kialakított oktatási struktúra fenntartása. A minőség megőrzése, fejlesztése	Interaktív tábla beszerzése, számítógépes park fejlesztése, tantárgyanként szemléltetőeszközök vásárlása.	Tornaterem átépítése, informatikaterem átalakítása, szaktanterem letesítése.